

MISSIO

Modlitba zasvätenia sa
Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie

Mária, Matka moja, zasväcujem sa Tvojmu Nepoškvrnenému Srdcu v živote i v smrti, aby ma chránilo od každej záhuby duše i tela. Viem, Matka, že tí, ktorých ochraňuješ sú v bezpečí, a preto sa odovzdávam Tvojmu Srdcu s úplnou dôverou pre čas i pre večnosť. Amen.

Modlitba Panny Márie z Fatimy

Ó, Ježišu, odpusť nám naše hriechy, zachráň nás od pekelného ohňa prived' do neba všetky duše, najmä tie, ktoré najviac potrebujú Tvoje milosrdenstvo.

Obeta za hriešnikov: *Ó, Ježišu, toto je z lásky k Tebe, za obrátenie hriešnikov a na nápravu hriechov vykonaných proti Máriinu Nepoškvrnenému Srdcu.*

Modlitby anjela z Fatimy

Môj Bože, verím v Teba, klaniam sa Ti, dúfam v Teba a milujem Ťa! Prosím Ťa o odpustenie pre všetkých, ktorí v Teba neveria, neklaňajú sa Ti, nedúfajú v Teba a nemilujú Ťa.

Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý, hlboko sa Ti klaniam a obetujem Ti najdrahšie Telo a Krv, dušu a Božstvo Ježiša Krista, prítomného vo všetkých svätostánkoch sveta ako nápravu všetkých urážok, svätokrádeží a ľahostajností, ktorými je On sám zraňovaný. A skrze nekonečné zásluhy Jeho Najsvätejšieho Srdca a Nepoškvrneného Srdca Panny Márie Ťa presím za obrátenie všetkých úbohých hriešnikov.

Pane Ježišu Kriste, uznávam Ťa za Kráľa sveta. Všetko, čo bolo stvorené, pre Teba bolo stvorené. Rob teda so mnou podľa svojho práva! Obnovujem svoj krstný sľub a odriekam sa zlého ducha i všetkej pýchy jeho i všetkých skutkov jeho a sľubujem, že budem žiť ako príkladný/á kresťan/ka. Obzvlášť sa zaväzujem, že vynaložím všetko, aby som právam Boha a Tvojej svätej Cirkvi dopomohol/a k víťazstvu.

Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti svoje úbohé skutky tým úmyslom, aby všetky srdcia uznali Tvoje sväté kráľovstvo a tak sa upevnila vláda Tvojho pokoja na celom svete. Amen.

Obsah

Obsah	3
Posolstvá Najsvätejšieho Srdca Ježišovho	4
Dvanásť prisľúbení Božského Srdca, modlitba	16
Karmelitánsky škapuliar - dar Božej Matky	17
Päť škapuliarov	25
Na pokraji sveta	27
Pápeži 16. storočia	33
Tradičné sväté omše od 2. po 24. nedeľu po Turícach	49
Prikázané sviatky v tradičnom duchu	58
Neprikázané sviatky v tradičnom duchu	60
Tradičný liturgický kalendár (2026 - 2030)	63
O obnovení všetkého v Kristovi	65
O Nepoškvrnenom Počatí	72
O vzťahoch medzi Cirkvou a štátom a náboženskej tolerancii	82
Modlitba oslobodenia	86
Korunka k svätému Michalovi archanjelovi	87
Jednoduchá ranná modlitba oslobodenia	89
Modlitba oslobodenia od zlých duchov	89
Modlitba za víťazstvo nad zlom	91
Modlitba oslobodenia od prekliatia a pút	92
Modlitba z medaily svätého Benedikta	92
Biblické dejiny - Božie kráľovstvo na zemi	93
Biblické dejiny - Náučné knihy Nového zákona	103
Biblické dejiny - Prorocká kniha Nového zákona	110

Modlitba ku Kristovi Kráľovi: možno získať **plnomocné odpustky raz denne** pri obvyklých podmienkach: svätá spoveď, sväté prijímanie, návšteva kostola s modlitbou na úmysel Svätého Otca. (Pápež Pius XI., 21. 2. 1923)

Misijný časopis je zadarmo, lebo mám záujem, aby si ho prečítal každý, kto chce. Ak by ste ma chceli finančne podporiť, môžete tu: **SK97 8330 0000 0022 0304 8185**
Do **poznámky** uveďte: **Missio** <https://sanctumvitae.sk> **Telegram** · **Facebook**

Časopis Missio bude od roku **2026** vychádzať sporadicky.

Petícia: **Katolícka náuka ako povinný predmet** [Viera je z hlásania (Rim 10, 17)]

Posolstvá Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

Zmierenie. To je život v spojení s Božským Zmierovateľom: pracovať pre Neho a v ňom, v duchu zmierenia a v úzkom spojení s Jeho zmyšľaním a s Jeho túžbami. Prichádzam, aby som si v Tebe odpočinul, lebo som tak málo milovaný! Hľadám lásku, no stretávam sa iba s povrchnou nedbalosťou. Je tak málo duší, ktoré ma opravdivo milujú. Jediné, čo od teba žiadam je, aby si bola vždy pripravená potešiť moje Srdce, kedykoľvek ťa navštívim. Útecha, ktorú mi poskytne jedna verná duša, vynahradí chlad a ľahostajnosť mnohých iných. Niekedy budeš vo svojom srdci cítiť takú úzkosť, aká je v Mojom Srdci a tým utíšiš môj zármutok. Neboj sa, Ja som s tebou. Keď ťa zanechám nápadne chladnou, vtedy použijem tvoje teplo na rozohriatie iných duší. Keď na teba dopustím úzkosti, týmto utrpením zadržiš trestajúcu ruku Božej spravodlivosti vo chvíli, keď sa chystá udrieť na hriešnikov. Keď sa ti zdá, že ma nemiluješ, no napriek tomu mi stále hovoríš o svojej láske ku Mne, vtedy najviac tešíš Moje Srdce. Jediný úkon lásky v opustenosti, v ktorej ťa zanechám, bude odčinením za mnohé prejavy nevďačnosti voči Mne. Moje Srdce počíta a zbiera tieto úkony tvojej lásky ako vzácny balzam. Trp z lásky, pracuj z lásky a nadovšetko zriekni sa seba, pretože miluješ. Keď na teba dopustím duchovnú úzkosť a opustenosť, pretrp to z lásky. Uvažuj o nasledovných slovách: "Zlato sa čistí v ohni." Tak aj utrpenie očisťuje a posilňuje dušu a čas pokušenia prináša veľký zisk pre teba aj pre dušu. Chcem, aby si horela veľkou túžbou po záchrane duší. Prajem si, aby si sa vrhla do môjho srdca a (záchranou duší) ma oslávila. Akú veľkú cenu majú duše! Neboj sa

Modlitba o tretej hodine

"Pán Ježiš sa uponížil, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži" (Flp 2, 8).

V duchu prichádzam na Golgotu: Pane Ježišu, pozerám na Teba:

- Visíš na kríži medzi zločincami.
- Tvoje ruky sú rozpäté, ako by chceli objat celý svet.
- Tvoja hlava krváca pod trní našej pýchy.
- Tvoj bok je prebodnutý. Voda nás umýva, krv posilňuje.
- Pod krížom stojí Matka - dar Tvojej lásky.
- Vesmír sa chveje a slnko sa schováva nad slovami odpustenia.
- Ospravedlil si nás pred Otcom.
- Klaniam sa Ti, milujem Ťa.

Nebeský Otče, prijmi v túto hodinu smrti svojho Syna oslavu odo mňa. V spojení s čistou láskou Nepoškvrneného Srdca Panny Márie obetujem Ti Jej rukami:

- smrť Tvojho najmilšieho Syna
- Jeho posledný úkon lásky na kríži
- Jeho doráňané Telo a Jeho Najsvätejšiu dušu

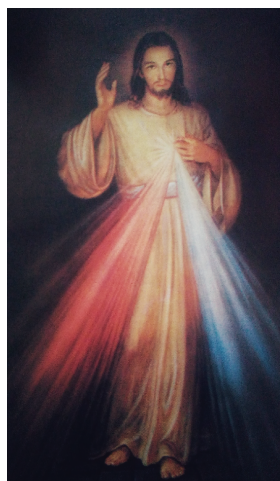
Pre Jeho lásku, pre Jeho zásluhy, buď milosrdným Otcom:

- ľuďom, ktorí v túto hodinu zomierajú
- dušiam v očistci
- mne a mojím drahým v hodine smrti
- všetkým, ktorí sa zmietajú v neistote a zúfalstve

Pane Ježišu, Kráľ našich srdc, prihovor sa za nás u svojho Otca. Tebe dal všetok súd nad nami, lebo Ty si nás vykúpil. Vyslyš naše prosby a daj, aby sme všetkým, s ktorými sa stretávame, priblížili Tvoju lásku a milosrdenstvo. Bolestná Matka, Panna Mária, svätý Ján, vy verní svedkovia nášho vykúpenia, vložte naše prosby do otvoreného boku nášho Spasiteľa. Veríme, že takto naše prosby vyslyší Otec. Skrze Krista, nášho Pána Amen.

utrpenia, lebo jeho znášaním môžeš rozmnožiť moju slávu a zadostučiniť za hriechy sveta. Nevieš snáď, že ja a kríž sme nerozlučne spätí? Ak stretneš mňa, stretneš kríž; a ak nájdeš kríž, mňa si našla. Kto ma miluje, miluje kríž, a kto miluje kríž, miluje mňa. Iba tí, ktorí milujú kríž a z lásky ku Mne ho objímajú, získajú večný život. Cesta cností a svätosti pozostáva z odriekania a utrpenia. Ktokoľvek veľkodušne prijme kríž, kráča v pravom svetle; napreduje po priamej a istej ceste, na ktorej nie sú zrázy, po ktorých by mohol skĺznuť. Môj kríž je bránou do pravého života. Duša, ktorá ho miluje a prijíma práve taký, aký som ho pre ňu vybral, vojde prostredníctvom neho do slávy večného života. Pochopila si, aký drahocenný je kríž? Nevyhýbaj sa mu. Miluj ho, pretože pochádza odo Mňa. A ja ťa nikdy nenechám bez sily potrebnej na to, aby si ho uniesla. Ja som niesol kríž z lásky k tebe, a ty by si ho nechcela nieť z lásky ku Mne? Moje Srdce je Srdcom, ktoré dáva život svetu - ale z kríža. Aj duše, ktoré som si vyvolil za pomocnice v šírení svetla a života vo svete, sa musia s úplnou poddanosťou nechať pribiť na kríž podľa príkladu svojho Božského Majstra a Spasiteľa. Najväčšia odmena, akou môžem dušu obdarovať, je urobiť ju obetou Mojej lásky a milosrdenstva a vydať ju, ako som vydal seba samého - ako obetu za hriešnikov. Vieš, čím ma potešíš? Miluj ma a trp za duše. A nikdy mi nič neodopri. Maj na pamäti, že potrebujem duše, ktoré by znášali Moje utrpenie a zadržali Môj Božský hnev. Ja sám budem týmto dušiam nápomocný. Ak sa niektorá duša modlí s vrúcnou túžbou za nejakého hriešnika, aby sa obrátil, obvykle svojou modlitbou získa jeho obrátenie, hoci niekedy až v poslednom okamihu, a urážka Môjho Srdca je uzmiernená. Taká modlitba sa nikdy nestratí, lebo jednak poteší Moje Srdce

Korunka k Božiemu Milosrdenstvu

Pán Ježiš ju zjavil sestre Faustíne Kowalskej. Odporúča sa ju modliť hlavne v hodine Božieho Milosrdenstva o 15:00 hodine, pretože vtedy náš Pán zomrel za nás na kríži. V túto hodinu sú preto udeľované zvláštne milosti pre všetkých,

ktorí s dôverou a láskou prosia o Božie milosrdenstvo. Pán Ježiš sľúbil veľkú pomoc pre zomierajúcich, pri ktorých sa bude modliť táto korunka. Modlí sa na klasickom ruženci.

"Ó, Krv a Voda, ktorá si ako prameň milosrdenstva vytryskla pre nás z Ježišovho Srdca, dôverujem v Teba."

Na začiatku:

Otče náš, Zdravas' Mária, Sláva Otcu

Na veľkých zrnkách:

Večný Otče, obetujem Ti Telo a Krv, Dušu i Božstvo Tvojho najmilšieho Syna a nášho Pána Ježiša Krista na odčinenie hriechov i hriechov celého sveta!

Na malých zrnkách:

Pre Jeho bolestné umučenie maj milosrdenstvo s nami i s celým svetom!

Na zakončenie (3x):

Svätý Bože, Svätý Mocný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami i nad celým svetom.

Modliť sa k **modlitbe o 15:00** spolu s Otčom našim, Zdravas' Mária, Sláva Otcu za všetkých z Rodiny Nepoškvrnenej, chorých a opustených na celom svete.

zranené urážkami a tiež, ak ten, za koho sa duša modlila, niet je toho hodný, pridelia sa úžitok a sila modlitby niekomu inému, kto je lepšie pripravený mať z nej osoh. Niektoré duše sú povolané, aby ma počas svojho pozemského života i po celú večnosť oslavovali nielen v miere, ako je to ich vlastnou povinnosťou, ale aby mi vynahradili aj tú česť a slávu, ktorú mi mali vzdávať duše, ktoré sú stratené. Takým spôsobom nie je moja sláva o nič umenšená, lebo jedna spravodlivá duša je schopná odčinenia za mnoho iných. Moja láska k dušiam je taká veľká, že ma priam stravuje túžba po ich záchrane. Duše spejú k záhube a moja Krv je pre ne stratená. No tie, ktoré ma milujú, prinášajú seba samé ako obeť zmierenia, zvolávajú Božie milosrdenstvo, a to je práve to, čo zachraňuje svet. Hľadáť duše, ktoré by uzmierovali to množstvo hriechov, páchaných proti Božskej Velebnosti. Som spaľovaný túžbou odpúšťať. Úbohí hriešnici! Akí sú len slepí! Ja hľadáť spôsoby, ako by som im odpustil a oni zasa, ako by ma urážali. Prenasledujem ich ako polícia zločincov - polícia ich hľadá preto, aby ich potrestala, no ja ich hľadáť preto, aby som im odpustil. Svet sa vrhá do všetkým možných pôžitkov; pácha sa toľko hriechov, až je Moja duša zaplavená horkosťou a žiaľom. Kde nájdem úľavu vo svojom zármutku? Obetuj celú svoju bytosť na uzmiernenie za tie premnohé hriechy a ako zadostučinenie Božej spravodlivosti. Ak si nehodná a tvoje hriechy sú veľké, poď, ponor ich do prúdu Krvi Môjho Srdca a tak sa očisti. Potom veľkodušne prijmi všetky utrpenia, ktoré ti pošlem, a obetuj ich môjmu nebeskému Otcovi. Tvoje srdce by malo horieť túžbou, aby si skrze Moje zásluhy mohla tešiť a uzmiernovať Boha, urážaného toľkými hriechmi. Povedz, poznáš srdce, ktoré by milovalo viac než Moje, a ktoré by bolo menej milované? Je snáď možné nájsť srdce, ktoré by sa spaľovalo väčšou ochotou odpúšťať než Moje? A predsa, ako odplata za toľkú lásku sa mi dostávajú len mnohé urážky. Úbohé duše... Poď, žiadajme pre ne odpustenie a konajme uzmiernenie za ich hriechy: "Otče môj, zmiluj sa nad dušami! Netrestaj ich, ako si zasluhujú, ale na príhovor svojho Syna im buď milostivý." Prichádzam si odpočinúť medzi duše, ktoré som si vyvolil. Nech svojou vernosťou a láskou zahoja rany, ktoré mi spôsobili hriešnici. Potrebujem obeť na zmierenie horkosti spôsobenej Môjmu Srdcu a utíšenie Môjho zármutku. Aký veľký počet hriechov je páchaných! Koľko duší je stratených! Zatvrdnutosť hriešnych duší hlboko zraňuje Moje Srdce. Avšak nežná láska toho, kto ma miluje, hojí nielen tieto rany, ale aj odvracia tresty Božej spravodlivosti. To, že som na teba zoslal utrpenie, neznamena, že ťa menej milujem. Potrebujem tvoju obeť, aby som mohol uzdraviť rany hriechu. Ja budem uzdravovať za teba a ty za duše. Mnohí ma urážajú. Mnoho je stratených. Najviac však moje srdce zraňujú tí, ktorí ma síce hlboko milujú, no stále si niečo ponechávajú a neodovzdávajú sa mi úplne. Vari im dosť zreteľne neukazujem, ako vrúcne ich milujem? Azda im nedávam celé Svoje Srdce? Potešuj Ma, miluj Ma, oslavuj Ma prostredníctvom Môjho Srdca. Týmto Srdcom uzmieruj a konaj odčinenie voči Božej spravodlivosti. Obetuj ho Bohu Otcovi ako obeť lásky za duše, hlavne za tie, ktoré sa mi oddali a zasvätili. Ži so Mnou a ja budem žiť s tebou. Ukry sa vo Mne a Ja preniknem hlboko do tvojho srdca. Budeme tešiť jeden druhého, lebo Moja bolesť bude tvojou a tvoja bude Mojou. Dnes Ma budeš potešovať. Vojdi do hlbín Môjho Srdca a obetuj sa Môjmu Otcovi so zásluhami svojho Ženicha. Pros Ho, aby odpustil

mnohým nevďačným dušiam. Povedz Mu, že napriek tomu, že si taká maličká, si pripravená zadostučiniť za hriechy ľudí páchané proti Nemu. Povedz Mu, aká si biedna a nepatrná, no prikrytá Mojou Krvou. Tak stráviš deň v prosbách o odpustenie a v uzmierovaní za hriechy. Chceme, aby sa tvoja duša pridala k horlivosti, ktorá stravuje Moje Srdce. Keby len duše pochopili, že Ja som ich radosťou i odmenou. Keby len odo Mňa neutekali, pretože ich tak milujem! Pohliadni na rany, ktoré boli otvorené na kríži, aby vykúpili svet od večnej smrti a darovali mu život! Tieto rany získajú odpustenie a zmilovanie pre mnohé duše, ktoré rozhnevali Môjho Otca, a odteraz im budú poskytovať svetlo, silu a lásku. Rana v Mojom Srdci je horiacou vyhňou, v ktorej vyvolené duše roznieť svoje srdcia. Táto rana im patrí, im prináleží spolu so všetkými milosťami, ktoré obsahuje, aby ich mohli rozdávať svetu, mnohým dušiam, ktoré nevedia, kde ich majú hľadať, a tiež iným, ktoré ich odmietajú. Dám im potrebné svetlo, aby spoznali, ako majú zužitkovať svoj poklad, aby nielenže šírili lásku ku Mne a poznanie o Mne, ale tiež odčinovali za urážky, ktorými Ma hriešnici zahŕňajú. Je smutné, že Ma svet tak uráža. Bude však zachránený zadostučinením Mojich vyvolených duší. Miluj, lebo láska je uzmiernením a uzmiernenie je láskou.

Láska. Je dôvernosťou a tým, ktorý je Láskou, s tým, ktorý zostupuje až na úroveň svojich stvorení, aby od nich žiadal lásku. Hľadá iba lásku, lásku ochotnú, ktorá sa nechá viesť Milovaným. Lásku nezištnú, ktorá nehľadá pôžitky a vlastné záujmy, ale myslí len na svojho Milovaného. Lásku horlivú, ohnivú a silnú, ktorá prekonáva všetky prekážky pochádzajúce zo sebestva, to znamená pravú lásku, ktorá zachraňuje duše z bezodnej priepasti, do ktorej sa strmhlav vrhajú. Pozoruj Moje Srdce, snaž sa Ho spoznať - od Neho sa naučíš láske. Pravá láska je pokorná, veľkodušná, nezištná. Ak chceš, aby som ťa naučil láske, začni so zabúdaním na seba. Necúvni pred obetami. Nedaj sa zastaviť, keď ťa to niečo stojí. Nevšímaj si to, k čomu ťa láska osobný záujem a konaj všetko z lásky. Mnohé duše si myslia, že láska spočíva v slovách: "Bože môj, milujem Ťa!" Nie, láska je sladká a urobí všetko, pretože miluje. Chceme, aby si ma milovala takýmto spôsobom pri práci, pri odpočinku, v modlitbe, v úteche, v úzkosti a v pokorovaní, dávajúc mi stále dôkazy o svojej láske skutkami. To je pravá láska. Keď toto duše plne pochopia, rýchlo budú napredovať v dokonalosti a Môjmu Srdcu poskytnú veľkú útechu. Povedz mi, že ma miluješ, lebo to je to, čo najradšej počujem, keď lačniem po láske. Chceme, aby si vrúcne túžila po tom, aby som bol milovaný; to musí byť jediným pokrmom tvojej duše. Pohliadni na srdce, ktoré horí túžbou po láske duší, najmä po láske duší vyvolených. Pod', vojdí do môjho Srdca, odpočívaj vo Mne v Mojom pokoji. Priblíž sa k tejto vyhni lásky. Prines Môjmu Srdcu všetku svoju biedu, nech ju strávia Jeho plamene. Odpočívaj v Mojom Srdci a podieľaj sa na Jeho zármutku. Mnohí Ho napíňajú smútkom, no tvoja láska Ma poteší. Láska robí všetko ľahkým. Duša, ktorá miluje, želá si trpieť, lebo utrpenie zväčšuje lásku. Láska a utrpenie úzko spájajú dušu s Bohom a zjednocujú ich. Mnohí sú ochotní rozprávať sa so mnou, keď ich navštívim útechou. Mnohí Ma s radosťou prijímajú vo svätom prijímaní, no málo je tých, ktorí Ma vítajú, keď ich navštívim so Svojím Krížom. Keď je duša pribitá na kríž a podrobuje sa

Mojej vôli, oslavuje Ma tým, teší a je Mi veľmi blízka. Mnohé duše ma nepoznajú; veľký počet duší Ma pozná, no opúšťajú Ma, pretože si chcú užívať radosti života. Vo svete sú mnohí ľudia zmyselní, ale i medzi Mojimi vyvolenými sú duše, ktoré vyhľadávajú radovánky. Blúdia, lebo nechápu, že Moja cesta je cestou utrpenia a krížov. Len láska im môže dať silu, aby Ma dokázali nasledovať. Práve preto žiadam lásku. Keď sa dvaja ľudia navzájom milujú, postačí malá nešetrnosť, aby sa druhý cítil zranený. Tak je to aj s mojím Srdcom. Práve preto žiadam, aby Mi tie duše, ktoré túžia po úzkom spojení so Mnou, nič neodopierali. Ak budeš verná vo všetkých nepatrných prejavoch lásky, nenechám sa prekonať vo veľkodušnosti. Tvoja duša bude naplnená a neopustím ťa, akokoľvek si malá. I vo svojej malosti budeš veľká, pretože ja budem v tebe prebývať. Moje Srdce už ďalej nemôže zdržiavať vrúcnou túžbou darovať sa, vydať sa hriešnikom a navždy s nimi zotrvať. Ako len túžim, aby mi otvorili svoje srdcia, aby ma v nich uzavreli a aby oheň, ktorý stravuje Moje srdce, posilnil a roznieť ich srdcia. Potom im budem práve tým, čím ma chcú mať: ak budú na mňa pozeráť ako na svojho Otca, budem im Otcom. Ak budú po Mne túžiť ako po svojom Milovanom, budem ich Milovaným. Ak potrebujú silu, budem ich silou, ak si ma želajú potešovať, budú mojou radosťou. Mojm jediným prianím je darovať im seba a naplniť ich milosťami, ktoré sú pre ne pripravené. Dovoľ mi potešiť sa u teba. Moja veľkosť spôsobí, že tvoja malosť úplne zmizne; odteraz budeme pracovať spolu ako jeden; ja budem žiť v tebe a ty budeš žiť pre duše. Moje srdce vykoná všetko, čo je potrebné, moje Milosrdenstvo bude pôsobiť. Moja láska úplne pohltí tvoju bytosť. Čím menej bude teba, tým viac budem Ja твоjím životom a ty budeš nebom môjho odpočinku. Hovor ku Mne, veď som ti tak blízko. Nie si sama, lebo Ja ťa vidím, i keď ty ma nevidíš. Pozorujem ťa. Počujem ťa. Hovor ku Mne, usmievaj sa na Mňa, lebo Ja som tvoj Ženich, tvoj nerozlučný spoločník. Ak ťa milujem, milujem ťa pre tvoju nepatrnosť. Žiadam ťa len o vernosť a oddanosť. Chcem, aby si bola sťa prázdna nádoba, ktorú Ja sám naplním. Nechaj Stvoriteľa postarať sa o svoje stvorenie. Pokiaľ ide o lásku, tá nech nemá medze. Ty si možno chudobná, ale Ja som bohatý; ty si slabá, no ja som silný. Žiadam však, aby si mi nikdy nič neodoprela. Budem ťa obhajovať a povznesiem ťa. Len sa vzdaj seba. To ostatné urobím Ja. Chcem, aby si mi obetovala všetko, aj to najnepatrnejšie, aby si tak utišila bolesti môjho Srdca, zvlášť tie, ktoré Mi spôsobujú Mne zasvätené duše. Chcem, aby si bez strachu odpočívala v Mojom Srdci. Pozri naň - vari Jeho plamene nemôžu stráviť všetky tvoje nedokonalosti? Odovzdaj sa úplne do mojich rúk a usiluj sa jedine o to, aby si sa mi páčila. Pamätaj, že som tvoj Otec, tvoj Ženich, tvoj Boh. Vojdi do Môjho Srdca, ktoré je priepasťou lásky, a neboj sa. Žiadal som snáď od teba, aby si si zaslúžila milosti, ktoré ti udeľujem? Jediné, o čo žiadam je, aby si ich prijala. Ponechaj mi slobodu pôsobiť v tebe tak, ako si prajem. Moje oči sú stále obrátené k tebe, upri svoj zrak na Mňa a odvráť sa od seba. Ani tvoja nepatrnosť, ani tvoje poklesky pre mňa nič neznamenajú. Moja Krv ich všetky zmyje. Nepotrebuješ nič iné, len sa spoliehať na Moju lásku a vzdať sa seba. Duša, ktorá sa Mi úplne odovzdá, mi pôsobí takú radosť, že napriek všetkej svojej biede a nedokonalosti sa pre mňa stáva skutočným nebom plným radosti a je pre Mňa pôžitkom v nej prebývať. Ak sa všetkého vzdáš, v Mojom Srdci nájdeš všetko. Potrebujem milujúce

duše, ktoré by uzmierovali, a obety, ktoré by boli prinášané, ale nadovšetko potrebujem duše, ktoré sa Mi úplne odovzdajú. Nechaj sa Mnou slepo viesť. Ja mám oči otvorené, aby som ťa viedol. Nie som vari твоjím Otcom? Je mi milé, keď ma nazveš Otcom, a vždy, keď Ma tak oslovíš, cítim povinnosť starať sa o teba. Keď na tejto zemi dieťa začína rozprávať a vysloví to sladké slovo otec, s koľkou radosťou si ho rodičia privinú na srdce; nič na svete im v tej chvíli nie je milšie. Ak je to tak u pozemských rodičov, o čo viac to platí u Mňa, veď Ja som твоjím otcom, matkou, Bohom, Stvoriteľom, Spasiteľom i Ženíchom. A nič sa v láskyplnej dobrotivosti nevyrovná Môjmu Srdcu. Vo chvíľach, keď pociťuješ stiesnenosť a smútok, volaj k Svojemu otcovi a odpočiň si v Jeho Srdci. Keď ti povinnosti bránia vrhnúť sa k Mojím nohám, ako by si si to priala, povedz iba slovo "Otče" a Ja ti pomôžem, podopriem ťa, povediem a poteším. Pohliadni na toto Srdce. Je otvorenou knihou, z ktorej máš rozjímať. Naučí ťa všetkým cnostiam, zvlášť horlivosti za Moju slávu a za spásu duší. Hľad' na toto srdce dlho a pozorne. Ono je svätyňou úbožiacov, teda i tvojou, pretože kde je možné nájsť niekoho biednejšieho? Nahliadni hlboko do Môjho Srdca. Je taviacou pecou, v ktorej sa očisťujú aj tí najbiednejší, a potom sa rozniecujú láskou. Pod', priblíž sa k tejto vyhni a vhod' do nej všetku svoju biedu a hriechy; dôveruj mi a ver vo Mňa, svojho Vykupiteľa. Ešte raz pozorne upri svoj zrak na Moje Srdce. Je žriedlom živej vody. Vrhni sa do jeho hĺbky a utíš svoj smäd. Prajem si, ba túžim po tom, aby všetci prišli k tomuto prameňu a občerstvili sa. Pre teba som našiel skryté miestečko v hlbine Môjho Srdca. Si taká maličká, že sama by si Ho nikdy nedosiahla. Dobre využívaj milosti, ktoré som pre teba pripravil. Nechaj, nech Moja láska v tebe slobodne pôsobí a zostaň stále malou. Áno, je to pravda: Ja Som dobrý. Na to, aby to duše správne pochopili, potrebujú jedine spojenie so Mnou a vnútorný život. Keby duše žili v užšom spojení so Mnou, lepšie by Ma poznali. To bude našou prácou v nebi: učiť duše, ako majú žiť v spojení so Mnou, nie tak, akoby som bol od nich ďaleko, ale aby Som bol v nich, lebo milosťou v nich opravdivo prebývam. Keby Moje vyvolené duše žili takto úzko spojené so Mnou a dostatočne by Ma poznali, koľko dobra by boli schopné vykonať pre úbohé duše, ktoré sú odo mňa vzdialené a nepoznajú Ma! Keď sú vyvolené duše úzko spojené s Mojm Srdcom, poznávajú, ako často som urážaný. Porozumejú Mojm citom, budú Ma potešovať a uzmierovať za hriešnikov. Plné dôvery vo Mňa budú prosiť o odpustenie a získajú milosti pre svet. Ty ma miluješ, pretože som dobrý. Ja ťa milujem, pretože si malá a túto svoju malosť si mi darovala.

Dôvera. Dôvera je úplným spol'ahnutím sa na Toho, ktorý je dobrota a milosrdenstvo a ktorý povoláva duše zvláštnym spôsobom, takže žijú s Ním a poznajú Ho, a môžu sa na Neho spoliehať vo všetkých svojich potrebách. Môžem odstrániť tvoju biedu. Tvojej slabosti budem oporou. Čím väčšia je tvoja bezmocnosť, tým pevnejšie ťa bude držať Moja sila. Obohatím ťa svojimi darmi. Ak budeš verná, urobím si v tebe príbytok a budem sa tam uchyl'ovať, keď ma hriešnici odmietnu. Budem v tebe odpočívať a ty nájdeš vo Mne život. Ak si ty priepasťou biedy, Ja som priepasťou milosrdenstva a dobroty. Moje Srdce je твоjím útočiskom. V Ňom nájdeš všetko, čo od teba žiadam. Nehľad' na svoju malosť, všimaj si radšej moc Môjho Srdca, ktorá ťa

podporuje; Ja som tvojou silou i náhradou tvojich nedostatkov. Čoho by si sa mala báť, keď si v mojich rukách? Nikdy nepochybuje o доброте Môjho Srdca, ani o láske, ktorou ťa milujem. Priťahuje ma k tebe tvoja úbohosť, veď čo by si si bezo mňa počala? Nezabudni: čím viac sa uponížiš, tým ti bude bližšie. Nesmieš sa príliš zarmucovať nad svojim pádmi. Mohol by som ťa v okamihu urobiť svätou, no žiadam od teba, aby si sa nikdy nevzpierala Mojej vôli. Ja ťa nájdem v tvojej ničote a spojím sa s tebou. Tvoja malosť a nepatrnosť pôsobí na Mňa ako magnet - priťahujú Ma k tebe. Neklesaj na mysl, lebo Moje Milosrdenstvo sa najlepšie prejavuje v tvojej krehkosti. Odpúšťanie je potešením Môjho Srdca. Nemám väčšiu túžbu ani väčšiu radosť, ako keď môžem niektoej duši odpustiť. Keď sa duša po páde ku Mne vráti, poteší ma tým natol'ko, že útecha, ktorú Mi tým poskytuje, je pre ňu ziskom, lebo na ňu hľadím s obrovskou láskou. Ak má duša túžbu oslavovať ma a potešovať, jej úbohosť je nepodstatná. Vo svojej nízkosti získava mnoho milostí pre iných. Ak si duša vrúcne žiada byť mi vernou, ja ju podopieram v jej slabosti a jej poklesky sú vzývaním Môjho Milosrdenstva a Mojej dobroty. Musí však zabúdať na seba a snažiť sa vo všetkej pokore nie o svoje uspokojenie, ale o Moju slávu. Nie si schopná pochopiť, koľkou radosťou plesá Moje Srdce pri odpúšťaní pokleskov zavinených len krehkosťou. Neboj sa, práve preto, že si biedna, obrátil som na teba Svoj zrak. Túžim ťa uväzniť v Mojom Srdci, lebo Moja Láska k tebe je bezhraničná. Napriek tvojim slabostiam ťa použijem na to, aby som mnohým dušiam dal spoznať svoju lásku. Mnoho duší nevie, ako veľmi ich milujem. Mojim veľkým prianím je vidieť tieto milované duše ukryté v priepasti Môjho Srdca. Ja som tvoj Vykupiteľ a Ženích. Keby len duše chápali, čo tieto dve slová znamenajú. Práve to je úloha, ktorú chcem vykonať tvojím prostredníctvom. Najvrúcnejšou túžbou môjho Srdca je spása duší. Chcem poučiť tých, ktorí sú mi zasvätení, ako jednoducho mi môžu privádzať duše. Ukážem im, aké poklady vychádzajú nazmar následkom toho, že dostatočne neporozumeli týmto dvom slovám: Vykupiteľ a Ženích. Zachovaj si môj pokoj, lebo ty si miláčikom Môjho Srdca; netrápi ma, že si maličká. Či nie je tvoja nízkosť príčinou toho, že Ja, Boh, ťa milujem tak bláznivo? Ja som Slnko, ktoré ti ukazuje tvoju biedu. Čím lepšie ju vidíš, tým viac musí vzrastať tvoja láska ku Mne. Ak je tvoja duša skazená a prehnitá, neschopná prinášať ovocie, Ja sám ju poučím a zošlem jej lúč slnečného svetla, aby ju očistil a zasejem do nej semeno. Môj kríž bude doliehať na tvoju úbohosť a Ja budem odpočívať v tvojej malosti. Môj Kríž ťa posilní a Ja ťa budem podporovať. Vezmi ho a ničoho sa neboj. Nikdy nebude nad tvoje sily, aby si ho uniesla, lebo ja som ho zmieral a odvážil váhou lásky. Čím menšia je nejaká vec, tým ľahšie s ňou môžeme zaobchádzať alebo ju ovládať. Práve preto, že i ty si takou nepatrnou, môžem ťa použiť, ako si želim. Nemysli si, že ťa kvôli tvojej úbohosti prestanem milovať. Nie, Moje Srdce ťa miluje a nikdy ťa neopustí. Som si dobre vedomý, že nemáš nič, iba biedu a slabosť. A keďže Ja Som Oheň, ktorý čistí, obklopím ťa plameňmi Svojho Srdca a strávim ťa. Koľkokrát som ti povedal, že mojou jedinou túžbou je, aby mi duše priniesli svoju biedu. Pod' a nechaj sa stráviť láskou. Čím viac biedy Ja nájdem v tebe, tým viac lásky ty nájdeš vo Mne. Tak málo mi záleží na tvojej slabosti! Prajem si však byť Pánom tvojej biedy. Tvoja nepatrnosť dáva miesto Mojej добрote. Tvoja bieda, ba aj tvoje

hriechy urobili miesto Mojej dobrote. Tvoja bieda, že aj tvoje hriechy urobili miesto Môjmu Milosrdenstvu a tvoja dôvera Mojej Láske a nežnosti. Pod', spoľahni sa na Moje Srdce a odpočívaj v Ňom. Keď sa kráľ zasnúbi s dcérou niektorého svojho poddaného, berie tým na seba povinnosť, ku ktorej sa povzniesol. Ja som si vyvolil teba a zaviazal som sa tým, dať ti všetko, čo potrebuješ. Sám nežiadam nič viac, než vlastniš. Daj mi svoje prázdne srdce a Ja ho naplním. Daj mi srdce bez všetkých ozdôb a Ja ho okrášlim. Daj mi ho so všetkými jeho bledami a Ja ich odstránim. To, čo je ti skryté, ti zjavím a čo ti chýba, Ja sám doplním. Mnohí veria vo mňa, ale málo z nich verí v Moju lásku. A z tých, ktorí v Ňu veria, sa len málo spolieha na Moje Milosrdenstvo. Mnohí ma poznajú ako svojho Boha, ale tak málo z nich Mi dôveruje ako svojmu Otcovi. Ja sám zjavím Seba a tým, ktorých som si predurčil, ukážem, že od nich nežiadam, čo nemajú, ale žiadam, aby Mi dali všetko, čo majú, lebo všetko je Moje. Ak nemajú nič, iba biedu a slabosť, po tom dychtím, ba ak majú len poklesky a hriechy, aj tie od nich žiadam. Prosím ich, aby mi ich darovali. Dajte Mi ich, áno, dajte mi všetko, neponechávajú si nič, len dôveru v Moje Srdce: Ja vám odpustím, Ja vás milujem, Ja sám vás posväťím.

Výzva k dušiam. (11. 6. 1923) Ja som Láska. Moje Srdce už nemôže ďalej zdržiavať svoj stravujúci oheň. Tak vrúcne milujem duše, že Som za ne obetoval svoj život. Práve táto láska Ma robí väzňom vo Svätostánku. Už viac ako dvadsať storočí tam prebývam vo dne v noci, zahalený pod spôsobom chleba a ukrytý v malej bielej hostii, znášajúc kvôli svojej láske, nedbalosť, opustenosť, pohrdanie, rúhanie, urážky a svätokrádeže. Z lásky k dušiam som ustanovil sviatosť pokánia, aby som im mohol odpustiť nie raz alebo dvakrát, ale tak často, ako budú potrebovať znovunadobudnúť Moju milosť. Tam ich túžobne očakávam, aby Som ich obmyl od hriechov nie vodou, ale svojou Krvou. Ako často som v priebehu storočí oznámil ľuďom rôznymi spôsobmi, ako veľmi ich milujem! Raz som im ukázal, ako vrúcne túžim po ich spasení. Zjavil som im svoje Srdce. Táto pobožnosť je ako svetlo vrhnuté na celý svet a dnes tí, ktorí pracujú na získaní duší pre Moju službu, môžu tak konať v tejto žiare. (Ide o zjavenia svätej Margite Márii Alacoque.) Teraz chcem niečo viac; túžim po láske zodpovedajúcej Mojej Láske. Nie je to jediné odplata, ktorú žiadam dostať od duší: chcem, aby všetky dôverovali v Moje Milosrdenstvo, aby všetko očakávali od Mojej dobroty a nepochybovali o Mojej ochoty odpúšťať. Som Boh, ale Boh Lásky. Som Otec, ale Otec plný súcitu, vždy zhovievavý. Moje Srdce je nekonečne sväté, no tiež nekonečne múdre; dobre pozná ľudskú krehkosť a slabosť a skláňa sa k úbohým hriešnikom s nekonečným milosrdenstvom. Milujem tých, ktorí po svojom prvom páde prídu ku mne s prosbou o odpustenie. Ešte viac ich milujem, keď prosia o odpustenie svojho ďalšieho hriechu. Ak sa to stane opäť, nehovorím miliónkrát, ale milióny a milióny ráz, i vtedy ich milujem a znovu im odpustím. Ich posledný hriech zmyjem Svojou Krvou tak dokonale a úplne ako ten prvý. Kajúci hriešnici Ma nikdy neunavia. Nikdy neprestanem dúfať, že sa ku Mne vrátia. Čím väčšia bude ich skrušenosť, tým vrúcnejšie ich privítam. Či otec nemiluje choré dieťa výnimočnou láskou a či mu nevenuje viac opatery a pozornosti než zdravým deťom? Rovnako i Moje Srdce má viac súcitu s hriešnikmi a venuje im väčšiu

starostlivosť než spravodlivým. Prajem si, aby to všetci vedeli. Poučím hriešnikov, že milosrdenstvo Môjho Srdca je nevyčerpatel'né. Nech zatvrdliví a ľahostajní spoznajú, že moje Srdce je Ohňom, ktorý ich roznieti, pretože ich miluje. Pre zbožné a sväté duše by som chcel byť cestou, po ktorej budú kráčať veľkými krokmi do prístavu večnej blaženosti. Napokon, od zasvätených duší, kňazov a rehoľníkov, mojich vyvolených, žiadam ešte raz všetko ich lásku. Nech nepochybujú o Mojej Láske k nim, ale nech Mi nadovšetko dôverujú a nepochybujú o Mojom Milosrdenstve. Je také ľahké dôverovať Môjmu Srdcu.

(6. 8. 1922) Chcem ľuďom oznámiť, že moje poslanie spočíva v tom, že pomáham ničote a biede - to je prvý článok reťaze lásky, ktorý som pripravil pre duše od večnosti. Použijem teba, aby som ukázal, že milujem biedu, nepatrnosť a úplnú ničotu. Zjavím dušiam nekonečnosť svojej lásky a to, ako som ochotný odpúšťať im, ako použijem aj ich poklesky so slepou zhovievavosťou, áno, píš, so slepou zhovievavosťou. Vidím hlboko, až do hlbín duší, vidím, ako rady by sa mi páčili, potešovali ma a oslavovali. Úkon pokory, ktorý musia urobiť, keď vidia svoju slabosť, je pre Moje Srdce útechou i oslavou. Čo záleží na ich bezmocnosti? Vari nemôžem doplniť všetky ich nedostatky? Ukážem, ako Moje Srdce používa aj ich slabosti, aby som daroval život mnohým dušiam, ktoré ho stratili. Chcem oznámiť, že Moja Láska a Milosrdenstvo pre padlé duše nemajú hraníc. Chcem im odpúšťať. Mne prislúcha odpúšťať. Vždy ich očakávam s bezhraničnou láskou. Nech len bez obáv prídu a vrhnú sa do Mojej náruče! Som predsa ich Otec. Mnohé z Mojich rehoľných duší nechápu, čo všetko môžu urobiť, aby k Môjmu Srdcu pritiahli tých, ktorí zotrávajú v nevedomosti a nevšímavosti. Oni nevedia, ako ich túžim pritiahnuť k sebe a dať im život - pravý život. Jozefína, budem ťa učiť tajomstvám Mojej Lásky a staneš sa živým príkladom Môjho Milosrdenstva. Ak mám toľko lásky a náklonnosti k tebe, takej bezvýznamnej, čo by som neurobil pre iných, ktorí sú veľkodušnejší ako ty?

(7. 8. 1922) Budem pôsobiť skrze teba a твоjím prostredníctvom sa nechám spoznať. Koľkí nájdu život v Mojich slovách! Koľkí načerpajú novú odvahu, keď spoznajú, aké ovocie môžu získať za svoju snahu! Malý skutok šľachetnosti, trpezlivosti, chudoby sa môže stať pokladom, ktorým sa získa veľký počet duší pre Moje Srdce.

(8. 9. 1922) Ja hľadím viac na úmysel než na samotný skutok. Najmenší skutok vykonaný z lásky získa toľké zásluhy, že mi poskytne nesmierne potešenie. Chcem len lásku. Nič iné nežiadam.

(20. 10. 1922) Duša, ktorá Mi vo svojej šľachetnosti dáva všetko, čo si žiadam, zhromažďuje poklady pre seba i pre iných. Vytrháva veľké množstvo duší zo záhuby. Moje vyvolené duše sú skrze svoje obety a lásku Mojím Srdcom posielané, aby ľuďstvu udeľovali Moje milosti. Svet je plný nebezpečenstiev. Koľké duše sú strhávané do hriechu! Neustále potrebujú viditeľnú či neviditeľnú pomoc. Dovoľte mi to povedať ešte raz: vedia moje vyvolené duše, o aké poklady pripravujú seba aj iných, keď nie sú veľkodušné? Nevravím, že mnou vyvolená duša je pozbavená svojich chýb a biedy. Táto duša môže a často bude opätovne padať, no ak sa ponízuje, ak spoznáva svoju ničotu, ak sa snaží napraviť svoje pochybenia úkonmi veľkodušnosti a lásky, ak dôveruje a

odovzdá sa znovu a znovu Môjmu Srdcu, oslavuje Ma tým a môže vykonať viac dobra pre iné duše, než keby nikdy neklesla. Slabosť a úbohosť nie sú prekážkou, žiadam od nich výlučne lásku. Áno, vo všetkej svojej úbohosti ma duša môže milovať až bláznivo. Avšak hovorím len o chybách z krehkosti a nedopatrenia, nie o úmyselných hriechoch a dobrovoľných nevernostiach. Obetuj svoj život, akokoľvek nedokonalý, za to, aby všetky moje vyvolené duše mohli spoznať krásu poslania, ktoré môžu vykonať svojimi obyčajnými skutkami a dennými námahami. Nech nezabúdajú, že som ich neuprednostnil pred ostatnými preto, že boli dobré, ale pre ich úbohosť. Ja som čistá Láska, ktorej plameň spásli všetky ich slabosti. Prezradím ti ešte tajomstvo Môjho Srdca. Túžbou, ktorá Ma spaľuje je, aby duše stále dokonalejšie spoznávali Moje Srdce.

(30. 11. 1922) Píš pre Moje duše. Duša, ktorá ustavične spája svoj život s Mojm životom, Ma týmto oslavuje a koná veľké dielo pre duše. Napríklad sa zamestnáva prácou, ktorá je na pohľad bezvýznamná. No keď ju ponorí do Mojej Krvi alebo ju spojí s prácou, ktorú som Ja konal za svojho pozemského života, prospeje tým dušiam, možno dokonca viac, ako keby kázala celému svetu. A to môže robiť, keď študuje, prednáša alebo píše, keď žije, zametá alebo odpočíva. Samozrejme, musí tak konať z poslušnosti, so schválením alebo preto, že je to jej povinnosťou, nie iba z rozmaru alebo z pasie. Zároveň musí konať v úzkom spojení so mnou, s veľkou čistotou úmyslu a musí ponoriť svoju prácu do Mojej Krvi. Veľmi si prajem, aby duše dobre porozumeli, že skutok sám osebe nemá cenu. Cenným ho urobí iba úmysel, s akým je konaný. Keď som zametal a pracoval v nazaretskej dielni, oslavoval som tým nebeského Otca v rovnakej miere, ako keď som kázal počas verejného života. Sú mnohé duše, ktoré majú v očiach sveta dôležité miesto, a zároveň prispievajú k oslave Môjho Srdca. Mám však i mnoho skrytých duší, ktoré sú napriek svojej nízkej práci užitočnými robotníkmi v Mojej vinici, pretože všetko robia s láskou. Svoje skutky vedia skrášľovať nadprirodzeným zlatom - ich ponáraním do Mojej Najsvätejšej Krvi. Moja láska nepozná hraníc a preto Moje duše môžu i z ničoho získať veľký poklad. Ak sa hneď po prebudení spoja so Mnou a s vrúcnu túžbou obetujú celý svoj deň, aby ho Moje Srdce použilo pre dobro duší, ak potom z hodiny na hodinu a okamih za okamihom s láskou vykonávajú svoje povinnosti, aký veľký poklad nazbierajú za jediný deň! Budem im stále viac zjavovať svoju nevyčerpatelnú lásku. Aké ľahké je pre milujúcu dušu nechať sa viesť Láskou!

(5. 12. 1922) Píš pre moje duše. Moje Srdce je Láska sama a objíma všetky duše. Ako mám ukázať mojim vyvoleným dušiam svoju osobitnú lásku, akú k nim prechovávam? Ako im ukázať svoje veľké pranie použiť ich na záchranu duší, vystavených nebezpečenstvu sveta? Práve z tohto dôvodu by som im rád dal spoznať, ako vrúcne túžim po ich dokonalosti, ktorá spočíva v konaní obyčajných skutkov v dôvernem zjednotení so Mnou. Keby to pochopili, mohli by spojení s Mojm Srdcom urobiť svoj život a všetky svoje skutky takpovediac božskými. A koľkú cenu má jediný, takto posvätený deň! Keď je duša roznietená túžbou milovať, nič pre ňu nie je ťažké. Keď sa však cíti studenou a bezduchou, všetko sa pre ňu stáva tvrdým a náročným. Nech vtedy príde k Môjmu Srdcu oživiť svoju odvahu. Nech mi obetuje svoju skleslosť a spojí ju s mojou horlivosťou. Uistujem ju, že jej deň bude mať pre duše nesmiernu hodnotu.

Môjmu Srdcu sú známe všetky ľudské biedy a slabosti a mám s nimi veľký súcit. Túžim, aby sa duše so mnou spájali nielen všeobecným spôsobom (vykonaným ráno), ale aby toto spojenie bolo osobné a nepretržité ako medzi dvomi dôvernými priateľmi, ktorí, aj keď nehovoria, aspoň častejšie sa na seba pozerú a ovocím ich lásky sú vzájomné malé láskavosti. Keď duša žije v pokoji a úteche, bezpochyby je pre ňu ľahšie na Mňa myslieť. Ak však znáša bolesť, opustenosť a úzkosť, nemusí mať strach - uspokojím sa i s jednoduchým pohľadom. Rozumiem tomu - a ten pohľad pre ňu nadobudne osobitné dôkazy Mojej nežnosti. Znovu budem opakovať dušiam, ako nekonečne ich Moje Srdce miluje. Želám si totiž, aby Ma hlboko poznali, aby boli schopné zoznámiť so Mnou aj tých, ktorí sú im zverení. Vrucne si žiadam, aby Moje vyvolené duše upierali svoj zrak na Mňa a nikdy ho neodvracali. Nech nie sú priemerné, lebo priemernosť býva obyčajne spôsobená neporozumením Mojej Lásky. Nie! Nie je nepríjemné ani ťažké milovať Moje Srdce, naopak, je to sladké a ľahké. Na dosiahnutie vysokého stupňa lásky netreba konať nič výnimočné: stačí čistý úmysel skutkov bez ohľadu na ich veľkosť. Úzke spojenie s Mojm Srdcom a láska sa už postarajú o všetko ostatné.

(5. 12. 1922) Ja som Ježiš, ktorý miluje duše s takou nehou! Hľa, Srdce, ktoré ich nikdy neprestáva volať, chrániť a starať sa o ne. Hľa, Srdce zapálené a túžiace po ich láske, obzvlášť po láske vyvolených duší. Píš, píš pre ne viac. Moje Srdce nie je len priepasťou lásky: je tiež hlbinou milosrdenstva. Viem, že ani moji najbližší priatelia nie sú uchránení pred ľudskou krehkosťou. Chcem, aby každý ich skutok, akokoľvek nepatrný, nadobudol skrze mňa nekonečnú cenu, bol pomocou pre núdznych a slúžil pre spásu hriešnikov. Nemôžu všetci kázať ani obracať na vieru vzdialené necivilizované národy. Všetci, áno, všetci, však môžu prispieť k tomu, aby Moje Srdce bolo poznávané a milované. Všetci si môžu navzájom pomáhať k čo najvyššiemu počtu spasených duší - zamedzovaním strate mnohých duší, a to skrze moju lásku a milosrdenstvo. Svojím vyvoleným dušiam dám spoznať, že Moja Láska k nim ide ešte ďalej; nielenže použijem na spásu duší ich každodenný život a aj tie najmenšie skutky, no využijem aj ich úbohosť, krehkosť, ba aj ich poklesky. Láska všetko premieňa na Božské a Milosrdenstvo všetko odpúšťa.

(12. 12. 1922) Napíš ešte zopár ďalších slov pre Moje duše. Láska premieňa najobyčajnejšie skutky duší a dáva im nekonečnú hodnotu. Duše, ktoré vidia víťaziť nad sebou vlastnú biedu, žiadne dobro nepripisujú sebe. Ich nízkosť ich prirodieva pokorou, ktorú by nikdy nenadobudli, keby sa videli menej nedokonalé. Pri apoštolskej práci alebo pri vykonávaní povinností ich môže ťažiť vedomie vlastnej nedostatočnosti. Môžu pociťovať nechť k napomáhaniu dušiam k dokonalosti. Keďže však vedia, že ony samy sú nedokonalé, núti ich to pokorovať sa až do prachu. Keby tieto duše sebapoznanie dohnalo k tomu, že by padli k Mojim nohám a prosili, aby som im odpustil ich chabú snahu a udelil im potrebnú statočnosť a silu, Moje Srdce by im s neuveriteľnou láskou vyšlo v ústrety a spôsobilo, že by ich práca priniesla obdivuhodné ovocie. Tie duše, ktoré nemajú dosť veľkodušnosti k tomuto každodennému snaženiu a k obetám, spoznajú, že ich život plyní len v samých sľuboch, ktoré nikdy neprinesú úžitok. V nasledovnom však rozlišujte: dušiam, ktoré zo zvyku sľubujú, ale nijako sa nezapierajú,

hovorím: "Dávajte si pozor, aby vám slama a strnisko, ktoré ste nazhromaždili do svojich stodôl, nezhořeli, alebo aby ich v okamihu nerozmetali vietor!" Sú však iné duše, a k tým teraz hovorím - ktoré začnú deň s dobrou vôľou a s túžbou pokročiť v láske. Zaväzujú sa k sebazapieraniu a veľkodušnosti. Ale keď nadíde čas a príležitosť, aby vykonali, čo si zaumienili, vtedy im sebaláska, náladovosť, podlomené zdravie a všeličo iné zabráni splniť predsavzatie, ktoré si pred chvíľou dali. Tieto duše však uznávajú svoju slabosť, plné zahanbenia prosia o odpustenie a pokorne obnovujú svoj sľub. Nech sú si tieto duše vedomé, že sa Mi páči do takej miery, ako keby si vôbec nemali čo vyčítať.

(12. 6. 1923) Túžim odpúšťať. Chcem panovať nad dušami a odpustiť všetkým ľuďom, ba i národom. Chcem spravovať duše, národy, celý svet. Môj pokoj musí byť rozšírený po celom svete, ale obzvlášť v tejto zemi (vo Francúzsku), v ktorej má pôvod pobožnosť k Môjmu Najsvätejšiemu Srdcu. Keby som mohol byť jej pokojom, životom a Kráľom. Ja som múdrosť a blaženosť! Ja som Láska a Milosrdenstvo! Ja som Pokoj, Ja budem panovať! Budem na svet vylievať svoje Milosrdenstvo, aby som ho očistil od nevďačnosti. Na uzmiernenie jeho zločinov si vyvolím obeť, ktorú dosiahnu odpustenie, lebo na svete je mnoho duší, ktoré túžia po tom, aby sa Mi páčili. A existujú aj veľkodušné duše, ktoré obetujú všetko, čo majú, aby som ich mohol použiť podľa svojej vôle. Moja vláda bude vládou pokoja a lásky Ustanovím ju tým, že sa nad všetkými zmilujem; tento cieľ mám v úmysle. Je to veľké dielo Mojej lásky. Moja výzva platí pre všetkých. Pre tých, ktorí sú zasvätení Božej službe, aj pre tých, ktorí žijú vo svete. Pre spravodlivých aj hriešnikov, učených aj nevzdelaných. Pre tých, ktorí vládnu, aj pre tých, ktorí ich poslúchajú. Prichádzam ku každému z nich a hovorím: Ak hľadáš šťastie, nájdeš ho vo Mne. Ak hľadáš bohatstvo, Ja som nekonečný poklad. Ak túžiš po pokoji, nájdeš ho jedine vo Mne. Ja som Milosrdenstvo a Láska. Ja musím byť Najvyšším Kráľom. Mojou jedinou túžbou je roznieť duše, duše celého sveta. Žiaľ, ony sa odvracajú od Môjho ohňa. No Ja zvíťazím, ony budú Moje a Ja budem ich Kráľom. Trp so Mnou, aby Ma svet poznal a aby duše mohli prísť ku Mne. Láska víťazí skrze utrpenie.

(15. 10. 1923) Prajem si, aby sa duše nechali preniknúť pravým svetlom. Chcem pre seba získať deti, nevinné srdcia, ktoré Ma nepoznajú a vyrastajú studené, ľahostajné, nepoznajúcu cenu svojich duší. Prajem si, aby tieto mladé duše, ktoré sú mojim potešením, našli domov, kde by sa Ma naučili poznať, kde by rástli v bázni voči Môjmu zákonu a v láske Môjho Srdca. Nenazdávaj sa, že ti budem rozprávať o niečom inom ako o Kríži. Ním bol vykúpený svet: Ním privediem svet k pravdám svätej viery a k ceste lásky. Zjavím ti svoju vôľu. Skrze utrpenie na kríži som vykúpil svet. Vieš, že hriech je nekonečnou urážkou Boha a vyžaduje si nekonečné zadostučinenie. Z tohto dôvodu ťa žiadam, aby si svoje utrpenie a povinnosti obetovala v spojení s nekonečnými zásluhami Môjho Srdca. Vieš, že Moje Srdce je tvoje. Vezmi si ho teda a uzmieruj ním. Vlej lásku a dôveru do duší, ktoré ťa stretnú. Naplň ich láskou a dôverou v nekonečnú dobrotu a milosrdenstvo Môjho Srdca. Vždy, keď môžeš o Mne hovoriť a pričíňovať sa o to, aby Ma ľudia poznali, povedz im, aby sa nebáli, lebo som Bohom Lásky. **Odporúčam ti najmä tri cvičenia: 1)** Konanie svätej hodinky, pretože je jedným z prostriedkov, ktorým Bohu Otcovi môže byť poskytované nekonečné zadostučinenie skrze Jeho Syna Ježiša Krista.

2) Pobožnosť piatich Otčenášov ku cti Mojich Rán, lebo skrze Ne bol vykúpený svet. **3)** Neustále spojenie so mnou alebo lepšie povedané: denné obetovanie zásluh Môjho Srdca, pretože tým dáš všetkým svojím skutkom nekonečnú cenu. Ustavične obetuj Môj život, Moju Krv, Moje Srdce a bez obáv mi dôveruj. Toto tajomstvo je málo známe. Chcem, aby si ho poznala a ťažila z neho; Túžim, aby moja láska bola slnkom k osvieteniu, zahriatiu a oživeniu duší. Je nevyhnutné, aby sa Moje slová dostali k dušiam. Chcem, aby celý svet vo Mne spoznal Boha Milosrdenstva a Lásky. Prajem si, aby sa všade čítalo, ako túžim odpúšťať a zachraňovať duše a aby ani tí najhorší úbožiaci neboli odstrašení bážňou. Aby odo Mňa neutekali ani tí najväčší previnilci. Nech len ku Mne prídu. Očakávam ich s otvorenou náručou, aby som im dal život a pravé šťastie.

Ut in omnibus glorificetur Dei. - Nech je vo všetkom oslávený Boh.

Dvanásť prisľúbení Božského Srdca, modlitba

Ctitelia Božského Srdca obsiahnu:

1. Všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Pokoj v rodinách.
3. Potechu vo veľkých protivenstvách.
4. Ochranu v živote, ale osobitne v hodine smrti.
5. Požehnanie na všetky podujatia.
6. Žriedlo a nekonečné more milosrdenstva v Božskom Srdci pre hriešnikov.
7. Horlivosť vlažným dušiam.
8. Horlivým dušiam pokrok v dokonalosti.
9. Požehnanie domov, v ktorých uctieujú obraz Božského Srdca.
10. Kňazom milosť pri práci na spáse duší.
11. Tým, čo rozširujú pobožnosť Božského Srdca, istotu, že budú zapísaní v samotnom Srdci Ježišovom.
12. Sľubujem v prehojnom milosrdenstve svojho Srdca, že tým, čo si vykonajú pobožnosť deväť po sebe nasledujúcich prvých piatkov, dám milosť kajúcnosti, že nezomrú bez mojej milosti ani bez prijatia svätých sviatostí a moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v hodine smrti.

Členovia bratstva majú osobitne osláviť sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, konať si prvé piatky, na prvú nedeľu konať odprosenie Božského Srdca Ježišovho, denne si osvojiť niektoré vzdychy k Najsvätejšiemu Srdcu, modliť sa za zomrelých spoluchlenov. - <https://sanctumvitae.sk/bozske-srdce-jezisovo.html>

Otče náš, Zdravas' Mária, Verím v Boha

Božské Srdce Ježišovo, daj, aby som Ťa vždy viac a viac miloval/a.

Karmelitánsky škapuliar - dar Božej Matky

Sviatky Panny Márie: <https://sanctumvitae.sk/sviatky-panny-marie.html>

Panna Mária Karmelská – 16. júl (ľubovol'ná spomienka)

Dejiny karmelitánskeho škapuliara sa začínajú v 12. storočí. Duchovní synovia proroka Eliáša viedli na hore Karmel v Palestíne život modlitby. Nosili posvätný škapuliar ako dar Božej Matky. Nazývali sa bratmi Najsvätejšej Panny Márie z hory Karmel. Pre prenasledovanie sa rozhodli presídlieť do Európy v 13. storočí. Cirkev uznala pravidlá ich života, a tým dala právny začiatok karmelitánskemu rádu. Rád sa rýchle rozvíjal a vyznačoval sa príkladným životom jeho členov. V Anglicku sa mimoriadnou svätosťou preslávil blahoslavený Šimon Stock. Keď spozoroval nebezpečenstvo hroziace rádu, prosil najsvätejšiu Pannu o pomoc. V noci z 15. na 16. júla 1251 uvidel najsvätejšiu Pannu Máriu v sprievode anjelov. Panna Mária mu podala škapuliar hnedej farby a povedala mu: ***"Prijmi, najmilší synu, škapuliar tvojho rádu ako znak môjho bratstva, výsadu pre teba a všetkých karmelitánov. Kto v ňom zomrie, nebude trpieť vo večnom ohni. Je to znak spásy, záchrana v nebezpečenstvách, znamenie pokoja a večného záväzku."***

Najsvätejšia Panna Mária sa zjavila aj pápežovi Jánovi XXII., ktorý bulou *Sacratissimo uti culmine* z 23. februára 1322 oznámil zjavenie Panny Márie. Panna Mária sľúbila hojné milosti a spásu tým, čo patria do rádu a verne zachovávajú svoje sľuby. Podobne aj tým, čo patria do Bratstva posvätného škapuliara a zachovávajú čnosť čistoty podľa stavu a modlia sa za Cirkev. Nakoniec sľúbila mimoriadnu milosť, známu pod názvom "sobotná výsada": ***"Ja, ich Matka, ich v prvú sobotu po smrti vyslobodím z očistca a zavediem na vrch večného života."***

Apoštolská stolica zaradila škapuliar medzi sväteniny. Svojou mocou potvrdila výsady škapuliara, opierajúc ich účinnosť o modlitby celej Cirkvi. Škapuliar sa popri ruženci stal jednou zo základných mariánskych pobožností. V súčasnosti je pobožnosť k

posvätnému škapuliaru známa nielen v Európe, ale na celom svete. Treba pripomenúť, že pápež svätý Ján Pavol II. nosil posvätný škapuliar od detstva.

Škapuliar má byť zhotovený z vlnenej látky hnedej farby. Na jednom kúsku má byť obraz Božej Matky Škapuliarskej a na druhom Srdce Ježišovo. Škapuliar má byť posvätený kňazom alebo diakonom. Treba ho nosiť tak, aby jedna jeho časť spočívala na pleciah a druhá na prsiach.

V roku 1910 pápež Pius X. dovolil nahradenie plátenného škapuliara medailou posvätného škapuliara. Tak škapuliar, ako i medaila sa majú nosiť patričným spôsobom.

Osoby, ktoré nosia škapuliar a patria do Bratstva posvätného škapuliara, majú účasť na duchovných dobrách celého karmelitánskeho rádu, nazývajú sa bratmi a sestrami a duchovným spôsobom nimi skutočne sú.

Sväté písmo ospevuje horu Karmel, kde prorok Eliáš bránil čistotu viery Izraela v živého Boha. V 12. storočí sa na tento vrch utiahlo niekoľko pustovníkov. Neskôr založili reholu, v ktorej viedli pod ochranou Bohorodičky Márie kontemplatívny život. Pápež Honorius III. okolo roku 1210 potvrdil rehol'né pravidlá Rehole svätej Márie z vrchu Karmel (karmelitánov). Terajší sviatok, pôvodne sviatok karmelitánov zavedený v roku 1376, bol vzatý do Rímskeho kalendára v roku 1726. Deň 16. júl bol vybratý preto, lebo podľa tradície sa generálnemu predstavenému rehole svätému Šimonovi Stockovi 16. júla 1251 zjavila Panna Mária a dala mu rúcho zvané škapuliar. U nás najznámejšie miesta úcty Panny Márie Karmelskej sú Topoľčianky (1786), Gaboltov, Stropkov, Veľký Šariš, Tulčák, Streda nad Bodrogom, Borka a Hontianske Nemce, kde bývajú púte. **Antifóna:** *Mária počúvala Božie slovo, zachovávala ho vo svojom srdci a premýšľala o ňom.*

Výsady karmelitánskeho škapuliara

1. Kto umrie oblečený do posvätného škapuliara, nebude zatratený.
2. Ten, kto nosí posvätný škapuliar, si ako ctiteľ Božej Matky zabezpečuje jej ochranu pre dušu i telo v tomto živote a mimoriadnu pomoc v hodine smrti.
3. Každý, kto nábožne nosí posvätný škapuliar a zachováva čistotu podľa stavu, bude vyslobodený z očistca v prvú sobotu po svojej smrti.
4. Tí, ktorí patria do Bratstva posvätného škapuliara, sú duchovne spojení s karmelitánskym rádom a majú účasť na jeho duchovných obetách v živote i po smrti, ako sú sväté omše, sväté prijímania, sebazapierania, modlitby, pôsty a podobne.

Závazky pre tých, ktorí patria do Bratstva posvätného škapuliara

1. Prijíť karmelitánsky škapuliar z rúk kňaza.
2. Zapísať sa do knihy Bratstva posvätného škapuliara.
3. Vo dne i v noci nosiť na sebe posvätný škapuliar.
4. Vykonať každý deň modlitbu určenú v deň prijatia do bratstva (napríklad Pod tvoju ochranu).
5. Nasledovať čnosti najsvätejšej Matky a rozširovať Jej úctu.

Praktické rady odporúčané členom Bratstva posvätného škapuliara

1. Čistým životom sa stávať hodným materinskej lásky Kráľovnej Karmelu.
2. Aspoň raz v mesiaci, a najmä pri príležitosti sviatkov Božej Matky pristupovať k sviatosti zmierenia a k svätému prijímaniu.
3. Príležitostne navštevovať kostol a modliť sa k najsvätejšej Matke.
4. V tretiu nedeľu mesiaca sa zúčastniť na škapuliarskej procesii v karmelitánskom kostole (ak je to možné) a rozširovať škapuliarsku pobožnosť.
5. V každom možnom čase konať dobrovoľné sebazapierania (malé umŕtvovania).
6. Vzývať o ochranu Pannu Máriu strelnými modlitbami, ako napríklad **Kráľovná posvätného škapuliara, vezmi ma pod plášť svojej ochrany.**
7. Zaujímať sa o karmelitánsky rád: o jeho históriu, vývoj, činnosť. Pomáhať mu modlitbou, almužnou, získavať mu priateľov, ako aj dobré a sväte povolania.

Vzdych pri pobožkaní škapuliara (ráno a večer)

*Mária, Matka moja, ozdoba karmelskej rehole,
ochráň ma posvätným škapuliarom od Zlého.*

*Za živa ma chráň od každej úzkosti,
po smrti ma doved' do večnej radosti. Amen.*

3x Zdravas' Mária

Kráľovná posvätného škapuliara, vezmi ma pod plášť svojej ochrany.

Panna Mária Škapuliarska, oroduj za nás.

Modlitba zverenia sa Panne Márii Karmelskej

Mária, Kráľovná a Matka Karmelu, prichádzam k Tebe dnes, aby som sa Ti zveril, pretože môj život je len nepatrná odplata za mnohé milosti a požehnania, ktorých sa mi dostalo od Boha Tvojimi rukami.

Pozeraš očami zvláštnej blahosklonnosti na tých, ktorí sú odetí Tvojím škapuliarom, a preto Ťa prosím, podporuj svojou silou moju slabosť, osvecuje svojou múdrosťou temnoty mojej mysle a rozmnožuj vo mne vieru, nádej a lásku, aby som Ti mohol každodenne prejať svoju pokornú službu. Nech mi je škapuliar zárukou Tvojej zvláštnej ochrany v každodennom boji, aby som bol verný Tvojmu Synovi a Tebe. Nech ma odvracia od všetkého hriešneho v živote a ustavične mi pripomína, že sa mám odievať Tvojimi čnosťami.

Od dnešného dňa sa budem snažiť žiť život spojený s Tvojím duchom, obetovať všetko Ježišovi skrze Teba a urobiť zo svojho života obraz Tvojej pokory, lásky, trepezlivosti, miernosti a ducha modlitby.

Najmilšia Matka, podopieraj ma svojou ustavičnou láskou, aby sa mne, nehodnému hriešnikovi, dostalo raz milosti zameniť Tvoj škapuliar za nebeské svadobné rúcho a prebývať s Tebou a s karmelskými svätými v kráľovstve Tvojho Syna. Amen.

Modlitba k Panne Márii Karmelskej

Matka Božia, kráľovná a ozdoba Karmelu, pozri na nás, úbohých hriešnikov, ktorí sa s dôverou túlime pod plášť Tvojej ochrany. Matka naša! Pozri, akí sme biedni, koľko nepriateľov číha na našu dušu a aké veľké boje musíme s nimi zvädzať. Pritom sne slabí, slepí a náchylní k zlému. Hrozí nám záhuba, preto Ťa prosíme, Ty, útočisko veriacich, nádej padlých, ponáhľaj sa nám na pomoc. Pomôž nám. a obráň nás v nebezpečenstvách, sprevádzaj nás svojou pomocou po celý náš život, zachráň. nás od zlého, vypros nám vytrvanie v dobrom, nedaj nám upadnúť do ohňa očistca, aby nás Pán skrze Tvoje zásluhy voviedol do večnej vlasti, kde budeme Teba, Matka naša, chváliť a ustavične Ti ďakovať za Tvoju ochranu. Amen.

...

Mária, Ty rôznym spôsobom spĺňaš úlohu Prostredníčky veľkých milostí. V znamení posvätného škapuliara sa ti zalúbilo prejavíť mi mimoriadnu lásku. Cez ten viditeľný znak Tvojej ochrany vyzývaš ma k skromnosti, umŕtvovaniu a modlitbe. Pomáhaj mi konať tie čnostné skutky, aby som si zaslúžil lásku Tvojho Nepoškvrneného Srdca a pre blížnych sa stal dobrým príkladom. Tým, ktorí nosili posvätný škapuliar, si preukazovala pomoc uprostred nebezpečenstiev, záchranu od zatratenia a rýchle vyslobodenie z očistca. Pomáhaj aj mne tak žiť, aby som dosiahol všetky milosti a výsady, aké si prisľúbila tým, ktorí nosia Tvoje posvätné rúcho.

Panna Mária, mystická Hviezda vrchu Karmel, osvieť a sprevádzaj ma cestou dokonalej lásky, aby som dosiahol slávu neba a mohol Ti neprestajne v nebi ďakovať. Amen.

Deviatnik s karmelitánskymi svätcami

Úvodná každodenná úvaha: *Kráľovná a ozdoba Karmelu, Mária, naša Matka, túžim v týchto niekoľkých dňoch byť zvlášť blízko Teba, uvažovať nad Tvojou dobrotou a zvelebovať Ťa spolu s karmelitánskymi svätými. Chcem Ťa poprosiť, aby si mi udelila tú milosť, aby som bol zo dňa na deň lepší, viac pozorný, viac čistý, viac úctivý k blížnym. Chcem si oblúbiť Ježiša a milovať Ho podobne, ako si Ho Ty milovala a miluješ. Urob, Matka naša, aby Ježiš bol všetkým v mojom živote, tak ako bol všetkým v Tvojom. Dopraj mi, Matka, žiť so všetkými v bratskej láske, ako si to Ty praješ. Zverujem Tvojej opatere všetky Tvoje deti. Predovšetkým tých, ktorých mi dal Pán Boh ako najbližších - členov mojej rodiny, obyvateľov môjho domu, mojich priateľov. Ďalej všetkých, ktorí sú po celom svete mojimi bratmi prostredníctvom Tvojho škapuliara, tých všetkých, ktorých nepoznám a ktorí Ťa vedia ako svoju matku. Prosím Ťa tiež, útočisko hriešnikov, pomôž tým, ktorí bojujú s rôznymi pokušeniami. Nech neupadnú, a tí, ktorí upadli, nech sa vrátia a nech nežijú v hriechu, vzdialení od Tvojho Syna, Vykupiteľa ľudstva. Uzdraviteľka chorých, pomáhaj tým, ktorí trpia, sú chorí a opustení. Bud' im potechou a úľavou. Voved', Kráľovná nebies, do radosti večného života všetkých našich zomrelých. Daj, nech vidia Tvár Tvojho Syna. Skloň k nám svoje "milosrdné oči" a ved' nás cestou spásy. Dožič nám*

Teba velebiť, dožiť nám nasledovať Tvoje čnosti, ó, láskavá, ľútostivá a sladká Panna Mária.

Prvý deň so svätou Teréziou od Ježiša (1515 - 1582)

Svätá Terézia od Ježiša, reformátorka Karmelu. je hlbokou mariánskou osobou. Úctu k Panne Márii dostala od svojich rodičov už v rannom detstve. Vo svojom životopise píše: "Hľadáť samotu, aby som sa mohla modliť moje modlitby, najmä ruženec, ktorý si veľmi vysoko cenila moja matka a vstúpila ho do každého z nás, do svojich detí." Keď mala 21 rokov, vstúpila do Rehole Panny Márie Karmelskej a prijala "jej" habit. Matka Božia si vybrala Teréziu, aby jej prostredníctvom vrátila Karmelu horlivosť a krásu. V skutočnosti je Terézia nazývaná druhou matkou rádu. Svätá Terézia je pre nás všetkým príkladom, ako máme žiť životom detí Panny Márie. Vo svojom životopise píše: "Spomínam si, že keď som mala 12 rokov, umrela mi matka. Keď som začala chápať, aký poklad som stratila, prišla som k jednej zo sôch Panny Márie a so slzami v očiach som Ju prosila, aby sa Ona stala mojou Matkou." Terézia sa po strate svojej matky utieka k Panne Márii a berie si ju za svoju matku.

Modlitba. *Ja tiež chcem, Mária, aby si bola mojom Matkou, Matkou môjho srdca a duchovného života. Tvoj škapuliar, ktorý nosím, nech mi pripomína ustavične, že som Tvojím dieťaťom. Mária, Matka moja, sľubujem, že sa budem usilovať podobať sa Tebe a odzrkadľovať Tvoje čnosti v dnešnom svete. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Svätá Terézia od Ježiša, oroduj za nás.*

Druhý deň so svätým Jánom z Kríža (1542 - 1591)

Svätý Ján z Kríža veľmi miloval najsvätejšiu Matku. Podľa tradície spoznal Jej ochranu, keď sa mu podarilo v detstve zachrániť sa pred utopením v studni v Medina del Campo. Božia Matka vedela, že on vstúpi do Jej rehole a pričíní sa o jej rozkvet a obnovu. Vo svojich dielach "doktor mystiky" hovorí o Márii nie veľa, ale to, čo hovorí, je presvedčivé. Predstavuje Pannu Máriu ako vzor modlitby a odporúča vybrať si Ju za patrónku duchovného života.

Modlitba. *Mária, kráľovná a ozdoba Karmelu, podľa rady svätého Jána z Kríža vyberám si Ťa za patrónku môjho vnútorného života. Každý deň sa chcem modliť k Tebe, a to vždy s väčšou dôverou: Preto, Orodovnica moja, skloň ku mne svoje milosrdné oči. Nauč ma pomáhať blížnym. Tvoj škapuliar nech mi pripomína, že som stále pod Tvojou ochranou. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Svätý Ján z Kríža, oroduj za nás.*

Tretí deň so svätou Máriou Magdalénou de Pazzi (1566 - 1607)

Svätá Mária Magdaléna de Pazzi, karmelitánka z Florencie, nám vo svojich duchovných spisoch zanechala i tieto pamätné slová: "Podobne ako mudrci z Východu boli skrze hviezdu dovedení do betlehemskej jaskyne, tak nás Panna Mária, naša hviezda, sprevádza k Bohu." Mnohokrát sme nazývali Pannu Máriu Hviezda morská, Hviezda

ranná. Nle vždy sme si uvedomovali, že Ona je naozaj Hviezda, sprevádzajúca nás životom a rozjasňujúca temnoty a utrpenia. (*Úvahy svätej v knihe Cesta lásky*)

Modlitba. *Mária, Ty Hviezda sprevádzajúca, osvecuje svojím jasom chvíle temnosti môjho života. Nech v Tvojom škapuliari, ktorý nosím, obsiahnem lúče Tvojho svetla, Tvojej pomoci. Urob, aby som bol hoci nepatrným plamienkom, pomáhajúcim blížnym nájsť Tvoje svetlo. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Svätá Magdaléna de Pazzi, oroduj za nás.*

Štvrtý deň s blahoslavenou Alžbetou od Najsvätejšej Trojice (1880 - 1906)

Nedávno blahorečená sestra Alžbeta od Najsvätejšej Trojice je jednou z významných osobností karmelitánskej rehole našich čias. Božej Matke je vďačná za realizovanie svojho rehol'ného povolania, napriek ťažkostiam zo strany svojej vlastnej matky. Dosiahnuť svoje cieľ vstupom do karmelitánskej rehole, skusuje plnosť kontemplatívneho života. Zvláštnym spôsobom prežíva tajomstvo prítomnosti Najsvätejšej Trojice vo svojej duši. Medituje nad najväčšími tajomstvami našej viery a v ich kontexte nachádza veľkosť Panny Márie, vybranej Bohom Otcom, naplnenej silou Ducha Svätého. Presvedčivo píše vo svojich duchovných zápisoch: "V poslednej, najdôležitejšej chvíli môjho pozemského života, keď budem môcť vyriešiť svoje 'dokonané je', tá, ktorú nazývame Kráľovnou neba, vovedie ma do príbytkov večnosti." Titul, ktorým nová blahoslavená karmelitánskeho rádu nazýva Pannu Máriu je Brána do neba, lebo prostredníctvom Nej Ježiš Kristus - Vykupiteľ sveta zostúpil na zem a prostredníctvom Nej my, hriešnici, putujeme do neba, do domu Otca - do domu, ktorého bránou je Mária.

Modlitba. *Mária, Brána nebies, prosím Ťa, buď pre mňa bránou do domu Otca a podobne ako blahoslavenú Alžbetu, tak i mňa podľa sobotného privilégia voved' do príbytku večnosti. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Blahoslavená Alžbeta od Najsvätejšej Trojice, oroduj za nás.*

Piaty deň s blahoslavenou Máriou od Ukrižovaného Ježiša (1846 - 1878)

Svätý Ján Pavol II. blahorečil sestru Máriu od Ukrižovaného Ježiša, pochádzajúcu z Galiley, 13. novembra 1983. Je pre nás všetkých príkladom, čo všetko môže dosiahnuť človek, hoci aj nevzdelaný, ale veriaci v Boha a žijúci zjednotený s Ním, poslušný vnuknutiam Ducha Svätého. Sestra Mária založila prvý kláštor bosých karmelitánok vo Svätej zemi, blízko jaskyne Narodenia v Betleheme. Preniknutá pokorou a prostotou vedela dávať rady a ponaučenia hlboko teologické a jasné. Tieto rady a ponaučenia neboli ovocím štúdia (blahoslavená nevedela písať), ale ozajstného duchovného života, otvoreného darom Božím, a hlbokkej modlitby. O Božej Matke, kráľovnej Karmelu, sestra Mária hovorievala: "Aká veľká bola jej viera a vďačnosť voči nebeskému Otcovi! Mária svojou vierou spôsobila, že počas všetkých dní vzrastal v nej Ježiš. Ak budeme mať vieru podobnú jej viere, Ježiš bude vzrastať aj v našich srdciach." Mária je naozaj

vzorom viery pre nás všetkých. Je Matkou viery. Ak chceme, aby Kristus vzrastal v našich srdciach, usilujme sa veriť v Pána Boha tak ako ona. V blahoslavennej sestre Márii od Ukrižovaného Ježiša máme príklad.

Modlitba. *Mária, Matka hľbokej viery, posilňuj našu vieru. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Blahoslavená Mária od Ukrižovaného Ježiša, oroduj za nás.*

Šiesty deň s blahoslaveným Titom Brandsmom (1881 - 1942)

Blahoslavený Titus Brandsma, karmelitán z Holandska, profesor Katolíckej univerzity v Nijmegene, známy publicista a novinár. V roku 1942 ho Nemci zatkli a väznili; umrel mučeníckou smrťou v koncentračnom tábore v Dachau; bol v tom istom bloku ako poľskí kňazi. Vo svojej práci profesora a rektora a aj pomimo nej sa venoval slovom i písmom šíreniu kultu Panny Márie Karmelskej. Z množstva úvah a prednášok napísaných o Panne Márii vyberáme niekoľko myšlienok: "Som šťastný, že môžem nosiť habit Panny Márie, lebo je znakom ochrany Panny Márie. Mám veľkú dôveru v Jej pomoc," opakoval si každý deň. Raz povedal: "Predstavujem si často Panu Máriu ako oblak, ktorý priniesol vykúpenie Izraela a ktorý nám zosiela výdatný dážd' lásky." Inde dodáva: "Rozjímam o Panne Márii ako o Prostredníčke všetkých milostí, no najmä milostí viery." Božia Matka je Prostredníčkou všetkých milostí. Druhý vatikánsky koncil nám pripomína, že Panna Mária sa nám stala Matkou všetkých milostí. Pavol VI. hovorí, že "k Ježišovi musíme ísť cez Máriu". Aj svätý Ján Pavol II. sa Jej úplne zveril a zasvätil Jej celú Cirkev.

Modlitba. *Mária, prostredníčka milostí, aj ja, ako blahoslavený Titus, som šťastný, že môžem nosiť Tvoj škapuliar, znak Tvojej pomoci a ochrany. Mám veľkú dôveru v Tvoju pomoc. Prosím Ťa, doved' ma k svojmu Synovi. Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Blahoslavený Titus Brandsma, oroduj za nás.*

Siedmy deň so svätou Teréziou od Dieťaťa Ježiša (1873 - 1897)

Svätá Terézia od Dieťaťa Ježiša už v ranom detstve pocítila ochranu Božej Matky. Úsmev Panny Márie jej prinávrátil zdravie v ťažkej chorobe. V deň prvého svätého prijímania sa celkom zasvätila Panne Márii. V 15. roku svojho života s osobitným povolením pápeža vstúpila do karmelitánskeho rádu, kde jej úcta k Nepoškvrnenej dosahuje vrchol. Z úst tej, ktorá sa nazýva "Kvetom Ježišovým", vyšli i tieto slová: "Ako veľmi milujem najsvätejšiu Máriu, Panu. Ona je kráľovnou neba i zeme, ale Ona je viac Matka než Kráľovná." Jej posledné dielo, napísané niekoľko dní pred smrťou, má názov *Prečo Ťa milujem, Mária*. Každou kapitolou tohto diela vykresľuje Panu Máriu ako Matku Ježišovu a opisuje, prečo Ju miluje. Toto jej dielo je akýmsi mariánskym Teréziiným testamentom. "To, čo hovoria o Tebe slová evanjelia, nás posmel'uje priblížiť sa k Tebe. Taký je jednoduchý program Tvojho života. Žila si a trpela ako ja, Matka Vykupiteľ'a." Spomedzi iných Teréziiných myšlienok si pripomeňme ešte túto: "Aby

rozjímanie o Najsvätejšej Panne bolo na úžitok, musí ukázať Jej život tak, ako nám ho ukazujú evanjeliá, a nie tak, ako ho chceme vidieť my."

Všetko, čo hovoríme o Panne Márii, musí byť zakotvené vo Svätom písme, predovšetkým v evanjeliách. Kult, ktorým si uctieваме Pannu Máriu, musí mať biblické znaky. (pápež Pavol VI.)

Modlitba. *Mária, ako poslušné dieťa Cirkvi zaumieňujem si zdokonaľiť moju úctu k Tebe. Túžim, aby bola zakorenená v evanjeliu, náuke Cirkvi a svätých. Sľubujem, že budem často čítať evanjelium, rozjímať o ňom a nasledovať Ťa v službe Ježišovi. Tvoj škapuliar nech mi to pripomína. **Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Svätá Terézia od Dieťaťa Ježiša, oroduj za nás.***

Ôsmy deň s blahoslavenou Annou od svätého Bartolomeja (1549 - 1626)

Blahoslavená Anna od svätého Bartolomeja bola slávnou tajomníčkou a ošetrovatelkou svätej Terézie od Ježiša. Po rôznych prekážkach vstúpila do karmelitánskej rehole, v ktorej v neprestajnom rozjímaní o Panne Márii zažila mnoho hlbokých mystických zážitkov. Vo svojej autobiografii píše to, čo si pamätá z prvej extázy: "*V mojej pamäti zostala prítomnosť Matky a Syna.*" Mária a Ježiš sú v jej pamäti zachovaní ako nerozlučne spojení. Božia Matka plní svoju úlohu, ktorá je neopakovateľná v dejinách spásy, vždy v spojení s Kristom. Preto sa aj my snažíme, aby sa naša mariánska úcta neudržiavala iba na úrovni Márie, ale viedla nás k Ježišovi. "Cez Máriu k Ježišovi." (pápež Pavol VI.)

Modlitba. *Aj ja, Mária, urobím všetko, aby môj duchovný život bol stvárnený podľa vzoru blahoslavenej Anny od svätého Bartolomeja, posvätený nerozlučnou prítomnosťou Tvojou a Tvojho Syna. **Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Blahoslavená Anna od svätého Bartolomeja, oroduj za nás.***

Deviaty deň so svätým Rafaelom od svätého Jozefa (1835 - 1907)

Svätý Rafael Kalinowski sa narodil vo Vilniuse, blízko sanktuária Panny Márie Milosrdnej pri Ostrej bráne, ktoré bolo obľúbeným miestom jeho rodiny. Tam rodičia často vodievali malého Jozefa (také je jeho krstné meno). Neskôr tam prichádzal sám, aby sa modlil k nebeskej Matke. Nevedel, že jej pohľad spočinul na ňom už ako dieťať a sprevádzal ho po celý život. Vo svojich spomienkach píše, ako mu Božia Matka pomohla prekonať krízu vo viere, ktorú prežíval v mladosti, a ako ju ctil a miloval vo všetkých ťažkostiach života.

"Prišlo mi na um, že vlastne karmelitánsky rád má zjednotiť všetkých odpadlíkov od Katolíckej cirkvi." "Zvláštnou cestou Prozreteľnosti som o desať rokov neskôr vstúpil do tohto rádu." Vstupom do rádu otec Rafael vložil všetky svoje sily do služby rádu i Cirkvi. Ctil a miloval predovšetkým Pannu Máriu Karmelskú. Zakladal karmelitánske bratstvá, posielal škapuliare na Sibír, do Rumunska a do Maďarska. Povzbudzoval všetkých k nasledovaniu čnosti Panny Márie. "Nasledovať čnosti Panny Márie sme povinní najviac my, jej duchovní synovia," takto hovoril svojim rehol'ným spolubratom.

Inokedy vravel: "Pre karmelitána je úcta k najsvätejšej Matke prvoradou povinnosťou. Naše myšlienky majú smerovať len k Nej a k Nej máme tiež nasmerovať svoje city." On sám žil podľa vzoru Panny Márie, rozjímal ustavične o Božom slove. V jeho pozostalosti sa zachovala pekná modlitba k Panne Márii, ktorú sa modlil každý deň. Tu jej jej text:

Modlitba. *"Najsvätejšia Panna, nepoškvrnená Matka, zhliadni ľútostivo na trápenia mojej duše navždy Tebe zverenej. Bud' mi ochranou proti pokušeniam zlého ducha. Utiš búrku v mojej duši, vtlač do nej muky Tvojho Syna, vlej do nej ľútosť nad opakovanými hriechmi, priprav ma na dobrú smrť a voved' ma do kráľovstva spravodlivých a svätých. Nemeškaj, ale ma vyslobod' z pozemských trápení; mňa, nehodného Tvojho milosrdenstva uved' do večného odpočinutia v Bohu Otcovi. Tvoj márnotrpný syn Rafael od svätého Jozefa."* *Matka najsvätejšia, prostredníctvom posvätného škapuliara si mi dopriala nájsť duchovno uprostred karmelitánskeho rádu. Dožič mi velebiť Ťa podľa vzoru karmelitánskych svätcov. Prosím Ťa slovami otca Rafaela: Pozri ľútostivo na trápenia mojej duše. Bud' mi skrze posvätný škapuliar ochrankyňou v boji proti satanovi, daj mi ľútosť nad hriechmi a priprav ma na dobrú smrť. Amen. **Zdravas' Mária... Kráľovná a ozdoba Karmelu, oroduj za nás. Svätý Rafael od svätého Jozefa, oroduj za nás.***

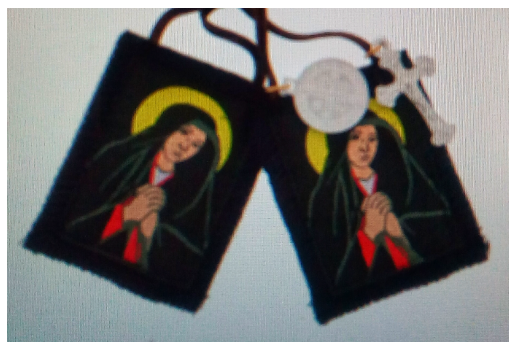
Päť škapuliarov

Všeobecne poznáme päť škapuliarov, ktoré ľudovo rozoznávame podľa farby: hnedý, biely, čierny, belasý a červený. **Hnedý škapuliar (karmelitánsky)** je najrozšírenejším a viaže sa s menom blahoslaveného Šimona Stocka.

Biely - trinitársky škapuliar s červeným krížikom pochádza od svätého Jána z Mathy. Podľa tradície, keď slúžil svätú omšu v kaplnke parížskeho arcibiskupa, zjavil sa mu anjel v bielom rúchu s červeným krížikom na prsiach, ruky rozprestieral nad dvoma otrokmi. Z toho Ján poznal, že jeho životnou úlohou bude vykupovať otrokov z moci neveriacich. S pomocou svätého

Félixa z Valois založil Rehol'u Najsvätejšej Trojice, čiže trinitárov, na vykupovanie otrokov. Rehol'u a ich biely škapuliar s červeno-belasým krížom schválil pápež Inocent III. v roku 1918. Nesôr bolo schválené aj Bratstvo trinitárov.

Čierny škapuliar (škapuliar Sedembolestnej) vznikol, keď sa podľa tradície zjavila Sedembolestná siedmim nábožným mužom - pustovníkom na vrchu Senario pri Florencii, keď na Veľký piatok 25. marca 1239 rozjímali o umučení Pána. Panna Mária im povedala: "Prijmite rúcho... aby ste ako Máriini služobníci

rozjímalí o utrpení môjho Syna a mojej bolesti a pracovali na svojom zdokonaľovaní a posvätení celého sveta, žeby ste tak raz mohli prijať korunu večného života.” Títo muži založili Rehoľu služobníkov Panny Márie (servíti), ktorú schválil pápež Alexander V. v roku 1255. Bratstvo Sedembolestnej pre veriacich potom založil svätý Filip Benicius vo Florencii v roku 1264.

Belasý škapuliar (škapuliar

Nepoškvrneného počatia) má pôvod v reholi oblátov v Neapoli. Ctihodná mníška Uršula Benincasa mala na Hromnice v roku 1617 videnie Panny Márie, ktorá bola v bielom rúchu s belasým plášťom a s malým Ježišom na rukách. Belasý škapuliar schválil pápež Klement X. 30. januára 1671. Bratstvo Nepoškvrneného počatia začalo jestvovať od 21. januára 1894. Jeho cieľom je nežne

uctievať Nepoškvrnenú a modliť sa za obrátenie hriešnikov.

Červený škapuliar (škapuliar Umučenia

Pána) má pôvod v reholi svätého Vincenta de Paul. Istá milosrdná sestra z tejto rehole (vincentkyj) 26. júla 1846 videla v zjavení Spasiteľa na kríži a nápis: sväté umučenie nášho Spasiteľa Ježiša Krista, vyslobod' nás. Na druhom súkenku bolo Srdce Ježišovo a Srdce Panny Márie, okolo ktorých bol nápis Sväté srdcia Ježiša a Márie, ochraňujte nás.

Bratstvo červeného škapuliara, ktoré schválil

pápež Pius IX. bolo založené 25. júna 1857. Nositelia tohto škapuliara majú účasť na zásluhách rehole lazaristov.

Zelený škapuliar: pre obrátenie hriešnikov je potrebné zaodiať hriešnika posväteným škapuliarom alebo mu ho vložiť do oblečenia a nech sa modlí on alebo niekto iný za neho, aby sa obrátil modlitbu: ***Nepoškvrnené Srdce Panny Márie, oroduj za nás, teraz i v hodinu smrti našej.***

Zázračná medaila: na získanie milostí od Panny Márie je potrebné nosiť medailu na krku a modliť sa: ***Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k Tebe utiekame.***

Viac: <https://sanctumvitae.sk/aplikacie.html#dar-bozej-matky-app>

Na pokraji sveta

Otec Maximilián vzal do rúk prvý zošit Rytiera Nepoškrvnenej a vzrušene prečítal čudný nápis: "Seibe no Kishi!" Nasilu sa usmial, lebo smiešne znelo toto slovo poľskému uchu a smiešne boli aj grafické značky, ktoré sa zložili na tento cudzozemský titul. Ozajstné "husacie labky" ako ich nazval jeden z bratov.

Či to nie je očividný znak starostlivosti Nepoškrvnenej? Hľa, drží v rukách prvý jej zošit v japonskom jazyku a v rehoľnej tlačiarňi spočíva ich desaťtisíc. Stálo to veľa námahy, pokiaľ na svojej prvej japonskej tlačiarňke vládali jednoducho kl'ukou vykrútiť rýchlo desaťtisíc zošitov. Ale začiatok veľa sľubuje. Úbohé je ešte všade v ich Mugenzai no Sono, ešte niet stolov, ani lavíc, ani postelí, sú len štyri steny, podlahy a rohožky na podlahách. Ale predovšetkým majú už kaplnku Nepoškrvnenej a brata - tlačiarenský stôl.

Otec Maximilián sadol si teda na rohožku do otvorených dvier japonského domu a zadíval sa na Nagasaki v doline. Dvaja unavení bratia odpočívajú opodiaľ v záhrade pod čudnými stromami.

Tu je všeobecne všetko čudné. Krajina aj ľudia krajinky aj stromy, bosé oči aj paličky namiesto lyžičiek a vidličiek, rohožky namiesto kresiel, akési mizerné domky, ľahko pozliepané s papierovými stenami. Vtáčky celkom iné ako v Poľsku, ináč spievajú a ináč kričia, ináč kvitnú višne; hlučné sviatky, poťahovanie šnúry zvonca v pohanskej svätyni - čo má byť modlitba, zobúvanie obuvi pred vstupom do domu a ohromná úcta detí k rodičom a zomretým predkom, ľudia malí so žltou pokožkou a vždy usmíati, ohromné prístavné mesto v doline a okolo Mugenzai no Sono skaly a tichosť, krajina prvých japonských mučeníkov a krajina svätého Františka Xaverského, vysoká a stará kultúra ako aj iskrivý náplyv súčasnej civilizácie, kimóna a fraky a zas kosé oči, tmavé a prosté srdcia, naozaj čudný kraj a čudní ľudia! ...

Otec Maximilián dostal sa do tejto krajiny po stopách svojho veľkého predchodcu svätého Františka Xaverského, španielskeho apoštola Indie a Číny. Presiakla krvou tisícich mučeníkov, ktorí si získali "červenú korunu". ... Vyše dvestopäťdesiat rokov trvali prenasledovania a "červenú korunu" získalo vyše trisťtisíc kresťanov...

Ale prečo sa mu ustavične pripomína táto "červená koruna". Zamyslel sa otec Maximilián a zadumaný začal obracať listy prvého japonského "Rytiera".

A znovu sa usmial, keď čudné, pomotané japonské litery pripomenuli mu prvé stretnutie s Japoncami, keď sa vracal zo zakopanského sanatória pred rokmi do svojho Grodna. Vtedy dostal od nich slončeka zo slonovej kosti a oni dostali medailóniky s Nepoškrvnenu. A hľa, teraz môže pokračovať v svojej misii medzi Japoncami, započutej náhodne v poľskom železničnom vozni. Na podlahe ležia hromady prvých zošitov "Rytiera", ktoré od pondelka začnú križiacku vojnu proti zlu.

Na toto všetko myslí otec Maximilián a vďačne sa usmieva. Lebo jedine Nepoškrvnenej môže ďakovať, že v Nagasaki ho tak vrelo prijal ctihodný biskup Hayasaka, ktorý potreboval profesora filozofie pre svoj japonský seminár a nikde ho nemohol nájsť. V tom samom Nagasaki, z ktorého raz po mnohých rokoch nový biskup

Pavol Yamaguchi poslal list s pokornou prosbou samému Svätému Otcovi, aby ráčil otca Maximiliána pozdvihnúť na oltáre Pána. Otec Maximilián spadol mu ako z neba! ... Ujal sa ponúknutého miesta profesora filozofie a teológie, biskup Hayasaka mu poskytol im pohostinstvo v budove diecezánskeho seminára. To je málo - biskup ochotne pristal na vydávanie "Seibo no Kishi" a na konanie misií, hoci nevel'mi veril, že otec Maximilián bude vládaf svoj plán uskutočniť. Medzi najpopulárnejšie katolícke časopisy patrí predsa mesačník "Koe", ktorý vychádza len v osemtisícich exemplároch. A otec Maximilián sníva o desaťtisícoch výtlačkov! ... Dobre, dobre, nech skúsi! Ak sa podarí, chvála Bohu!

Podarilo sa! Otec Maximilián prenajal domček v blízkosti katedrály, jednu izbu prerobil na kaplnku, druhú na tlačiareň, kúpil prvý tlačiarenský stroj a s dvoma bratmi začal sa s ním mozoliť. Ani on, ani jeho dvaja bratia nevedeli dostatočne po japonsky. Otec Maximilián muse preto svoje články písať po taliansky a po latinsky a potom prosiť japonských kňazov, aby mu ich preložili do japončiny. Prekladali a potom japonskí sadzači pomáhali sádzať.

Dnes v japonskom Niepokalanowe bol sviatok Matky Božej, Pomocnice kresťanov. Na nástennom kalendári jeden z bratov prečiarol dátum "24. mája 1930".

Dnes osemtisíc výtlačkov pripojí sa ako príloha k japonskému diecezánskemu časopisu a zvyšok rozdá sa chodcom na uliciach Nagasaki. Otec Maximilián mal už plán. Vyjde s bratmi do ulíc a každého, komu dá zošiť, poprosí o navštívenku. Na japonských navštívenkách bývajú adresy ich majiteľ'ov a to budú prví predplatitelia "Seibo no Kishi". A keby len jeden z nich prečítal tento zošiť a sa obrátil, už by sa námaha vyplatila!

Keď za päť týždňov plavil na lodi "Angers" s bratmi Zenonom, Hilarom, Severinom a Zigmundom, svoju kajutu premenili na "morský Niepokalanów". Keď sa plavili smerom ku Svätej zemi, tešili sa, že kedysi pred vekmi týmto istým morom plavili sa prví apoštolovia, svätý Peter a svätý Pavol, aby podmanili Rímsku d'žavu pre Krista. A keď sa plavili Červeným morom, pripomenuli si biblické deje o Židoch, ktorí prešli cez toto more a o Egypťanoch, ktorí sa v ňom potopili. A keď už minuli horúce brehy Afriky a Arábie a vyplavili sa smerom Číny, tešili sa, že plávajú tou istou cestou, ktorou roku 1542 plavil sa svätý František Xaverský. A keď sa už dostali do Šanghaja, nepripúšťali, že ich plány môžu byť zmarené. Veď predsa zamýšľali svoju prácu započaf od Číny, ba rozmýšľali, ako to urobiť, aby "Rytier" odtiaľ šíril kult Nepoškvrnenej v Sýrii, Egypte, Abesinii, Malabare, Anamii a v Indii. Boh však chcel ináč! Podľa pravdy, šlachetný a dobročinný Číňan Lo-Pa-Hong chcel darovať otcovi Maximiliánovi dom, tlačiarenske stroje a motor, zaistil aj udržiavanie mládeže a rehol'níkov v tomto dome, ale biskup jezuita dovolil otvoriť len prokúru a rozširovanie "Rytiera", ale nie vydávať ho v Šanghaji, lebo celá Čína rozdelená je medzi rozličné rehole, teritoriálne kongregácie a každý pracuje výlučne na svojom území. Misii v Šanghaji ujali sa otcovia jezuiti a pre otca Maximiliána bolo by pole účinnosti len v ďalekom zákutí Číny, v oblasti Šan-Si, kde majú svoju misiu otcovia františkáni. Nakol'ko však niet tam nijakej železničnej a riečnej komunikácie, nepozostávalo nič iného, ako pobrať sa do Japonska.

Otcovi Maximiliánovi ľúto bolo zrieť sa úplne pôsobišťa v Šanghaji, lebo je to centrálny bod, nechal teda tu bratov Žigmunda a Severina a sám s bratmi Zenonom a Hilarom odcestoval do Nagasaki.

Otec Maximilián rozmýšľal, čo ešte potrebuje, aby jemu a jeho bratom ľahšie sa pracovalo. O veľmi mnoho treba! Keď sa začne na prstoch vyratúvať, prsty asi nebudú stačiť. Nuž chybuje japonský sadzač. Koľko svätej trpezlivosti vyžadujú tieto čudácke japonské litery! Všetky sú akosi rovnako zamotané vo svojich tvaroch, že ťažko rozlíšiť jednu od druhej. Chybuje knihárska rezačka, aj spínačky, aj falcovačky! ... Pozrel na svoje opuchnuté konce prstov. Tak isto opuchli prsty aj bratom. A predovšetkým niet peňazí! ... A tam v Šanghaji bratovi Severínovi čínske úrady nechcú predĺžiť právo pobytu v Číne a tu pošta odmieta prijať hromadné zásielky mesačníka, slovom primnoho toho naraz! ...

Otec Maximilián pozrel na sošku Nepoškvrnenej a znovu sa usmial. Všetky starosti vypáchli, ostala tichá dôvera a tichá radosť zo započatého diela.

V júni roku 1930 odcestoval otec Maximilián z Nagasaki do Lwówa na provinciálnu kapitolu. Podal správu kapitule o doterajšej svojej činnosti v Japonsku a dosiahol schválenie projektu japonského Niepokalanowa v Nagasaki, - Mugenzai no Sono - dňa 24. júla roku 1930. Dňa 13. augusta pohol sa v sprievode dvoch klerikov, bratia Miečislava a brata Damiána cez Sibír na ďaleký Východ.

Opúšťajúc poľský Niepokalanów, odchádzal včas ráno. Páter Alfonz ešte spal. Otec Maximilián vošiel do jeho cely, zastal pri lôžku a zavolať: "Alfonz, Alfonz, spíš? ... Alfonz spal. Nezobúdzať ho teda, len ho božkal na čelo a riekol: "Tak teda spi, brat môj! ... a toto bola ich posledná rozlúčka na zemi!

V Nagasaki našiel už bratov, ktorých bol nechal v Šanghaji. Potešili sa preto všetci, keď sa teraz uvideli v rozmnoženej kôpke a že otec Maximilián je už znovu medzi nimi. Keď ho totiž nebolo, japonskí kňazi čoraz väčšími sa odťahovali od spolupráce, počítajúc aj s tým, že pevnosťku bude treba zvinúť navždy. Len telegram, čo otec Maximilián poslal z kapituly v Poľsku, že sa vracia, oživil vec a pričínal sa k vydaniu čísla na júl! Bratia stačili v tom období kúpiť knihársku rezačku, vytlačiť a rozoslať júlové číslo "Rytiera".

Po príchode otca Maximiliána do Nagasaki vynorili sa nové ťažkosti. Polícia žiadala zaplatiť od misionárov až päťsto yen za právo vydávania "Rytiera" a otec Maximilián musel presvedčiť policajné úrady, že veď toto vydanie nemá bežné správy, ktoré podliehajú takémuto vysokému poplatku, že je to časopis náboženský. Japonci sú zdvorilí a dobre vychovaní. Uznali, že otec Maximilián má pravdu, a zriekli sa poplatku.

To bol prvý úspech. A teraz prišiel druhý. Hľa, stačil sa už spriatelieť s otcom Maximiliánom a s bratmi miestny japonský lekár, ktorý vidiac chudobu a nedostatok v zariadení domku misionárov, daroval štyri kreslá, stôl a ležadlo a okrem toho získal mnoho predplatiteľov pre "Rytiera" a sľúbil, že ich získa ešte viac, lebo sa vyberá do Tokia a cestou bude rozdávať svojim krajanom výtlačky "Seibo no Kishi".

Šiesti bratia a otec Maximilián odbavili teraz rekolekcie a po ich skončení začali sa vážne obzerať po vlastnej streche nad hlavou a založení kláštora, doteraz totiž bývali

ešte v prenajatom, tesnom dome. Prezerali aj atlas a hľadali na mapách miesta, kde vzniknú v budúcnosti nové misionárske ohniská Nepoškrvnenej. A potom noví misionári vošli ešte do katolíckeho kostola, poobzerali si rohožky, na ktorých veriaci čupky sedávali a modlili sa. Vypytovali sa, prečo kostol nemá vežu a dozvedeli sa, že tajfún ju strhol.

Poľské víchry, letiace mazoveckými rovinami a zavýjajúce okolo Niepokalanowa, v porovnaní s japonským tajfúnom sú bzučaním komára popri ryčaní rozzúreného býka. Ako im rozprával spriatelnený japonský lekár, taký tajfún zavalí sa na dediny a mestá ako tisíc búrok a všetko depce, rozbíja, rozvláča a ničí. Tajfún je vždy pohromou Japonska.

"A či vaša Nepoškrvnená môže pred takýmto tajfúnom uchrániť?"

"Môže!"

Čudovali sa Japonci a usilovne sa vypytovali otca Maximiliána a rehoľných bratov, kto je táto Nepoškrvnená. Ešte nikdy o Nej nepočuli. A či vie po Japonsky? A či ich modlitby vypočuje? A či možno obetovať niekoľko yen, aby toto sladké meno "Mária" rozšírilo sa čo najďalej po Japonsku? A či jej možno obetovať halúzku kvitnúcej višne? A kto je to Ježiš? To je jej muž? Aha, to je jej Syn. A prečo umrel na kríži? Aby spasil ľudstvo? A Japoncov tiež? ... A kto ho ukrižoval, či barbarski Ainovia zo severu? ... A váš Boh je iný, ako náš a vy ste tiež iní ako naši mnísi! ... Prečo ste všetci iní? ...

A keď sa bratia započúvali do japonskej reči a potom vo voľných chvíľach sa učili a učili a vbíjali si do hláv čudné zvuky a názvy. Otec Kolbe trpezlivo vysvetľoval lámaným japonským jazykom, objasňoval a presvedčoval svojich poslucháčov.

A rozchádzala sa zvesť ďaleko-široko o čudných rehoľníkoch z "Porando", ktorí v Mugenzai no Sono oslavujú krásnu Matku Syna, ktorý bol Bohom a ktorý umrel na kríži za ľudstvo. A ktorá bola Nepoškrvnenou. Schádzali sa preto ľudia z okolia, malé deti, ženy a dievčatá vo farebných kimonách a s majstrovsky učesanými vlasmi, japonskí robotníci v šedivých plášťoch a vážni mešťania s bradami posadali čupky na rohožky v kaplnke a počúvali, čo im vraví ten múdry človek s čiernou bradou a v okuliároch, ktorý prišiel k nim s touto čudnou zvesťou až z veľmi ďalekého "Porando". Prinášali dary na "Seibo no Kishi" a prosili niekoľko výtlačkov pre seba a svojich najbližších. Prišiel mladý Japonec, ktorý chce pracovať nezištne "pre Nepoškrvnenú"; prišiel profesor a prejavil túžbu prestúpiť na katolícku vieru; ktosi im priniesol kuchynské náčinie; prišiel statočný a múdry japonský bonza, predstavený budhistického kláštora. Sadol si na rohožku a počúval, čo mu otec Maximilián vraví o Nepoškrvnenej a o pravom náboženstve. Potom prezrel tlačiareň a povediac mnoho milých a zdvorilých slov, odišiel hlboko sa klaňajúc. Potom vo svojom kláštore prednášal budhistickým mníchom o všetkom, čo videl a počul u svojich múdrych a ctihodných priateľov a ďalekého "Porando". A potom poslal pozvanie otcovi Maximiliánovi, prosiac ho, aby ráčil poctiť svojou prítomnosťou ich nehodný kláštorňý prah. Šiel teda otec Maximilián. Prijali ho s veľkými poctami, posadili ho na významné miesto a začali rozhovor. Stretli sa dva svety tak veľmi odľahlé a porozumeli sa. U Japoncov bola úprimnosť a zdvorilosť, u otca Maximiliána pokora a múdrosť srdca. A budhistickí mnísi dlho sa rozprávali so "ctihodným shimpusana" o Bohu, o tom, že Boh je len jeden a že svet povstal z Jeho vôle. Udivene počúvali o

Matke Božej, čudovali sa len, odkiaľ "shimpusana" vie, že Ona je Matkou Božou? A vtedy otec Maximilián im znovu, dlho a trpezlivo objasňoval a keď ako-tak pochopili, predstavený kláštora sa pochválil, že keď bol v katolíckom kostole v Nagasaki, tak už vtedy vrúcne sa modlil k tejto Matke Božej. Potom ešte doložil, že od týchto čias neprijme do svojho kláštora nikoho z kandidátov, ktorí by neuctili Matku Božiu. Na konci ho pozvali na večeru, štedro uhostili a keď sa už lúčil so svojimi hosťami, na želanie predstaveného zapísal sa po poľsky do ich pamätnej knihy. Potom ho odprevadili s hlbokými poklonami ku bráne.

Sžívali sa teda Japonci s pevnôstkou otca Kolbeho, nadobúdali dôveru voči cudzozemským "shimpusana", čítali "Rytiera" a prosili o svätý krst. Náklad "Rytiera" rástol každým mesiacom.

Križicka výprava Nepoškvrnenej dosahovala síce ešte len drobné, ale už množiace sa víťazstvá.

Teraz už bratia nekrútili kľukou, tlačiac japonského "Rytiera", ale robil to za nich brat-motor, čo umožňovalo vytlačenie tisícpäťsto výtlačkov za hodinu. A náklad vzrástol na dvadsaťtisíc exemplárov mesačne.

Každý zošit "Seibo no Kishi" spĺňal svoju spasiteľnú misionársku úlohu. Vynášaný bratmi do ulíc Nagasaki, dávaný do rúk chodcov, v električkách cestujúcim, policajtom na križovatkách ulíc, úradníkom a železničiarom a potom rozosielený poštou, dostával sa čoraz ďalej a zaberal čoraz väčší okruh pre svoje pôsobenie. Bezplatne doručované čísla spočiatku nebudili dôveru, chodci chovali sa voči bratom chladno, brali "Rytiera" neochotne. Požiadaní však o navštívenku, dávali ich s typickou japonskou zdvorilosťou a bratia prepisovali z nich mená a adresy do kartotéky stálych odberateľov "Rytiera". A to účinkovalo. Množili sa totiž poďakovania a objednávky, množili sa prosby o katolícke náboženské knižky, prichodili prosiť o svätý krst. Srdcia bratov a otca Maximiliána naplňala vďačnosť. Nepoškvrnená požehnávala ich zbožnú prácu.

Vyzvanie otca Maximiliána, upravené na čitateľov "Rytiera" v Poľsku, neostalo bez ozveny. Lebo teraz v Poľsku začali prichádzať dary na misie v Japonsku.

V čase, keď františkánska misia v Japonsku a poľský Niepokalanów zápasil s ohromnými ťažkosťami, najmä finančnými, prichádza otcovi Maximiliánovi bolestná zvesť, že jeho milovaný brat, otec Alfonz, zomrel dňa 3. decembra roku 1930 vo varšavskej nemocnici, v štyriatridsiatom roku života. Otec Maximilián veľmi ťažko pocítil, asi najbolestnejšie zo všetkých rehoľníkov, stratu svojho milovaného brata. Veď bol jeho zástupcom v poľskom Niepokalanówe, on viedol tak zručne, tak obetavo a tak horlivo dielo Nepoškvrnenej! ...

Nepoddal sa však chmúrnym myšlienkam, nezlomil sa, ale prijal tento kríž ako riadenie Božie a vôľu Nepoškvrnenej.

"Boh tak chce!" povedal len a potláčal v sebe slzy.

A v liste provinciálovi píše, že po prvom dojme pokoj vstúpil do jeho srdca, lebo veď Nepoškvrnená otca Alfonza vzala k sebe. A že v deň Nepoškvrnenej odspieval svätú omšu za jeho dušu, ale v bielom a na druhý deň odslúžil ešte jednu svätú omšu a bratia klerici odbavili modlitby za zomrelého ako za "in eodem conventu" a že všetci mysleli,

čo bude teraz v pol'skom Niepokalanowe a že sa spoločne modlili, aby Nepoškvrnená ráčila viesť osudy svojho pol'ského Niepokalanowa.

Matke svojej do Krakowa zas písal, že jej syna a jeho brata, Otca Alfonza, vzala Nepoškvrnená k sebe a že možno mu len závidieť toto šťastie. Pre Nepoškvrnenú totiž žil, pracoval, ničil sa a Ona ho v období príprav na svoj sviatok povolala k sebe. Onedlho aj my pôjdeme za nimi! končí svoj prostý a clivý list. A nakoniec dokladá, ako by sa obával, že jeho slová boli príliš úbohé a že nebudú vedieť utíšiť bôl matky: "Napokon, veď otec Alfonz nebude teraz nečinný. Môže teraz viac a lepšie pôsobiť a bez pochybností stará sa viac o šírenie úcty Nepoškvrnenej, než to mohol robiť za života.

Na miesto otca Alfonza otec provinciál menoval hodného jeho nástupcu, otca Floriána Koziura, do tých čias prefekta malého misijného seminára v Niepokalanowe. Túto voľbu otec Maximilián vzal s potešením na vedomie. Vedel totiž, že je to jediný človek, ktorý zvládne svoju úlohu v postavení gvardiána Niepokalanowa, že táto voľba je priam prozreteľnosť. Tichý totiž, skromný, plný prostoty, zamilovaný do františkánskej chudoby, bude vedieť viesť jeho dielo, poručené mu ako dedičstvo otca Alfonza.

Znepokojoval sa ešte otec Maximilián, kto sa ujme po otcovi Alfonzovi redukcie "Rytiera". Dve čísla totiž zredigovali bratia sami. Dočkal sa napokon otca Justína Nazima a Gniezdna, mladého, talentovaného a plného zápalu kňaza.

Otec Maximilián teraz už uspokojený mohol znovu myslieť na svojho "Seibo no Kishi! a premýšľať o novom jeho umiestnení. Pomocou svojich japonských priateľov zakúpil za mestom veľký pozemok na predmestí Nagasaki, v Hongochi, za cenu šesťtisíc osemsto yen. Miesto bolo práve tak veľké ako v pol'skom Niepokalanowe, rozlohou asi štyri hektáre, v nádhernej polohe, na úpätí hory Hikosan. Keď vyšiel prvý raz na štít, keď sa predral cez husté krovie trstiny, uvidel širokú planinu, zarastenú slivkami a pomarančovými stromami, s malebným lesíkom opodiaľ, a vrtkým potôčikom, zurčiacim pomedzi kamene.

Priateľ otca Maximiliána, profesor Yamaki a stále v kláštore pracujúci mládenec Amaki až rukami tleskali od nadšenia, keď zastali na planine.

V doline leží ohromné mesto, zaclonené belaskavou, hmielkou a v hĺbke na horizonte matne sa javí more a na mori belejú sa plachty japonských lodiek a člnkov. A keď mrak padne, mesto v doline zažíha sa nespočítateľným mraveniskom svetiel. A z druhej strany uzavierajú horizont vysoké tmavé hory s bambusovými lesmi.

Krásne miesto bude mať tu Nepoškvrnená! ... Pravda, do mesta je ďaleko, ale zato bude tu ticho. Okolité obyvateľia majú svoje domky nižšie v doline.

Otec Maximilián zvrátil sa živo pri stavbe klášterských budov. Zvolal robotníkov a pokiaľ niektorí zväžali drevo a rovnali terén, iní stavali trámy. Otec Maximilián mal lopotu s robotníkmi, lebo japonskí tesári sa mu pobili pri práci a preťahovali robotu, murári domáhali sa premrštenej pláče, takže väčšinu ich práce dokončili bratia. A dňa 16. mája, na sviatok Kráľovnej apoštolov, začalo sa presťahovanie do novej osady, pri ktorom pomáhali aj japonské deti. Kaplnka, byty a pracovne boli zariadené podľa ducha svätej chudoby, podľa vzoru pol'ského Niepokalanowa.

Pápeži 16. storočia

- Klement VIII. (1592 - 1605)
- Inocent IX. (1591)
- Gregor XIV. (1590 - 1591)
- Urban VII. (1590)
- Sixtus V. (1585 - 1590)
- Gregor XIII. (1572 - 1585)
- Svätý Pius V. (1466 - 1572)
- Pius IV. (1560 - 1565)
- Pavol IV. (1555 - 1559)
- Marcel II. (1555)
- Július III. (1550 - 1555)
- Pavol III. (1534 - 1549)
- Klement VII. (1523 - 1534)
- Hadrián VI. (1522 - 1523)
- Lev X. (1513 - 1521)
- Július II. (1503 - 1513)
- Pius III. (1503)
- Alexander VI. (1492 - 1503)

Klement VIII. (1592 - 1605, pontifikát 13 rokov a 1 mesiac)

Tak ako predchádzajúci pápeži - Urban VII. (1590), Gregor XIV. (1590 - 1591), Inocent IX. (1591 - aj nový pápež podliehal silnému španielskemu vplyvu. Klement VIII., občianskym menom **Ippolito Aldobrandini**, narodený 24. februára 1536 vo Fano, získal právnické vzdelanie a zastával viaceré úrady v pápežskej kúrii v právnickej oblasti (Rota romana).

Nový pápež bol zvolený na pápežský stolec 30. januára a uvedený do úradu bol 9. februára 1592. Viedol život zbožného kňaza. Pri svätej omši, ktorú denne slávil, sa vraj vždy rozplakal, keď si uvedomil veľkosť Božej lásky k človeku. Každý mesiac putoval k siedmim hlavným chrámom Ríma.

Veľmi si vážil svätého Filipa Neriho (+1595), jedného z najláskavejších postáv katolíckej reformy v Ríme, ktorý sa obetavo venoval opustenej mládeži a založil kňazskú kongregáciu oratoriánov.

Pápež Klement VIII. vraj raz zástupu kandidátov na kňazstvo pred prázdninami osobitne kládol na srdce tri P: 1. Preghiera - modlitba, 2. Purezza - cudnosť, 3. ... tretie P mu nemohlo napadnúť, tak povedal: Pstudio - pštúdium. K slovu štúdium jednoducho pridal písmeno P.

Pápež Klement VIII. vraj zaviedol zvyk posilať pri narodení kráľovským deťom - nástupcom trónu - ním požehnanú detskú výbavu.

Pápežovi Klementovi VIII. sa podarilo diplomatickou cestou zmieriť Francúzsko so Španielskom. Počas jeho pontifikátu upáli Giordana Bruna v roku 1600 v Ríme. Bežne tradovaný názor o jeho mučeníctve pre vedu je však od základu nepravdivý. Zomrel za svoje názory, ktoré vtedajšie zákony tvrdo trestali. Jeho vedecké záležitosti boli okrajové. Prípád Giordana Bruna, ako bol opisovaný v dielach mnohých historikov, treba pokladať skôr za súčasť proticirkevnej propagandy než za rozpor vedy a viery.

V roku 1600 sa slávil dvanásty svätý rok. Svätú bránu otvoril 31. decembra pápež Klement VIII. za vyzváňania všetkých zvonov v Ríme a za nepretržitej strelby z diel z Anjelského hradu. Počas jubilejného roka pápež každý deň pozýval na obed dvanásť chudobných, spovedal kajúcnikov, vykonal 60 návštev v bazilikách a osobne dohliadal, aby sa dodržiavali jeho nariadenia v prospech návštevníkov Ríma. Prílev pútnikov do Ríma bol značný. Záslužná bola činnosť bratstiev, najmä bratstva Trinita, ktoré poskytlo ubytovanie a jedlo 210 000 osôb. Medzi pútnikmi boli aj vojvodovia z Bavorska, vicekráľ z Neapolu a biskup z Brixu a Konštancie, kardinál Andreas Rakúsky, ktorý zomrel v Ríme a bol pochovaný v nemeckom národnom kostole Santa Maria dell' Anima.

Podľa reformy Tridentského koncilu nariadil, aby sa oficiálnym textom Cirkvi stala kniha *Pontificale Romanum*, ktorá obsahuje obrady udeľovania sviatostí, posviacok a požehnaní. Na jeho podnet Maderno vytesal známu sochu patrónky hudby svätej Cecílie v podobe, ako ju našli v hrobe. Zomrel náhle 5. marca 1605 počas zasadania inkvizičného súdu. Je pochovaný v bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme.

Inocent IX. (1591, pontifikát 2 mesiace a 1 deň)

Obdobie pontifikátu tohto pápeža ovplyvnil nový umelecký smer známy ako barok. Do umenia a architektúry vniesol dynamizmus, prevahu dekorácie, bohatstvo plastík a ornamentov, používanie oblúkov, ostrých kontrastov svetla a tieňov. Vďaka týmto znakom sú barokové kostoly opravdivý poklad náboženskej symboliky.

Významné premeny v období baroka sa uskutočnili aj v oblasti náboženského života. Úzko sa spájali s premenami v celej Cirkvi a boli spôsobené zavedením tridentskej reformy do života. Jezuita kardinál svätý Róbert Bellarmín (+1621) nazval storočie po Tridentskom koncile storočím svätcov.

V tomto období prebiehal aj pontifikát Inocenta IX. Jeho predchodca pápež Gregor XIV. nevedl Cirkev ani rok. Zomrel 16. októbra 1591 a už 29. októbra bol na pápežský stolec zvolený 72-ročný Giovanni Antonio Facchinetti. Narodil sa 20.

V tomto čase Katolícka cirkev vyvíjala aktívnu misijnú činnosť aj v Ázii. V Číne pôsobili jezuiti Matteo Ricci (1552 - 1610) a Adam Schall (1592 - 1666).

Obaja sa aj vďaka vedomostiam z astronómie a matematiky dostali až do Pekinga a získali si dôveru cisára. V misijnej práci dosiahli značné úspechy, avšak "odeurópšteni kresťanstva" (misionári povolili napríklad čínskym kresťanom naďalej uctievať svojich predkov v miestnostiach podobných chrámom) sa mnohým teológom zdalo byť ohrozením podstaty viery. Spor o rítus v 17. storočí sa skončil zákazom doteraz povolených aziatických zvyklostí, ktorý vydal pápež Klement XI. (1707) a Benedikt XIV. (1742). až v roku 1939 nasledovalo čiastočné povolenie týchto zvyklostí.

júla 1519 v Bologni. V období Ligy proti Turkom bol pápežským nunciom v Benátkach. Jeho zdravotný stav bol ešte horší ako zdravotný stav jeho predchodcu, a tak aj jeho pontifikát bol kratší. Bol taký zoslabnutý, že len s ťažkosťami sa zúčastnil na intronizácii 9. novembra.

Podporoval Filipa II. v Španielsku a vystupoval proti Henrichovi IV. Navarskému vo Francúzsku. Podarilo sa mu zastaviť strašnú morovú epidémiu. Účinne bojoval proti zbíjaniu a rôznym lúpežníckym skupinám.

Zomrel 30. decembra 1591 na následky prechladnutia na Štedrý večer pri procesii k siedmym hlavným chrámom Ríma. Bol pochovaný v jednoduchej rakve vo vatikánskych hrobkách.

Misionári videli v záchrane duší cieľ a v konečnom dôsledku aj záverečný bod svojich snažení. Obdivuhodná je modlitba svätého Františka Xaverského: "Da mihi animas, cactera tolle!" - Daj mi duše, všetko ostatné si zober!

Gregor XIV. (1590 - 1591, pontifikát 10 mesiacov)

Nasledujúce konkláve trvalo dlho a bolo namáhavé. Španielski kardináli veľmi dobre dali pocítiť vplyv katolíckeho kráľa. Konkláve 5. decembra 1590 nakoniec zvolilo Nicollu Sfondratiho, ktorý prijal meno Gregor XIV. Narodil sa 11. februára 1539 v Somme neďaleko Milána. Študoval v Perugii, Padove a Pavii, kde získal doktorát z práva. Stal sa kňazom a postupne získaval v Cirkvi ďalšie posty. Veľký vplyv mal na neho kardinál svätého života, milánsky arcibiskup Karol Boromejský (+ 1584). Už ako dvadsaťpäťročný bol vymenovaný za biskupa v Cremone. Zúčastnil sa tiež na zasadnutí Tridentského koncilu v jeho záverečnom štádiu (1542 - 1563). Predniesol tam niektoré potrebné návrhy o spájaní cirkevných funkcií a o povinnosti zdržiavania sa biskupov vo svojej diecéze. Účinne zavádzal reformné nariadenia tohto koncilu do života vo svojej diecéze.

V konkláve bol jedným z kardinálov (5 z 52), ktorí boli prijateľní pre španielskeho panovníka Filipa II. (1556 - 1598). Aj Gregor XIV. bol prechodným pápežom. Hoci bol ešte mladý, mal veľmi nalomené zdravie. V jeho prípade sa teda počítalo s krátkym a povolným pontifikátom. Čo sa týkalo krátkosti, výpočty súhlasili. Netýkalo sa to však povolnosti. Gregor mal čas, aby zaviedol aj nepopulárne opatrenia, najmä v oblasti voľby pápeža. Bolo to vážnejšie, ako sa zdalo, ak vezmeme do úvahy, čo na to povedal vo svojej bule 21. marca 1591. Ako uvádza V. Cappelletti: "Mnohí sa z chamtivosti alebo zo strachu o stratu peňazí fakticky pokúšajú zabrániť voľbám alebo postupom (pri

V tomto období sa uskutočnili významné premeny v oblasti náboženského života.

Úzko sa spájali s premenami v celej Cirkvi, ktoré boli spôsobené zavedením tridentskej reformy do života. Kardinál svätý Róbert Bellarmín, člen SJ (+ 1621), nazval storočie po Tridentskom koncile storočím svätcov. Okrem svätého biskupa Karola Boromejského pomáhal reforme svätý František, biskup v Ženeve (+ 1622), a svätý Filip Neri, priateľ opustenej rímskej mládeže (+ 1595). Ďalšími svätcami tohto obdobia sú: svätý Ignác z Loyoly (+ 1556), svätý Ján z Boha (+ 1550), svätý Jozef Kalazanský (+ 1648), svätý Vincent de Paul (+ 1659), svätá Angela Merici (+ 1540) a ďalší.

konkláve), prípadne ich priamo alebo nepriamo, osobne alebo prostredníctvom iných oddialíť. (...) Čo je však ešte horšie, niektorí úbožiaci sa pritom dokonca uchylujú k vyvolávaniu mŕtvych alebo démonov, k zakázaným čarom a veštám.”

Potvrdil právo azylu na vyslanectvách pri Svätej stolici. Exkomunikoval Henricha IV. Navarského (1589 - 1610), ktorý ako hugenot (francúzsky kalvín) v nádeji získať francúzsky trón je známy svojím postojom; charakterizuje ho jeho výrok: “Paríž stojí za jednu omšu!” Pápež zomrel 16. októbra 1591. Bol pochovaný v Bazilike svätého Petra.

Urban VII. (1590, pontifikát 12 dní)

Po smrti Sixta V. 27. augusta 1590 bola vymenená takmer polovica kolégia kardinálov. Dvadsaťštyria zomreli a on sám vymenoval dvadsaťpäť nových kardinálov. Na konkláve, ktoré sa začalo 7. septembra za účasti 54 kardinálov, bol medzi španielskou stranou a prívržencami Sixta V. - patrili k nemu ním vymenovaní kardináli - vyrovnaný vzťah. Dohodli sa na zvolení Giovanniho Battistu Castagnu, ktorý prijal meno Urban VII. Tohto Rimana nemenoval za kardinála Sixtus V., ale Gregor XIII. (1572 - 1585), a preto bol prijateľný pre obe strany.

Urban VII. sa narodil 4. augusta 1521 v Ríme. Za pápeža bol zvolený 15. septembra 1590. Vystupoval v duchu pápežského posolania servus servorum Dei (sluha sluhov Božích). Benátsky vyslanec Federico Cattaneo o ňom napísal: “Nepriateľ novôt a všetkých neužitočných vecí. Nemal v úmysle ďalej budovať, a preto len z nutnosti pokračoval v začatých stavebných plánoch” (myslí sa tým Bazilika svätého Petra, ktorú začal stavať Július II.). Chcel, aby sa hmotné dobrá Cirkvi použili v prospech tých, ktorí boli odkázaní na pomoc. Preto bezprostredne po svojej voľbe požiadal rímskych farárov o vystavenie zoznamov chudobných z ich farností. Ukázal sa byť verným v prebraní rímskej tradície, podľa ktorej sú chudobní “pokladmi Cirkvi”, a celý svoj rodinný majetok zanechal chudobným.

Urban VII. napriek pokročilému veku sa ešte stále tešil dobrému zdraviu. Pravdepodobne nikto nepočítal, že jeho pontifikát bude zo všetkých najkratší. Trval totiž iba dvanásť dní. Po krátkej chorobe (pravdepodobne malária), počas ktorej sa za jeho

S postavením obelisku na Námestí svätého Petra, ktorým bol poverený architekt Domenico Fontana, sa spája známa legenda Aqua alle corde - vodu na laná! Postavenie obelisku si totiž vyžadovalo pozornosť a sústredenosť, a tak pápež Sixtus V. a architekt Fontana zakázali počas prác rozprávať a nepovolaným osobám vstúpiť na námestie, kde už bolo 140 koní a 800 mužov. Ten, kto by prípadne porušil zákaz, mal byť okamžite prísne potrestaný. Istý Bresca spozoroval, že laná sa pod ťarchou obelisku predĺžili a hrozilo, že sa pretrhnú a pamätník sa zničí. Nedbajúc na zákaz zakričal: “Vodu na laná!” Architekt ho našťastie začul a poslúchol. Mokré laná sa stiahli a obelisk sa zachránil. Bresca nielenže nebol potrestaný, ale dostal penziu a povolenie vyvesiť na svojej plavidlo pápežskú zástavu. Vyprosil si tiež pre seba a svoje potomstvo právo, aby mohol na Kvetnú nedeľu v budúcnosti zásobovať Vatikán palmovými vetvičkami. Pápež vraj takúto ponuku rád prijal.

uzdravenie modlili a postili aj rímski Židia, 27. septembra 1590 zomrel. Bol pochovaný v chráme Santa Maria sopra Minerva.

Sixtus V. (1585 - 1590, pontifikát 5 rokov a 4 mesiace)

Felice Peretti sa narodil 13. decembra 1521 v Grottammare pri Ancone. Za pápeža bol zvolený 24. apríla a intronizovaný 1. mája 1585. Nadviazal na začatú reformu Cirkvi a bol veľmi prísny. Dokončil práce na kupole Baziliky svätého Petra a na obelisku na námestí. Sixtus V. bol "pápežom obeliskov". Dal ich postaviť štyri: na Námestí svätého Petra, na Piazza dell'Esquillino, na Piazza del Popolo a na Piazza del Quirinale. Dal postaviť aj súčasný palác na dôstojnejšie umiestnenie svätých schodov, ktoré boli údajne v Pilátovom Pretóriu. Bol zatiaľ posledným pápežom, ktorý si zvolil meno Sixtus.

Sixtus V. bol imponujúcou vládnuťou postavou, rodeným monarchom, hoci ako dieťa vraj v Montalte pásol svine svojho otca.

Gregorovius o výzore pápeža píše: "Jeho oči boli živé a malé, obočie husté a čierne, brada dlhá a biela." Sixtus mal prísne cirkevné zmýšľanie a štátnické nadanie. Najväčšmi sa o katolícku reformu zaslúžil reorganizáciou Rímskej kúrie. V roku 1588 zriadil 15 kardinálskych kongregácií s presne opísanými kompetenciami. Sixtovi sa podarilo aj to, že v krátkom čase dal do poriadku ekonomiku pápežskej kúrie, hoci bol zaneprázdnený stavebným úsilím a z Ríma chcel urobiť najkrajšie mesto sveta. V skutočnosti sa žiadnemu pápežovi nepodarilo zanechať stopy svojej osobnosti tisícročia starému výzoru mesta Ríma tak, ako sa to podarilo Sixtovi.

Je prvým pápežom, ktorý zomrel v Kvirinále. Dňom jeho smrti bol 27. august 1590. Bol pochovaný v kaplnke jasličiek v bazilike Santa Maria Maggiore.

Uvádza sa, že kardinál Felice Peretti vošiel do konkláve hlboko zohnutý nad palicou. Tým sa ponúkol ako dočasný kandidát na voľby. Kardináli sa vraj v tomto období ničoho nebáli väčšmi ako dlhého pontifikátu. Po tom, čo bol zvolený, zahodil barly a rovný ako svieca odpochoďoval. Keď ho zrazu kardinál Medici videl omladeného a majestátneho stáť pred sebou, povedal: "Vaša Svätosť má teraz celkom novú figúru!" Na to Sixtus odpovedal: "Kým sme boli kardinálom, mali sme svet na pleciah a aby sme ho uniesli, museli sme kráčať zohnutý. A teraz, keď sme pápežom, máme ho pod nohami a môžeme kráčať rovno."

Gregor XIII. (1572 - 1585, pontifikát 12 rokov a 11 mesiacov)

Uznesenia Tridentského koncilu mohli byť uvedené do života len preto, že Cirkev mala pre ne veľké pochopenie a ochotu. Pápeži chápali svoj úrad celkom inak ako ich renesanční predchodcovia. Dielo Pia V. prevzal jeho nástupca Gregor XIII., tvorca nového, dodnes záväzného kalendára, nazvaného podľa neho gregoriánskym (po 4. októbri 1582 nariadil uvádzať hneď 15. október).

Pápež Gregor XIII., občianskym menom Ugo Boncompagni sa narodil v Bologni, kde je dodnes na mestskom dome jeho socha s pápežskými insígniami. Za pápeža bol

zvolený 13. mája 1572. Hneď po zvolení zrušil zvyk vystrojiť pri korunováci nákladnú hostinu pre kardinálov a veľvyslancov, ako aj zvyk udeľovať ľudu peniaze. Do úradu bol slávnostne uvedený 25. mája 1572. Dal postaviť la Torre dei Venti (Vežu vetrov), ktorá sa stala základom prvého vatikánskeho astronomického observatória, jedného z prvých na svete. K nej boli pristavené ďalšie dve veže v pápežským záhradách. Observatórium v roku 1933 premiestnil do pápežského letného sídla v Castel Gandolfe.

V starostlivosti o duchovné povolania zakladal v Ríme i mimo neho početné kňazské semináre, napríklad vo Viedni, v Prahe, v Grazi a dokonca aj v Japonsku. Ako podporovateľ vzdelávania je považovaný za zakladateľa pápežskej univerzity v Ríme (Gregorova univerzita).

Pápež Gregor XIII. slávil Svätý rok 1575, v poradí jedenásty. Pri príprave tohto jubilejného roka bol veľmi dôsledný. Bol to prvý jubilejný rok, ktorý sa slávil po Tridenstkom koncile. Duchovným prikázal, aby veriacim zdôraznili predovšetkým duchovný zmysel a morálny význam svätého roka. Prísne zakázal karnevalové zábavy a odporúčal duchovenstvu, aby pútnikom poskytli príklad opravdivej kresťanskej zbožnosti. Pútnici prišli do Ríma v hojnom počte (údajne okolo 400 000) a boli náležite prijatí mnohými bratstvami, ktoré sa pretekali v starostlivosti o pútnikov. Medzi pútnikmi boli skupiny Arménov, Arabov, Etiópčanov, Angličanov. Rím pri tejto príležitosti skrášlili, postavili sa verejné stavby, nádherné paláce, nové ulice, staré boli rozšírené a opravené. Sprísnil sa aj opatrenia proti zločinnosti.

Pápež Gregor XIII. zomrel 10. apríla 1585. Bol pochovaný v Bazilike svätého Petra.

Pius V. (1566 - 1572, pontifikát 6 rokov a 4 mesiace)

Katolícka reformná obroda sa v pravom zmysle slova začala už pred protestantskou reformáciou. Hoci ju urýchlila, nebola iba reakciou na ňu. Bola samostatným prúdom, ktorý mal svoje korene v zásade platnej doteraz: *Ecclesia semper reformanda* (Cirkev je vždy reformovaná).

Reformátorské inšpirácie vychádzali z mnohých katolíckych centier súčasne, počnúc od veľkých svätých cez bratstvá, novodobé rehole, humanistické kruhy, reformných pápežov až po

Pápežské observatórium - jeho počiatky siahajú k pápežovi Gregorovi XIII., ktorý v tzv. Veži vetrov (Torre dei Venti alebo Torre Gregoriana) vo Vatikáne založil pracovisko a poznal jezuitských matematikov a astronómov, aby pripravili reformu kalendára. Tá sa uskutočnila v roku 1582.

Moderné observatórium vo Vatikáne založil Lev XIII. v roku 1891. Motu proprio "Ut mysticam". Keďže nárast elektrického umelého svetla v nových častiach Ríma, ktoré začali obklopovať Vatikán, znemožňoval astronomické pozorovania. Pius XI. premiestnil observatórium do Castel Gandolfa. V roku 1981 bolo založené ďalšie vatikánske observatórium v Arizone.

Leopold von Ranke v súvislosti s pontifikátom Pia V. uvádza: "Ľud bol uchvátený, keď ho videl v procesii naboso, bez pokrývky hlavy, s čistým výrazom nepredstieranej zbožnosti v tvári." Pápež Pius V. bol prísny askéta. Jeho strava bola veľmi skromná. Svojmu kuchárovi sa vraj vyhrážal exkomunikáciou, keby počas pôstnych dní primiešal do polievky niečo zakázané.

reformu starých rehoľných spoločenstiev. V atmosfére všeobecnej náboženskej obrody vznikali početné laické skupiny, ktoré sa venovali štúdiu Svätého písma. Silné reformátorské tendencie boli zaznamenané medzi intelektuálnymi elitami, zvlášť v humanistických kruhoch v Holandsku, Francúzsku, Nemecku. Centrálnou postavou bol veľký humanista a teológ Erasmus Rotterdamský (občianskym menom Gerhard Gerhards; 1465 - 1536). Hlásal návrat k prameňom a touto cestu túžil po obrode kresťanstva. Hoci ho s reformáciou zbližovalo veľa vecí, napokon sa vyslovil proti nej i proti samému Martinovi Lutherovi. Prejavilo sa to najmä v polemickom diele *O slobode vôle*. Podobné názory hlásal vynikajúci anglický humanista Tomáš Morus, neskôr vyhlásený za svätého (1477 - 1535). Obaja, hoci odlišným spôsobom, kritizovali nedostatky jednotlivcov i spoločenstva a navrhovali nevyhnutnosť zmien v Cirkvi.

Spoločným znakom všetkých katolíckych reformných hnutí na konci 15. a v prvej polovici 16. storočia bolo polozenie dôrazu na prehĺbenie nábožnosti a zväčšenie aktivity veriacich. V tomto kontexte sa dielo reforiem, ktoré vykonal Tridentský koncil, stáva zrozumiteľnejším. Tento koncil inauguroval v dejinách Cirkvi novú epochu.

Pápež Pius V., občianskym menom Antonio (Michele) Ghislieri sa narodil 17. januára 1504 v Boscomarengu (pri Alexandrii). Za pápeža bol zvolený 7. januára 1566 a inaugurovaný 17. januára. Snažil sa zastaviť šíriace sa bludy tým, že podporoval vzdelávanie ľudu. Ako niekdajší dominikán bol zbožný i prísny voči sebe. Denne slúžil svätú omšu, čo v tých časoch nebolo samozrejmosťou. V roku 1566 vydal Rímsky katechizmus, o dva roky neskôr Rímsky breviár a v roku 1570 Rímsky misál. Tým bola určená rímska liturgia až do Druhého vatikánskeho koncilu. Výnimku dostali cirkevné spoločenstvá, ktoré mali odlišnú, aspoň dvestoročnú tradíciu. Pápež sa vzdal každého druhu nepotizmu, bojoval proti zneužívaniu a reorganizoval kúrie. Dňa 15. februára 1570 bola Alžbeta Anglická bulou *Regnans in excelsis* uvrhnutá do cirkevného trestu a tým bola zbavená trónu. Zaslúžil sa o víťazstvo kresťanov nad Saracénmi v bitke pri Lepante v roku 1571.

Pápež Pius V. zomrel 1. mája 1572. Je pochovaný v bazilike Santa Maria Maggiore. Za svätého bol vyhlásený v roku 1712. V liturgickom kalendári má spomienku 30. apríla.

Pius IV. (1560 - 1565, pontifikát 6 rokov)

Nepokoje, ktoré prepukli v Ríme po smrti Pavla IV. (18. augusta 1559), oneskorili otvorenie konkláve, ktoré sa začalo až 5. septembra 1559. Trvalo takmer štyri mesiace. Zúčastnilo sa na ňom 48 kardinálov, medzi nimi i Morone, ktorého medzitým prepustili z Anjelského hradu, a Carlo Carafa, ktorého sväté kolégium zavolalo z vyhnanstva.

Po tom, čo španielsky panovník Filip II. (1556 - 1598) prostredníctvom svojho veľvyslanca účastníkom konkláve oznámil, že žiadnu kandidatúru nebude vetovať, francúzski a španielski kardináli sa dohodli na kardinálovi Giovannim Angelovi de' Medici, ktorého na sviatok Narodenia Pána v roku 1559 zvolili aklamáciou. Do úradu ho uviedli na sviatok Zjavenia Pána v roku 1560.

Rimania jeho menovanie prijali s nadšením, boli totiž presvedčení, že s týmto pápežom sa vrátia časy Leva X. (1513 - 1521). Giovanni Angelo však nebol ani vzdialeným príbuzným florentského rodu. Narodil sa 31. marca 1499 v Miláne v chudobnej rodine, ktorá dosiahla určité postavenie a majetok vďaka staršiemu bratovi Giovanna Angela, Gianovi Giacomovi, Giovanni Angelo sa stal apoštolským protonotárom v službách Farnesov. Zastával aj funkciu vrchného komisára pápežských vojsk, ktoré pomáhali cisárskym vojskám v boji proti Šmalkaldskému spolku. Pavol III. (1534 - 1549) ho vymenoval za kardinála. So súhlasom panovníkov v katolíckych krajinách sa mu podarilo koncil znovu obnoviť a za jeho pontifikátu sa v roku 1563 skončil s ďalekosiahlymi reformnými uzneseniami.

Počas jeho pontifikátu bol jeho synovec, milánsky svätý Karol Boromejský menovaný za štátneho sekretára (tento titul sa na pápežskom dvore objavuje prvýkrát). Aj keď nepotizmus bol v týchto časoch veľkým problémom, v tomto prípade išlo o šťastnú voľbu. Pius IV. daroval Benátskej republike Palác svätého Marka, ktorý dal postaviť Pavol II.

Proti šíreniu reformácie na našom území sa ako prvý postavil ostrihomský arcibiskup a prímas uhorský Mikuláš Oláh (+ 1568) sídlaci v Trnave. Zaumienil si vykonať náboženskú i mravnú obrodu Uhorska v duchu Tridentského koncilu. Usiloval sa o to predovšetkým pôsobením rehole jezuitov, ktorých povolal do Trnavy v roku 1561. Zvolávaním kňazských synod, založením kňazského seminára v Trnave v roku 1566, starostlivosťou o vyššie i nižšie školstvo sa mu to podarilo.

Pápež Pius IV. zomrel 9. decembra 1565. Na vlastnú žiadosť ho pochovali v chráme Santa Maria degli Angeli.

Pavol IV. (1555 - 1559, pontifikát 4 roky a 3 mesiace)

Nástupca Marcela II. bol zvolený po dvojtýždňovom konkláve plného sporov medzi procisárskou a profrancúzskou stranou. Dňa 23. mája 1555 bol navzdory snahám cisára Karola V: (1519 - 1556) zvolený kardinál Gian Pietro Carafa. Bolo všeobecne známe, že ide o cisárovoho protivníka a Karolovi V. nepomohol ani jeho vyslanec, ktorý konkláve osobne oznámil cisárovo veto proti Carafovej kandidatúre. Pavol IV. však bol zvolený aklamačne.

Gian Pietro Carafa sa narodil v roku 1476 v San Angelo della Scala blízko Avellina. Korunovácia Pavla IV. dňa 26. mája obnovila veľkoleposť predchádzajúcich rokov. Pápežský dvor sa odel nádherou hodnou panovníka tých čias. Na pápežský stôl sa vraj

Otvorenie Tridentského koncilu v roku 1545 a priebeh jeho rokovaní v ničom nenaznačovalo, že bude najdôležitejšou udalosťou v dejinách novodobej Cirkvi. Predovšetkým počet účastníkov nebol veľký: v deň otvorenia ich bolo 37, v deň skončenia 244; najvyšší počet hlasujúcich bol 237. Zatiaľ čo napríklad vo Štvrtom lateránskom koncile v roku 1215 bolo 40 biskupov a viac ako 800 opátov, na Treťom lateránskom koncile v roku 1179 bolo približne 300 biskupov, predsa Cirkev z uznesení Tridentského koncilu žila celé nasledujúce storočia. V oblasti liturgie až do Druhého vatikánskeho koncilu (1962 - 1965).

vrátilo zlato a striebro, aj keď pápež často zachovával dlhý asketický pôst. Záležalo mu však na vonkajšej forme, aby tak zvýšil vážnosť tohto úradu a vzbudil rešpekt voči najvyššiemu pastierovi Cirkvi. Sám sa vraj vyslovil, že králi a cisári by mali zaujať miesto pri jeho nohách a poslúchať ho ako žiaci učiteľa.

Pavol IV. založil vatikánsku tlačiareň - tlačiareň rímskeho ľudu. Jeho sekretár Della Casa je autorom známej knihy Galato (Etiketa), ktorá bola prvá svojho druhu. Ako uvádza historik Jedin, za jeho pontifikátu "renesančný Rím" zmenil tvár.

Podporoval reformu Cirkvi. Vydal nariadenie, v ktorom hrozil trestom smrti mužom, čo sa nechali živiť predajnými ženami, i ženám, ktoré viedli takýto pochybný život.

Ako prvý z pápežov použil sedia gestatoria - pápežské nosidlá medzi Vatikánom a Bazilikou svätého Jána počas slávnostnej procesie. Zomrel 18. augusta 1559. Bol pochovaný v chráme Santa Maria sopra Minerva.

Marcel II. (1555, pontifikát 22 dní)

Pápež Marcel II., občianskym menom Marcello Cervini bol zvolený 9. apríla 1555 a zomrel po necelom mesiaci; mal iba 54 rokov. Už pri predchádzajúcom konkláve dostal od cisára Karola V. výlučne nominácie právo, ale členovia kúrie s tým nesúhlasili. Ako uvádza historik pápežských dejín Pastor, ktorý parafrázuje kroniky z toho obdobia, "pochytila členov kúrie (po jeho voľbe) skl'účenosť". No už 11. apríla na Zelený štvrtok si mnohí všimli, že pápež má zimnicu a po krátkej chorobe 1. mája 1555 zomrel. Mnohí do neho vkladali nádeje, že završí Tridentský koncil. V každom prípade rozhodujúcou mierou prispel k spísaniu a formulácii dekrétov o zmierení a tradícii. Za ním síce nasledoval reformátor, ba dokonca "priateľ hnutí", ktorý sám bol spoluzakladateľom rehole teatínov, no rozdiel medzi Pavlom IV., ktorý bol zvolený 23. mája 1555, a Marcelom II. bol veľmi veľký. Po krátkom pontifikáte nastúpil teda opäť "silný" pápež, ktorý vo veku 81 rokov viedol vojnu proti Španielsku.

Pápež Marcel II. sa usiloval o spravodlivosť. Zaujímal sa o nadviazanie kontaktu s Rusmi a Mongolmi. Slávny Pierluigi da Palestrina zložil na jeho počesť známu *Missa papae Marcelli*. Pápež Marcel II. je pochovaný vo vatikánskych hrobkách v jednoduchej rakve.

Španielsky kardinál Francisco Mendoza vraj vyzval Carafu, aby si nerobil zbytočné nádeje, pretože Karol V. ho aj tak nechce. Na to mu Carafa odpovedal: "Cisár nezabráni tomu, aby som sa stal pápežom, ako to chcel Boh; naopak, takto budem za svoju hodnosť vďačiť len Bohu."

V súvislosti so skomponovaním Omše pápeža Marcela je vhodné pripomenúť skutočnosť, že Marcel II. bol rozhodnutý zrušiť hudbu pri náboženských obradoch, no Palestrina ho odradil od jeho zámeru práve napísaním tejto omše. Keď pápež počul vznešený spev a ľúbznú hudbu, nielenže ju nezakázal, ale práve tento druh hudby si zvolil pre svoju kaplnku. Slávnostná omša zaznela na Veľkú noc vo Svätopeterskej bazilike ešte pred jeho smrťou. Historici poznamenávajú, že to "bol jediný prepych, ktorý si tento pápež dovolil na oslavu Pána".

Marcel III. (1550 - 1553, pontifikát 5 rokov a 1 mesiac)

Sedisvakancia po smrti Pavla III. (10. novembra 1549) trvala do 8. februára 1550, keď bol zvolený nový pápež, občianskym menom Giovanni Maria Ciocchi del Monte. Túto voľbu prijal s veľkými ováciami rímsky ľud, pretože po viac než sto rokoch bol opäť zvolený Riman. Intronizácia 22. februára sa niesla v tomto radostnom duchu.

Dňa 1. mája 1551 opäť obnovil zasadnutia Tridentského koncilu, ktorý definoval náuku o Eucharistii, o sviatosti zmierenia a o pomazaní chorých. V snahe o zmierenie vyzval protestantov na pokračovanie diskusií. Situácia sa však ich príchodom skomplikovala natoľko, že koncil bol 28. apríla 1552 na dva roky opäť prerušený. Keď na anglický trón nastúpila Mária Katolícka z rodu Tudorovcov (1553 - 1558), vyslal do Anglicka legáta, aby tam obnovil spojenie so Svätou stolicou. Protestantská reforma si postupne získavala nových prívržencov - rozšírila sa v Škótsku a v rôznych oblastiach Francúzska. Tu protestantov nazvali hugenoti.

V akademickej oblasti Július III. sa zaslúžil otvorením jednotlivých fakúlt o vznik prvej univerzity katolíckych štúdií, ktorú založili ešte svätý Ignác z Loyoly a svätý František Borgia. Keďže jeho neskorší nástupca Gregor XIII. (1572 - 1585) jej poskytol bohaté dotácie a nové budovy, univerzitu nazvali Gregorova univerzita; toto meno má doteraz.

Aby v budúcnosti obmedzil nepotizmus, ktorý je príznačný, žiaľ, aj pre jeho pontifikát, stanovil, že dvaja pokrvní bratia nemôžu byť súčasne kardinálmi.

Slávil Jubilejný rok 1550 v poradí desiaty. Keďže jeho predchodca pápež Pavol III. nestihol vydať nariadenia k tejto udalosti, Július III. hneď po svojom zvolení začal s týmito prípravami. A tak 24. februára 1550, dva dni po slávnostnom uvedení do úradu otvoril Svätú bránu Baziliky svätého Petra v prítomnosti obrovského davu aj napriek silnej víchrici, ktorá sa v tom čase prehnala nad mestom. (Pápež pri tejto príležitosti použil strieborné kladivo, ktoré bolo omylom pokladané za dielo Celliniho; v súčasnosti sa nachádza v mníchovskom múzeu.) Z tohto obdobia neexistuje žiadna spoľahlivá kronika, nie je známy ani približný počet pútnikov do Ríma. Mesto v tom čase malo sotva 45 000 obyvateľov, kým napríklad Neapol mal 210 000. Medzi osobitnými opatreniami sa pri tejto príležitosti uvádza správa o zákaze zvyšovania nájomného vydaného v Ríme. Pápež Július III. zomrel 23. marca 1555. Bol pochovaný vo vatikánskych hrobkách.

Svätá brána - príznačným úkonom na začiatku jubilejného roka je otvorenie svätej brány. Je vpravo od hlavnej brány každej zo štyroch rímskych bazilík: svätého Petra, svätého Pavla za hradbami, svätého Jána v Lateráne a Santa Maria Maggiore. Svätá brána symbolizuje prechod z hriechu do milosti. Ježiš povedal: "Ja som brána" (Jn 10, 7), aby naznačil, že nikto nemôže prísť k Otcovi, iba ak cez neho. Svätá brána sa otvorí obvykle v predvečer Vianoc pred nadchádzajúcim jubilejným rokom.

Po uplynutí jubilejného roka sa zamuruje. V Bazilike svätého Petra obrad zvyčajne vykonáva pápež osobne, v ostatných bazilikách kardináli poverení pápežom.

Pavol III. (1534 - 1549, pontifikát 15 rokov a 1 mesiac)

Alessandro Farnese sa narodil v roku 1468 v Canine pri Viterbe. Za kardinála ho vymenoval už v roku 1493 Alexander VI. Pred voľbou plných štyridsať rokov úspešne pôsobil v pápežských službách, takže mal v kolégiu kardinálov veľkú úctu. Za pápeža bol zvolený 12. októbra 1534.

Hoci bol Pavol III. ešte "dieťaťom renesancie" a nemožno ho považovať za prvého pápeža katolíckej reformy, predsa mu treba priznať, že jej pripravoval cestu. Aj keď nadmerná priazeň k jeho príbuzným je určite veľkou tienistou stránkou tohto pápeža. Martin Luther aj z tohto podnetu skoncipoval pamflet *Proti pápežstvu do Ríma, darované diablom*.

Pavol III. podporoval reformu, a to predovšetkým menovaním celého radu prísne kresťansky zmýšľajúcich kardinálov. V roku 1536 zložil aj reformačnú komisiu, ktorá vypracovala sebakritický pamätný spis o nedostatkoch v Cirkvi a o prostriedkoch na ich odstránenie. Pápež podporoval novovzniknuté reholné spoločenstvá teatínov, kapucínov, barnabitov, somaskov, uršulínok a položil základ budúcej Spoločnosti Ježišovej (1540). V roku 1542 zriadil rímsku inkvizíciu. Najväčšie zásluhy o katolícku obnovu si Pavol III. získal zvolaním Tridentského koncilu (1545 - 1563).

Bol veľkým podporovateľom kultúry a umenia. Michelangela menoval za doživotného architekta Baziliky svätého Petra.

Bulou *Licet ab initio* (21. júla 1542) Pavol III. založil najvyššiu svätú kongregáciu Svätého ofícia, aby potláčala šíriace sa bludy, zločiny proti viere, ktoré narúšajú jednotu Cirkvi. Vydal bulu s pokynmi pre Jubilejný rok 1550, no zomrel pred jeho otvorením 10. novembra 1549. Bol pochovaný v Bazilike svätého Petra v jednej z najkrajších hrobiek.

Pavol III. mal veľké zásluhy aj na rozvoji umenia. Známeho Michelangela poveril viacerými úlohami. Dal mu urobiť nový vzhľad Kapitolu. Posledný súd v Sixtínskej kaplnke a tiež fresky v Capella Paolina. V roku 1547 ho poveril vedením stavby Baziliky svätého Petra. Z pontifikátu tohto pápeža sa zachovalo aj veľa jeho portrétov. Znamenity obraz namaloval Tizian. Rozprávalo sa, že ľudia pri stretnutí s ním snímali klobúky, lebo si mysleli, že vidia samotného pápeža.

Klement VII. (1523 - 1534, pontifikát 10 mesiacov)

Po päťdesiatdňovom konkláve bol 19. novembra 1523 zvolený Giulio de' Medici, rodák z Florencie. Na pápežský stolec zasadol 26. novembra 1523. Prijal meno Klement.

V nádeji na koncil, ktorý sa mal uskutočniť a po ktorom volal Martin Luther i katolícka hierarchia, sa zdalo, že rozdelenie, ktoré nastalo, je len prechodné. Konanie koncilu však bolo v nedohľadne. Klement VII. nevenoval dostatočnú pozornosť tomu, aby sa koncil zišiel. Cisár Karol V. (1519 - 1556) upodozrieval pápeža, ktorý bol spojencom francúzskeho kráľa Františka I. (1515 - 1547), z klamstva. Nakoniec protestantské stavy vytvorili Šmalkaldský spolok. Vznikla nábožensko-občianska vojna, ktorá si vyžiadala mnohé životy na jednej i druhej strane. Keď ríšsky snem v Speyri v

roku 1529 chcel obmedziť šírenie sa novej náuky, kým nerozhodne vo veciach viery koncil, niektoré mestá aj kniežatá zidené na sneme proti takému rozhodnutiu (19. apríla 1529) vyjadrili protest. Preto sa prívrženci Lutherovej reformy začali nazývať aj protestantmi. Toto pomenovanie sa potom rozšírilo na všetkých prívržencov luteranizmu. Keď Karol V. videl, že sa ocitol v menšine, napokon povolil kult v reformačnom duchu. Okamžite to využil švédsky kráľ Gustáv Wasa, potom aj Dáni a Nóri.

Počas pontifikátu Klementa VII. po pustošení Ríma nemeckými vojskami a následkom moru klesol v roku 1527 (sacco di Roma) počet jeho obyvateľov na 30 000, čím sa dostal na úroveň provinčných miest. Tragédiou pre kresťanov v Európe bola tiež porážka kresťanských vojsk pri Moháči (Maďarsko) 29. augusta 1526.

Napriek vážnej celkovej politickej situácii a tragickej morovej epidémii, ktorá zúrila v Ríme a v ostatných častiach krajiny, pápež Klement VII. sa rozhodol vyhlásiť rok 1525 za jubilejný. Dňa 18. apríla 1524 vydal bulu, v ktorej ustanovil, že plnomocné odpustky môžu získať aj tí cudzinci, ktorí zomreli v Ríme skôr, než mohli splniť podmienky na ich získanie, alebo tí, ktorí sa vydali na cestu, no z nejakých vážnych dôvodov sa do Ríma nedostali. Pri procesii na Veľký piatok v roku 1525 pápež nariadil uviesť pašiové predstavenie umučenia Ježiša Krista v Koloseu. Zomrel 25. novembra 1534. Bol pochovaný v chráme Santa Maria sopra Minerva.

Hadrián VI. (1522 - 1523, pontifikát 1 rok a 8 mesiacov)

Ani Martin Luther pravdepodobne nepočítal s následkami, ktoré spôsobila reformácia. (Európa - okrem Ruska a Balkánu - mala v polovici 16. storočia 60 miliónov obyvateľov; asi jedna tretina prešla k reformácii.) Musel zažiť to, že vedľa neho i po ňom vystupovali iní reformátori a že sa vytvorili podľa slobody učenia reformácie skupiny, s ktorými on nesúhlasil a ktoré sám označil za rojkov. Mhohé spoločenstvá, ktoré majú pôvod v reformácii, sa dodnes odvolávajú na neho, aj keď to v jeho období často nevedlo k ničomu inému, iba k ovládnutiu Cirkvi svetskou mocou.

Počas pontifikátu Klementa VII. veľké nepokoje v Nemecku spôsobili povstanie roľníkov (1524). Na začiatku dal Martin Luther za pravdu roľníkom a nešetril dôrazným slovom na adresu kniežat. No po niekoľkých mesiacoch označil povstanie za najväčšiu nepravosť: "Tu neplatí trpezlivosť alebo milosrdenstvo, je tu doba meča a hnevu, a nie doba milostí. Preto kto môže, nech sedliakov ničí tajne i verejne, mysliac na to, že nemôže byť nič jedovatejšie, škodlivejšie, diabolskejšie ako buričský človek..." Preto sa musí proti nemu bojovať "podobne, ako keď sa musí zabiť besný pes".

O pápežovi Hadriánovi sa vedelo, že sa usiluje reformovať Cirkev. V konzistóriu už po voľbe sa vplyvný kardinál Kajetán vyjadril na adresu Cirkvi: "Ty už nepotrebuješ reformu, pretože hlava je už reformovaná!"

Istému prelátovi, ktorý túžil po ďalšom benefíciu, Hadrián VI. povedal: "Pápež má povinnosť vyzdobiť kostoly prelátmi, ale nie prelátov kostolmi."

V tomto nepokojnom období zasadol na pápežský stolec Hadrián Florensz. Narodil sa 2. marca 1459 v Utrechte ako syn tesára. Bol zvolený po štrnásťdňovom konkláve 9. januára 1522 v jeho neprítomnosti. Pôsobil ako biskup v Tortose (Španielsko). Na pápežskom stolci si ponechal pôvodné meno.

Nový pápež bol vzdelaný, prísnych mravov a zbožný. Bol reformným pápežom, ako si to vyžadovala doba. Pustil sa do neľútostného boja proti všetkým, ktorí narúšali Cirkev vo vnútri, ale aj proti vonkajším útokom zo strany Turkov. Nemal však úspech. Pre svoje reformné úsilie našiel v Ríme len málo pochopenia. V čase jeho pôsobenia v Ríme vypukol mor (nebolo zriedkavosťou, že denne zomrelo aj 100 ľudí).

Zomrel 14. septembra 1523. Pôvodne bol pochovaný v Bazilike svätého Petra. Výstižný je nápis na jeho náhrobku v nemeckom národnom kostole Santa Maria dell'Anima, kam jeho telo neskôr previezli: "Tu spočíva Hadrián VI., ktorý považoval za najväčšie nešťastie, že musel panovať." A tiež: "Ako veľmi predsa len záleží na tom, do akého obdobia patrí pôsobenie znamenitého muža." Do pontifikátu Jána Pavla II. (1978 - 2005) bol posledným netalianskym pápežom.

Lev X. (1513 - 1521, pontifikát 8 rokov a 9 mesiacov)

Giovanni de'Medici bol vzdelaný syn Lorenza de'Medici. Narodil sa 11. decembra 1475 vo Florencii. Ako 14-ročný sa stal kardinálom a vo veku 37 rokov ho 11. marca 1513 zvolili za pápeža a intronizovaný bol 19. marca. Bol veľkým priateľom humanistov, literátov a umelcov.

S jeho pontifikátom je spojený začiatok reformácie a veľkej západnej schizmy. Lev X., ako aj pápež Július II. (1503 - 1513) v spojení so stavbou Baziliky svätého Petra vyhlásili odpustky pre všetkých, ktorí prispejú na jej stavbu. S finančným darom bola spojená aj podmienka kajúcnosti, ako je to v každom prípade pri odpustkoch. Treba však priznať, že praktická realizácia pápežských nariadení mala mnoho nedostatkov. Nezaobišlo sa to bez veľmi voľného vysvetľovania týchto nariadení ľudovými kazateľmi, kde sa na úkor duchovných hodnôt, ktoré vyplývali z odpustkov, príliš zdôrazňoval finančný príspevok na stavbu pápežského chrámu. Deväťdesiatpäť téz, ktoré sformuloval Luther v roku 1517, sa stali dôvodom na mnohé otázky. Martin Luther totiž nebol len proti odpustkom, ale aj proti právomoci najvyššieho pastiera Cirkvi - pápeža.

Pápež Lev X. v bule Exsurge, Domine (1520) odsúdil 41 téz z Lutherových 95 téz, pričom súčasne žiadal, aby do 60 dní odvolal svoje bludy. Luther však neustúpil. Svoje tézy nielenže neodvolal, ale v decembri 1520 za účasti svojich prívržencov spálil vo

Pri príležitosti slávnostného uvedenia pápeža Leva X. do Lateránu sa dalo v narážke na pontifikáty Alexandra VI. (1492 - 1503), Júliusa II. (1503 - 1513) a Leva X. na víťaznom oblúku čítať: "Svojho času vládla Venuša, potom prišiel na rad boh vojny, teraz prichádza, vznešená Minerva, tvoj deň." Slávneho maliara Raffaela, ktorý pracoval pre pápežský dvor, sa dvaja kardináli spýtali, prečo znázornil apoštolov s príliš červenými tvármi. Raffael im odpovedal: "Apoštoli sa musia červenať, keď vidia, ako zle najdôstojnejší kardináli spravujú Cirkev."

Wittembergu pápežskú bulu. Ako odpoveď na tento jeho čin ho pápež exkomunikoval vydaním novej buly Decet Romanum pontificem 3. januára 1521. Podľa vtedajších platných zákonov cisár teraz už bol povinný kacíra zatknúť a popraviť. Pretože vo “volebnej kapitulácii” sľúbil, že neodsúdi žiadneho “kacíra”, ktorý nebol vypočúvaný pred ríšskym snemom, Martin Luthera predvolali do Wormsu. Až tam - po odmietnutí odvolania sa - vyriekol nad ním cisár kliatbu (8. mája 1521). Neusporiadané politické pomery a vydávanie kníh však urýchlili rozšírenie reformačných myšlienok.

Pápež Lev X. zomrel 1. decembra 1521. Bol pochovaný v chráme Santa Maria sopra Minerva.

Július II. (1503 - 1523, pontifikát 9 rokov a 4 mesiace)

Július II. bol jedným z najenergiejších pápežov cirkevných dejín, preto niet divu, že ho volali Il terribile (hrozný). Rímsky kronikár Infessura o ňom napísal: “Všetko, čo sa deje, riadi a koná celkom podľa svojej vôle.”

Giuliano della Rovere sa narodil 5. decembra 1443 v chudobnej rodine v Albisole pri Savone. Pôvodne sa mal stať obchodníkom. Vďaka strýkovi františkánovi, neskoršiemu pápežovi Sixtovi IV. (1371 - 1484) sa stal kňazom, neskôr biskupom a kardinálom. Pôsobil aj ako pápežský legát vo Francúzsku. Na pápežský stolec bol zvolený 1. novembra a intronizovaný 26. novembra 1503.

Július II. nebol len veľký štátnik, ale rovnako aj staviteľ. Podporoval umenie a univerzity. Počas jeho pontifikátu sa Rím stal centrom vrcholnej renesancie, kde pôsobil mnohí umelci, ako Bramante, Michelangelo a Raffael. Dňa 18. apríla 1506 požehnal a položil základný kameň novej Baziliky svätého Petra (umiestnil tam aj nádobu s 12 mincami, z ktorých dve zlaté boli vyrazené na tento účel). Do jej dokončenia však malo prejsť nie menej ako dvadsať pontifikátov. V tejto súvislosti rástla kritika voči nešetrnému spôsobu, akým Bramante zbúral predchádzajúcu “konštantínsku” baziliku. Tento postup priniesol umelcovi už za jeho života prívlastok Maestro ruinante.

Pápež Július II. zvolal osemnásty ekumentický koncil (Piaty lateránsky), ktorý sa začal 3. mája 1512. Počas jeho pontifikátu sa uskutočnili iba štyri plenárne zasadnutia, na ktorých nevznikali žiadne významnejšie rozhodnutia. Koncil sa skončil 16. marca 1517 počas pontifikátu pápeža Leva X.

Pápežovi Júliusovi II. sa pripisuje, že opätovne zaviedol zvyk nosiť bradu a sám si ju dal narásť v pokročilom veku. Až po jeho pontifikát nemáme žiadnu správu o tom, že by pápežov zabalzamovali, ako sa neskôr stalo zvykom.

Július II. Bramantemu prikázal urobiť náčrt malej svätyne, ktorá by sa mala potom postaviť v San Pietro v Montorio. Pápežovi náčrt doručil Bramanteho syn, Július II., veľmi potešený vydareným náčrtom, zaviedol malého ku skrini a otvoril ju. “Ó,” vykĺzlo malému. Pápež sa usmial a povedal: “Vidíš tých veľa zlatých mincí? Vezmi si z nich toľko, koľko sa ich zmestí do tvojej ruky.” Ale chlapec odvetil: “Svätý Otec, naberte z nich vy, vy máte väčšiu ruku!”

Inštitucionalizoval Švajčiarsku gardu. Jej pestrofarebné uniformy údajne navrhol Michelangelo. Pravdou však je, že uniformy sa v priebehu storočí menili a dnešný odev (žltá-modro-červený) pochádza z čias prvej svetovej vojny. Bol navrhnutý pravdepodobne podľa vzoru pôvodnej uniformy. Definitívne ju schválil Pavol III. v roku 1548.

Cieľom jeho pontifikátu bolo aj zabezpečenie stability cirkevného štátu. Podľa historikov však pápež Július kráča skôr v šlapajach vojvodu než v intenciách svätého Petra. Zomrel 20. februára 1513. Je pochovaný v San Pietro in Vincoli v Ríme.

Pius III. (1503, pontifikát 15 dní)

V 16. storočí až tri pontifikáty trvali menej než mesiac. Dňa 22. septembra v roku 1503 bol zvolený Francesco Todeschini-Piccolomini zo Sieny za nástupcu neslávného pápeža Alexandra VI., ktorý zomrel počas letných horúčav 18. augusta. Jeho nástupca, 64-ročný Pius III. ho do večnosti nasledoval už 18. októbra. Nový pápež bol zjavne chorý. Choroba (pravdepodobne dna, kvôli ktorej mu museli operovať nohu, čo urýchlilo jeho odchod z tohto sveta) ho donútila sláviť korunovačnú svätú omšu posediačky (8. októbra).

Bol synovcom pápeža Pia II. (1458 - 1464), ktorý sa postaral o jeho právnické vzdelanie v Perugii. Stal sa arcibiskupom v Siene a kardinálom - diakonom chrámu San Eustachio. Počas neprítomnosti pápeža Pia v Ríme, ktorý sa angažoval v prípravách na križiacku výpravu, spravoval cirkevné územie. Pápež Pavol II. (1464 - 1471) ho menoval za legáta v Nemecku, kde bránil práva Cirkvi na sneme v Regensburgu (1471).

Už pred jeho voľbou kardinál Giuliano della Rovere zo Savony vyvíjal snahu o svoje nástupníctvo. Kardináli však, zdá sa, potrebovali neutrálneho kandidáta. Po smrti Pia III. bol zvolený po jednoduchom konkláve a prijal meno Július II. Všetko prebehlo tak rýchlo, že koniec predchádzajúceho pontifikátu bol zjavne určený. Bez toho, aby sme ho nejako hodnotili, môžeme v každom prípade povedať, že Július II. sa mal stať po krátkom pontifikáte Pia III. silným pápežom. Vtedajší umelci ho zobrazili sediaceho na koni a oblečeného vo vojenskom výstroji.

Pápežovu smrť mnohí pokladali za nešťastie, pretože sa očakávalo, že zvolá koncil, ktorý by sa zaoberal reformou Cirkvi. Pius III. bol pochovaný v chráme San Andrea della Valle.

Po krátkom pontifikáte Pia III. nastupuje obdobie Júliusa II., ktoré je spojené s tvorbou Michelangela v Ríme. Florencii, kde dovtedy tento slávny sochár a neskôr aj maliar pôsobil, hrozil interdikt, ak sa umelec nepresťahuje do Večného mesta. Za štyri a pol roka vzniká najpôsobivejšia maľba v Sixtínskej kaplnke: Stvorenie sveta, Potopa, Vyhnanie z raja - obrazy neslýchanej veľkosti. Väčšinu svojich maliarskych pomocníkov poslal umelec preč, pretože nevyhovovali jeho požiadavkám. Zväčša pracoval na klenbe kaplnky sám, ležiac na chrbte vo veľkých bolestiach, keď mu farba stekala do tváre a vápno páľilo v očiach. Netrepezlivý pápež aj napriek reumatizmu vyšiel na lešenie a spýtal sa, kedy bude dielo hotové. "Dokončím ho, až keď mi to dovoľia ohľady na moje umenie" - odpovedal maliar bez toho, aby odložil štetec z ruky.

Alexander VI. (1492 - 1503, pontifikát 11 rokov)

Rodrigo de Borgia sa narodil 1. januára 1431 v Játive (Valencia) v Španielsku. Bol synovcom kardinála Alonza de Borgia, neskoršieho pápeža Kalixta III., ktorý ho v roku 1455 prijal do kolégia kardinálov. Popri Francúzovi D'Estouteville bol kardinál Rodrigo de Borgia považovaný za najbohatšieho kardinála svojej doby. Jeho úradu a bohatstvu však v žiadnom prípade nezodpovedali jeho mravné vlastnosti, čo bolo príznačné pre vyššie vrstvy tohto obdobia humanizmu a renesancie. Za pápeža bol zvolený 11. augusta 1492 a intronizovaný 26. augusta 1492. Prijal meno Alexander. Vo

V súvislosti s pontifikátom Alexandra VI. možno pripomenúť slová významného pápeža kresťanského staroveku, svätého Leva I. Veľkého: "Dôstojnosť svätého Petra nezaniká ani v nedôstojnom dedičovi."

vedení cirkevného štátu sa Alexander VI. prejavil ako múdry politik. V roku 1493 pre novoobjavené zámorské misijné územia zavrášil rozdelenie na španielske a portugalské mocenské územia. Určenie tejto demarkačnej línie vošlo do dejín ako inter caetera. Dňa 7. júna 1494 dohodou medzi Španielskom a Portugalskom bola táto hranica posunutá o 1400 km a označuje sa ako zmluva z Tordesillas. Slávil Jubilejný rok 1500, ôsmy v poradí. Prvýkrát otvoril Svätú bránu Baziliky svätého Petra na Vianoce v roku 1499, kým ním určení traja kardináli tak urobili v Bazilike svätého Pavla, v Lateránskej bazilike a v bazilike Santa Maria Maggiore. Pápež pri tomto obrade použil symbolické kladivo, ktorým trikrát udrel na bránu. Odvtedy sa tento úkon stal predpísanou súčasťou obradu. Pápež nariadil, aby bolo všetko starostlivo pripravené, aby sa napríklad neopakovali tragické udalosti z predchádzajúcich dvoch jubilejných rokov. V úsilí zabezpečiť plynulý prístup ľudí od Anjelského hradu k Bazilike svätého Petra dal otvoriť v Ríme novú širokú cestu nazvanú podľa neho Alexxandrina. Alexander VI. bol prvým pápežom, ktorý vyjadril želanie, aby sa táto kresťanská udalosť nazývala svätý rok a aby sa v každej zo štyroch bazilík, ktorých návštevou sa získavali plnomocné odpustky, otvorila svätá brána vedľa hlavného vchodu. Najkrajším dielom Alexandra je apartmán Borgia vo Vatikáne, ktorý je bohato zdobený freskami Pinturicchia. Jeho nepotizmus a život, ktorý nezodpovedal najvyššej službe v Cirkvi, len ťažko možno niečím ospravedlniť. Napriek obdivu z nádhery umeleckých stavieb v Ríme, za ktoré vďačíme iniciatíve renesančných pápežov, musíme súhlasiť s úsudkom uznávaného cirkevného historika Augusta Franzena, pretože činnosť pápeža mala prioritne spočívať v inej oblasti: "Máme radi veľké kultúrne diela renesančných pápežov v Ríme, čo však nie je rovnocennou náhradou za ich zlyhanie v inej oblasti. Pritom ani nemyslíme v prvom rade na osobné morálne zlyhanie niektorých - nie všetkých - pápežov tohto obdobia, ale predovšetkým na ich zásadný postoj k náboženskej, univerzálnej cirkvevnej úlohe ich vysokého úradu. Zodpovedné je rovnakou mierou aj kolégium kardinálov, ktoré zvolilo týchto pápežov, potom však znovu pápeži, lebo týchto kardinálov menovali." Alexander VI. zomrel 18. augusta 1503. Pochovaný je v španielskom chráme Santa Maria de Montserrat v Ríme.

Tradičné sväté omše od 2. po 24. nedeľu po Turícach

Druhá nedeľa po Turícach - Dominica II. Post Pentecosten **(rúcho biele)**

Kristus nás pozýva na hostinu. Túto nedeľu je ešte úplne v myšlienkovom ovzduší sviatku Božieho Tela. Sme zhromaždení v svadobnej sieni Cirkvi, v kostole, a berieme účasť na "veľkej hostine" Tela a Krvi Kristovej. Svätá Eucharistia je nám ochranou v púšti tohto života (introit), je sviatosťou lásky, (lekcia) a najprirodzenejším pokrmom, zárukou večných radostí (evanjelium). Pri ofertóriu prosíme Krista, aby prišiel k nám v tejto obete a svojím pokrmom nás zachránil (ofertórium). Po účasti na veľkej hostine mu ďakujeme (kompletórium).

Introit (Ž 18, 19 - 20; 2 - 3) · **Lekcia** (1 Jn 3, 13 - 18) · **Graduál** (Ž 120, 1 - 2; Ž 7, 2) · **Evanjelium** (Lk 14, 16 - 24) · **Ofertórium** (Ž 6, 5) · **Komúnia** (Ž 13, 6)

Tretia nedeľa po Turícach - Dominica III. Post Pentecosten **(rúcho biele)**

Kristus zachraňuje hriešnikov. Ako poblúdlé ovce dobrého Pastiera, Krista, cítime svoju duchovnú biedu a voláme po záchrane (introit). Sme vystavení osídľam diablovým (lekcia), iba dobrý Pastier nás môže zachrániť (evanjelium). S dôverou ho očakávame (ofertórium), prežívame jeho obetu za zmierenie naše a jeho prítomnosť medzi nami. Po nájdení stratenej ovce aj on pripraví radostnú hostinu, že sme sa vrátili k Bohu (komúnia).

Introit (Ž 25, 16; 18; 1 - 2) · **Lekcia** (1 Pt 5, 6 - 11) · **Graduál** (Ž 55, 23; 17; 19; Ž 7, 12) · **Evanjelium** (Lk 15, 1 - 10) · **Ofertórium** (Ž 9, 11 - 12; 13) · **Komúnia** (Lk 15, 10)

Štvrtá nedeľa po Turícach - Dominica IV. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Kristus spravuje Petrovu prácu, na jeho lodke sme bezpeční. Lodka Petrova nás vedie do blaženého prístavu. Na tejto lodke sme spolu s Kristom. Kostol, v ktorom sme sa dnes zišli, je obrazom Cirkvi, lodky Petrovej. Sme spolu so Spasiteľom. Sme aj rybami, ktoré Peter chytil do svojej siete na Pánov rozkaz. Mystérium dnešnej nedele vzťahuje sa na Cirkev, ale aj na jednotlivých kresťanov. Práca za kráľovstvo nebeské musí sa konať s dôverou (introit) a s trpezlivosťou (lekcia); nesmieme sa dať znechutiť zdanlivým neúspechom, ale máme sa spoliehať na pomoc a spoluprácu Kristovu (evanjelium). Kristus prichádza nám na pomoc, kráčame mu v ústrety (ofertórium), jeho nadprirodzený pokrm je nám posilou v boji o kráľovstvo nebeské.

Introit (Ž 27; 1; 2; 3) · **Lekcia** (Rim 8, 18 - 23) · **Graduál** (Ž 79, 9; 10; Ž 9, 5; 10) ·
Evanjelium (Lk 5, 1 - 11) · **Ofertórium** (Ž 13, 4 - 5) · **Komúnia** (Lk 18, 3)

Piata nedeľa po Turícach - Dominica V. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Láska k Bohu predpokladá lásku k blížnemu, oboje čerpáme od Krista. Kresťanstvo v podstate je naáboženstvom lásky. Zákon dvojitej lásky, lásky k Bohu a lásky k blížnemu, je základným pilierom kresťanskej mravouky. Zákon lásky nám ukladá sviatosť krstu. Spasiteľ prichádza k nám dnes, aby nám zdôraznil túto povinnosť.

Prosíme milosť Kristovej lásky (introit). Dobre si uvedomíme poučenie svätého Petra apoštola a aj samého Spasiteľa o pravej láske kresťanskej (lekcia, evanjelium). Keď ideme v ústrety obetujúcemu sa Spasiteľovi, sľubujeme, že zachováme jeho poslednú vôľu o láske (ofertórium). Spoločný stôl so Spasiteľom a jeho vyvolenými tiež nám ukladá záväzok lásky (komúnia).

Introit (Ž 27; 7; 9; 1) · **Lekcia** (1 Pt 3, 8 - 15) · **Graduál** (Ž 84, 10; 9; Ž 21, 2) · **Evanjelium** (Mt 5, 20 - 24) · **Ofertórium** (Ž 16, 7; 8) · **Komúnia** (Ž 27, 4)

Šiesta nedeľa po Turícach - Dominica VI. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Kristus sa stará o náš nadprirodzený život krstom a Eucharistiou. Krst je základom nadprirodzeného života v nás, sväté prijímanie posilňuje a rozvíja v nás tento život. Liturgia nám dnes prízvukuje tieto dva piliere duchovného života. Pri tejto svätej omši cítime väčšmi než inokedy svoju príslušnosť k ľudu Božiemu, ktorý si Božský Spasiteľ sám ochraňuje (introit).

Lekcia nás poučuje o krste, evanjelium o Sviatosti Oltárnej. Keď sa začína obeta (ofertórium), v duchu kráčame aj my k oltáru. Je to obraz približovania sa ku Kristovi v tejto svätej omši. Aj sa s ním stretáme vo chvíli premenenia. So spevom chvály sadáme si k bohatému stolu Spasiteľovmu (komúnia).

Introit (Ž 28, 8 - 9; 1) · **Lekcia** (Rim 6, 3 - 11) · **Graduál** (Ž 90, 13; 1; Ž 31, 2 - 3) ·
Evanjelium (Mk 8, 1 - 9) · **Ofertórium** (Ž 17, 5; 6 - 7) · **Komúnia** (Ž 27, 6)

Siedma nedeľa po Turícach - Dominica VII. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Ríša Božia a ríša diabla (prvý protiklad). Odriekame sa diabla a bližšie sa primykáme ku Kristovi.

Liturgia predchádzajúcich troch nediel' nás upevňovala v základných zásadách nadprirodzeného života, a to (1) skrze Cirkev dostaneme sa do neba, (4. nedeľa), (2) kresťanský život spočíva na zákone lásky (5. nedeľa), (3) dva hlavné prostriedky spasenia sú krst a Eucharistia (6. nedeľa).

Dnešnou nedeľou začína sa séria dvojítých obrazov, jeden z ríše Božej, druhej z ríše tohto sveta.

Občania ríše Božej sú šťastní (introit). Apoštol opisuje rozdiel medzi službou Božou a službou hriechu (lekcia), to značí aj protiklad dvoch stromov, úrodného a neúrodného (evanjelium). Obeta Nového zákona, na ktorú sa pripravujeme, vysoko prevyšuje nedokonalé obety Starého zákona, ktoré sa podobajú neúrodnému stromu (ofertórium). V tomto vedomí schádzame sa dnes s väčšou oddanosťou okolo obetného oltára a pohostinného stola Kristovho (komúnia).

Introit (Ž 47, 2; 3) · **Lekcia** (Rim 6, 19 - 23) · **Graduál** (Ž 34, 12; 6; Ž 47, 2) · **Evanjelium** (Mt 7, 15 - 21) · **Ofertórium** (Dan 3, 40) · **Komúnia** (Ž 31, 3)

Ôsma nedeľa po Turícach - Dominica VIII. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Synovia svetla a synovia tohto sveta (druhý protiklad). Synovia tohto sveta prejavujú podivuhodnú horlivosť v nadobúdaní časných hodnôt. My, synovia svetla, budeme sa starať o hodnoty verné aspoň tak horlivo, ako sa starajú synovia sveta o hodnoty časné.

V dome Otcovom, tu v kostole, máme bohatú pokladnicu milostí, prichádzame z nej čerpať (introit). Chceme žiť podľa ducha, a nie podľa tela; túto povinnosť nám ukladá krst, ktorý sme prijali (lekcia). Ako sa starajú synovia tohto sveta o blaho časné! Nasleduj ich horlivosť vo vyhľadávaní hodnôt večných (evanjelium). Boh prijíma dary ponížených, nie pyšných (ofertórium). Takto očakávame svojho Spasiteľa; jeho obeta a jeho presväté Telo a Krv sú nám nesmiernymi hodnotami (komúnia).

Introit (Ž 48, 10 - 11; 2) · **Lekcia** (Rim 8, 12 - 17) · **Graduál** (Ž 31, 3; Ž 71, 1; Ž 48, 2) · **Evanjelium** (Lk 16, 1 - 9) · **Ofertórium** (Ž 18, 28; 32) · **Komúnia** (Ž 34, 9)

Deviata nedeľa po Turícach - Dominica IX. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Zavrhnutie vyvoleného národa je nám výstrahou. Predpoveď spustošenia Jeruzalema a vyhnanie kupcov z chrámu sú príznakmi zavrhnutia Izraela. Naše vyvolenie za synov Božích nás ešte neuchráni pred zavrhnutím. Kresťan, ako člen nového Izraela, má spolupracovať s milosťou, aby ostal verný Kristovi až do konca. S pomocou Božou chceme vytrvať pri Kristovi (introit). Boh v púšti trestal neverných Židov, ale nedopustí pokušenie nad naše sily (lekcia). Spasiteľ predpovedá zánik zradného Jeruzalema a vyháňa kupcov z chrámu, čím naznačuje pozbavenie vierolomných Židov práva, aby sa stali členmi kráľovstva Božieho (evanjelium). Pripravujeme obeť a čakáme v nej Spasiteľov príchod, ako vol'akedy prišiel do jeruzalemského chrámu. Sľubujeme mu vernosť (ofertórium). Sväté prijímanie nás spája s Kristom (komúnia).

Introit (Ž 54, 6 - 7; 3) · **Lekcia** (1 Kor 10, 6 - 13) · **Graduál** (Ž 8, 2; Ž 59, 2) · **Evanjelium** (Lk 19, 41 - 47) · **Ofertórium** (Ž 19, 9 - 11; 12) · **Komúnia** (Jn 6, 57)

Desiata nedeľa po Turícach - Dominica X. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Pýcha a poníženosť (tretí protiklad). Svätú omšu dnes slávime v duchu poníženého mýtnika.

Začíname piesňou poníženého (introit). Nadprirodzené dary nesmú byť dôvodom vyvýšenosti (lekcia). Kresťan má byť ponížený, a nesmie nasledovať spupných Židov alebo pohanov (evanjelium). V duchu poníženosti blížime sa k oltáru, aby sme boli svedkami Kristovej obety a jeho príchodu (ofertórium). Ponížený obetný Baránok Boží je nám vzorom, ako ho máme prijať vo svätom prijímaní (komúnia).

Introit (Ž 55, 17; 18; 20; 23; 2) · **Lekcia** (1 Kor 12, 2 - 11) · **Graduál** (Ž 17, 8; 2; Ž 65, 2) · **Evanjelium** (Lk 18, 9 - 14) · **Ofertórium** (Ž 25, 1 - 3) · **Komúnia** (Ž 51, 21)

Jedenásta nedeľa po Turícach - Dominica XI. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Kristus uzdravuje hluchonemého. V ňom poznávam seba. V jeho duchu chcem privítať a prijať v tejto svätej omši Božského Lekára, Ježiša Krista. Ako rodina Božia prišli sme do domu svojho Otca (introit). Nedeľa je pamiatkou Kristovho zmŕtvychvstania; len skrz Krista ostaneme verní v novom živote (lekcia). Zázrak uzdravenia hluchonemého nám znázorňuje naše uzdravenie vo svätom krste (evanjelium). Preto spievame Spasiteľovi pieseň vďaky (ofertórium), víťame ho, pričínime sa, aby sa nás dotkol vo svätom prijímaní a nadelil nám z bohatstva svojich darov (komúnia).

Introit (Ž 68, 6 - 7; 36; 2) · **Lekcia** (1 Kor 15, 1 - 10) · **Graduál** (Ž 28, 7; 1; Ž 81, 2 - 3) ·
Evanjelium (Mk 7, 31 - 37) · **Ofertórium** (Ž 30, 2 - 3) · **Komúnia** (Prís 3, 9; 10)

Dvanásta nedel'a po Turícach - Dominica XII. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Ježiš je naším milosrdným Samaritánom. Aj tu je Nový zákon proti Starému (Štvrtý protiklad): Kňazstvo židovské nemohlo a ani nechcelo uzdraviť padnuté ľudstvo. Musel prísť Spasiteľ, veľkňaz Nového zákona. V osobe človeka, napadnutého lotrami, vidíme seba. Vžívame sa do jeho citov a myšlienok. Takto sa stretneme v obete s naším milosrdným Samaritánom, ktorý nás lieči (pri svätom prijímaní). Cítíme svoju núdzu, napádanie nepriateľmi, a voláme o pomoc (introit). Služobníci litery (kňazstvo Starého zákona) nemohli pomôcť ubiedenému ľudstvu, zachránila ho však služba ducha (milosť Nového zákona, lekcia). Veľkňaz Nového zákona, náš milosrdný Samaritán, zachraňuje ľudské pokolenie (evanjelium), nalieva mu do rán oleja (sviatosti) a vína (Eucharistia). Môjžiš Nového zákona, pravý Prostredník medzi Bohom a nami, pripravuje sa na obetu (ofertórium). Obetuje sa za nás, oživuje nás a lieči (komúnia).

Introit (Ž 70, 2 - 3; 4) · **Lekcia** (2 Kor 3, 4 - 9) · **Graduál** (Ž 34, 2 - 3; Ž 88, 2) ·
Evanjelium (Lk 10, 23 - 57) · **Ofertórium** (Ex 32, 11, 13, 14) · **Komúnia** (Ž 104, 13, 14 - 15)

Trinásta nedel'a po Turícach - Dominica XIII. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Pán Ježiš nás očisťuje od prašiny hriechu. Vďačný Samaritán je tu postavený proti nevďačným Židom (piaty protiklad). Vo svätom krste nás očistil od dedičného hriechu. Je však veľa nevďačných, ktorí si nepokladajú za povinnosť v nedel'u sláviť Eucharistiu, čiže ďakovať (grécke slovo "eucharistia" znamená ďakovanie).

Prišli sme do kostola poďakovať sa Ježišovi za milosť kresťanstva. Naša dnešná Eucharistia bude ozaj ďakovnou obetou. Prišli sme uistiť svojho Spasiteľa, že mu ostaneme verní a chceme obnoviť svoj krstný sľub (introit). Stará zmluva prestala platiť, jej miesto zaujala nová, na ktorej sme účastní vierou v Ježiša Krista a krstom (lekcia). Krstom sme boli očistení a teraz prichádzame ďakovať (evanjelium). Svätú obetu slávime spolu so Spasiteľom v duchu povďačného Samaritána (ofertórium - komúnia).

Introit (Ž 74, 20; 19; 23; 1) · **Lekcia** (Gal 3, 16 - 22) · **Graduál** (Ž 74, 20; 19; 22; Ž 90, 1) ·
Evanjelium (Lk 17, 11 - 19) · **Ofertórium** (Ž 31, 15 - 16) · **Komúnia** (Múd 16, 20)

Štrnásta nedel'a po Turícach - Dominica XIV. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Nemožno slúžiť Bohu a mamone (šiesty protiklad). Len jeden je náš Pán, Kristus. Vo svätej omši stojíme zoči-voči s naším Pánom. Radosť je slúžiť Bohu (introit). Musí vládnuť v nás duch, a nie telo (lekcia). Nemožno slúžiť dvom pánom, Bohu a mamone (evanjelium). Boh sa stará o svojich, on je náš Pán (ofertórium); hľadáme teda najprv kráľovstvo Božie, a nie pominuteľné hodnoty (komúnia).

Introit (Ž 84, 10 - 11; 2 - 3) · **Lekcia** (Gal 5, 16 - 24) · **Graduál** (Ž 118, 8 - 9; Ž 95, 1) · **Evanjelium** (Mt 6, 24 - 33) · **Ofertórium** (Ž 34, 8 - 9) · **Komúnia** (Mt 6, 330)

Pätnásta nedel'a po Turícach - Dominica XV. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Kristus, náš Oživovateľ v sviatosti krstu a pokánia. Matka - vdova oplakáva mŕtveho syna. Cirkev oplakáva hriešnikov. Spasiteľ oživuje syna matky-vdovy a vlieva nový život do mŕtvych údov Cirkvi. Cítíme svoju hriešnosť a vzdycháme k nášmu Pomocníkovi (introit). Apoštol pokračuje v predmete predošlej nedele: máme žiť podľa ducha, a nie podľa tela (lekcia). Vzkriesenie naimského mládenca je obrazom sviatosti krstu a pokánia (evanjelium). Spievame vďaka Spasiteľovi za milosť duchovného vzkriesenia (ofertórium). Eucharistia je oživujúcim pokrmom duše (komúnia).

Introit (Ž 86, 1; 2 - 3; Ž 86, 4) · **Lekcia** (Gal 5, 25 - 26; 6, 1 - 10) · **Graduál** (Ž 92, 2 - 3; Ž 95, 3) · **Evanjelium** (Lk 7, 11 - 16) · **Ofertórium** (Ž 40, 2, 3, 4) · **Komúnia** (Jn 6, 52)

Šestnásta nedel'a po Turícach - Dominica XVI. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Spasiteľ lieči choré duše. V minulú nedel'u stretli sme sa s ním ako s kriesiteľom mŕtvych, dnes stojíme pred ním ako lekárom chorých duší. Životný boj nás vyčerpáva, oslabuje. Krehkosti a menšie-väčšie poklesky zatláčajú v nás milosť. Potrebujeme liečenie. Naším lekárom je Kristus. Svätá omša začína sa prosbou chorej duše (introit). Upevňujme sa vo viere a láske, aby milosť Božia mohla v nás pôsobiť (lekcia). Božský lekár liečil na hostine, to isté robí teraz na hostine eucharistickej; prípravou na liečenie je poníženosť (evanjelium). Naša cesta k obetnému oltáru zobrazuje život, ku ktorému potrebujeme Božiu pomoc (ofertórium). Sväté prijímanie nás posilňuje vo vernosti k Spasiteľovi; potrebné nám je najmä v ťažkých chvíľach života (komúnia).

Introit (Ž 86, 3; 5; 1) · **Lekcia** (Ef 3, 13 - 21) · **Graduál** (Ž 102, 16 - 17; Ž 98, 1) · **Evanjelium** (Lk 14, 1 - 11) · **Ofertórium** (Ž 40, 14; 15) · **Komúnia** (Ž 71, 16 - 17; 18)

Sedemnásť nedeľa po Turícach - Dominica XVII. Post **Pentecosten (rúcho zelené)**

Kristus - kráľ a zákonodarca. Je to motív starokresťanský. Na starých rímskych mozaikách často vidíme Krista sedieť na tróne s papierovým závitkom, ako zákonníkom, v ruke. Krst viaže kresťana vernosťou plniť Kristov zákon. Spytujeme si svedomie, ako sme plnili zákon lásky. Hneď v úvode omše oslavujeme spravodlivosť a milosrdenstvo nášho Kráľa (introit). Svätý Pavol nás povzbudzuje k svornosti a jednote (lekcia). Hlavným zákonom ríše Kristovej je zákon lásky, kráľom tejto ríše je Boh a človek v jednej osobe (evanjelium). Druhý Daniel, Prostredník medzi Bohom a ľuďmi, Ježiš Kristus, prihovára sa za svoj ľud, ktorý sa práve pripravuje na novozákonnú obeť (ofertórium). Náš Kráľ sa obetuje za nás a pripravuje nám kráľovskú hostinu (komúnia).

Introit (Ž 119, 137; 124; 1) · **Lekcia** (Ef 4, 1 - 6) · **Graduál** (Ž 33, 12; 6; Ž 102, 2) · **Evanjelium** (Mt 22, 34 - 46) · **Ofertórium** (Dan 9, 17 - 19) · **Komúnia** (Ž 76, 12 - 13)

Osemnásť nedeľa po Turícach - Dominica XVIII. Post **Pentecosten (rúcho zelené)**

Kristom uzdravení, kráčame v ústrety blaženej večnosti. Spasiteľ uzdravuje porazeného človeka a potom ho posielajú "domov" (evanjelium). V ňom spoznáваме seba. Aj s nami sa tak stane pri smrti. Spasiteľ nás cez celý náš život "uzdravuje", počnúc od krstu po posledné pomazanie a ostatné sväte prijímanie. Takto "uzdravených pošle nás" do nebeskej vlasti.

Túžime po večnom pokoji (introit). Čakáme druhý príchod Kristov, ktorý nás pripravených prevedie do večnej vlasti (evanjelium). Spasiteľ, ako druhý Mojžiš, pripravuje sa na obeť Nového zákona (ofertórium), uzdravuje nás a posilňuje a raz nás vvedie do svojho nebeského chrámu (komúnia).

Introit (Sir 36, 18; Ž 122, 1) · **Lekcia** (1 Kor 1, 4 - 8) · **Graduál** (Ž 122, 1; 7; Ž 102, 16) · **Evanjelium** (Mt 9, 1 - 8) · **Ofertórium** (Ex 24, 4; 5) · **Komúnia** (Ž 96, 8 - 9)

Devätnásť nedeľa po Turícach - Dominica XIX. Post **Pentecosten (rúcho zelené)**

Pozvaní sme na svadbu Baránkovu. Tu na zemi ju prežívame v každej svätej omši, po smrti budeme na nej účastní naveky.

Boha budeme požívať naveky (introit). Program krstu musíme uskutočniť cez celý život: máme si obliecť nového človeka (lekcia), lebo len v sviatočnom rúchu môžeme prísť na kráľovskú svadbu (evanjelium). Obetný pochod k oltáru naznačuje aj moju životnú

cestu, na ktorej ma Boh sprevádza a ochraňuje (ofertórium). Po tejto namáhavej ceste príde odpočinok na nebeskej hostine, ktorú predobrazuje svätá omša a sväté prijímanie (komúnia).

Introit (Ž 78, 1) · **Lekcia** (Ef 4, 23 - 28) · **Graduál** (Ž 141, 2; Ž 105, 1) · **Evanjelium** (Mt 22, 1 - 14) · **Ofertórium** (Ž 138, 7) · **Komúnia** (Ž 119, 4 - 5)

Dvadsaata nedel'a po Turícach - Dominica XX. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Náš život je vyhnanstvom. Vo vyhnanstve tohto života posilňuje nás a uzdravuje Spasiteľ, a to predovšetkým v najsvätejšej obete. Smrť znamená koniec vyhnanstvu; v tej chvíli nás Ježiš Kristus uzdraví úplne: viac nebude bolesti a trápenia.

Svätú omšu začíname piesňou pútnika, ktorý uznáva svoju biedu (introit). Apoštol nám radí, ako máme tráviť dni vyhnanstva (lekcia). Pri smrti sa stretneme so Spasiteľom, ktorý nás vylieči (evanjelium). Pri obetovaní si uvedomujeme, že sme vyhnancami. Spasiteľ nás navštíví, pojme do svojho obetného spoločenstva a obveselí svojou hostinou (komúnia).

Introit (Dan 3, 31; 29; 35; Ž 119, 1) · **Lekcia** (Ef 5, 15 - 21) · **Graduál** (Ž 145, 15 - 16; Ž 108, 2) · **Evanjelium** (Jn 4, 46 - 53) · **Ofertórium** (Ž 137, 1) · **Komúnia** (Ž 119, 49 - 50)

Dvadsiataprva nedel'a po Turícach - Dominica XXI. Post Pentecosten **(rúcho zelené)**

Kristus nás pripravuje na súd. Najlepšou prípravou je milosrdné odpúšťanie previnení. Najsvätejšia obeta nás spája v jednotu ducha. Kristus nás bude súdiť (introit). Vyzbrojení zbraňami ducha bojujeme proti nepriateľom duše (lekcia). Odpúšťajme, aby Kristus aj nám odpustil (evanjelium). V duchu trpezlivého Jóba ideme v ústrety večnosti (ofertórium). V najsvätejšej obete stretneme sa s milosrdným Spasiteľom, ktorý bude raz aj naším Sudcom. Posilnení pokrmom spasenia pokračujeme v životnom boji (komúnia).

Introit (Est 14, 9; 10, 11; Ž 119, 1) · **Lekcia** (Ef 6, 10 - 17) · **Graduál** (Ž 90, 1 - 2; Ž 114, 1) · **Evanjelium** (Mt 18, 23 - 35) · **Ofertórium** (Jób 1) · **Komúnia** (Ž 119, 81; 84; 86)

Dvadsiatadruhá nedeľa po Turícach - Dominica XXII. Post Pentecosten (rúcho zelené)

Som majetkom Kristovým. Moja duša pri krste dostala jeho odznak a nápis (názov). Som teda kresťanom čiže "druhým Kristom" a patrím celkom Kristovi. Každý majetok prislúcha majiteľovi, teda i Kristov majetok volá po svojom Vlastníkovi (introit). Zdokonaľujeme v sebe Kristov obraz (lekcia). Som peniazom Kristovým, ktorý nosí jeho obraz a nápis (evanjelium). V duchu poníženej Estery blížime sa ku Kráľovi (k oltáru - ofertórium). Kráľ prichádza v najsvätejšej obete; či sa ozaj prizná ku mne, či pozná vo mne svoj obraz a nápis? Každé sväté prijímanie ma lepšie pripodobní ku Kristovi (komúnia).

Introit (Ž 130, 3 - 4; Ž 130, 1 - 2) · **Lekcia** (Flp 1, 6 - 11) · **Graduál** (Ž 133, 1 - 2; Ž 115, 11) · **Evanjelium** (Mt 22, 15 - 21) · **Ofertórium** (Est 14, 12; 13) · **Komúnia** (Ž 17, 6)

Dvadsiatatretia nedeľa po Turícach - Dominica XXIII. Post Pentecosten (rúcho zelené)

Smrť je len spánkom. Kresťan neumiera, len spí; vo chvíli smrti prebúda sa pre večnosť.

Naše zemské vyhnanstvo končí sa radostným vyslobodením (introit). Čakáme Spasiteľa, ktorý nás vzkriesi (lekcia). V Jairovej dcére poznávame seba (evanjelium). So spevom vyhnančov blížime sa ku Spasiteľovi (oltár), ako pôvodcovi života (evanjelium), víťame ho pri premenení a prijímame od neho pokrm života.

Introit (Jer 29, 11, 12 a 14; Ž 85, 2) · **Lekcia** (Flp 3, 17 - 21; Flp 4; 1 - 3) · **Graduál** (Ž 44, 8 - 9; Ž 130, 1 - 2) · **Evanjelium** (Mt 9, 18 - 26) · **Ofertórium** (Ž 130, 1 - 2) · **Komúnia** (Mk 11, 24)

Dvadsiatatvrtá a posledná nedeľa po Turícach (rúcho zelené)

Druhý príchod Kristov. Cirkev končí veľkú drámu vykúpenia. Kristus, ktorý mlčal pred sudcami tohto sveta a mlčí aj dnes, keď ho svet súdi, ozve sa pri poslednom súde.

Kresťania prvých storočí často mysleli na blaženú chvíľu druhého príchodu Kristovho (parúzia), boli naň vždy pripravení a v ich modlitbách často sa ozýval výkrik: "Maranatha" (Náš Pán, príd!) Myšlienka parúzie stupňovala sa vo vigíliách, najmä veľkonočnej. Z veľkonočnej vigílie túžba po príchode Pánovom prešla aj na nedeľu, ktorá obsiahla meno posledného dňa ("deň Pánov" - dies Dominica).

V dnešnej liturgii teda prežívame druhý príchod Spasiteľov. Posledný deň znamená skončenie zemského putovania a bojov Cirkvi (introit). Právý kresťanský život je cestou, ktorá vedie do blaženej večnosti (lekcia). Skaza Jeruzalema predobrazuje posledný súd,

keď nepriatelia Kristovi, ktorých obrazom boli neverní Židia, musia uznať Kristovo kráľovstvo. No kresťania očakávajú svojho Spasiteľa s radostnou nádejou (evanjelium). V tejto nádeji voláme po vyslobodení (ofertórium), prežívame Kristovu prítomnosť a požívame jeho hostinu, na ktorú nás vvedie po poslednom súde (komúnia).

Introit (Jer 29, 11 - 12; 14; Ž 85, 2) · **Lekcia** (Kol 1, 9 - 14) · **Graduál** (Ž 44, 8 - 9; Ž 130, 1 - 2) · **Evanjelium** (Mt 24, 15 - 35) · **Ofertórium** (Ž 130, 1 - 2) · **Komúnia** (Mk 11, 24)

25. - 28 nedeľa po Turícach

Keď je Veľká noc skôr, jedna časť nedeľ po Zjavení Pána vystane a nahradí sa na konci nedeľ po Turícach. Keď je po Zjavení Pána šesť nedeľ, po Turícach je 24, keď je po Zjavení Pána 5 nedeľ, po Turícach je 25, atď. Za poslednú nedeľu po Turícach sa berie vždy 24. Doplňované omše majú spevy z 23. nedele po Turícach, modlitby (oráciu, sekrétu a postkomúniu), lekcii a evanjelium z príslušnej nedele po Zjavení Pána.

Prikázané sviatky v tradičnom duchu

Sviatok svätých Petra a Pavla apoštolov - SS. Petri et Pauli, apostolorum (rúcho červené); 29. jún

“Ty si Peter, na tejto skale vystavím svoju Cirkev” (Mt 16, 18). Svätí apoštolovia Peter a Pavol umreli mučeníckou smrťou za cisára Nera v roku 67. Obidvoch pochovali na pohrebisku kresťanskom; svätého Petra pri Via triumphalis, ktorá sa tiahla dĺžkou dnešnej baziliky svätého Petra, svätého Pavla pri Via Ostiensis. Cisár Valerián (253 - 260) vyvlastnil kresťanské cintoríny. Kresťania zo strachu, aby ostatky svätých apoštolov nezneuctili, dňa 29. júna 258 tajne ich preniesli na pozemok “ad Catacumbas” (katakomby svätého Šebastiána), kde ich ukrývali po dva roky. Dátum 29. júna nadobudol taký veľký význam, že kresťania pomaly zabudli na pravý deň smrti apoštolov a začali svätiť už len výročitý deň prenesenia ich ostatkov do katakomb svätého Šebastiána na miesto, zvan “platoniu”. S radosťou povďačnosťou si pripomíname dnes, že Kristus svoju Cirkev postavil na skalu, ktorú bedlivo vyhliadol, zdokonalil, obdaril najvyššou duchovnou hodnotou a mocou. Táto skala vzdoruje všetkým protivenstvám, lebo Peter, žijúci v svojich nástupcoch na prestole rímskeho biskupa, je Kristovým zástupcom na zemi a viditeľnou hlavou Cirkvi.

V duchu sme pri hrobe svätého Petra. V prichádzajúcom celebrantovi spoznávame osobu svätého Petra, ktorý ďakuje za vyslobodenie z rúk Herodesových (introit). Túto udalosť podrobne rozvádza lekcii; je prvým splnením prisľúbenia Kristovho, že svoju Cirkev vystaví na skale a brány pekelné ju nepremôžu (evanjelium). V spoločenstve s apoštolskými kniežatami prežívame príchod a prítomnosť Kristovu, slávime spoločne jeho

novozákonnú obeť a spoločne zasadáme za svadobný stôl Kristov (ofertórium, komúnia).

Dnešnú omšu, s výnimkou orácie, venujeme len oslave svätého Petra, keďže liturgia oslávi svätého Pavla osobitne v nasledujúci deň.

Introit (Sk 12, 11; Ž 139, 1 - 2) · **Lekcia** (Sk 12, 1 - 11) · **Graduál** (Ž 45, 17 - 18; Mt 16, 18) · **Evanjelium** (Mt 16, 13 - 19) · **Ofertórium** (Ž 45, 17 - 18) · **Komúnia** (Mt 16, 18)

Sviatok Nanebovzatia Blahoslavenej Panny Márie - In Assumptione Beatae Mariae Virginis (rúcho biele); 15. august

Znamenie veľké ukázalo sa na nebi (introit). Sviatok blaženej smrti a slávneho nanebovzatia Panny Márie. Nanebovzatie Bohorodičky je dogmou, slávnostne vyhlásenou 1. novembra 1950 pápežom Píom XII. Boh urobil s ňou výnimku pri počatí, že nepodliehala zákonu dedičného hriechu, ale výnimku tvorí aj jej smrť; zomrela, lenže Boh ju po smrti vzkriesil a jej telo, z ktorého zrodil sa Syn Boží, nesmelo podľahnúť porušeniu.

Obvyklé svätenie zelín vzniklo z prirovnania Panny Márie ku "kvetom poľným a ľaliám údolí" a z príjemnej vône jej čností. Treba tu myslieť aj na nábožné podanie, keď apoštoli otvorili Máriin hrob, našli v ňom kvety, a nie jej telo.

Pôvod tohto sviatku (ako Dormitio B. M. V. - Usnutie blahoslavennej Panny Márie) dá sa na Východe sledovať až do čias pred chalcedonským snemom (451), na Západe jestvoval isto už v siedmom storočí.

Introit (Zjv 12, 1; Ž 98, 1) · **Lekcia** (Jdt 13, 17 - 20; Jdt 15, 9) · **Graduál** (Ž 45, 11 - 12; 14) · **Evanjelium** (Lk 1, 41 - 50) · **Ofertórium** (Gn 3, 15) · **Komúnia** (Lk 1, 48 - 49)

Sviatok Pána nášho Ježiša Krista - Kráľa - In festo Domino nostro Jesu Christi Regis (rúcho biele); posledná nedel'a v októbri

Ty si Kráľ slávy, Kriste! (Ambroz, hymnus.) Pius XI. vhodne završil jubilejný rok 1925 ustanovením tohto významného sviatku, ktorý hlása svetu, že kráľovstvo Kristovo majú ochotne uznať národy a jednotlivci. Nariadil v tento deň zasvätenie celého ľudského pokolenia najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Aj my sa pripojujeme k nebeským zástupom, ktoré oslavujú svojho Kráľa (introit). Svätý Pavol rozvádza základy kráľovskej hodnosti Kristovej: je jednorodeným Synom Otcovým, prvorodeným medzi stvoreniami. Vykupiteľom ľudského pokolenia, hlavou Cirkvi, svojho mystického tela (lekcia). Kristus sa priznáva k svojej kráľovskej hodnosti pred zástupcom veľríše rímskej (evanjelium). Kráľovstvo Kristovo je neobmedzené, ale je kráľovstvom lásky a pokoja.

Introit (Zjv 5, 12; 1, 6; Ž 72, 1) · **Lekcia** (Kol 1, 12 - 20) · **Graduál** (Ž 72, 8; 11; Dan 7, 14)
· **Evanjelium** (Jn 18, 33 - 37) · **Ofertórium** (Ž 2, 8) · **Komúnia** (Ž 29, 10; 11)

Sviatok všetkých svätých - In festo Omnium Sanctorum (rúcho biele); 1. november

Aké vznešené je kráľovstvo, v ktorom sa radujú všetci svätí s Kristom! (Antifóna k Magnifikátu) Milý rodinný sviatok kresťanstva, ktorý nás spája v jedno spoločenstvo s našimi oslávenými bratmi a sestrami. Všetkým jednotlivým svätým nemôžeme venovať osobitný sviatok, oslavujeme teda dnes celú víťaznú Cirkev, radujeme sa s ňou a túžime, aby sme sa raz tiež dostali do tohto vznešeného zboru. Dnešný sviatok ako i spomienkový deň dušičiek sú liturgickým výrazom vieroučného článku o spoločenstve svätých, že totiž bojujúca, trpiaca a víťazná Cirkev sú si duchovne vzájomne spojené a vzájomne si pomáhajú. Na Východe slávili už v 4. storočí osobitný sviatok všetkých svätých, a to v nedeľu po Turícach. Sviatok bol venovaný najmä mučeníkom. Na Západe vznikol tento sviatok vtedy, keď cisár Fokas daroval pohanský chrám Pantheon, - vystavený Agripom v roku 27 pred Kristom pamiatke cisára Augusta a venovaný všetkým pohanským bohom, - pápežovi Bonifácovi IV. Pápež ho konsekroval 13. mája 610 a zasvätil úcte blahoslavenej Panne Márii a všetkých mučeníkov (S. Maria ad martyres, - štácia v piatok veľkonočného týždňa). Z tejto príležitosti uložil v ňom veľké množstvo kostí svätých mučeníkov, ktoré sem previezli z katakomb. Pre lepšie zásobovanie početných pútnikov Gregor IV. (827 - 844) preložil sviatok na deň 1. novembra.

Omšové texty sú preplnené radosťou (introit) a prízvukujú ducha mučeníctva (ofertórium). V duchu vidíme nespočetné zástupy oslávených (lekcia), ktorí dokonale splnili Kristov program (evanjelium). Sväté prijímanie nás pevne spája s Kristom a s oslávenými spoluúdmi mystického tela Kristovho (komúnia).

Introit (Ž 33, 1) · **Lekcia** (Zjv 7, 2 - 12) · **Graduál** (Ž 34, 10; 11; Mt 11, 28) · **Evanjelium** (Mt 5, 1 - 12) · **Ofertórium** (Múd 3, 1 - 3) · **Komúnia** (Mt 5, 8 - 10)

Neprikázané sviatky v tradičnom duchu

Sviatok svätých Cyrila a Metoda - Ss Cyrilli et Methodii (rúcho biele), 5. júl

Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane! Svätý Cyril, krstným menom Konštantín, a Metod, rodní bratia, pochádzali zo Solúna (Thessalonika, dnešné Saloniki). Metod sa zasvätil službe Božej a vstúpil do kláštora na vrchu Olympe v Malej Ázii. Sem ho nasledoval onedlho i brat Konštantín. Cisár Michal III. vyslal svätých bratov v roku 860 obrátiť pohanských Kazarov pri Čiernom mori. Tu našiel Konštantín ostatky svätého Klimenta I., pápeža a mučeníka (sviatok 23. november). V roku 863 svätí prišli na

pozvanie veľkomoravského kniežata Rastislava na Moravu a účinne pracovali najmä medzi Slovákmí. Zostavili slovanské písmo (glagoliku) a sväté knihy poprekladali do starobulharského jazyka, ktorý ovládali a ktorý bol aj Slovákom zrozumiteľný. Obžalovaní, že zavádzajú slovanskú liturgiu, v roku 867 putovali do Ríma, nesúc so sebou ostatky svätého Klimenta. Tu sa pred Hadriánom II. skvele ospravedlnili. Ale Konštantín ochorel, vstúpil do kláštora, kde prijal rehoľné meno Cyril a v roku 869 zomrel svätou smrťou. Pochovali ho s veľkou poctou v bazilike svätého Klimenta. Pri druhej rímskej návšteve v roku 869 pápež Hadrián II. vysvätil svätého Metoda za biskupa a v hodnosti arcibiskupa vyslal ho na Moravu a na Slovensko. Pre stále osočovanie zo strany nemeckého kléru, ktorý ho poltreť roka držali v zajatí - v roku 879 alebo 880 putoval tretí raz do Ríma, aby sa pred svätou Stolicou ospravedlnil. Zomrel v roku 885 v utorok Veľkého týždňa (6. apríla) Pochovaný bol vo svojom biskupskom chráme, ktorý možno bol v našej Nitre (azda na Moravskom Velehrade alebo na Devíne). Omša oslavuje svätých bratov ako horlivých slovanských apoštolov (orácia, evanjelium), arcipastierov (introit, lekcía). V obetnom spoločenstve s Kristom a Jeho svätými obdivujeme ich apoštolské dielo, ktoré pomocou milosti Božej vykonali (ofertórium), a im podobne chceme vydávať svedectvo o viere (komúnia).

Introit (Ž 131, 9 - 10 a 1) · **Lekcia** (Hebr 7, 23 - 27) · **Graduál** (Ž 132, 16 - 17; Ž 110, 4) · **Evanjelium** (Lk 10, 1 - 9) · **Ofertórium** (Ž 68, 36) · **Komúnia** (Mt 10, 27)

Sviatok narodenia Blahoslavenej Panny Márie - In Nativitate Beatae Mariae Virginis (rúcho biele), 8. september

Tvoje narodenie, Panna Mária, prinieslo svetu radosť. Panna Mária je ranná hviezda, ktorá zvestuje východ Slnka spravodlivosti, Ježiša Krista. Ako Matka Spasiteľova je bez poškvrny počatá a preto jej narodenie je najsvätejšie spomedzi všetkých ľudí. Okrem neho slávime len narodenie svätého Jána Krstiteľa. Tento sviatok bol známy v Ríme už v siedmom storočí. Svätý Hadrián najprv prenasledoval kresťanov ako pohan, potom sa obrátil, ba obsiahol aj mučenícku korunu okolo roku 300 v Nikomédii. Pápež Honorius I. postavil na jeho česť kostol, v ktorom dal uložiť ostatky svätého mučeníka. Na mariánske sviatky z tohto chrámu vychádzala procesia do Veľkého chrámu Panny Márie. Preto bola spomienka svätého Hadriána určená na tento deň. Obdivujeme materskú hodnosť Máriinu (introit, graduál), sledujeme rodokmeň Ježiša Krista podľa predkov svätého Jozefa (evanjelium), na konci tejto dokumentárnej listiny objavuje sa popri jej ženíchovi aj meno Matky Kristovej. Panna. a Matka v jednej osobe (ofertórium), ktorá jediná bola hodna v živote nosiť Syna Božieho (komúnia). Na tejto hodnosti sme účastní pri svätom prijímaní.

Introit (Ž 45, 2) · **Lekcia** (Prís 8, 22 - 35) · **Evanjelium** (Mt 1, 1 - 16)

Sviatok Sedembolestnej Blahoslavennej Panny Márie - Septem Dolorum Beatae Mariae Virginis (rúcho biele), 15. september

Patrónka Slovenska. Náš národ si uctieva Sedembolestnú ako svoju Matku a Ochrankyňu. Pútnický chrám v Šaštíne je venovaný jej úcte. Už pápež Benedikt XIII. pririekol v roku 1717 Sedembolestnú Matku Božiu Slovenska za Patrónku a Pius XI. potvrdil túto výsadu dňa 22. apríla 1929 skrz posvätnú Kongregáciu obradov a dovolil, aby mu Sedembolestnú ako Patrónku slovenskú vzývali osobitne na konci Litánií loretánskych. Dnes je i výročie mučeníckej smrti svätého Nikoméda, kňaza (na konci 1. storočia), ktorý sa zdráhal obetovať pohanským bohom, a preto ho na smrť zbičovali.

Tvoje srdce prenikne meč. Matka Ježišova v duchu pretrpela všetky muky svojho Syna, a preto je "kráľovnou mučeníkov". Jej sedem bolestí uctievali už v trinástom storočí zakladatelia rehole servítov (sviatok 12. februára). Benedikt XIII. v roku 1737 dnešný sviatok nariadil pre celú Cirkev.

Omšové texty zobrazujú hĺbku Máriiných bolestí. Lekcia ju pripodobňuje hrdinskej Judite, ktorá nasadením vlastného života zachránila svoj ľud od zahynutia (ofertórium). Sekvencia (nárek Panny Márie), ktorej autorom je asi svätý Bonaventúra, podrobne rozvádza bolesti Matky Ježišovej pod krížom. V celej omši ozýva sa slovo "stabat" (stála) a zvýrazňuje hrdinské utrpenie Sedembolestnej pod krížom (introit, graduál, traktát sekvencia, evanjelium).

Introit (Jn 19, 25; 26 - 27) · **Lekcia** (Jdt 13, 17 - 20) · **Evanjelium** (Jn 19, 25 - 27)

Spomienka všetkých verných zosnulých - In Commemorazione Omnium Fidelium Defunctorum (rúcho čierne), 2. november

Vo večnej pamäti bude spravodlivý (graduál). Matka Cirkev pamätá dnes na svoje trpiace dietky. Jej veľkodušnosť, ktorou otvára dušiam v očistci všetky svoje poklady, povzbudzuje aj nás, aby sme dnes pamätali na svojich zomrelých, ale aj na tých, na ktorých nik nepamätá.

Svätý Odílo, benediktínsky opát v Cluny (+ 1048), prikázal všetkým svojim kláštorom, aby dňaz 2. novembra každý rok slúžili všetky sväté omše za zosnulých. Tento nábožný zvyk sa rozšíril čoskoro po celom kresťanskom svete. V Ríme jestvuje od 14. storočia. V Španielsku od začiatku 16. storočia mohol v tento deň každý kňaz slúžiť tri omše za duše v očistci. Benedikt XV. rozšíril v roku 1915 toto privilégium na všetkých kňazov.

Dušiam želáme večný odpočinok a svetlo (introit, graduál, komúnia). Božie slovo nám dáva nádej, že čoskoro sa dostanú do večnej vlasti a že i my budeme účastní na blaženom zmŕtvychvstaní (lekcia, evanjelium). Prežívame ich úzkosti pred súdnou stolicou Božou (sekvencia), preto obetovanie darov sprevádzame prosbou o milostivý výrok (ofertórium). Naše stretnutie s Kristom v tejto omši nám zaručuje, že aj zomrelí uviedia

tvár Božiu a budú požívať Božstvo na veky (komúnia). Čoho predobrazom a predchuťou je nám dnešné sväté prijímanie.

Po omši je absolúcia (Libera) pri tumbe (rakve), postavenej v strede kostola. Dojímavý obrad nám dramaticky znázorňuje milostivý súdny výrok Kristov nad zomrelými na prímluvu Cirkvi.

Kňaz slúži prvú svätú omšu na vlastný úmysel, druhú za všetkých zomrelých, tretiu na úmysel svätého Otca. Ako spievavaná omša sa užíva vždy prvá, aj vtedy, keď kňaz najprv slúžil tiché (2. a 3.). Dnešná prvá svätá omša slúži za pohrebnú, výročnú a iné privilegované omše (okrem každodennej) za zosnulého pápeža, kardinála, biskupa a kňaza.

1. svätá omša

Introit (4 Ezd 2, 34; 35; Ž 65, 2 - 3) · **Lekcia** (1 Kor 15, 51 - 57) · **Graduál** (4 Ezd 2, 34 a 35) · **Evanjelium** (Jn 5, 25 - 29) · **Komúnia** (4 Ezd 2, 35; 34)

2. svätá omša

Introit (4 Ezd 2, 34; 35; Ž 65, 2 - 3) · **Lekcia** (2 Mak 12, 43 - 46) · **Graduál** (4 Ezd 2, 34 a 35) · **Evanjelium** (Jn 6, 37 - 40) · **Komúnia** (4 Ezd 2, 35; 34)

3. svätá omša

Introit (4 Ezd 2, 34; 35; Ž 65, 2 - 3) · **Lekcia** (Zjv 14, 13) · **Graduál** (4 Ezd 2, 34 a 35) · **Evanjelium** (Jn 6, 51 - 55) · **Komúnia** (4 Ezd 2, 35; 34)

Tradičný liturgický kalendár (2026 - 2030)

Názov	2026	2027	2028	2029	2030
1. nedeľa adventná	30.11.25	29.11.26	28.11.27	03.12.28	02.12.29
2. nedeľa adventná	07.12.26	06.12.26	05.12.27	10.12.28	09.12.29
3. nedeľa adventná	14.12.25	13.12.26	12.12.27	17.12.28	16.12.29
4. nedeľa adventná	21.12.25	20.12.26	19.12.27	24.12.28	23.12.29
Božie narodenie	25.12.25	25.12.26	25.12.27	25.12.28	25.12.29
Nedeľa v oktáve narodenia	28.12.25	27.12.26	26.12.27	31.12.28	30.12.29
2. nedeľa po Narodení	04.01.26	03.01.27	02.01.28	-	-
Zjavenie Pána	06.01.26	06.01.27	06.01.28	06.01.29	06.01.30
1. nedeľa po Zjavení Pána	11.01.26	10.01.27	09.01.28	07.01.29	13.01.30
2. nedeľa po Zjavení Pána	18.01.26	17.01.27	16.01.28	14.01.29	20.01.30
3. nedeľa po Zjavení Pána	25.01.26	-	23.01.28	21.01.29	27.01.30
4. nedeľa po Zjavení Pána	-	-	30.01.28	-	03.02.30
5. nedeľa po Zjavení Pána	-	-	06.02.28	-	10.02.30
6. nedeľa po Zjavení Pána	-	-	-	-	-
Nedeľa Septuagéziny	01.02.26	24.01.27	13.02.28	28.01.29	17.02.30
Nedeľa Sexagéziny	08.02.26	31.01.27	20.02.28	04.02.29	24.02.30
Nedeľa Kvinkvagéziny	15.02.26	07.02.27	27.02.28	11.02.29	03.03.30
Popolcová streda	18.02.26	10.02.27	01.03.28	14.02.29	06.03.30
1. nedeľa Pôstna	22.02.26	14.02.27	05.03.28	18.02.29	10.03.30
2. nedeľa Pôstna	01.03.26	21.02.27	12.03.28	25.02.29	17.03.30
3. nedeľa Pôstna	08.03.26	28.02.27	19.03.28	04.03.29	24.03.30

Názov	2026	2027	2028	2029	2030
4. nedeľa Pôstna	15.03.26	07.03.27	26.03.28	11.03.29	31.03.30
1. nedeľa Umučenia	22.03.26	14.03.27	02.04.28	18.03.29	07.04.30
2. nedeľa Umučenia, Kvetná	29.03.26	21.03.27	09.04.28	25.03.29	14.04.30
Zelený štvrtok	02.04.26	25.03.27	13.04.28	29.03.29	18.04.30
Veľký piatok	03.04.26	26.03.27	14.04.28	30.03.29	19.04.30
Biela sobota	04.04.26	27.03.27	15.04.28	31.03.29	20.04.30
Veľkonočná nedeľa	05.04.26	28.03.27	16.04.28	01.04.29	21.04.30
Biela nedeľa	12.04.26	04.04.27	23.04.28	08.04.29	28.04.30
2. nedeľa po Veľkej noci	19.04.26	11.04.27	30.04.28	15.04.29	05.05.30
3. nedeľa po Veľkej noci	26.04.26	18.04.27	07.05.28	22.04.29	12.05.30
4. nedeľa po Veľkej noci	03.05.26	25.04.27	14.05.28	29.04.29	19.05.30
5. nedeľa po Veľkej noci	10.05.26	02.05.27	21.05.28	06.05.29	26.05.30
Nanebovstúpenie Pána	14.05.26	06.05.27	25.05.28	10.05.29	30.05.30
Nedeľa po Nanebovstúpení Pána	17.05.26	09.05.27	28.05.28	13.05.29	02.06.30
Turíce	24.05.26	16.05.27	04.06.28	20.05.29	09.06.30
Nedeľa Najsvätejšej Trojice	31.05.26	23.05.27	11.06.28	27.05.29	16.06.30
Božie Telo	04.06.26	27.05.27	15.06.28	31.05.29	20.06.30
2. nedeľa po Turícach	07.06.26	30.05.27	18.06.28	03.06.29	23.06.30
3. nedeľa po Turícach	14.06.26	06.06.27	25.06.28	10.06.29	30.06.30
4. nedeľa po Turícach	21.06.26	13.06.27	02.07.28	17.06.29	07.07.30
5. nedeľa po Turícach	28.06.26	20.06.27	09.07.28	24.06.29	14.07.30
6. nedeľa po Turícach	05.07.26	27.06.27	16.07.28	01.07.29	21.07.30
7. nedeľa po Turícach	12.07.26	04.07.27	23.07.28	08.07.29	28.07.30
8. nedeľa po Turícach	19.07.26	11.07.27	30.07.28	15.07.29	04.08.30
9. nedeľa po Turícach	26.07.26	18.07.27	06.08.28	22.07.29	11.08.30
10. nedeľa po Turícach	02.08.26	25.07.27	13.08.28	29.07.29	18.08.30
11. nedeľa po Turícach	09.08.26	01.08.27	20.08.28	05.08.29	25.08.30
12. nedeľa po Turícach	16.08.26	08.08.27	27.08.28	12.08.29	01.09.30
13. nedeľa po Turícach	23.08.26	15.08.27	01.09.28	19.08.29	08.09.30
14. nedeľa po Turícach	30.08.26	22.08.27	10.09.28	26.08.29	15.09.30
15. nedeľa po Turícach	06.09.26	29.08.27	17.09.28	02.09.29	22.09.30
16. nedeľa po Turícach	13.09.26	05.09.27	24.09.28	09.09.29	29.09.30
17. nedeľa po Turícach	20.09.26	12.09.27	01.10.28	16.09.29	06.10.30
18. nedeľa po Turícach	27.09.26	19.09.27	08.10.28	25.09.29	13.10.30
19. nedeľa po Turícach	04.10.26	26.09.27	15.10.28	30.09.29	20.10.30
20. nedeľa po Turícach	11.10.26	03.10.27	22.10.28	07.10.29	27.10.30
21. nedeľa po Turícach	18.10.26	10.10.27	29.10.28	14.10.29	03.11.30
22. nedeľa po Turícach	25.10.26	17.10.27	05.11.28	21.10.29	10.11.30
23. nedeľa po Turícach	01.11.26	24.10.27	12.11.28	28.10.29	17.11.30
24. nedeľa po Turícach	08.11.26	11.10.27	19.11.28	04.11.29	24.11.30
25. nedeľa po Turícach	15.11.26	07.11.27	26.11.28	11.11.29	-
26. nedeľa po Turícach	22.11.26	14.11.27	-	18.11.29	-
27. nedeľa po Turícach	-	21.11.27	-	25.11.29	-
28. nedeľa po Turícach	-	-	-	-	-

Opis všetkých nediel' a sviatkov sú v misijných časopisoch Missio 4 - 7

<https://sanctumvitae.sk/misijny-casopis-missio.html>

PDF s textami tradičnej svätej omše, liturgický kalendár, informácie o tradičnej latinskej svätej omši budú dostupné na webe <https://sanctumvitae.sk/knihy.html>

O obnovení všetkého v Kristovi (Encyklika pápeža svätého Pia X., 4. 10. 1903; E. Supremi)

Adresovaná patriarchom, prímasom, arcibiskupom, biskupom a ostatným ordinárom v mieri a spoločenstve s Apoštolskou stolicou.

Ctení bratia,
zdravie a apoštolské požehnanie Vám,

1. Keď sa prvýkrát obraciame na Vás zo stolca najvyššieho apoštolátu, na ktorý sme boli nevyspytateľným Božím rozhodnutím povýšení, netreba pripomínať, s akými slzami a nalievavou prosbou sme sa usilovali odvrátiť od seba toto hrozné bremeno pontifikátu. Hoci v zásluhách nedosahujeme svätého Anzelma, zdá sa nám, že môžeme právom použiť jeho slová, v ktorých nariekal, keď bol proti svojej vôli a napriek odporu prinútený prijať česť episkopátu. Aby sme ukázali, s akým vnútorným rozpoložením sme sa podriadili najzávažnejšej úlohe pást Kristovo stádo, môžeme predložiť rovnaké dôkazy zármutku, aké on uvádza vo svoj prospech: *"Svedčia o tom moje slzy," napísal "a vzdych, vychádzajúce z úzkosti môjho srdca, aké som predtým nepocítil pri žiadnej bolesti, až do toho dňa, keď na mňa dolahol ten veľký úder arcibiskupstva v Canterbury. A tí, čo sa v ten deň zadívali na moju tvár, to určite nemohli nevidieť... Ja, čo som farbou pripomínal skôr mŕtveho než živého človeka, som bol bledý od úžasu a strachu. Doteraz som ako najlepšie som vládol odporoval, hovoriac pravdu, svojmu zvoleniu, alebo skôr násiliu na mne spáchanému. Ale teraz musím nechtiac priznať, že Božie súdy kladú stále väčší odpor mojim snahám, takže nevidím žiadny spôsob úniku. Preto ako premožený nie tak násilím ľudí, ako násilím Boha, proti ktorému nie je možné sa nijako brániť, uvedomujem si, že mi nezostáva nič iné, len čo najviac prosieť a túžiť, aby tento kalich odňal, pokiaľ je možné, bez toho, aby som ho pil, avšak napokon potlačiť vlastné cítenie i vôľu a celkom sa podriaďiť Božiemu zámeru."*

2. Vskutku nechýbali početné a mimoriadne vážne dôvody, ktoré by oprávňovali náš odpor. Okrem toho, že sme sa - pre svoju malosť - pokladali za celkom nehodných cti pontifikátu, kto by nebol znepokojený, keby videl, že je určený za nástupcu toho, ktorý vládol Cirkvi s najvyššou múdrosťou takmer dvadsaťšesť rokov, a ktorý sa ukázal byť ozdobený vznešenosťou mysle a takou žiarou všetkých cností, že si získal obdiv i svojich odporcov a zanechal po sebe pamiatku poznačenú slávnymi skutkami?

3. A ďalej - ak odhliadneme od iných dôvodov - najväčšmi nás naplňoval hrôzou nešťastný stav ľudskej spoločnosti v dnešnej dobe. Kto by totiž nevidel, že spoločnosť v týchto časoch, viac než v minulých vekoch, trpí strašnou a hlboko zakorenenou chorobou, ktorá sa deň čo deň rozvíja a zahryzáva sa do jej najvnútornejšej podstaty, až ju vlečie do záhuby? Vy, ctihodní bratia, dobre rozumiete, aká je to choroba - je to odpad

od Boha; veď nič nie je s úpadkom späté tesnejšie ako toto. Prorok hovorí: "Hľa, zahynú všetci, ktorí sa od Teba vzdalujú." (Ž 72, 17) Preto sme videli, že na základe služby pontifikátu, ktorá nám mala byť zverená, musíme urýchlene hľadať liek na toto veľké zlo, pokladajúc onen Boží príkaz: "*Hľa, ustanovil som ťa dnes nad národmi a nad kráľovstvami, aby si trhal a rúcal, ničil a kazil, budoval a sadil*" (Jer 1, 10), za adresovaný nám. Ale uvedomujúc si vlastnú slabosť, s hrôzou sme cúvali pre úlohou rovnako naliehavou, ako i nesmierne ťažkou.

4. Keďže sa však Božej vôli zapáčilo povýšiť našu malosť na takúto vznešenosť moci, nadobúdame odvahu v Ňom, ktorý nás posilňuje. Spoliehajúc sa na Božiu moc sa dávame do práce a vyhlasujeme, že nemáme iný program v Najvyššom pontifikáte než "*obnoviť všetko v Kristovi*" (Ef 1, 10), aby "*Kristus bol všetko vo všetkom*." (Kol 3, 2)

Určite sa nájdú aj takí, ktorí budú merať Božie veci ľudským meradlom a budú sa snažiť odhaliť naše skryté úmysly, prekrúcajúc ich na pozemské ciele a stranické zámary. Aby sme týmto ľuďom odstránili všetky márne ilúzie, dôrazne im hovoríme, že si neželáme byť - a s Božou pomocou nikdy nebudeme - ničím iným pred ľudskou spoločnosťou než Božím služobníkom, ktorého autorita nám bola zverená. Záujmy Boha budú našimi záujmami a pre ne sme odhodlaní vynaložiť všetky svoje sily i samotný svoj život. Preto, ak by nás niekto žiadal o heslo ako vyjadrenie našej vôle, dávame toto a nijaké iné: "*Obnoviť všetko v Kristovi*."

V prijatí tohto vznešeného poslania sme veľmi povzbudení presvedčením, že vás budeme mať všetkých, ctihodní bratia, za veľkodušných spolupracovníkov. Keby sme o tom pochybovali, museli by sme vás nespravodlivo pokladať buď za nevedomých, alebo ľahostajných k tej svätej vojne, ktorá je teraz takmer všade podnecovaná a živená proti Bohu. Lebo naozaj "*Pohania zúrili a národy snovali plány, ktoré nič neznamenajú*" (Ž 2, 1) proti svojmu Stvoriteľovi a tak častý je výkrik Božích nepriateľov: "*Odíd' od nás!*" (Jób 21, 14) A ako sa dalo očakávať, medzi väčšinou ľudí vidíme vyhasnutú všetku úctu k večnému Bohu a žiadnu úctu vo verejnom ani súkromnom živote k Najvyššej vôli - ba naopak, vynakladá sa všemožné úsilie a každý prostriedok na to, aby sa úplne zničila spomienka a poznanie Boha.

5. Keď toto všetko zvážime, je dôvod báť sa, že táto veľká skazenosť môže byť akoby predtuchou a možno začiatkom tých podlostí, ktoré sú vyhradené pre posledné časy, a že už možno vo svete jestvuje "*Syn zatratenia*", o ktorom hovorí apoštol. (2 Sol 2, 3) Veď takto vyzerá drzosť a nenávisť, ktoré všade sprevádzajú útoky na náboženstvo, popieranie viery a bezočivá snaha vytrhnúť a rozdrviť všetko, čo spája človeka s Bohom! Na druhej strane - a to podľa toho istého apoštola je osobitným znakom Antikrista - človek bezmedznou bezočivosťou stavia sám seba na Božie miesto, vyvyšuje sa nado všetko, čo predstavuje Boh, takže hoci nikdy úplne nevymaže zo seba celé poznanie Boha, pohŕda Božou velebnosťou a akoby urobil z vesmíru chrám, v ktorom má byť on sám uctievaný. "*Usadí sa v Božom chráme a bude sa vydávať za Boha*." (2 Sol 2, 4)

6. Veru, nikto zdravého rozumu nemôže pochybovať o výsledku tohto zápasu medzi človekom a Najvyšším. Človek, zneužívajúc svoju slobodu, môže narušiť právo aj majestáť Stvoriteľa vesmíru; no víťazstvo bude vždy na strane Boha - ba porážka je už blízko práve v tej chvíli, keď človek v klamnom pociť triumpfu vstáva s najväčšou bezočivosťou. Sám Boh nás o tom uisťuje vo Svätom písme. Akoby nehľadiac na svoju silu a veľkosť *"prehliada hriechy ľudí"* (Múd 11, 24), no po týchto zdanlivých ústupoch: *"prebudí sa ako mocný muž, opojený vínom"* (Ž 78, 65), *"rozbije hlavy svojich nepriateľov"* (Ž 68, 22), aby všetci vedeli, že *"Boh je Kráľom celej zeme"* (Ž 46, 8) *"a národy pochopia, že sú iba ľuďmi"* (Ž 9, 20).

7. Toto všetko, ctihodní bratia, veríme a očakávame s neotrasiteľnou vierou. To nás však nezabavuje povinnosti, aby sa každý podľa svojich síl, usiloval urýchliť Božie dielo, a to nielen vytrvalou modlitbou: *"Vstaň, Pane, nech človek nenadobudne prevahu"* (Ž 9, 20), ale ešte viac slovom, skutkom a verejným vyznaním najvyššej Božej vlády nad človekom a nad všetkými vecami, aby Jeho autorita a právo prikazovať boli uznané a rešpektované. Toto je nám uložené nie iba prirodzeným zákonom, ale aj spoločným záujmom. Kto totiž pri pohľade na ľudstvo, stojace uprostred civilizačného pokroku - právom chváleného - nepocíti hrôzu a zármutok, keď vidí, že väčšina ľudí medzi sebou bojuje tak divoko, akoby bol boj prirodzený? V srdci každého človeka je určite túžba po pokoji, a niet nikoho, kto by si ho neželal. Ale chcieť pokoj bez Boha je nezmysel, lebo kde niet Boha, tam nie je ani spravodlivosť, a keď sa spravodlivosť odstráni, márne je dúfať v pokoj. *"Pokoj je dielom spravodlivosti."* (Iz 32, 17) Vieme, že mnohí, ktorí túžia po pokoji, čiže po pokojnom poriadku, spájajú sa do spoločnosti a strán, ktoré nazývajú stranami poriadku. Nádej i práca sú však zbytočné. Jedinou stranou poriadku je Božia strana. A tú musíme podporovať a získať pre ňu čo najviac ľudí, ak nás skutočne vedie lásku k pokoji.

8. No, ctihodní bratia, nikdy, akokoľvek sa budeme namáhať, nedosiahneme návrat ľudí pod Božiu vládu, ak nie cez Ježiša Krista. *"Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je už položený, a je ním Ježiš Kristus."* (1 Kor 3, 11) On je jediný, "ktorého Otec posvätil a poslal na svet" (Jn 10, 36) je "jas Otca a obraz jeho podstaty" (Hebr 1, 3), pravý Boh a pravý človek. Bez neho nik nemôže spoznať Boha, ako je to potrebné pre spásu: *"Nik nepozná Otca, iba Syn, a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť."* (Mt 11, 27) Z toho vyplýva, že obnoviť všetky veci v Kristovi a priviesť ľudí späť k podriadenosti Bohu je jeden a ten istý cieľ. A preto je našou povinnosťou, priviesť ľudstvo späť pred Kristovu vládu. A keď bude vrátené Kristovi, bude vrátené Bohu. A keď hovoríme o Bohu, nemyslíme toho nečinného a vzdialeného, akého si predstavujú materialisti, ale živého a pravého Boha, jedného v podstate, trojjediného v osobách, Stvoriteľa sveta, najmúdrejšieho Usporiadateľa, najspravodlivejšieho Zákonodarcu, ktorý trestá zlo a odmeňuje cnosť.

9. Cestu, ako sa priblížiť ku Kristovi, nie je ťažké nájsť: je ňou Cirkev. Svätý Ján Zlatoústý to výstižne pripomína: "Cirkev je tvoja nádej, tvoja spása, tvoj úkryt." (Hom. de capto Euthropio, č. 6.) Preto ju Kristus založil, vykúpil ju svojou krvou a ustanovil ju za strážkyňu svojej náuky a svojich prikázaní. Zároveň jej zveril nevyčerpatelný poklad milostí potrebných na posvätenie a spásu ľudí. Vidíte teda, ctihodní bratia, aké poslanie bolo zverené nám i vám; priviesť ľudskú spoločnosť späť k poslušnosti Cirkvi, od ktorej sa vzdialila, lebo opustila Kristovu múdrosť; a tak sa spoločnosť skrze Cirkev opäť podriadi Kristovi a Bohu.

Ak sa nám - z Božej dobroty - podarí túto úlohu šťastne doviest' do konca, budeme sa radowať z víťazstva dobra nad zlom a s radosťou budeme počuť "mocný hlas z neba hovoriť: Teraz prišla spása, moc a kráľovstvo nášho Boha i vláda jeho Pomazaného." (Zjv 12, 10) Ak však chceme dosiahnuť splnenie tejto túžby, musíme všetkými prostriedkami a s najväčším nasadením usilovať o úplné odstránenie tej obrovskej a ohavnej nepravosti, tak typickej pre naše časy - dosadzovania človeka namiesto Boha. Keď sa nám podarí túto odstrániť, budeme môcť znovu uviesť zákony a rady Evanjelia na miesto, ktoré im patrí; budeme môcť hlasne ohlasovať pravdy učené Cirkvou a jej náuku o svätosti manželstva, o výchove a formácii mládeže, o vlastníctve a používaní majetku, o povinnostiach, ktoré majú ľudia voči tým, ktorí vládnu štátu; a napokon obnoviť rovnováhu medzi jednotlivými spoločenskými vrstvami podľa kresťanského učenia a tradície. Tomuto sa - podriaďujúc sa prejavom Božej vôle - mienime počas nášho pontifikátu venovať a vynaložíme všetku námahu, aby sme to dosiahli. A vám, ctihodní bratia, prináleží podporovať naše úsilie svojou svätosťou, učenosťou, skúsenosťou, a najmä horlivosťou za Božiu slávu, s jediným cieľom: aby bol Kristus vo všetkých.

10. Pokiaľ ide o prostriedky, ktoré treba použiť na dosiahnutie tohto veľkého cieľa, zdá sa zbytočné ich menovať, pretože sú samozrejme samy osebe. Vašou prvou starosťou nech je vytvoriť Krista v tých, ktorí sú zo svojho povolania určení na to, aby Ho formovali v druhých. Hovoríme o kňazoch, ctihodní bratia. Lebo všetci, ktorí nesú znak kňazstva, musia vedieť, že majú rovnaké poslanie voči ľudu, medzi ktorým žijú, ako to, ktoré Pavol vyhlásil, že prijal v týchto dojímavých slovách: "*Moje deti, znova vás rodím v bolesti, kým vo vás nebude stvárnený Kristus.*" (Gal 4, 19) Ale ako budú môcť vykonávať túto povinnosť, ak nie sú najprv sami odetí v Krista? A to tak odetí, aby mohli s Apoštolom povedať: "*Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.*" (tamže 2, 20) "Lebo pre mňa žiť je Kristus" (Flp 1, 21) A hoci sú všetci zahrnutí do napomenutia "napredovať k dokonalému človeku, k miere plného Kristovho veku" (Ef 4, 13), predovšetkým je to adresované tým, ktorí vykonávajú kňazskú službu. Tí sú preto nazývaní ďalším Kristom, nielen na základe účasti na moci, ale podľa napodobňovania Jeho skutkov, a preto na sebe majú niesť vrytý obraz Krista.

11. Keď je tomu tak, ctihodní bratia, aká vážna a veľká je starosť, ktorú musíte venovať vychovávaní kléru ku svätosti! Všetky ostatné úlohy musia ustúpiť tejto. Preto

sa hlavná časť vašej starostlivosti musí sústrediť na správne riadenie a usporiadanie vašich seminárov, aby vynikali rovnako zdravosťou učenia aj nepoškvrnenosťou mravov. Považujte svoj seminár za radosť svojich srdc a nezanedbajte preň nič z toho, čo Tridentský koncil s obdivuhodnou prezieravosťou ustanovil. A keď príde čas povýšiť mladých kandidátov do svätých rádov, ach, nezabudnite na Pavlove slová Timotejovi: *"Na nikoho prenáhle nevkladaj ruky"* (1 Tim 5, 22), majúc starostlivo na pamäti, že vo všeobecnosti budú veriaci takí, akí budú tí, ktorých povoláte do kňazstva. Neberte teda ohľad na žiadne súkromné záujmy, ale majte na srdci iba Boha, Cirkev a večnú spásu duší., aby ste - ako napomína Apoštol - *"nemali účasť na cudzích hriechoch."* (tamže)

Nech vám tiež nechýba starostlivosť o mladých kňazov, ktorí práve opustili seminár. Z hĺbky nášho srdca vás naliehavo prosíme, privádzajte ich často k svojmu srdcu, ktoré má horieť nebeským ohňom - rozniecujte ich, zapáľte ich, aby túžili jedine po Bohu a po spáse duší. Budte si istí, ctihodní bratia, že my zo svojej strany urobíme všetko, aby sme zabránili tomu, aby členovia kléru upadli do osídel istej novej a klamlivej vedy, ktorá nevonia Kristom, ale skrytými a prefíkanými argumentami sa usiluje otvoriť dvere bludom racionalizmu a poloracionalizmu; pred ktorými Apoštol varoval Timoteja, keď napísal: *"Opatruj, čo ti bolo zverené a vyhýbaj sa svetským prázdny rečiam a protikladným tvrdeniam falošnej vedy; veď niektorí, čo sa k nej hlásili, zblúdili od viery."* (1 Tim 6, 20)

To nám nebráni velebiť mladých kňazov, ktorí sa venujú užitočnému štúdiu v každom odbore vedy, aby sa lepšie pripravili obhajovať pravdu a vyvracať ohovárania nepriateľov viery. Neskrývame však - naopak, otvorene zdôrazňujeme - že si najviac ceníme tých, ktorí popri cirkevnom a literárnom vzdelaní ešte horlivejšie zasväcujú svoje sily spáse duší prostredníctvom služieb vlastných kňazovi oddanému Božej sláve.

"Veľký žal a neprestajná bolesť je v našom srdci" (Rim 9, 2), keď vidíme, že Jeremiášov nárek možno vzťahovať aj na našu dobu: *"Deti si prosili chlieb a nebolo, kto by im ho lámal."* (Nár 4, 4) Aj medzi klérom sa nájdu takí, ktorí sa podľa svojich sklonov venujú dielam skôr zdanlivej než skutočnej hodnoty; zato, žal', oveľa menej je tých, ktorí - po Kristovom vzore - robia vlastnými prorokove slová: *"Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu"* (Lk 4, 18 - 19).

12. Kto by však nevidel, ctihodní bratia, že keďže ľudia sú vedení rozumom a slobodou, hlavným prostriedkom k obnoveniu Božej vlády v ich dušiach je náboženské vzdelávanie? Koľkí sú takí, ktorí sa síce podobajú na Krista, no Cirkev a Evanjelium nenávidia skôr z nevedomosti než zo zlej vôle - o ktorých možno právom povedať: *"Rúhajú sa tomu, čo nepoznajú."* (Júd 10) A takýto stav sa nenachádza len medzi ľuďom vo všeobecnosti a v najnižších vrstvách, ktoré sa dajú tak ľahko zvestiť, ale aj medzi vzdelanejšími a medzi tými, ktorí majú mimoriadne vysoké vzdelanie. Dôsledkom toho je u mnohých strata viery. Nie je pravda, že pokrok v poznaní ničí vieru; naopak, ničí ju nevedomosť, a čím väčšmi panuje nevedomosť, tým väčšie škody spôsobuje nevera. Preto Kristus prikázal Apoštolom: *"Chodte teda, učte všetky národy."* (Mt 28, 19)

13. Ale aby z tohto apoštolátu a tejto horlivosti za vyučovanie vzišiel vytúžený plod a aby sa Kristus utváral vo všetkých, pamätajte, ctihodní bratia, že niet účinnejšieho prostriedku než láska. *"Pán nie je v zemetrasení"* (1 Kr 19, 11) - márne je dúfať, že duše prilákame k Bohu tvrdou horlivosťou. Naopak, často sa spôsobí viac škody než úžitku tým, že sa ľuďom tvrdým tónom vytýkajú chyby a prísne karhajú ich neresti. Apoštol síce napomenul Timoteja: *"Karhaj, pros, napomínaj"*, ale nezabudol dodať: *"so všetkou trpezlivosťou"* (2 Tim 4, 2). Ježiš nám o tom zaiste zanechal príklady. Nájdeme v Neho slová: *"Podďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním."* (Mt 11, 28) A tými, čo sa namáhajú a sú preťažení, myslel tých, ktorí sú otrokmi hriechu a omylu. Aká to nežnosť prejavená Božským Majstrom! Koľko nežnosti, súcitu a láskavosti voči každej biede! Izaiáš Jeho srdce nádherne opísal týmito slovami: *"Svojho ducha som vložil na neho, nebude kričať ani hlučne volať ... nalomenú trstinu nedolomí, tlejúci knôtik nezhasí."* (Iz 42, 1 - 3) Táto láska, "trpezlivá a dobrotivá" (1 Kor 13, 4), sa má rozšíriť aj na tých, ktorí sú nám nepriateľskí a prenasledujú nás. Svätý Pavol hovorí: *"Keď nás preklínajú, my žehnáme, keď nás prenasledujú, my to znášame, keď nás potupujú, my sa modlíme."* (1 Kor 4, 12 - 13) Možno sa zdajú byť horší, než v skutočnosti sú. Ich spoločnosť, predsudky, rady a príklad iných, a napokon neuvážnený ostych ich zvedli na stranu bezbožníkov, ale ich vôľa nie je taká skazená, ako by chceli, aby ľudia verili. Kto nám zabráni dúfať, že plameň kresťanskej lásky rozptýli tmu z ich myslí a prinesie im svetlo a Boží pokoj? Možno ovocie našej práce príde pomaly, ale láska sa neunaví čakaním, vediac, že Boh pripravuje svoju odmenu nie za výsledky námahy, ale za dobrú vôľu, ktorá sa v nej prejavila.

14. Je pravda, ctihodní bratia, že pri tejto náročnej úlohe obnovy ľudského pokolenia v Kristovi nesmiete ani vy, ani váš klérus odmietnuť pomoc. Vieme, že Boh odporučil každému, aby mal starosť o svojho blížneho (Sir 17, 12). Lebo nie sú to len kňazi, ale všetci veriaci bez výnimky, ktorí sa majú zaoberať záležitosťami Boha a duší - nie podľa vlastných názorov, ale vždy pod vedením a podľa pokynov biskupov; lebo nikomu inému v Cirkvi okrem vás nebolo zverené predsedáť, učiť a spravovať Cirkev Božiu, *"v ktorej Vás Duch Svätý ustanovil, aby ste ju riadili."* (Sk 20, 28)

Naši predchodcovia dávno schválili a požehnali tých katolíkov, ktorí sa združovali v spolkoch rozličného druhu, no vždy s náboženským cieľom. Aj my neváhame udeliť našu pochvalu tejto veľkej myšlienke a úprimne si želáme, aby sa šírla a rozkvitala v mestách i na vidieku. Ale želáme si, aby všetky takéto združenia mali za svoj prvý a hlavný cieľ trvalé zachovávanie kresťanského života medzi svojimi členmi. Veď skutočne málo osoží diskutovať o otázkach s jemnou subtilnosťou alebo výrečne hovoriť o prácach a povinnostiach, keď toto všetko nie je spojené s praxou. Naše časy si žiadajú činy - ale činy, ktoré by spočívali výhradne vo vernom a horlivom zachovávaní Božích zákonov a príkazov Cirkvi, v otvorenom a neohrozenom vyznávaní náboženstva, v konaní všetkých druhov skutkov lásky, bez ohľadu na osobný prospech či svetské výhody.

Takéto svetlé príklady dané veľkým vojskom Kristových vojakov budú mať oveľa väčší účinok na pohnutie a pritiahnutie ľudí než slová a vznešené rozpravy; a ľahko sa stane, že keď sa vyženie ľudský ohľad, odstránia predsudky a zanechá váhanie, mnohí budú získaní pre Krista a stanú sa šíriteľmi jeho poznania a lásky, ktorá je cestou k pravej a pevnej a trvalej blaženosti. Ó, ak by v každom meste i v každej dedine bolo verne zachovávané Božie zákonodarstvo, ak by sa preukazovala úcta k posvätným veciam, pravidelne pristupovalo k sviatostiam a plnili sa prikázania kresťanského života, potom by už nebolo potrebné, aby sme ďalej pracovali na obnove všetkého v Kristovi. A poslúži to nielen na dosiahnutie večného blaha, ale vo veľkej miere to prispeje k časnému blahu a prospechu ľudskej spoločnosti. Lebo keď budú tieto podmienky zabezpečené, vyššie a bohaté vrstvy sa naučia byť spravodlivé a štedré k chudobným, a títo budú môcť ticho a trpezlivo znášať ťažkosti svojho ťažkého údely; ľudia nebudú otročiť vášňam, ale zákonu, a úctu a lásku budú pokladať za povinnosť voči tým, čo vládnu, *"lebo ich moc je len od Boha"* (Rim 13, 1).

A potom? Potom bude konečne každému zrejmé, že Cirkev, tak ako bola Kristom ustanovená, musí požívať plnú slobodu a nezávislosť od akejkoľvek cudzej nadvlády; a my, keď tú istú slobodu požadujeme, nebránime iba posvätné práva náboženstva, ale dbáme aj o spoločné dobro a bezpečnosť národov. Lebo naďalej ostáva pravdivým, že *"nábožnosť je užitočná na všetko"* (1 Tim 4, 8) a keď táto pevne stojí a rozkvitá, *"ľud bude skutočne bývať v plnosti pokoja."* (Iz 32, 18)

15. Nech Boh, "bohatý na milosrdenstvo" (Ef 2, 4), láskavo urýchli túto obnovu ľudského pokolenia v Ježišovi Kristovi, lebo "nezávisí to od toho, kto chce, ani od toho, kto beží, ale od Boha, ktorý sa zmilúva." (Rim 9, 16) A my, ctihodní bratia, "v duchu pokory" (Dan 3, 39), s ustavičnou a vrúcnu modlitbou o to prosíme, skrze zásluhy Ježiša Krista. Obráťme sa tiež k najmocnejšiemu orodovaniu Božej Matky - a pri tejto príležitosti, keď adresujeme tento náš list v deň osobitne zasvätený pamiatke svätého ruženca, nariaďujeme a potvrdzujeme všetky ustanovenia našich predchodcov týkajúce sa zasvätenia tohto mesiaca vznešenej Panne, verejným recitovaním ruženca vo všetkých chrámoch; a ďalej napomínáme, aby sa ako orodovníci u Boha vzývali aj najčistejší ženích Márie, Patrón katolíckej Cirkvi, a sväté kniežatá apoštolov, Peter a Pavol.

16. A aby sa toto všetko splnilo podľa našej vrúcnnej túžby a aby vám všetko dobre vychádzalo, vzývame na vás najhojnejšie dary Božej milosti. A teraz, na dôkaz najnežnejšej lásky, ktorou objímame vás i všetkých veriacich, ktorých nám Božia prozreteľnosť zverila, udelujeme vám s celou láskavosťou v Pánovi Apoštolské požehnanie, vám, ctihodní bratia, kléru i vášmu ľudu.

Dané v Ríme, v Bazilike svätého Petra, 4. októbra 1903, v prvom roku nášho pontifikátu.

O Nepoškvrnenom Počatí (Encyklika pápeža svätého Pia X., 2. 2. 1904; Ad Diem Illum Laetissimum)

Patriarchom, prímasom, arcibiskupom, biskupom a ostatným ordinárom v pokoji a spoločenstve s Apoštolskou stolicou.

Ctihodní bratia, zdravie a apoštolské požehnanie.

1. O niekoľko mesiacov sa opäť vráti ten najradostnejší deň, v ktorom pred päťdesiatimi rokmi náš predchodca blahej pamäti Pius IX., obklopený vznešenou korunou kardinálov a biskupov, s autoritou neomylného učiteľstva vyhlásil a slávnostne promulgoval ako Bohom zjavenú pravdu, že Preblahoslavená Panna Mária bola v prvom okamihu svojho počatia uchránená od každej škvrny dedičného hriechu. Celý svet vie, akými citmi veriaci všetkých národov zeme prijali toto vyhlásenie a s akými prejavmi verejnej radosti a nadšenia ho privítali; veru, dejiny neuchovali nijaký iný prejav voči vznešenej Božej Matke alebo Kristovmu Vikárovi, ktorý by bol väčší či jednomyselnejší.

2. A prečo by sme dnes, ctihodní bratia, po uplynutí pol storočia, keď obnovujeme spomienku na Nepoškvrnenú Pannu, nemali dúfať, že sa v našich myšliach opäť prebudí ozvena tej svätej radosti a že sa zopakujú tie veľkolepé scény onoho dňa viery a lásky k vznešenej Matke Božej? K tomu všetkému nás vrúcne podnecuje oddanosť, sprevádzaná najvyššou vďačnosťou za prijaté dobrodenia, ktorú sme vždy prejavovali voči Preblahoslavenej Panne Márii. A istou zárukou naplnenia našich túžob je nám horlivosť všetkých katolíkov, ktorí sú pripravení a ochotní znásobiť svoje prejavy lásky a úcty k veľkej Božej Matke. Nesmieme však zamlčať, že túto našu túžbu osobitne posilňuje akýsi skrytý inštinkt, ktorý nás vedie vnímať naplnenie veľkých nádejí - vzbudených rozhodne nie nerozvážne v myšliach Pia, nášho predchodcu, i všetkých biskupov sveta slávnostným vyhlásením dogmy o Nepoškvrnenom Počatí - ako už nie príliš vzdialených.

3. Mnohí sa síce žalujú, že tieto nádeje sa doteraz nesplnili, a radi opakujú Jeremiášove slová: *"Čakali sme pokoj, a nič dobrého neprichádza; čas uzdravenie a hľa, hrôza"* (Jer 8, 15). Ale všetci takí budú určite pokarhaní ako "ľudia malej viery", ktorí sa nesnažia preniknúť do Božích diel ani ich posudzovať vo svetle pravdy. Lebo kto môže spočítať tajné dary milosti, ktoré Boh udelil svojej Cirkvi na príhovor Preblahoslavenej Panny počas tohto obdobia? A aj keby sme tieto dary prehliadli, čo povedať o Vatikánskom koncile tak vhodne zvolanom; o dogme o pápežskej neomylnosti tak vhodne vyhlásenej proti bludom, ktoré sa mali objaviť; alebo napokon o tom novom a nevídanom zápale, s akým už dlho prúdia veriaci všetkých stavov a národov osobne uctievať Kristovho Vikára? Božia Prozreteľnosť sa zaiste obdivuhodne prejavila v našich

dvoch predchodcoch, Piovi a Levovi, ktorí spravovali Cirkev v najbúrlivejších časoch s takou veľkou svätosťou počas pontifikátu dlhšieho, než bol udelený ktorémukoľvek pred nimi. Potom, len čo Pius IX. vyhlásil za dogmu katolíckej viery oslobodenie Panny Márie od dedičnej škvrny, sama Panna začala v Lurdoch tie obdivuhodné zjavenia, po ktorých nasledovali veľké a nádherné hnutia, ktoré viedli k vzniku dvoch chrámov zasvätených Napoškvrnenej Matke a kde zázraky, ktoré sa stále dejú na jej príhovor, poskytujú skvelé argumenty proti nevere našich dní.

4. Keď sme teda svedkami všetkých týchto veľkých dobrodení, ktoré Boh udelil prostredníctvom blahodarného vplyvu Panny počas týchto päťdesiatich rokov, ktoré sa blížia k završeniu, prečo by sme nemali veriť, že naša spása je bližšie, než sme mysleli; tým viac, že zo skúsenosti vieme, že v Božom riadení, keď zlá dosiahnu svoj vrchol, vyslobodenie nie je ďaleko. *"Blízko je, že príde jeho čas a jeho dni sa neodďalia. Lebo zľutuje sa Pán nad Jakubom, a zasa si vyvolil Izraela."*¹ (Iz 14, 1) Preto nádej, ktorú chováme, nie je márna, že aj my čoskoro budeme môcť zopakovať: *"Pán zlomil palicu bezbožných, prút vládcov. Celá krajina je v pokoji a tichu, raduje sa a plesá."* (Iz 14, 5.7)

5. Ale prvým a hlavným dôvodom, ctihodní bratia, prečo má päťdesiate výročie vyhlásenia dogmy o Nepoškvrnenom Počatí vzbudzovať v dušiach kresťanov mimoriadnu horlivosť, je pre nás tá obnova všetkého v Kristovi, ktorú sme už nastolili v našej prvej encyklike. Lebo kto môže nevidieť, že niet istejšej a priamejšej cesty, ako skrze Máriu spojiť celé ľudstvo s Kristom a skrze neho dosiahnuť dokonalé synovstvo, aby sme boli svätí a nepoškvrnení pred Bohom? Veď ak Márii bolo skutočne povedané: *"A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán"* (Lk 1, 45) - inými slovami, že počne a porodí Božieho Syna a že do svojho lona prijala toho, ktorý je sám od seba Pravda, aby *"on zrodený v novom poriadku a novým narodením, hoci sám neviditeľný, stal sa viditeľným v našom telo"* (svätý Lev Veľký, 2. reč o Narodení Pána) - potom z toho nevyhnutne vyplýva, že Jeho presvätá Matka má byť uznaná za účastníčku Božských tajomstiev a akoby ich strážkyňu a že na nej, ako na najušľachtilejšom základe po Kristovi, sa dvíha stavba viery všetkých storočí.

6. Ako by sme si vôbec mohli myslieť niečo iné? Či nám nemohol Boh dať Vykupiteľa ľudského rodu a Zakladateľa viery inou cestou než skrze Pannu? Ale keď sa Božskej Prozreteľnosti páčilo, aby sme mali Bohočloveka skrze Máriu, ktorá Ho počala z Ducha Svätého a nosila vo svojom lone, nezostáva nám nič iné, než prijať Krista z rúk Márie. Preto vždy, keď Písmo prorocky hovorí o milosti, ktorá sa má zjaviť medzi nami, takmer vždy nám predkladá Vykupiteľa ľudstva spojeného so svojou Matkou. Baránok, ktorý má vládnuť svetu, bude poslaný - ale bude poslaný zo skaly púšte; kvet rozkvitne - ale rozkvitne z kmeňa Jesseho. Adam, otec ľudstva, hľadel na Máriu drviacu hadovi hlavu a osušil slzy, ktoré mu do očí vnieslo prekliatie. Noe myslel na ňu, keď bol

¹ V novom preklade Písma svätého je: "Lebo Pán sa zmiluje nad Jakubom a znovu si vyvolil Izrael a dá im spočinúť vo vlastnej krajine."

zatvorený v arche spásy, a Abrahám, keď bol zadržaný pred zabitím svojho syna; Jakub pri pohľade na rebrík, po ktorom vystupovali a zostupovali anjeli; Mojžiš, ohromený pohľadom na horiaci, ale nezhárajúci ker; Dávid, sprevádzajúci Božiu archu tancom a žalmami; Eliáš, keď hľadel na malý obláčik vystupujúci z mora. Skrátka, po Kristovi nachádzame v Márii koniec zákona a splnenie predobrazov a prorociev.

7. O tom, že práve skrze Pannu, a skrze ňu viac než ktorýmkoľvek iným prostredníkom, je nám ponúknutá cesta k poznaniu Ježiša Krista, nemožno pochybovať, keď si pripomenieme, že jedine s ňou žil Ježiš tridsať rokov, ako syn obyčajne žije s matkou, v najužšom pute dôvernosti a domáceho života. Kto mohol lepšie než jeho Matka poznať obdivuhodné tajomstvá Kristovho narodenia a detstva, a predovšetkým tajomstvo vtelenia, ktoré je počiatkom a základom viery? Mária nielen zachovávala a rozjímalá o udalostiach v Betleheme a o faktoch, ktoré sa odohrali v jeruzalemskom chráme, ale keďže zdieľala myšlienky a skryté túžby Krista, možno povedať, že žila samotným životom svojho Syna. Preto nikto nepoznal Krista tak hlboko ako Ona a nikto nemôže byť lepším vodcom a učiteľom poznania Krista.

8. Z toho vyplýva - ako sme už uviedli - že Panna je najmocnejší prostredník spojenia ľudstva s Kristom. Keďže podľa samotného Krista *"je večný život v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista"* (Jn 17, 3), a keďže poznanie Krista dosahujeme skrze Máriu, potom skrze Máriu tiež najľahšie dosiahneme ten život, ktorého prameňom a pôvodcom je Kristus.

9. A keby sme sa zamysleli, koľké a aké mocné sú príčiny, pre ktoré je táto presväta Matka plná horlivosti udeliť nám tieto vzácne dary, ó, ako by sa rozšírili naše nádeje!

10. Lebo či nie je Mária Matkou Krista? Potom je aj našou Matkou. A musíme veriť, že Kristus, Slovo, ktoré sa stalo telom, je aj Spasiteľom ľudstva. Mal telesné telo ako každý iný človek; a ako Spasiteľ ľudskej rodiny mal aj duchovné a mystické telo, totiž spoločenstvo tých, ktorí v neho veria. *"Mnohí sme, ale jedno telo v Kristovi"* (Rim 12, 5). Preblahoslavená Panna nepočala večného Božieho Syna len preto, aby sa stal človekom a vzal si od nej ľudskú prirodzenosť, ale aj preto, aby skrze prirodzenosť od nej prevzatú bol Vykupiteľom ľudí. Preto anjel povedal pastierom: *"Dnes sa vám narodil Spasiteľ Kristus Pán."* (Lk 2, 11) Preto v tom istom presvätom lone svojej najčistejšej Matky Kristus prijal telo a k sebe pripojil duchovné telo utvorené z tých, ktorí mali v neho veriť. Preto možno povedať, že Mária, nosiac v sebe Spasiteľa, nosila aj všetkých, ktorých život bol obsiahnutý v živote Spasiteľa. Preto my všetci, ktorí sme spojení s Kristom a ako hovorí apoštol sme údmi jeho tela, z jeho tela kostí (Ef 5, 30), vyšli z lona Márie ako telo spojené so svojou hlavou. Preto sme - hoci duchovným a mystickým spôsobom - všetci deťmi Márie a ona je Matkou nás všetkých. Duchovnou Matkou, áno

- no zároveň aj skutočnou Matkou Kristových údov, ktorými sme my. (svätý Augustín, O svätom panenstve, kapitola 6).

11. Ak teda Preblahoslavená Panna je zároveň Matkou Boha i ľudí, kto môže pochybovať, že sa bude so všetkou usilovnosťou snažiť dosiahnuť to, aby Kristus, Hlava tela Cirkvi (Kol 1, 18), vliat svoje dary do nás, svojich údov, a to predovšetkým aby sme ho poznali a mali skrze neho život. (1 Jn 4, 9)?

12. Veď výsadou presvätej Matky nebolo len poskytnúť matériu svojho tela jednorodenému Božiemu Synovi, ktorý sa mal narodiť s ľudskými údmi (svätý Béda Ctihodný, Kniha IV. k Lukášovi 40), z matérie ktorej sa mala pripraviť Obeť na spásu ľudí; jej úlohou bolo aj pestovať a živiť túto Obeť a v určenom čase ju predstaviť na obetovanie. Preto to nepretržité spoločenstvo života a práce Syna a Matky, takže na oboch sa mohli vzťahovať slová žalmistu: *"Život sa mi v strastiach mína a roky v nárekoch."* (Ž 31, 11) Keď prišla najvyššia hodina Syna, stála pri Ježišovom kríža Mária, jeho Matka, nie len zaujatá pohľadom na krutú podívanú, ale radujúca sa, že jej jednorodený Syn je obetovaný na spásu ľudstva, a na jeho utrpení sa zúčastňovala tak úplne, že keby to bolo možné, rada by bola sama znášala všetky muky, ktoré znášal jej Syn (svätý Bonaventúra, 1. Sent, dist. 48, ad litt. dub. 4). A z tohto spoločenstva vôle a utrpenia medzi Kristom a Máriou si zaslúžila stať sa nahodnejším spôsobom Naprávateľkou (Reparatrix) strateného sveta (Eadmer, mních, O výnimočnosti Panny Márie, kapitola 9) a Rozdeľovateľkou (Dispensatrix) všetkých darov, ktoré nám náš Spasiteľ získal svojou smrťou a svojou krvou.

13. Samozrejme, nemožno poprieť, že rozdeľovanie týchto podkladov je osobitným a výlučným právom Ježiša Krista, lebo sú výlučným ovocím jeho smrti a on je z povahy veci prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi. Napriek tomu však bola vznešenej Panne vďaka tomuto spoločenstvu medzi Matkou a Synom v smútku a utrpení, o ktorom sme hovorili, dovolené byť najmocnejšou prostredníčkou a orodovníčkou celého sveta u svojho Božieho Syna (Pius IX., Ineffabilis). Prameňom je teda Ježiš Kristus, *"z ktorého plnosti sme všetci dostali"* (Jn 1, 16), *"z neho je celé telo, pevne zviazané a pospájané všetkými oživujúcimi spojivami, podľa činnosti primeranej každej časti, rastie a buduje sa v láske."* (Ef 4, 16) Ale Mária - ako správne poznamenáva svätý Bernard - je kanál (Reč o čase Narodenia Panny Márie, O akvadukte číslo 4); alebo, ak chcete, spojovacou časťou, ktorej úlohou je spájať telo s hlavou a prenášať na telo vplyvy a vôľu hlavy - myslíme krk. Svätý Bernard Sienský hovorí: *"Áno, ona je krk našej Hlavy, ktorým on odovzdáva svojmu mystickému telu všetky duchovné dary."* (Quadrag, de Evangel. aetern, Serm, X. a 3, c. iii.).

14. Vidíme teda, že sme veľmi ďaleko od toho, aby sme pripisovali Matke Božej tvorivú moc milostí - moc, ktorá patrí výlučne Bohu. Napriek tomu, pretože Mária prevyšuje všetkých svätosťou a spojením s Ježišom Kristom a bola Ježišom Kristom

pripojená k dielu vykúpenia, zaslúži nám *de congruo*, ako hovoria teológovia, to, čo Ježiš Kristus, pripojená k dielu vykúpenia, zaslúži nám *de congruo*, ako hovoria teológovia, to, čo Ježiš Kristus zaslúži *de condigno*, a je najvyššou Služobníčkou rozdeľovania milostí. Ježiš "*sedí po pravici Velebnosti na výsostiach*". (Hebr 1, 3) Mária sedí po pravici svojho Syna - útočisko také bezpečné a pomoc taká spolaľhivá proti všetkým nebezpečenstvám, že pod jej vedením, jej ochranou a záštitou nemáme sa čoho báť ani zúfať. (Pius IX. v bule *Ineffabilis*).

15. Keď sú tieto zásady stanovené - a vraciame sa k nášmu zámeru - kto by nevidel, že oprávnene tvrdíme o Márii, že ako verná spoločníčka Ježiša od domu v Nazarete až po vrchol Kalvárie, ako jediná zo všetkých zasvätená do tajomstiev jeho Srdca a ako rozdeľovateľka pokladov jeho zásluh na základe svojho materstva, je pre nás najistejšou a najúčinnnejšou pomocou na dosiahnutie poznania a lásky k Ježišovi Kristovi? Najpresvedčivejší dôkaz nám svojím konaním, žiaľ poskytujú tí, ktorí zvedení démonovými ľstami alebo oklamaní falošnými náukami si myslia, že sa môžu zaoberať bez pomoci Panny. Nešťastní sú tí, ktorí zanedbávajú Máriu pod zámienkou, že česť patrí Ježišovi Kristovi! Akoby dieťa mohlo byť niekde inde ako pri svojej matke!

16. Za týchto okolností, ctihodní bratia, práve tento cieľ mali mať na zreteli všetky slávnosti, ktoré sa všade pripravujú na počesť svätého a nepoškvrneného počatia Panny Márie. Žiadna pocta jej nie je milšia, žiadna sladšia, než aby sme poznali a skutočne milovali Ježiša Krista. Nech sa teda chrámy naplňujú zástupmi - nech sa slávia slávnostné sviatky a verejné prejavy radosti: to všetko je mimoriadne vhodné na oživenie našej viery. Ale ak k tomu nepridáme srdce a vôľu, budú to všetko len prázdne formy, obyčajné prejavy zbožnosti. Pri takomto divadle by sa k nám Panna Mária, parafrázujúc slová Ježiša Krista, obrátila so spravodlivou výčitkou: "*Tento ľud ma ctí perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa.*" (Mt 15, 8)

17. Lebo aby bola úcta k Matke Božej pravá a dobrá, musí vychádzať zo srdca; skutky tela tu nemajú ani úžitok, ani hodnotu, ak sa na nich nezúčastňujú skutky duše. A tieto môžu mať len jeden cieľ: aby sme úplne plnili, čo nám prikazuje Božský Syn Mária. Lebo ak len pravá láska má moc spájať vôľu ľudí, potom najvyššou nevyhnutnosťou je, aby sme mali jednu vôľu s Máriou - slúžiť Ježišovi, nášmu Pánovi. Čo táto najmúdrejšia Panna povedala sluhom na svadbe v Káne, hovorí aj nám: "*Čokoľvek vám povie, urobte!*" (Jn 2, 5) A tu je slovo Ježiša Krista: "*Ak chcete vojsť do života, zachovávajte prikázania.*" (Mt 19, 17) Nech je každý presvedčený o tom, že ak mu jeho úcta k Panne Márii nebráni v hrešení alebo nevedie jeho vôľu k náprave zlého života, je to úcta klamlivá a falošná, lebo jej chýba pravý účinok a jej prirodzené ovocie.

18. Ak niekto túži po potvrdení tohto, môže to ľahko nájsť v dogme o Nepoškvrnenom Počatí Márie. Lebo ak necháme bokom Tradíciu, ktorá je spolu s Písmom prameňom pravdy, ako by sa potom toto presvedčenie o Nepoškvrnenom

Počatí Panny ukázalo v takom súlade s katolíckym myslením a cítením, že sa pokladalo za jednomyselné a akoby vrodené v duši veriacich? "Hrozíme sa povedať," hovorí Dionýz Kartuzián, *"o tejto žene, ktorá mala rozdrviť hlavu hada, že bola hadom rozdrvená, a o Matke Božej, že bola niekedy dcérou Zlého."* (Sent. d. 3, q. 1). Nie, pre kresťanský rozum je nepredstaviteľné, že telo Kristovo, sväté, nepoškvrnené, nevinné, sa utvorilo v lone Márie z tela, ktoré by - hoci len na najkratší okamih - prijalo akúkoľvek škvrnu hriechu. A prečo? Lebo nekonečný protiklad oddel'uje Boha od hriechu. Tu je teda pôvod presvedčenia, ktoré je spoločné všetkým kresťanom, že Ježiš Kristus skôr než nás odetý do ľudskej prirodzenosti očistil svojou krvou od hriechov, udelil Márii milosť a osobitnú výsadu byť od prvého okamihu svojho počatia uchránenou a oslobodenou od každej škvrny dedičného hriechu.

19. Ak teda Boh má takú hrôzu pred hriechom, že chcel uchrániť budúcu Matku svojho Syna nielen od škvrn dobrovoľnej prijatých, ale - osobitnou milosťou a v predvídaní zásluh Ježiša Krista - aj od tej škvrny hriechu, ktorej smutný znak sa na nás všetkých Adamových synov prenáša akoby nešťastným dedičstvom: kto by mohol pochybovať, že každý, kto túži získať Máriino srdce svojou úctou, má povinnosť napraviť svoje zvrátené a skazené návyky a skrotiť vášne, ktoré ho vedú k zlu?

20. Kto navyše túži - a nikto by nemal netúžiť - aby jeho úcta bola jej hodná a dokonalá, nech ide ďalej a celou svojou silou sa usiluje napodobňovať jej príklad. Je Božím zákonom, že večné šťastie dosiahnu len tí, ktorí verným nasledovaním reprodukovali v sebe podobu Kristovej trpezlivosti a svätosti: *"Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi."* (Rim 8, 29) Ale naša slabosť je taká, že nás ľahko odradí veľkosť takého príkladu; Božia Prozreteľnosť nám však predkladá iný príklad, ktorý je Kristovi najbližší, aký ľudská prirodzenosť dovoľuje, a ktorý sa viac zhoduje so slabosťou našej prirodzenosti. A tým nie je nik iný než Matka Božia. Svätý Ambróz veľmi trefne poznamenáva, že: *"Mária bola taká, že jej život je príkladom pre všetkých."* A preto správne uzatvára: *"Maj teda pred očami ako obraz panenstvo a život Márie, z ktorého ako zo zrkadla žiarivo vychádza lesk čistoty a podoba cnosti"* (De Virginibus, kniha II. kapitola 2.).

21. A hoci deti majú napodobňovať každú z cností tejto Preblahoslavenej Matky, predsa si prajeme, aby sa veriaci radšej venovali hlavným cnostiam, ktoré sú akoby nervami a kĺbmi kresťanského života - myslíme tým vieru, nádej a lásku k Bohu i k blížnemu. Týmito cnosťami žiari život Márie vo všetkých svojich fázach; ale najvyšší stupeň lesku dosiahol v okamihu, keď stále pri umierajúcom Synovi. Ježiš je pribitý na kríž a proti nemu sa dvíha obvinenie, že *"sa vydával za Božieho Syna"* (Jn 19, 7). Ale ona neprestajne uznávala a klaňala sa Božstvu v ňom. Niesla jeho mŕtve telo do hrobu, ale ani na okamih nepochybovala, že vstane z mŕtvych. Lásku k Bohu, ktorou horela, urobila z nej účastníčku Kristovho utrpenia a spoločníčku v jeho umučení; s ním navyše, akoby

zabudnúť na vlastný smútok, prosila o odpustenie pre porpravcov, hoci tí vo svojej nenávisti kričali: "*Jeho krv na nás a na naše deti!*" (Mt 27, 25)

22. Ale aby sa nemyslelo, že sme stratili zo zreteľa našu tému, ktorou je Nepoškvrnené počatie, spoznajme aká veľká a účinná pomoc sa v nej nachádza pre zachovanie a správny rozvoj tých istých cností. Veď z čoho vychádzajú nepriatelia náboženstva pri zasievaní tých veľkých a vážnych bludov, ktoré otriasajú vierou toľkých veriacich? Začínajú popieraním toho, že človek padol hriechom a bol zvrhnutý zo svojho pôvodného postavenia. Preto pokladajú dedičný hriech a zlá, ktoré boli jeho dôsledkom, za číre výmysly. Ľudstvo, ktoré bolo skazené vo svojom zdroji, skazilo na oplátku celé ľudské pokolenie; a tak sa medzi ľuďmi dostalo zlo a vznikla potreba Vykupiteľa. Keď sa toto všetko odmieta, ľahko pochopíme, že nezostáva miesto pre Krista, pre Cirkev, pre milosť ani pre čokoľvek, čo je nad prirodzenosťou; jedným slovom, celá stavba viery sa otriasa od základov až po vrchol. Ale nech ľudia veria a vyznávajú, že Panna Mária bola od prvého okamihu svojho počatia uchránená od každej škvrny hriechu; a hneď je nevyhnutné pripustiť jednak dedičný hriech, jednak obnovu ľudského rodu Ježišom Kristom, evanjeliom, Cirkev i zákon utrpenia. Týmto sa racionalizmus a materializmus vytrhne aj s koreňmi, zničí sa a kresťanskej múdrosti zostane sláva, že stráži a chráni pravdu. Okrem toho je častým neduhom nepriateľov viery v našej dobe, že odmietajú a hlásajú potrebu odmietnuť všetku úctu a poslušnosť voči autorite Cirkvi a dokonca voči akejkol'vek ľudskej moci, v domnení, že takto ľahšie urobia koniec viere. Tu máme pôvod anarchizmu, ktorý je pre prirodzený aj nadprirodzený poriadok vecí tým škodlivejším a najnebezpečnejším. Táto morová rana, ktorá je rovnako smrteľná pre spoločnosť ako celok, ako aj pre kresťanstvo, nachádza svoju záhubu v dogme o Nepoškvrnenom Počatí, ktorá ukladá uznať Cirkvi moc, pred ktorou sa musí skloniť nielen vôľa, ale aj rozum. Práve z takéhoto podriadenia rozumu spievajú kresťanské národy chválu Matke Božej: "*Celá krásna si Mária v tebe škvrny nijakej niet.*" (Omša o Nepoškvrnenom Počatí) A tak sa opäť potvrdzuje to, čo Cirkev pripisuje tejto vznešenej Panne, že vyhubila všetky herézy na svete.

23. A ak, ako hovorí apoštol, viera nie je nič iné než "*základom toho, v čo dúfame*" (Hebr 11, 1), každý ľahko pripustí, že naša viera sa upevňuje a naša nádej vzbudzuje a posilňuje Nepoškvrneným Počatím Panny. Panna bola tým viac uchránená od každej škvrny dedičného hriechu, že sa mala stať Matkou Krista; a Matkou Krista sa stala, aby sa v našich dušiach znova narodila nádej na večné šťastie.

24. Keď ponechám bokom lásku k Bohu, ako by sme mohli hľadiť na Nepoškvrnenú Pannu bez toho, aby sme sa necítili byť pohnutí k plneniu toho príkazu, ktorý Kristus nazval osobitne svojím, totiž milovať sa navzájom, ako on miloval nás? "*Veľké znamenie*", tak apoštol svätý Ján opisuje videnie, ktoré mu bolo zoslané od Boha a ktoré sa objavilo na nebesiach: "*Žena odetá slnkom, s mesiacom pod nohami a s vencom z dvanástich hviezd na hlave*" (Zjv 12, 1). Každý vie, že táto žena znamenala

Pannu Máriu, nepoškvrnenú, ktorá porodila našu Hlavu. Apoštol pokračuje: "*Bola ťarchavá a kričala v bolestiach, lebo mala rodiť.*" (Zjv 12, 2) Ján teda videl presvätú Matku Božiu už vo večnom šťastí, a predsa pri tajomnom pôrode. Aký pôrod to bol? Určite pôrod nás, ktorí ešte hoci ešte v exile, máme byť splodení k dokonalej láske k Bohu a k večnému šťastiu. A pôrodné bolesti ukazujú lásku a túžbu, s akou Panna zhora bdie nad nami a neúnavnou modlitbou sa usiluje o doplnenie počtu vyvolených.

25. Túto istú lásku si želáme, aby všetci úprimne usilovali dosiahnuť, pričom by mali využiť mimoriadnu príležitosť, ktorú poskytujú sviatky na počesť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Ach, ako kruto a neúprosne je teraz prenasledovaný Ježiš Kristus a najsvätejšie náboženstvo, ktoré založil! A aké veľké je nebezpečenstvo, že mnohí budú zvedení bludmi, ktoré sa šíria zo všetkých strán, k opusteniu viery! "*Kto si myslí, že stojí, nech si dá pozor, aby nepadol.*" (1 Rim 10, 12) A všetci nech s pokornou modlitbou a prosbou prosia Boha prostredníctvom príhovoru Márie, aby tí, ktorí opustili pravdu, mohli činiť pokánie. Z vlastnej skúsenosti vieme, že takáto modlitba, zrodená z lásky a spoliehajúca sa na Pannu Máriu, nikdy nebola márna. Je pravda, že boj proti Cirkvi neprestane nikdy ani v budúcnosti, "*lebo musia byť medzi vami aj rozkoly, aby sa ukázalo, kto z vás sa osvedčí,*" (1 Kor 11, 19) Ale ani Panna nás neprestane podporovať v našich skúškach, nech sú akokoľvek ťažké, a viesť boj, ktorý začala svojím počatím, aby sme každý deň mohli opakovať: "*Dnes rozdrvila hlavu starodávneho hada.*" (Oficium o Nepoškvrnenom Počatí, II. Vešpery, Magnificat)

26. A aby nám nebeské milosti v tomto roku, v ktorom jej vzdávame plnšiu česť, pomáhali hojnejšie než inokedy dosiahnuť napodobňovanie Panny a tak ľahšie zabezpečiť náš cieľ obnoviť všetko v Kristovi, rozhodli sme sa - podľa príkladu našich Predchodcov na začiatku ich pontifikátov - udeliť katolíckemu svetu mimoriadne odpustky vo forme jubilea.

27. Preto, spoliehajúc sa na milosrdenstvo všemohúceho Boha a na autoritu blahoslavených apoštolov Petra a Pavla, mocou zvažovania a rozvázovania, ktorú nám Pán, hoci nehodnému, udelil, udeľujeme a dávame plnomocné odpustky všetkých hriechov veriacim oboch pohlaví, všetkým a jednotlivo, ktorí bývajú v tomto našom milovanom Meste alebo doň prídu a ktorí od prvej nedele pôstnej, teda od 21. februára, do druhého júna, sviatku Najsvätejšieho Tela Kristovho, vrátane, trikrát navštívia jednu zo štyroch patriarchálnych bazilík a tam budú nejaký čas prosiť Boha za slobodu a povýšenie katolíckej Cirkvi a tejto Apoštolskej stolice, za vyhubenie heréz a obrátenie všetkých blúdiacich, za svornosť kresťanských kniežat a pokoj a jednotu všetkých veriacich, a to podľa nášho úmyslu; a ktorí v uvedenom období zachovávajú jeden krát pôst s chudobným jedlom, okrem dní, ktoré nie sú zahrnuté v pôstnom indulte; a ktorí po vyznaní hriechov prijímú najsvätejšiu sviatosť Eucharistie; a všetkým ostatným, kdekoľvek bývajú mimo tohto mesta, ktorí v uvedenom čase alebo počas troch mesiacov, aj neprerušených, ktoré ordinári určia, aby vyhovel veriacim, ale pred ôsmym

decembrom, trikrát navštívia katedrálny chrám, ak jestvuje, alebo ak nie, farský chrám; alebo ak ani ten nie je, tak hlavný chrám; a nábožne splnia ostatné vyššie uvedené úkony. A zároveň dovoľujeme, aby tieto odpustky, ktoré sa dajú získať len raz, mohli byť aplikované ako suffragium za duše, ktoré odišli z tohto života spojené láskou s Bohom.

28. Okrem toho udeľujeme, že cestujúci po súši alebo po mori môžu získať tie isté odpustky hneď, ako sa vrátia domov, ak splnia už uvedené úkony.

29. Spovedníkom schváleným svojimi ordinármi udeľujeme právomoc zamieňať nami predpísané úkony za iné nábožné úkony; a toto povolenie sa vzťahuje nielen na rehoľníkov a rehoľníčky, ale na všetkých, ktorí nemôžu splniť predpísané úkony; udeľujeme tiež právomoc dišpenzovať od svätého prijímania deti, ktoré k nemu ešte neboli pripustené.

30. Navyše všetkým veriacim - laikom i kléru, svetskému i rehoľnému všetkých rádov a inštitútov, aj tým, ktoré si zasluhujú osobitnú zmienku - udeľujeme na tento jediný účel dovoľenie a moc vybrať si ktoréhokoľvek schváleného kňaza, svetského alebo rehoľného (toto právo môžu použiť aj rehoľné sestry, novicky a iné ženy žijúce v klauzúre, ak si vyberú spovedníka schváleného pre rehoľníčky), ktorému sa v určenom čase vyspovedajú s úmyslom získať tieto jubilejné odpustky a splniť všetky ostatné potrebné úkony na ich získanie; a tejto kňaz ich môže pri tejto jedinej príležitosti a len na úrovni svedomia rozhrešiť od všetkých exkomunikácií, suspenzií a iných cirkevných trestov a censúr, ktoré boli vynesené alebo uložené zákonom alebo sudcom z akéhokoľvek dôvodu, vrátene tých, ktoré sú rezervované ordinárovi, nám alebo Apoštolskej stolici, aj v prípadoch osobitne rezervovaných komukoľvek, nám alebo Apoštolskej stolici, a môže ich tiež rozhrešiť od všetkých hriechov a previnení, aj tých rezervovaných ordinárom, nám alebo Apoštolskej stolici, za podmienky však, že uloží primerané pokánie spolu s ostatnými podmienkami zákona, a v prípade herézy po odvolaní bludu, ako to predpisuje zákon; uvedení kňazi môžu tiež zameniť za iné nábožné a spásonosné úkony všetky sľuby, aj tie zložené pod prísahou a rezervované Apoštolskej stolici (okrem sľubov čistoty, rehoľných sľubov a záväzkov prijatých treťou osobou); a s uvedenými kajúcnikmi, aj rehoľníkmi v posvätných rádoch, môžu pri takýchto spovediach dišpenzovať od všetkých tajných iregularít, ktoré vznikli výlučne porušením censúr týkajúcich sa výkonu uvedených rádov a povýšenia do vyšších rádov.

31. Týmito listami však nemáme v úmysle odpustiť akékoľvek nezrovnalosti, zločiny alebo chyby, verejné alebo súkromné, spáchané akýmkoľvek spôsobom v dôsledku notorickosti alebo inej neschopnosti alebo nespôsobilosti; ani nemáme v úmysle odchyliť sa od konštitúcie a jej sprievodného vyhlásenia, ktoré uverejnil blahoslavený Benedikt XIV. a ktoré začína slovami *Sacramentum poenitentiae*; ani nie je naším zámerom, aby tieto listy mohli akýmkoľvek spôsobom pomôcť tým, ktorí boli nami a Apoštolským stolcom alebo akýmkoľvek cirkevným sudcom menovite

exkomunikovaní, suspendovaní, interdiktovaní alebo odsúdení, pokiaľ v stanovenom čase nespĺnia alebo v prípade potreby nedospejú k dohode so zainteresovanými stranami.

32. K tomuto všetkému radi pridávame, že udeľujeme a chceme, aby všetci počas tohto jubilea zachovali privilégium získavať všetky ostatné odpustky, nevynímajúc plnomocné, ktoré udelili naši Predchodcovia alebo my sami.

33. Tieto listy uzatvárame, ctihodní bratia, opätovným vyjadrením veľkej nádeje, ktorú úprimne živíme, že prostredníctvom tohto mimoriadneho daru jubilea, ktorý sme udelili pod záštitou Nepoškvrnenej Panny, sa veľké množstvo tých, ktorí sú nesťastne oddelení od Ježiša Krista, môžu k Nemu vrátiť a že láska k cnosti a horlivosť v oddanosti môžu opäť rozkvitnúť medzi kresťanským ľudom. Pred päťdesiatimi rokmi, keď Pius IX. vyhlásil za článok viery Nepoškvrnené Počatie najsvätejšej Matky Kristovej, zdalo sa, ako sme už povedali, akoby sa na zem vylialo neuveriteľné bohatstvo milosti; a s rastom dôvery v Pannu Máriu, Matku Božiu, sa všade veľmi posilnil starý náboženský duch ľudu. Je nám zakázané dúfať v ešte väčšie veci v budúcnosti? Je pravda, že prežívame katastrofálne časy, keď si môžeme osvojiť nárek proroka: *"Na zemi nie je pravda, milosrdenstvo ani poznanie Boha. Zaplavili ju rúhanie, klamstvo, vraždy, krádeže a cudzoložstvo."* (Oz 4, 1 - 2) Napriek tomu uprostred tejto záplavy zla sa pred našimi očami ako dúha vynára Najsúcitnejšia Panna Mária ako sprostredkovateľka mieru medzi Bohom a človekom: *"Svoju dúhu² postavím v oblakoch, a bude znamením zmluvy medzi mnou a zemou."* (Gn 9, 13) Nech búrka zúri a obloha sa zatmie - nemáme sa čoho báť. *"A dúha bude na oblakoch a ja ju uvidím a spomeniem si na večnú zmluvu."* (Ibid. 16) *"A už nikdy viac nebude potopa, ktorá by zničila všetko živé."* (Ibid. 15) Áno, ak budeme dôverovať Márii tak, ako by sme mali, a teraz zvlášť, keď sa s väčšou horlivosťou ako zvyčajne chystáme oslavovať jej Nepoškvrnené Počatie, spoznáme v nej tú najsilnejšiu Pannu, *"ktorá panenskou nohou rozdrvila hlavu hada"* (Off. Immac. Conc.).

34. Ako záruku týchto milostí, ctihodní bratia, udeľujeme vám a vašim veriacim v Pánovi s láskou apoštolské požehnanie.

Dané v Ríme pri svätom Petrovi 2. februára 1904, v prvom roku nášho pontifikátu.

² V novom preklade Písma Svätého je: *"Svoj oblúk umiestňujem v oblakoch..."*

O vzťahoch medzi Cirkvou a štátom a náboženskej tolerancii

(Kardinál Ottaviani; Cirkev napadnutá modernizmom, arcibiskup Marcel Lefebvre)

Schéma konštitúcie o Cirkvi predložená Pápežskou ústrednou prípravnou komisiou 2. vatikánskeho koncilu - koncilom zamietnutá.

Liberálne závery dokumentov Druhého vatikánskeho koncilu sú viditeľné pri porovnaní pôvodného návrhu teologickej komisie o náboženskej tolerancii a nakoniec prijatej Deklarácii o náboženskej slobode Dignitatis humanae. Návrh predložený kardinálom Ottavianim obsahoval vo svojej latinskej podobe sedem strán textu a šesťnásť strán cirácií, počnúc Piom VI. a končiac Jánom XXIII. Tento návrh bol odmietnutý už počas prvého koncilového zasadnutia. Prednosť dostal návrh pripravený Sekretariátom pre jednotu kresťanov pod vedením kardinála Bea, ktorý mal šesťnásť strán, avšak bez akýchkoľvek citácií odkazujúcich na predchádzajúce magistérium Cirkvi.

Časť druhá, kapitola deviata

1. Zásada: Odlišnosť Cirkvi a svetskej spoločnosti a podriadenosť cieľov štátu cieľu Cirkvi.

Človek, ktorému Boh určil nadprirodzený cieľ, potrebuje na dosiahnutie plnej dokonalosti ako Cirkev, tak i svetskú spoločnosť. Svetská spoločnosť, ku ktorej človek patrí vzhľadom na svoju spoločenskú povahu, má dbať o pozemské dobro a konať tak, aby občania mohli na tomto svete viesť "život tichý a pokojný". Cirkev, do ktorej sa človek musí začleniť so zreteľom na svoje nadprirodzené povolanie, bola Bohom založená na to, aby neustále rozširujúc sa, mohla skrze svoju náuku, sviatosti, modlitbu a zákony viesť veriacich k ich večnému cieľu.

Obe spomínané spoločnosti majú dostatok prostriedkov potrebných na legitímne plnenie svojho poslania. Obe sú rovnako dokonalé, čiže vrcholné svojho druhu, a teda nezávislé na druhej, pokiaľ ide o moc zákonodarnú, súdnu a výkonnú. Rozdielnosť týchto dvoch spoločností, ako učí nepretržitá tradícia, spočíva v slovách Pána: "Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu."

Avšak obe tieto spoločnosti, pretože neuplatňujú svoju moc nad tými istými osobami a často aj v rovnakej veci, nemôžu prehliadať jedna druhú. Majú postupovať v dokonalom súlade, aby tým prekvitali ony samy, a nemenej tak prospeli svojím spoločným členom.

Posvätný koncil, s úmyslom učiť, aké vzťahy majú vládnuť medzi týmito spoločnosťami, na prvom mieste prehlasuje nemennú povinnosť držať sa toho, že ako Cirkev, tak aj svetská spoločnosť boli ustanovené na úžitok človeku. Dočasné šťastie, ktoré bolo zverené starostlivosti svetskej moci, však nemá pre človeka žiadnu cenu, ak stratí svoju dušu. A teda, že svetskej spoločnosti nie je nikdy dovolené, aby sa usilovala o dosiahnutie svojho cieľa spôsobom, ktorý by bránil alebo ohrozoval konečný cieľ človeka, to jest večnú spásu.

2. Moc Cirkvi a jej hranice; povinnosti Cirkvi voči svetskej autorite.

Moc Cirkvi sa vzťahuje na všetko, čo vedie ľudí k večnej spásy a všetko, čo sa týka iba dočasného blaha, spadá ako také pod svetskú autoritu, vyplýva z toho, že Cirkev sa nezaobera dočasnými vecami do tej miery, do akej nepodliehajú večnému cieľu. Pokiaľ ide o úkony, ktoré sú zamerané na cieľ Cirkvi a zároveň i svetskú spoločnosť, ako sú manželstvo, vzdelávanie detí a podobne, musia byť práva svetskej autority uplatňované takým spôsobom, aby podľa úsudku Cirkvi, netrpelo vyššie dobro nadprirodzeného poriadku. Do ostatných časných činností, ktoré nenarušujú Boží zákon, Cirkev nijako nezasahuje. Cirkev, strážiaca si svoje práva plne rešpektujúc práva druhých, si v kresťanských národoch neprisudzuje právo vyberať spôsob vládnutia alebo podobu svetských inštitúcií: neodmieta žiadnu z rozličných podôb vládnutia, pod podmienkou, že nie je ohrozená mravnosť a náboženstvo. Rovnako ako sa Cirkev nezrieka vlastnej slobody, tak nebráni ani svetskej moci voľne využívať zákony a práva, ktoré jej prináležia.

Predstavitelia národov by si mali uvedomiť, aké veľké dobro plynú svetskej spoločnosti z toho, ak Cirkev plní svoje poslanie. Cirkev skutočne prispieva k tomu, aby sa občania svojimi cnosťami a kresťanskou zbožnosťou stávali dobrými. A ak takými sú, bude to, ako hlása kresťanská náuka ústami svätého Augustína, bezpochyby k značnému verejnému prospechu. Cirkev zároveň kladie občanom za povinnosť dodržiavať zákonné predpisy "nielen pre hnev, ale aj pre svedomie". Čo sa týka tých, ktorým bola zverená vláda v štáte, Cirkev ich napomína, že spravovať daný úrad je ich povinnosťou nie z túžby po moci, ale pre dobro občanov, pretože budú musieť vydať Bohu účet z moci, ktorú od Neho dostali.

A nakoniec, Cirkev vstúpuje ľuďom do duše dodržiavanie ako prirodzeného zákona, vďaka ktorým možno spravodlivo a pokojne uskutočňovať všetok svetský súlad medzi občanmi i medzi národmi.

3. Náboženské povinnosti svetskej moci. Svetská moc nesmie byť vo vzťahu k náboženstvu ľahostajná. Boh ju ustanovil preto, aby pomáhala ľuďom v dosahovaní skutočne ľudskej dokonalosti, nemôže sa teda starať len o to, aby si občania mohli obstaráť dočasné dobro, či už hmotné alebo duševné, ale zároveň s tým musí napomáhať aj k hojnosti duchovných dobier a umožniť národu viesť náboženský život. Z týchto dobier nie je nič dôležitejšie ako poznanie a prijatie Boha a následné plnenie povinností, ktoré voči nemu človek má: tu v skutočnosti spočíva základ všetkých osobných a tým viac verejných cností.

Povinnosti voči Bohu, voči Božskému Majestátu, zaväzujú nielen jednotlivých občanov, ale aj svetskú moc, ktorá vo svojich verejných úkonoch svetskú spoločnosť stelesňuje. Boh je skutočne pôvodcom svetskej spoločnosti a zdrojom všetkých dobier, ktoré vplývajú na všetkých jej členov. Svetská spoločnosť preto musí Boha ctiť a slúžiť Mu. Pokiaľ ide o spôsob služby Bohu, nemôže to byť v súčasných pomeroch nič iné, než čo On sám stanovil za povinnosť, teda v pravej Kristovej Cirkvi; a netýka sa to len občanov, ale rovnako tak aj moci zastupujúcej svetskú spoločnosť.

Svetská moc je bezpochyby schopná rozpoznať pravú Kristovu Cirkev podľa očividných znamení svedčiacich o jej Božskom pôvode a tiež podľa poslanca a

znameniach, ktorými ju obdaril jej Božský Zakladateľ. Svetská. moc, a nielen jednotliví občania, má tiež povinnosť prijať Zjavenie predkladané Cirkvou. Rovnako tak sa musia vo svojom zákonodarstve podriaďiť zásadám prirodzeného zákona a prísne zohľadňovať pozitívny zákon Božský i cirkevný, ktorých zmyslom je viesť človeka k nadprirodzenej blaženosti.

Podobne ako žiadny človek nemôže slúžiť Bohu spôsobom, ktorý ustanovil Kristus bez toho, aby dostatočne poznal, že skrze Ježiša Krista prehovoril Boh, nemôže tak robiť ani svetská spoločnosť, ak nemajú v prvom rade občania jasné povedomie o Zjavení, čo sa týka aj svetskej moci do tej miery, do akej zastupuje národ.

Svetská moc musí teda obzvlášť chrániť plnú slobodu Cirkvi a nesmie jej akýmkoľvek spôsobom brániť v plnom uskutočňovaní jej poslania, či už pri uplatňovaní je Magistéria, či určovaní spôsobu a organizovania jej bohoslužieb a pobožností, alebo spravovania sviatostí a duchovnej starostlivosti o veriacich. Svetská moc musí uznávať slobodu Cirkvi vo všetkom, čo sa týka jej poslania, najmä pri výbere a formácii kandidátor na kňazstvo; pri voľbe biskupov; pri neobmedzenej a obojstrannej komunikácii medzi pápežom, biskupmi a veriacimi; pri zakladaní a riadení inštitútov zasväteného života; pri vydávaní a šírení kníh; pri vlastníctve a spravovaní dočasných dobier; ako aj všeobecne pri všetkých činnostiach, ktoré Cirkev bez toho, aby prehliadala svetské zákony, považuje za vhodné pri vedení ľudí k ich poslednému cieľu, nevynímajúc svetské vzdelávanie, sociálnu prácu a mnoho ďalších činností.

Svetská moc má taktiež dôležitú povinnosť zamedziť všetkému, čo by v zákonodarstve, vo výkonnej moci a vo verejnom živote mohlo byť považované za prekážku sťažujúcu Cirkvi dosiahnutie jej večného cieľa; ďalej sa svetská moc musí usilovať, aby o to ľahšie bolo možno viesť život podľa kresťanských zásad, ktorých vrcholom je ten nádherný cieľ, ku ktorému Boh stvoril človeka.

4. Všeobecná zásada uplatňovania vyššie uvedenej náuky. Cirkev vždy uznávala, že sa medzi cirkevnou mocou a svetskou mocou vyskytujú rôzne vzťahy, a to podľa toho, ako svetská moc, zosobňujúca národ, poníma Krista a ním založenú Cirkev.

5. Uplatňovanie v katolíckej spoločnosti. Vyššie uvedenú náuku posvätného snemu možno úplne uplatňovať jedine v spoločnosti, ktorej občania sú nielen pokrstení, ale vyznávajú katolícku vieru. V takom prípade sú to sami občania, kto slobodne určia, že verejný život má byť utváraný podľa katolíckych zásad, a to tak ako hovorí svätý Gregor Veľký, "cesta do neba sa stane širšia.

Avšak dokonca aj pri týchto ideálnych podmienkach nie je svetskej moci dovolené nútiť svedomie k prijatiu viery zjavenej Bohom. Viera je totiž vo svojej podstate slobodná a nemôže byť predmetom žiadneho nútenia, ako to učí Cirkev slovami: "Nech nikto nie je nútený proti svojej vôli k prijatiu katolíckej viery.

To však neznamená, že by svetská moc nemala zaistiť také duševné, spoločenské a mravné podmienky, vďaka ktorým veriaci, dokonca aj tí menej vzdelaní, budú schopní ľahšie vytrvať v prijatej viere. A preto, rovnako ako si svetská moc prisudzuje právo chrániť verejnú mravnosť, tak môže sama, aby uchránila občanov pred omylmi a zachovala spoločnosť v jednote viery, ktorá je najvyšším dobrom a prináša rozličné,

dokonca aj časné úžitky, obmedzovať a upravovať verejné prejavy iných vyznaní a chrániť svojich občanov pred šírením falošných náuk, ktoré podľa úsudku Cirkvi, ohrozujú ich večnú spásu.

6. Náboženská tolerancia v katolíckej spoločnosti. Pri tejto ochrane pravej viery je nutné postupovať podľa požiadaviek kresťanskej lásky a prezieravosti, tak aby inoverci neboli od Cirkvi odstrašovaní, ale skôr k nej priťahovaní; a aby Cirkev ani štát neutrpeli žiadnu škodu. Preto je potrebné brať vždy ohľad na všeobecné dobro Cirkvi a všeobecné dobro štátu, pričom spomínané dobro môže, v závislosti od okolností, vyžadovať od svetskej moci, aby právne zabezpečila aj určitú spravodlivú toleranciu. Je potrebné to urobiť tak, aby sa na jednej strane predišlo väčšiemu zlu, ako je napríklad pohoršenie alebo občianska vojna, bránenie prijatiu pravej viery a ďalšiemu podobnému zlu; a na druhej strane, aby sa dosiahlo väčšie dobro, ako je napríklad svetská spolupráca a pokojné spolunažívanie občanov rôznych náboženstiev, väčšia sloboda Cirkvi a účinnejšie plnenie jej nadprirodzeného poslania a ďalšie podobné dobré. V tejto veci je nutné mať na zreteli nielen dobro národa, ale aj blahobyť všeobecnej Cirkvi (aj blaho medzinárodného spoločenstva). Takouto toleranciou nasleduje svetská moc príklad Božskej Prozreteľnosti, ktorá dopúšťa zlo, aby z neho vzišlo väčšie dobro. Uvedená tolerancia by sa mala dodržiavať predovšetkým v krajinách, kde po stáročia žijú nekatolícke spoločenstvá.

7. Uplatňovanie v nekatolíckej spoločnosti. V spoločnostiach, kde väčšia časť občanov nevyznáva katolícku vieru alebo dokonca nevie o Zjavení, musí nekatolícka svetská moc vo veciach náboženstva dodržiavať aspoň zásady prirodzeného zákona. Za týchto okolností by nekatolícka svetská moc mala priznať občiansku slobodu všetkým vierovyznaniam, ktoré neodporujú prirodzenému náboženstvu. Táto sloboda sa v danom prípade neprieči katolíckym zásadám, pretože slúži dobru Cirkvi i dobru štátu. V spoločnostiach, ktorých predstavitelia nevyznávajú katolícke náboženstvo, majú katolícki občania predovšetkým za povinnosť prispieť k tejto slobode svojimi cnosťami a občianskou činnosťou. Takto, v jednote so svojimi spoluobčanmi, sa pričínili o spoločné dobro štátu, aby bola Cirkvi zaručená úplná sloboda pri plnení jej Božského poslania. Veď slobodným pôsobením Cirkvi neutrpí nekatolícka spoločnosť žiadnu škodu, naopak, dostane sa jej početných a pozoruhodných dobrodení. Katolícki občania sa musia teda zo všetkých síl usilovať o to, aby Cirkev a svetská moc, hoci stále právne oddelené, si navzájom priateľsky pomáhali.

Aby nedošlo k ujme ako na strane Cirkvi, tak aj na strane štátu, a to z ľahkomysel'nosti alebo nerozvážnosti, musia sa katolícki občania, brániac práva Božie a práva Cirkvi, podriaďiť úsudku cirkevnej moci: jej prislúcha zváženie, čo v rôznych podmienkach slúži dobru Cirkvi a akým spôsobom majú katolícki občania postupovať pri zamýšľanej obrane oltára.

8. Záver. Posvätný cirkevný snem vyhlasuje, že zásady vzájomných vzťahov medzi cirkevnou mocou a mocou svetskou nemajú byť uplatňované inak ako podľa vyššie popísaných pravidiel. Nemôže však pripustiť, aby tieto zásady boli zastierané nejakým falošným laicizmom, hoci by sa tak dialo pod zámienkou všeobecného dobra.

Tieto zásady totiž vychádzajú z úplne neporušiteľných Božích práv; z nemennej podstaty a poslania Cirkvi; ako aj zo spoločenskej ľudskej prirodzenosti, ktorá stále tá istá po všetky stáročia, určuje zásadný účel samotnej svetskej spoločnosti, nehľadiac na rôznorodosť politického usporiadania a iné dejinné prevraty.

Modlitba oslobodenia

Pane Ježišu Kriste, uznávam, že Ty si môj Stvoriteľ, Spasiteľ, Pán a Kráľ! Ty si vzal na seba moje hriechy, zomrel si za ne na kríži, na tretí deň si vstal z mŕtvych a teraz nám udeľuješ odpustenie službou Cirkvi vo sviatosti pokánia a zmierenia. Ďakujem Ti, Pane Ježišu, za to, čo si pre mňa a pre celé ľudstvo vykonal. Svojou poslušnosťou Nebeskému Otcovi si porazil pyšného satana a oslobodil si nás z jeho otroctva. Oslavujem a zvelebujem Ťa, Bože, ktorý si nepochopiteľný vo svojej láske, доброте a milosrdenstve. Nepoškvrnená Panna Mária, svätý archanjel Michal, môj anjel strážca, všetci anjeli a svätí, najmä naši patróni, pomôžte mi chváliť Boha, ktorý ma miluje, odpúšťa mi hriechy a dáva sa mojej duši ako duchovný pokrm! Odprosujeme Ťa, Pane Ježišu, že tak ospanlivo a ľahostajne odpovedám na Tvoju lásku, ako aj za to, že sa celkom neotváram pôsobeniu Ducha Svätého, prijatiu Tvojich milostí a plne nevyužívam silu a moc, ktorú si mi udelil na porazenie satana a zlých duchov. Ľutujem, Pane, že som veľakrát podľahol ich klamstvu a neriadil som sa Tvojimi prikázaniami a radami. Odpusť mi, môj Spasiteľ! Odteraz chcem úplne patriť Tebe a slúžiť Ti. Ved' všetko môžem v Tebe, ktorý ma posilňuješ! Zriekam sa satana a jeho neposlušnosti, klamstva a sebastačnosti. Vyznávam, že bez Teba, Pane, nemôžem urobiť nič dobré. Spoliehajúc sa preto na Tvoje milosrdenstvo, na ochranný štít Tvojej najdrahšej Krvi, na príhovor Tvojej Preblahoslavenej Matky Márie, ktorá je mojou duchovnou Matkou, na pomoc svätého archanjela Michala, môjho anjela strážcu, všetkých anjelských chórov a všetkých svätých, Ťa prosím: odožeň odo mňa satana až na dno pekla a nech sa viac ku mne nevracia! Odožeň ho aj od mojich blízkych, od môjho muža, mojej ženy, môjho syna, mojej dcéry, mojich detí, príbuzných, susedov, priateľov a známych! Ježišu Kriste, Ty si mojou silou a mocou! Verím v Teba, Pane Ježišu a Tebe chcem navždy patriť. Pre Tvoje meno Ťa, Ježišu, prosím: rozkáž prekliatym duchom, aby odišli odo mňa aj od mojich blízkych! Aby odišli duchovia pýchy, nečistoty a závidia! Nech odíde odo mňa, aj od mojich blízkych, satan hnevu, obžerstva, pijanstva a lenivosti! Nech odíde duch nenávisť, rozkolov a násilia! Nech sa prepadne až na dno pekla! Ja patríam Tebe, Pane Ježišu Kriste. Ty si za mňa preliť svoju Krv; Teba chcem naveky oslavovať a velebiť a Tebe ďakovať. Pane Ježišu, vylieč všetky rany mojej duše a môjho tela. Uzdrav rany môjho dojčenského veku a detstva, rany mojej mladosti a dospelosti. Spasiteľ môj, odteraz chcem využívať svoje zdravie a všetky moje sily na konanie dobra a na zachovávanie Tvojich svätých prikázaní. Ďakujem Ti za to, že ma miluješ večnou láskou, že uzdravuješ a posilňuješ celú moju osobu. Spolu s Nepoškvrnenou Pannou Máriou, so svätým archanjelom Michalom, s anjelmi a všetkými svätými, chcem oslavovať Tvoje meno: Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému. Ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i na veky vekov. Amen.

Korunka k svätému Michalovi archanjelovi

Korunkou k svätému Michalovi si možno krásne uctiť tohto veľkého archanjela a deväť anjelských chórov. Čo myslíme pod slovom chóry? Zdá sa, že **Boh stvoril rôzne rady anjelov. Písmo rozlišuje deväť rádov.** Sú to **serafi, cherubi, tróny, panstvá, sily, mocnosti, kniežatstvá, archanjeli a anjeli** (Iz 6, 2; Gen 3, 24; Kol 1, 6; Ef 1, 21; Rim 8, 38). Možno ich je viac, ale iba tieto nám boli zjavené. Serafi sa považujú za najvyšších, ktorí sú naj dôvernejšie spojení s Bohom, kým anjelské chóry sú najnižšie. **Pôvod korunky k svätému Michalovi siaha k Božej služobníčke Antónii d'Astonac, ktorej sa vo videní zjavil svätý Michal. Povedal Antónii, aby si ho uctievala modlitbou k deviatim anjelským chórom.** Toho, kto sa bude modliť túto pobožnosť z úcty k nemu,

budú pri svätom prijímaní sprevádzať deväť anjeli, vybraní po jednom z každého chóru. Tým, ktorí sa budú denne modliť túto Korunku, bude pomáhať svätý Michal a všetci svätí anjeli po celý život.

Modlitba na medaile anjela

V. Bože, príd' mi na pomoc. - **R.** Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať.

Sláva Otcu...

Na štyroch privesných zrnkách nasleduje Otče náš na počesť anjelov

- 1.** *Drahý svätý Michal, v hodinu mojej smrti zadrž zlého ducha, aby nemohol bojovať proti mne a uškodiť mojej duši.*
- 2.** *Drahý svätý Gabriel, vypros mi od Pána Boha živú vieru, nádej a lásku k živému Ježišovi v Eucharistii.*
- 3.** *Drahý svätý Rafael, ved' ma vždy na ceste cnosti a dokonalosti, a nikdy nenechaj ma zablúdiť.*
- 4.** *Môj drahý anjel strážny, vypros pre mňa Božie osvetenie a zvláštnu milosť byť verný. Riad' každý okamih môjho pozemského života a ved' ma do neba, aby som mohol žiť navždy s Ním.*

Po modlitbe ku každému z deviatich chórov nasleduje**Otče náš a 3x Zdravas' Mária**

1. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru serafov
nech nás Pán urobí hodnými horieť ohňom dokonalej lásky. Amen.
2. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru cherubov
nech nám Pán udelí milosť zanechať hriešne cesty
a vykročiť na cestu kresťanskej dokonalosti. Amen.
3. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru trónov
nech nám Pán vloží do srdca ducha pravej a úprimnej pokory. Amen.
4. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru panstiev
nech nám Pán udelí milosť ovládať naše zmysly a premáhať neviazané vášne. Amen.
5. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru síl
nech Pán chráni naše duše pred diablovými úkladmi a pokúšaním. Amen.
6. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru mocností
nech nás Pán chráni pred zlým a pred pádom do pokušenia. Amen.
7. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru kniežatstiev
nech Pán naplní naše duše duchom pravej poslušnosti. Amen.
8. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru archanjelov
nech nám Pán dá vytrvalosť vo viere a vo všetkých dobrých dielach,
aby sme dosiahli nebeskú slávu. Amen.
9. Na príhovor svätého Michala a nebeského chóru anjelov
nech nás Pán svojimi svätými anjelmi chráni v tomto smrteľnom živote
a privedie do večnej slávy. Amen.

Záverečná modlitba

Slávne knieža, svätý Michal, vodca a veliteľ nebeských zástupov, strážca duší,
premožiteľ odbojných duchov, služobník v dome Božského Kráľa
a náš obdivuhodný sprievodca, ty sa skvieš vznešenosťou a nadprirodzenými čnosťami,
obraciame sa na teba s dôverou a prosíme, aby nás chránil od každého zla
a svojou milostivou ochranou nám pomáhal slúžiť Bohu po všetky dni nášho života.

V. Oroduj za nás, slávny svätý Michal, knieža Kristovej Cirkvi.

R. Aby sme sa stali hodnými jeho prisľúbení.

Všemohúci a večný Bože, Ty si nám vo svojej nevýslovnej добрote
a milosrdnej túžbe spasiť všetkých ľudí ustanovil slávneho archanjela,
svätého Michala, za knieža Tvojej Cirkvi. Vyslobod' nás od našich nepriateľov,
aby nás netrýznili v hodine našej smrti, ale aby nás svätý Michal priviedol k Tebe.
Prosíme Ťa o to pre zásluhy Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

Jednoduchá ranná modlitba oslobodenia

Teba, Trojjediný Bože, a v Tvojom mene - v mene Otca i Syna i Ducha Svätého - prosíme: nech odídu z tohto miesta zlí duchovia, nech nepozerajú, nepočúvajú, neničia a nesejú zmätok do našej práce a našich plánov, ktoré podriadujeme Tvojmu spásnemu plánu. Bože, Ty si Pán a rozkazuješ aj zlým duchom: nech teda odídu a viac sa sem nevracajú! Amen.

Bože, najvyšší náš Pane, svojou mocou nás urob neviditeľných pre našich nepriateľov.

Svätý Michal archanjel, ktorý si spolu s anjelmi zvíťazil nad satanom v nebi, pomôž nám zvíťaziť nad ním na zemi!

S krížom v ruke sa modli: 7x Otče náš, Zdravas' Mária i Sláva Otcu. Potom tie isté modlitby **5x ku cti Kristových rán** a nakoniec **raz za Svätého Otca.**

Modlitba oslobodenia od zlých duchov

(+) - urobiť znak kríža

(+) V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Buď pozdravená, Nepoškvrnená Panna, ktorá si od prvej chvíle svojho Nepoškvrneného počatia porazila pýchu satana. Mária, Boh Otec Ťa tak miloval, že si Ťa vyvolil za Matku svojho Jednorodného Syna, a tak miloval svet, že poslal Ježiša, "aby nezahynul nik, kto v Neho verí, ale aby mal večný život" (Jn 3, 16). Tvoj Božský Syn, umierajúc na kríži za naše hriechy, ustanovil Ťa za našu duchovnú Matku a Prostredníčku milosti, aby si nám, adoptívnym deťom Nebeského Otca, pomáhala zachovávať vernosť krstným sľubom.

Vypros nám živú vieru, ktorá koná skrze lásku, aby sme žili podľa Božích prikázaní a vo všetkom vykonávali Jeho svätú vôľu. Tak veľmi si po tom túžila, keď si obsluhujúcim v Káne povedala: "Urobte všetko, čo vám povie" (Jn 2, 5).

A Ty, Pane, náš Spasiteľ, nám hovoríš, aby sme milovali Boha z celého srdca, z celej duše a z celej sily a ľudí milovali tak, ako ich Ty miluješ.

Matka naša a Kráľovná! Keď na nás útočí naša vlastná slabosť, satan a svet, prihováraj sa za nás u Ježiša, aby nám preukázal svoju milosť a zľutovanie.

Posielaj nám na pomoc nebeského Vojvodu, Michala archanjela, vodcu Božích zástupov a Tvojich anjelov, ktorých si Paňou a Kráľovnou.

Svätý Michal archanjel, ochranca svätej Cirkvi, dovoľávame sa Tvojej pomoci v boji s podvodnými nástrahami satana. Na začiatku sveta si ako vodca verných anjelov zvrhol z neba satana a vzbúrených anjelov; teraz teda prosíme, pomáhaj aj nám, veď tí zvrátení duchovia temna nás chcú odtrhnúť od Krista a Cirkvi, Jeho tajomného tela. Tak ako si vyviedol izraelský ľud z faraónovho otroctva, tak aj nás bezpečne prived' do zasľúbenej zeme Nebeského kráľovstva. Posielaj svojich anjelov, aby nás podporovali v úsilí o dosiahnutie spásy.

Svätí apoštoli a učenici, ktorých Kristus Pán ustanovil za pastierov svojej Cirkvi, vyproste nám silu potrebnú na prekonanie útokov zlých duchov.

A vy, svätí mučeníci, ktorí ste preliali svoju krv za Krista a tak ste vydali najvyššie svedectvo svojho života; orodujte za nás, aby sme nepodľahli zhubným klamstvám satana.

Odvážni vyznávači a čisté panny a všetci Boží svätí a sväté, vyprosujte nám Božiu milosť, aby sme vytrvalo odmietali klamné pokušenia zlých duchov a zotrvali do konca pozemskej skúšky v láske Ježiša Krista.

Pomáhajte nám, naši svätí patróni! Prídte nám na pomoc, svätí anjeli strážcovia, buďte stále pri nás, osvecujte našu myseľ, posilňujte našu vôľu a vedte nás k Bohu!

Pane Ježišu Kriste! Ty si povedal: *"Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi"* (Mt 28, 18) a posielajúc učeníkov na ohlasovanie Dobrej noviny o spásе, prisľúbil si im, že tých, "čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov" (Mk 16, 17) a dal si im moc poraziť všetku silu satana (porov. Lk 10, 19). Vo viere v tvoj prisľub: "A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta" (Mt 28, 20), ťa prosíme: pre moc Tvojho mena, nech od nás odídu všetci zlí duchovia a viac sa k nám nevracajú!

Pre Tvoju moc (+) Ťa, Pane Ježišu Kriste, prosíme: nech odídu preč duchovia pýchy, nečistoty, chamtivosti, závesti, obžerstva, hnevu a lenivosti!

Pre moc Tvojho mena (+) Ťa, Pane Ježišu Kriste, prosíme: nech od nás odídu duchovia klamstva, nenávisti, hádok, smilstva, podvodu, zrady, krádeže, vierolomnosti, pijanstva, narkómie, zabíjania nenarodených, eutanázie a každého zmätku: nech odídu od Božieho ľudu!

Pre silu Tvojej Krvi (+) Ťa, Pane Ježišu Kriste, prosíme: aby sa od nás vzdialili a nevracali sa späť zvrátení duchovia povery, mágie, čarov, astrológie, modlárstva, závesti, nezhody, sporov, rozkolov, mučenia, vražd a vojen!

Prosíme Ťa, Pane, nech od nás odíde satan neviery a pochybovania o nekonečnom milosrdenstve Boha! Nech od nás odíde ten mučiteľ, klamár a vrah, ktorý nás chce ponoriť do strachu a depresii; dohnať do zúfalstva a k samovražde!

Bože, plní dôvery v Tvoju nekonečnú dobrotu a milosť voláme: Všetko môžem v Ježišovi Kristovi, ktorý ma posilňuje Duchom Svätým v diele na slávu nebeského Otca!

Bože (+) Jediný v Trojici, prosíme Ťa: nech od nás odstúpia prekliati duchovia, nech odstúpia od našich rodín, bratov a sestier, od našich príbuzných, susedov, známych a priateľov!

Pre Tvoje umučenie a Tvoje oslávené rany (+) Ťa, Ježišu Kriste, prosíme: nech odstúpia od nás, od všetkých pokúšaných a tých, ktorých odporúčame najvyššiemu Bohu!

Pre Tvoje Sväté Meno (+) Ťa, Ježišu, prosíme: nech sa vzdialia od Svätej Cirkvi, od slovenského ľudu a od všetkých národov sveta!

Pre moc svätého znaku Kríža (+) Ťa, Pane, prosíme: vyžeň zlých duchov z našich bytov, domov, pracovísk, dedín a miest!

Zjednotení s Tebou Ťa, Pane Ježišu Kriste, prosíme: prikáž, aby nám neprekážali v práci a pri plnení našich každodenných povinností na Božiu slávu, neobťažovali nás pri modlitbe, svätých liturgických úkonoch, najmä pri slávení najsvätejšej eucharistie.

Teba, Boha Stvoriteľa (+), Boha Vykupiteľa (+), Boha Posväťiteľa (+), prosíme: rozkáž, aby sa duchovia sektárstva, okultizmu, špiritizmu, ateizmu a falošného mysticismus od nás vzdialili a neukazovali nám zdanlivo širokú a ľahkú cestu, ktorá v skutočnosti vedie do zatratenia duše a tela. Pošli ich pod kríž Ježiša Krista, nášho Pána a Spasiteľa!

Ó, najsvätejšia Krv nášho Spasiteľa! Tak ako si kedysi, predpovedaná krvou veľkonočného baránka, zachránila izraelský ľud pred smrťou, tak nám buď aj teraz, Krv Ježišova, cena našej spásy, ochrannou hradbou proti všetkým nástrahám diabla! Ty si hodna všetkej cti a slávy!

Nebeský Otče, my Tvoje deti, si obnovujeme krstné sľuby: zriekame sa satana a všetkého, čo mu patrí! Veríme v Teba, Boha, Stvoriteľa neba i zeme, anjelov a ľudí. Veríme v Ježiša Krista, Božieho Syna, ktorý sa stal človekom, zomrel na kríži a tretieho dňa vstal z mŕtvych. Veríme v Ducha Svätého, nášho Pána, Oživovateľa a Posväťiteľa. Veríme v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev. Veríme v spoločenstvo svätých, odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný v Božom kráľovstve.

Uznávame Preblahoslavenú Pannu Máriu, Matku nášho Pána Ježiša Krista, za našu duchovnú Matku a Kráľovnú neba a zeme!

Chceme zachovávať všetky Božie rady a prikázania, byť verní Kristovej Cirkvi, žiť v jednote s našimi biskupmi a kňazmi, uznávajúc neomylnosť Svätého Otca vo veciach viery a mravov!

Nech je v Nepoškvrnenej Panne Márii, vo svätom archanjelovi Michalovi, v anjeloch a všetkých svätých zvelebený Boh, jediný v Najsvätejšej Trojici! Otče, Synu, Duchu Svätý, spolu so zástupmi serafínov Ťa oslavujeme a voláme: Svätý, svätý, svätý! Pán Boh zástupov! Plné sú nebo i zem Tvojej slávy!

V tejto viere a láske Cirkvi chceme žiť a umrieť. Amen.

(Prežehnať sa so svätenou vodou a pokropiť ňou byt, prípadne iné miesto, ktoré potrebuje ochranu.)

Modlitba za víťazstvo nad zlom

Bože, Otče všemohúci, vševediaci a všemocný, Stvoriteľ neba i zeme, ktorý podivuhodne a neomylné riadiš celý vesmír, daj, aby každý človek plnil Tvoju najsvätejšiu vôľu a podľa nej žil.

Prinavráť poriadok, ustanovený pred vekmi, ktorý si dal stvorenstvu. Prekaz všetko úsilie satana, ktorý chce zničiť celé ľudstvo a celý svet; ktorý sa snaží zničiť každého človeka stvoreného na Tvoj obraz a podobnosť.

Ochráň nás, Nebeský Otče, pred všetkou jeho nenávisťou, obráň svet pred skazou, pred katastrofami a vojnami. Pozri na Ježiša Krista, svojho Syna, ktorý obetoval svoj nevinný život na kríži, aby nás vykúpil svojou Krvou.

Prosíme Ťa o to na príhovor Preblahoslavenej Panny Márie, svätého archanjela Michala, anjelov a svätých.

Úpenlivo Ťa prosíme, Neveský Otče, zachráň nás a oslobod' z osídíel satana, ktoré na nás neustále kladie. Zhliadni, Nebeský Otče, na našu slabosť a neschopnosť. Preto pokorne prosíme: Príd' na pomoc svojmu sužovanému ľudu, ukonči panovanie satana.

Svätý Michal archanjel, postav sa znova na čelo nebeského vojska a s tvojím zvolaním: "Kto ako Boh?!" príd' nám na pomoc v tomto nerovnom boji dobra so zlom, aby bol znova na svete nastolený pokoj. Amen.

Modlitba oslobodenia od prekliatia a pút

(Modli sa ju po kľačiacky, v duchu pod krížom alebo pri nohách zmŕtvychvstalého Pána!)

Pane Ježišu Kriste, verím, že si Boží Syn a jediná cesta k Bohu, že si zomrel na kríži za moje hriechy a vstal z mŕtvych.

Zriekam sa akejkol'vek svojej vzbury a svojich hriechov a poddávam sa Tebe ako svojmu Pánovi. Vyznávam pre Tebou všetky svoje hriechy a prosím Ťa o odpustenie všetkých hriechov - zvlášť tých, ktorými som sa otvoril prekliatiu. Oslobod' ma tiež od následkov hriechov mojich predkov a buď im milostivý!

Rozhodnutím svojej vôle v Tvojom mene, Pane Ježišu, sa zriekam ducha neodpustenia a zatrpknutosti a odpúšťam všetkým, ktorí mi ublížili alebo uškodili. Odpúšťam im tak, ako ja chcem, aby Boh odpustil mene. Konkrétne odpúšťam... (mená).

V Tvojom mene, Pane Ježišu, zriekam sa akýchkoľvek zväzkov so všetkým okultným: s každou formou ..., s každou osobou ..., miestom ... a predmetom. Ak mám nejaké styčné predmety, zaväzujem sa, že ich zničím. A v Tvojom mene, Pane Ježišu, ruším všetky satanove nároky voči mene.

Pane Ježišu Kriste, verím, že na kríži si na seba vzal všetky prekliatia, ktoré niekedy mohli doľahnúť na mňa. Preto ma teraz oslobod' od všetkých prekliatí, pôsobiacich v mojom živote. Prosím Ťa o to v Tvojom mene, Pane Ježišu Kriste.

Vo viere teraz prijímam Tvoje oslobodenie. A ďakujem Ti za to. Ďakujem. Ďakujem.

Pane Ježišu, otváram sa teraz pre prijatie Tvojho požehnania a prijmem ho tak, ako mi ho udelíš Ty, Tvojím spôsobom. Amen.

Modlitba z medaily svätého Benedikta

(zvlášť v pokušeniach, pri slove kríž je vhodné sa prežehnať)

Nech mi je svetlom svätý kríž + a nikdy vodcom prekliaty drak.

Chod'preč, satan, duch zlosti, nikdy ma nepokúšaj v márnosti.

Zlé je to, čo mi ponúkaš. Sám si svoje jedy vypil!

Sväteniny (medaily, škapuliare, kríže) sa majú nosiť posvätené kňazom.

Biblické dejiny - Božie kráľovstvo na zemi

Prvá cirkevná obec v Jeruzaleme

Život prvej Cirkvi. Pokrstení v Jeruzaleme tvorili prvú cirkevnú obec. Chodili ešte na modlitby do chrámu, ale schádzali sa aj do súkromných domov, kde ich apoštoli vyučovali, obetovali svätú omšu a podávali veriacim sväté prijímanie. Kresťanskú bohoslužbu pomenovali **lámaním chleba**. Po čase pripojovali k svätej omši tzv. **agapy**, to jest hody kresťanskej lásky, ktoré pripravovali zámožnejší kresťania svojím chudobným bratom.

Cirkev vzrastá. Aby sa rozmnožoval počet veriacich, Pán Ježiš robil veľké zázraky skrze apoštolov. Jedného dňa Peter a Ján šli do chrámu. Pri bráne ležal človek chromý od narodenia a prosil od apoštolov almužnu. Petrovi sa ho ulútostilo a povedal mu:

"Striebra a zlata nemám, ale čo mám, to ti dám. V mene Ježiša Krista

Nazaretského vstaň a chod!" (Sk 3, 6) Potom ho chytil za ruku a zdvihol. Chromý vyskočil na rovné nohy, išiel s apoštolmi do chrámu a velebil Pána Boha. Ľud, ktorý ho videl, hrnul sa za Petrom. Vtedy Peter prehovoril: "Izraelskí mužovia, čo pozeráte na nás, ako by sme vlastnou mocou urobili, aby tento chodil? Boh vašich otcov oslávil svojho Syna Ježiša Krista, ktorého ste vydali na smrť, a žiadali ste prepustiť muža-vraha. **Skrze vieru v Jeho meno uzdravil sa tento človek. Preto číňte pokánie!"** Mnohí zas uverili v Ježiša, takže počet pokrstených vzrástol na päťtisíc mužov.

Peter svedčí o Kristovi. Keď Peter kázal na dvore chrámu, prišla chrámová stráž a na rozkaz veľrady uväznila oboch apoštolov. Na druhý deň sa zišla celá veľrada a vyšetrovala apoštolov. Predviedli aj uzdraveného a pýtali sa apoštolov: "Akou mocou, alebo v mene koho ste učinili zázrak?" Peter naplnený Duchom Svätým, odpovedal: "Kniežatá ľudu a starší, počujte! Nech je známe vám všetkým a celému izraelskému ľudu, že (zázrak sme učinili) v mene Pána nášho Ježiša Krista Nazaretského, ktorého ste vy ukrižovali a ktorého Boh vzkriesil zmŕtvych. Skrze Neho stojí tento človek pred vami zdravý. **A niet v nikom inom spasenia, lebo nie je dané ľuďom pod nebom iné meno, v ktorom by sme mali byť spasení.**" (Sk 4, 12)

Veľkňazi, vidiac stálosť a hlboké presvedčenie apoštolov, ostali bezradní. Zakazovali apoštolom, aby neučili viac v mene Ježišovom. Ale Peter sa ohradil proti tomu: **"Súdte, či je spravodlivé viac poslúchať vás než Boha? My musíme hovoriť o tom, čo sme videli a počuli."** Keď apoštolov prepustili na slobodu, oni oslavovali Boha a ďalej smelo ohlasovali Krista.

Život prvých veriacich bol vzorný. Žil ako jedna rodina. Všetko pokladali za spoločné. Bohatší predávali polia a domy a peniaze za ne oddávali apoštolom, aby podporovali chudobných kresťanov. Skrze apoštolov diali sa mnohé zázraky, takže ľudia vynášali chorých na ulice, kade mal ísť apoštol Peter, aby aspoň tieň jeho postavy ich zatienil a aby ozdraveli. Ľud prichádzal aj z okolitých miest a prinášal chorých. Apoštoli ich zázračne uzdravovali. Tak rástol zo dňa na deň počet veriacich v Pána Ježiša. V chráme sa už oddelili od židovského ľudu.

Apoštoli svedkami Kristovej pravdy. Farizeji a saduceji so závisťou pozorovali blahodarné účinkovanie apoštolov. Napokon hlavný kňaz dal ich pochytať a uväzniť. Ale anjel Pánov v noci otvoril dvere žalára, vyviedol ich von a povedal im: "**Idte a v chráme kážte ľudu slová života večného!**" Apoštoli hneď za rána kázali v chráme Veľ'rada sa zišla, aby vyšetrovala apoštolov. Keď ich chceli predviesť, našli žalár zatvorený, ale apoštolov nebolo v ňom. Farizeji sa dozvedeli, že učia v chráme, preto ich dali priviesť. Najvyšší kňaz im povedal: "Prísno sme vám zakázali učiť v tom mene, a neposlúchli ste!" Peter rozhodne odpovedal: "**Viac treba poslúchať Boha než ľudí.**" (Sk 5, 29) Smelé slová apoštolov rozpálili hnev farizejov, takže sa strojili dať apoštolov zabiť. Vtedy vstal vo veľ'rade vážny učiteľ **Gamaliel** a povedal Zhromaždeným: "Izraelskí mužovia! Nechajte týchto ľudí. **Lebo ak je ich náuka od ľudí, toto dielo sa rozpadne. Ale ak je od Boha, nezrušíte ho, ale ukážete, že sa protivíte Bohu.**" Táto reč sa páčila všetkým. Na návrh saducejov predsa ich dali zbičovať pre neposlušnosť, zakázali im rozprávať ľudu v mene Ježišovom a prepustili ich. Apoštoli boli radi, že mohli trpieť za Pána Ježiša, preto ešte horlivejšie hlásali náuku Ježiša Krista v chráme aj po domoch.

Rozprava. *Prvί kresťania boli naplnení duchom Kristovým, preto ich život bol vzorný. Kresťania, žijúci podľa zásad Kristových, žijú vzorne aj dnes. Kto sa odkloní od náboženstva, klesá mravne.*

Poučenie. *Spravuj sa heslom: "Viac treba poslúchať Boha ako ľudí."*

Cirkev sa šíri v Palestíne

Diakoni. Počet veriacich zo dňa na deň rástol. Svätý krst prijímalo aj veľa chudobných, o ktorých sa apoštoli museli starať. Rozdeľovanie almužien im hatilo v kázaní Božieho slova, preto navrhli učeníkom, aby vybrali sedem nábožných mužov, ktorým by zverili starosť o chudobných. Apoštoli sa modlili nad nimi, vkladali na nich ruky a vysvätili ich za **diakonov** čiže **jáhnov**. Medzi nimi vynikal svätosťou a múdrosťou diakon **Štefan**.

Štefan, prvý mučeník. Diakon Štefan konal veľké divy a zázraky v Jeruzaleme. Veľa ľudí, aj židovských kňazov uverilo v Ježiša Krista. Iní však povstali proti Štefanovi ah hádali sa s Ním, ale nemohli odolať Jeho múdrosti, lebo Duch Svätý hovoril skrze neho. Vtedy Židia podplatili nečestných mužov, ktorí falošne svedčili, že sa Štefan rúhal Bohu a kázal proti zákonu Mojžišovmu. Preto ho chytili a postavili pred veľradu. On sa obhajoval rečou, v ktorej dokazoval, že Ježiš Kristus je slúbený Mesiáš. Keď hovoril, jeho tvár žiarila anjelskou krásou. Napokon zvolal: "Vy sa vždy protivíte Duchu Svätému, ako to robili vaši otcovia. Oni zabíjali prorokov, ale vy ste zradili a zavraždili samého Božieho Syna."

Keď Židia počuli toto obvinenie, plakali od zlosti a škripali zubami. Štefan, naplnený Duchom Svätým, pohliadol do neba. Uzrel slávu Božiu a Pána Ježiša stáť na pravici Božej a zvolal: "**Vidím nebesá otvorené a Syna človeka stáť na pravici Božej.**" (Sk 7, 55) Tu všetci skríkli, zapchávali si uši a vrhli sa na neho. Vylviekli ho z mesta. Svedkovia zložili si vrchné rúcha k nohám **Šavla** a kameňovali Štefana. On sa

modlil: "**Pane Ježišu, prijmi ducha môjho!**" Potom padol na kolená a zvolal veľkým hlasom: "**Pane, nepokladaj im to za hriech!**" Keď to povedal, zomrel v Pánovi. Aj Šavol privolil k jeho usmrteniu, lebo aj ten, čo strážil šaty, úradne vykonával trest kameňovania.

Svätý Šterfan zomrel asi v roku 37 po Kristovi Pánovi. O pravde Kristovej prvý vydal svedectvo mučeníckou smrťou, preto sa mu pred smrťou *zjavil Pán Ježiš*, aby ho posilnil. Ovocím jeho modlitby bolo obrátenie Šavla, ktorý sa stal horlivým apoštolom Ježiša Krista.

Prenasledovanie kresťanov. Po smrti svätého Štefana vypuklo v Jeruzaleme kruté prenasledovanie kresťanov. Ukruťnosťou predstihol všetkých mladý farizej **Šavol**. Chodil po domoch, hľadal veriacich a vláčil ich do žalárov. Veriaci sa rozprchli do okolitých krajín. Tam zvestovali vieru v Krista Pána. Len apoštoli ostali v Jeruzaleme.

Aj **diakon Filip** odišiel do Samarie a zvestoval tam evanjelium o kráľovstve Božom. Pán Boh potvrdil jeho reči mnohými zázrakmi, a preto veľmi mnohí uverili v Ježiša Krista. Filip ich pokrstil.

Apoštoli birmujú. Keď sa apoštoli v Jeruzaleme dozvedeli, že Samaria prijala Božie slovo, poslali ta Petra a Jána. Apoštoli sa modlili nad veriacimi, vkladali na nich ruky a oni prijali Ducha Svätého. Táto udalosť nám dokazuje, že Pán Ježiš ustanovil **sviatosť birmovania**, ktorú apoštoli riadne vysluhovali.

Simonia čiže svätokupectvo. Akýsi kúzelník **Šimon** stal sa tiež kresťanom. Keď videl, že skrze vkladanie rúk dostávali veriaci Ducha Svätého, ponúkol apoštolom peniaze, aby mu predali takú moc. Peter mu povedal: "Tvoje peniaze nech sú s tebou zatratené, lebo nie si úprimný. Čiň pokánie, aby ti Pán Boh odpustil tvoju nepravosť." Kto predáva alebo kupuje sväté veci za peniaze, spácha simóniu alebo svätokupectvo.

Sviatok svätého Štefana, prvého mučeníka, slávime 26. decembra.

Rozprava. *Stupne kňazských svätení sú: tonsúra, štyri nižšie svätenia a tri vyššie (podjáhenstvo, jáhenstvo a kňazské svätenie). Biskupská hodnosť je doplnkom kňazského stavu. Svätokrádež a svätokupectvo.*

Poučenie. *Odpúšťaj tým, čo ti krivdia a modli sa: "Pane, nepokladaj im to za hriech!"*

Mladosť apoštola Pavla

Pavol, ktorého hebrejské meno bolo **Šavol**, narodil sa v meste Tarsus v maloázijskej krajine Cilícii niekoľko rokov neskôr ako Pán Ježiš (asi v roku 6). Jeho otec si nadobudol rímske občianstvo, preto dal synovi okrem pôvodného mena aj rímske meno Paulus. Rodina Pavlova prísne zachovávala tradície farizejov. Keď chlapec odrástol, dal ho otec na štúdiá k slávnemu učiteľovi zákona Gamalielovi. Pavol žil v Jeruzaleme v čase, keď Spasiteľ trávil skrytý život v Nazarete. Pred jeho verejným vystúpením vrátil sa do Tarzu. Po nanebovstúpení Pána prišiel zas do Jeruzalema, lebo dúfal, že dostane vysoký úrad vo veľrade. V rodiacom sa kresťanstve videl videl najväčšieho nepriateľa pre židovské náboženstvo, preto kde len mohol, prenasledoval kresťanov. Zúčastnil sa aj na kameňovaní svojho Štefana. O krátky čas po jeho smrti ako

30-ročný dosiahol verejný úrad. Vyžiadal si od veľrady splnomocnenie, aby mohol prenasledovať kresťanov aj v diasporách. Najprv sa vybral do **Damasku**.

Obrátenie. Pavol so svojou družinou blížil sa k mestu. Zrazu ho ožiarilo svetlo z neba. Padol na zem a počul slová: "**Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?**" On sa pýtal: "Kto si, Pane?" A hlas odpovedal: "**Ja som Ježiš, ktorého prenasleduješ!**" Pavol, trasúc sa od ľaknutia, sa pýtal: "Pane, čo chceš, aby som konal?" Pán Ježiš mu povedal: "Vstaň a id' do mesta! Tam ti povedia, čo máš robiť." Šavol vstal, ale od nebeskej žiary oslepol. Spoločníci vzali ho za ruky a zaviedli do Damašku. Pavol tam činil prísne pokánie, za tri dni nič nejedol ani nepil.

Krst. Vtedy sa Pán Boh zjavil učeníkovi **Ananiášovi** a kázal mu: "Id' do ulice, ktorá sa volá Rovná, a v dome Júdovom nájdeš Šavla, ktorý sa modlí. **On mi je vyvolenou nádobou a roznesie moje meno medzi národami.**" Ananiáš našiel Šavla, vložil na neho ruky a povedal mu: "**Brat Šavol! Pán Ježiš ma poslal, aby si videl a naplnený bol Duchom Svätým.**" Po tých slovách Šavlovi padli akoby lupiny z očí a zas videl. Vstal a dal sa pokrstiť. Keď sa posilnil, hneď išiel do synagógy a hlásal, že Ježiš Kristus je Syn Boží a sľúbený Mesiáš.

V samote. Potom sa Pavol utiahol nan púšť do Arábie. Tam žil tri roky v prísnom pokání. Rozjímaním a modlitbou chystal sa na svoje verejné účinkovanie. Z púšte sa Pavol vrátil do Damašku a horlivo kázal o Pánu Ježišovi. Poprední Židia sa dohovorili, že ho zabijú. Dali strážiť všetky brány mesta, aby nemohol odísť. Ale kresťania odhalili sprisahanie a v noci spustili Pavla v koši cez múr. On sa ponáhlal do Jeruzalema.

Jeruzalemskí veriaci sa ho stránili, lebo neverili v jeho obrátenie. Až keď im Barnabáš, Ježišov učeník, vyrozprával, čo sa stalo v Damašku a ako horlivo kázal o Pánu Ježišovi, prijali ho medzi seba ako Ježišovho učeníka.

Pavol v Tarze. Pavol horlivo kázal aj v Jeruzaleme. Lenže aj tam ho chceli Židia usmrtiť. Preto ho apoštoli poslali do Tarzu, kde strávil dlhší čas v samote.

Poučenie. *Využi mladosť a vážne sa chystaj na život!*

Prvá apoštolská vizitácia

Cirkev v pokoji. Po búrke zo strany Židov, ktorá trvala niekoľko rokov, nastali pre Cirkev pokojnejšie časy. Rímsky miestodržiteľ Petronius sa staral, aby v Palestíne nevznikli nijaké rozborje. **Svätý Peter** využil pokoj. V Jeruzaleme ustanovil za biskupa **Jakuba mladšieho**, brata Júdovho, príbuzného Pána Ježiša. Sám navštívil kresťanské obce roztrúsené po celej Palestíne. Všade poučoval veriacich, povzbudzoval ich k vytrvalosti a prijímal do Cirkvi mnohých obrátených Židov aj pohanov. Pán Boh potvrdzoval jeho slová mnohými zázrakmi.

V Lyde. Pri návšteve v **Lyde** našiel človeka, ktorý ležal už osem rokov porazený. Peter mu povedal: "**Eneáš, Pán Ježiš Kristus ťa uzdravuje. Vstaň a usteľ si!**" Chorý hneď vstal. Zázrak mocne pôsobil na ľud; mnohí uverili v Pána Ježiša.

V Jope, prístavnom meste, žila akási učeníčka **Tabita**. Bola známa svojím milosrdenstvom a dobrými skutkami. V tom čase ochorela a zomrela. Učeníci poslali pre

Petra do Lydy, lebo dúfali, že ju vzkriesi. Apoštol Peter prišiel. Chudobné ženy a vdovy ho obstali a s plačom mu rozprávali, koľko dobrého im Tabita preukázala. Peter si kľakol a modlil sa. Potom zavolať na mŕtvu: "**Tabita, vstaň!**" Ona otvorila oči a sadla si. Pre tento zázrak veľmi mnohí uverili v Pána Ježiša. Peter ostal za dlhší čas v Jope, aby upevnil kresťanov vo viere.

Kornélius. V Cézareji, kde sídlili rímski prokurátori, žil aj pohanský stotník **Kornélius**, veliteľ čaty. (Čata bola desatina pluku a mala asi 600 mužov.) Kornélius bol pobožný. Dozvedel sa o Pánu Bohu, rád sa modlieval k Nemu a dával hojné almužny chudobným. Raz sa mu zjavil anjel a povedal mu: "**Kornélius, Boh vypočul tvoje modlitby. Pošli do Jopy a zavolaj istého Šimona, ktorý sa volá Peter. On ti povie, čo máš robiť.**"

Petrovo videnie. Na druhý deň, keď sa poslovia Kornéliovi blížili k Jope, Peter sa modlil na streche domu. (Domy na východe majú rovné strechy, na ktorých sa domáci často zdržujú.) Zrazu mal videnie: z neba sa spustil veľký obrus plný všelijakých jedál, ktoré mali Židia zakázané jesť. Peter počul hlas: "**Vstaň a jedz!**" Ale on sa zdráhal: "Nečisté nebudem jesť!" A hlas mu odpovedal: "**Čo Boh očistil, ty nenazývaj nečistým!**"

Kým Peter ešte rozmýšľal, čo má znamenať videnie, traja poslovia Kornéliovi prišli do domu a dopytovali a na Petra. Keď mu rozpovedali, čo sa stalo s Kornéliom, na druhý deň vybral sa s nimi do Cézarey.

Pvý pohan pokrstený. Kornélius vyšiel Petrovi naproti a padol pred ním na kolená. (Na východe tak pozdravovali vzácných hostí.) V jeho dome sa zišlo mnoho ľudí, ktorí túžili po Kristovej náuke. Svätý Peter ich poučil o Pánu Ježišovi. Kým ešte hovoril, zostúpil na nich Duch Svätý a všetci velebili Pána Boha. Peter ich dal všetkých pokrstiť. (Sk 10)

V Antiochii. V tom čase apoštol Peter navštívil aj **Antiochiu**, stredisko rímskeho impéria v Ázii. Usporiadal tam cirkevnú obec a sám bol jej biskupom. V Antiochii po prvý raz pomenovali veriacych kresťanmi (christiani), to jest prívrženci Kristovi. Keď Peter dokončil vizitáciu kresťanských obcí, vrátil sa do Jeruzalema. Do Antiochie poslal učeníka **Barnabáša**, aby viedo tamojšiu obec. Barnabáš povolal **Pavla** z Tarzu a obaja horlivo vyučovali ľud vo viere.

Poučenie. *Pamätaj si, že nosíš vznešené meno kresťan!*

Apoštol Peter v žalári

Nové prenasledovanie. Roku 41 po Kristu Pánu zmocnil sa vlády v celej Palestíne **Herodes Agrippa I.**, vnuk Herodesa Veľkého, lebo Filip, vládca Perey, zomrel a Herodes Antipas bol poslaný do vyhnanstva. Herodes chcel sa zavdačiť Židom. Roku 42 po Kristu Pánu zajaľ apoštola **Jakuba staršieho**, brata svätého Jána, a dal ho sťaf. O krátky čas uväznil aj hlavu Cirkvi - svätého **Petra** a chcel ho dať pred celým národom popraviť. Cez veľkonočné sviatky dal ho prísno strážiť štyrom štvoricami vojakov. Aj v

podzemnom žalári stáli pri ňom dvaja vojaci a Peter bol k nim reťazami pripútaný. Ale Cirkev bez prestania modlila sa za neho.

Vyslobodenie. V noci pred popravou spal Peter medzi strážnikmi. Zrazu sa zjavil pri ňom anjel, zobudil ho a kázal mu: "Vstaň chytro!" Vtedy mu spadli reťaze z rúk. Potom mu kázal anjel: "Opáš sa a podviaž si obuv (sandále)!" Keď bol hotový, anjel ho vyzval: "Obleč si plášť a pod' za mnou!" Peter išiel z anjelom, no nevedel, či je to skutočnosť, alebo či má len videnie. Prešli prvú aj druhú stráž, prišli k veľkej železnej bráne, ktorá viedla z hradu do mesta, a tá sa im sama otvorila. Anjel ho predviedol cez jednu ulicu a potom zmizol. Keď Peter ostal sám, spamätal sa a vravel si: **"Teraz viem, že Pán poslal svojho anjela a vytrhol ma z ruky Herodesovej a zo všetkého očakávania židovského ľudu."** (Sk 12, 11)

Odchod z Ríma. Potom sa Peter ponáhlal do domu Márie, matky evanjelistu **Jána Marka**. Tam boli zhromaždení kresťania a modlili sa za neho. Všetci ustrnuli nad jeho neočakávaným príchodom. On im rozpovedal, ako ho Pán Boh vyslobodil zo žalára. Potom im kázal, aby to oznámili svätému Jakubovi, jeruzalemskému biskupovi, a ostatným učeníkom a hneď odišiel z Jeruzalema. Navštívil Antiochiu, kde vysvätil biskupa a odcestoval do **Ríma**. Tam zriadil cirkevnú obec a bol jej biskupom až do svojej smrti. Tak sa stal Rím, stredisko svetovej ríše, aj sídlom hlavy Cirkvi - pápeža.

* *Reťaze*, ktorými bol svätý Peter zviazaný, údajne sa zachovali. Podľa tradície zázračne sa spojili s tými, ktorými bol svätý Peter spútaný v Ríme pred svojou smrťou. Uložené sú v Ríme v chráme *Sancti Petri ad vincula*, ktorý pochádza zo 4. storočia.

Apoštoli hlásajú Krista. V tom čase aj ostatní apoštoli sa rozišli do rozličných krajín a hlásali vieru Ježiša Krista. Len svätý **Jakub mladší** ostal v Jeruzaleme ako tamojší biskup. Vynikal mimoriadnou svätosťou života. Aj Židia si ho ctili a jemu jedinému z učeníkov Pán dovolil chodiť do svätej chrámu medzi kňazov. Veľa Židov priviedol do ovčince Kristovho.

Trest Boží. Herodesa, prenasledovateľa apoštolov, stihol zaslúžený trest. Upadol do ťažkej choroby. Utiahol sa do Cézarey Filipovej a tam v roku 44 po Kristovi Pánovi biedne zomrel. Červy za živa žrali jeho telo. Po jeho smrti väčšina územia pripadla pod správu rímskych miestodržiteľov, ktorí sídlili v Antiochii. Oni zasa ustanovili *prokurátorov* v Palestíne.

Poučenie. *Modlievaj sa na úmysly svätého Otca a za svätú Cirkev!*

Prvá apoštolská cesta svätého Pavla (roky 45 - 49)

Pavol a Barnabáš. Po odchode svätých Petra do Ríma, svätý Pavol a Barnabáš účinkovali v sýrskej Antiochii. Roku 45 Duch Svätý vnukol predstaveným cirkevnej obce, aby oboch vysvätili za biskupov a prepustili ich kázať slovo Božie pohanom. Keď sa obaja prichystali na to pôstom a modlitbou, predstavení položili na nich ruky a vysvätili ich za biskupov.

Na Cypre. Svätý Pavol a Barnabáš, vedení vnuknutím Ducha Svätého, plavili sa cez Selenciu na ostrov **Cyprus**. Išiel s nimi aj ich učeník **Ján Marek**, evanjelista. Prešli

celý ostrov od Salaminy až po Paphos, všade horlivo kázali slovo Božie a v mene Pána Ježiša robili mnohé divy. Mnohí sa dali pokrstiť, medzi nimi aj Sergius Paulus, miestodržiteľ ostrova.

V Malej Ázii. Z Cypru sa plavili do Malej Ázie. Všade kázali Židom aj pohanom a veľmi mnohí sa obrátili. Neobrátенí Židia sa pohoršovali, že aj pohanom sa káže slovo Božie, a začali osočovať apoštolov. V Antiochii pobúrili proti nim mestské úradníctvo a ľud a vyhнали ich z mesta. Oni otriasli prach zo svojich nôh a odišli do Ikonie. Kázali tam za dlhší čas a veľké množstvo ľudu uverilo, lebo videlo mnohé zázraky. Ale nepokrstení Židia aj tu pobúrili pohanov a chceli apoštolov kameňovať. Oni sa to zavčasu dozvedeli a odišli do Lystry.

Svätý Pavol uzdravil v Lystre človeka, chromého od narodenia. Keď to ľud videl, hovoril: "**Bohovia v ľudskej podobe zostúpili k nám.**" (Barnabáša pokladali za Jupitera a Pavla za Merkúra.) O chvíľu Jupiterov kňaz priviedol dvoch ovenčených býkov a chcel ich pred nimi obetovať. Apoštoli bežali medzi ľud a kričali: "Mužovia, čo to robíte? Aj my sme smrteľní ľudia ako vy, ale vám zvestujeme, aby ste sa obrátili od týchto márností k živému Bohu, ktorý učinil nebo i zem."

Vtedy prišli do Lystry Židia z Antiochie a pobúrili ľud proti apoštolom. Tí, čo neuverili, chytili svätého Pavla a kameňovali ho. Keď mysleli, že je už mŕtvy, vyvliekli ho za mesto a jeho telo hodili na pospas divej zveri. Ale Pán Boh ho zázračne uzdravil. Učeníci ho zaviedli do mesta a na druhý deň odišiel do Derbe.

Spiatočná cesta. Židia osočovali aj veriacich, preto sa apoštoli z Derbe vrátili, navštívili všetky kresťanské obce a povzbudili veriacich k vytrvalosti. Veriacim všade ustanovili kňazov. Asi v roku 49 vrátili sa do Antiochie v Sýrii. Kresťania sa potešili, keď sa dozvedeli, že aj pohanom sa otvorili brány spasenia.

Apoštolský snem. Vtedy vznikol v Antiochii vážny vieroučný spor: **či majú pohani najprv prestúpiť na židovstvo a zachovávať zákon Mojžišov a až potom prijať krst?** Žiadali to kresťania, obrátení zo židovstva. Predstavení Cirkvi v Antiochii poslali svätého Pavla a Barnabáša do Jeruzalema k svätému Petrovi, aby spornú otázku rozriešil. Svätý Peter sa práve vrátil do Jeruzalema, lebo cisár Klaudius vypovedal všetkých Židov z hlavného mesta. Aj kresťania museli opustiť Rím.

Roku 50 zvolal svätý Peter apoštolov a biskupov do Jeruzalema na prvý snem. Svätý Peter na ňom predsedal a snem sa uzniesol, že podľa vôle Pána Ježiša obrátení pohani nemusia zachovávať predpisy Mojžišovho zákona. Potom poslali vážených kňazov so svätým Pavlom a Barnabášom do Antiochie s **pastierskym listom** pre všetkých veriacich. List znel: "**Apoštoli a starší bratia (to jest biskupi) tým, ktorí sú v Antiochii a bratom, ktorí sú z pohanstva, pozdravenie.** Pretože sme počuli, že niektorí, čo vyšli od nás, ktorým sme nekázali, zmiatli vás slovami a mýlili vaše mysle, poslali sme k vám mužov s našimi najmilšími, Barnabášom a Pavlom. Oni vám povedia naše rozhodnutie. **Lebo videlo sa Duchu Svätému a nám neklásť na vás viac nijakého bremena, iba toto potrebné:** Aby ste sa zdržovali od vecí obetovaných modlám, od krvi a vecí zadusených a od smilstva. Keď sa toho budete chrániť, dobre

urobíte. Majte sa dobre!" (Smilstvo je hriech, jesť mäso, ktoré bolo obetované modle, znamenalo účasť na modloslužbe a ostatných vecí mali sa kresťania na čas zdržovať, aby nepohoršili Židov.)

Rozprava. *Pápežské encykliky sú pastierske listy, určené pre celú Cirkev, v ktorých pápež vysvetľuje dôležité náboženské otázky. Aj biskupi vydávajú pastierske listy, ktoré sa potom čítajú veriacim v kostoloch.*

Druhá apoštolská cesta svätého Pavla (roky 50 - 53)

Timotej, sprievodca Pavlov. Koncom roku 50 vybral sa svätý Pavol na druhú apoštolskú cestu. Navštívil cirkevné obce v **Malej Ázii**. V Lystre našiel horlivého učeníka **Timoteja** a vzal si ho za pomocníka. Spolu pochodili krajiny Malej Ázie až po mesto **Troas**. Tam mal svätý Pavol videnie: Macedónsky muž ho prosil: "Príď k nám a pomôž nám!" V Troade sa pripojil k nim aj učeník **Lukáš**.

V **Macedónsku** navštívili mestá **Filipy** a **Tesaloniku** (Solún) a veľa ľudí priviedli ku Kristu Pánu. Ale aj tam strojili Židia úklady svätému Pavlovi, preto odišiel do **Atén**, hlavného mesta Atiky. Mesto bolo oddané pohanskej modloslužbe. Poprední mužovia zaviedli svätého Pavla do aeropagu (miesto, kde mávali súdy a zhromaždenia) a pýtali sa na jeho nové učenie. On im hovoril: "Aténski mužovia, vidím, že ste veľmi pobožní ľudia. Lebo ako som sa prechádzal a prezeral som vaše modly, našiel som aj oltár s nápisom: Neznámemu Bohu. **Teda vedzte, že vám zvestujem toho Boha, ktorého vy neznajúc ctíte, ktorý učinil nebo a zem a dáva život všetkým, lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme.**" Potom im zvestoval Ježiša Krista. Niektorí sa mu posmievali, keď hovoril o vzkriesení, iní uverili.

V **Korinte**. Potom svätý Pavol odišiel do **Korintu**, bohatého mesta na Peloponéze. Tam kázal s veľkým úspechom rok a šesť mesiacov. Jeho učeníkom sa stal aj **Titus**. Keď zriadil v Korinte cirkevnú obec, vrátil sa do Antiochie.

Rozprava. *Solún je rodiskom svätého Cyrila a Metoda. Obrátenie našich predkov v 9. storočí. Písmo sväté v staroslovienčine.*

Poučenie. *Modli sa: "Svätý Cyril a Metod, orodujte za nás!"*

Tretia apoštolská cesta svätého Pavla (roky 53 - 58)

V Efeze. Na jeseň v roku 53 odišiel svätý Pavol na tretiu apoštolskú cestu. Išli s ním Timotej, Lukáš a iní učeníci. Zasa navštívil kresťanov v Malej Ázii a ponáhľali sa do Efezu. Tam našiel svätý Pavol ľudí, pokrstených krstom svätého Jána Krstiteľa. Poučil ich o Pánu Ježišovi, pokrstil a udelil im sväté birmovanie. Keď prijali Ducha Svätého, dostali dar reči a prorokovali. Svätý Pavol dva roky horlivo kázal v Efeze. Mnohí uverili v Pána Ježiša, lebo videli zázraky, ktoré vykonal. Ľud prichádzal k nemu, vyznával svoje hriechy (svedectvo o svätej spovedi v prvej Cirkvi!) a naprával chyby. Iní prinášali pohanské knihy a verejne ich spálili.

V Grécku. Mesto Efezus bolo strediskom modloslužby bohyně Diany. Mnoho pohanských pútnikov prichádzalo do jej chrámu. Z toho bohatli zlatníci, lebo zhotovovali

modely chrámu a draho ich predávali. Oni pobúrili ľud proti svätému Pavlovi. Apoštol napomenul učeníkov a veriacich k vytrvalosti a odišiel cez Macedónsko do Grécka. Ponavštevoval kresťanské obce a utvrdil ich vo viere. Z Korintu chcel sa vrátiť po mori do Ázie. Židia však mu strojili úklady, preto sa vrátil cez Macedónsku.

V Troade sa zišli veriaci na "lámanie chleba", to jest svätú omšu do súkromného domu. Svätý Pavol kázal dlho do noci. Akýsi mládenec sedel v okne, ale premožený spánkom padol z tretieho poschodia a zabil sa. Svätý Pavol ho vzkriesil. Potom sa plavil vedľa pobrežia Malej Ázie a zastavil sa v **Milete**. Povolal ta biskupov a kňazov z celého kraja a lúčiac sa s nimi napomínal ich: **"Dajte pozor na seba a na celé stádo, v ktorom Duch Svätý ustanovil vás za biskupov, aby ste spravovali Cirkev Božiu, ktorú vykúpil svojou krvou."** Keď ich požehnal, odcestoval cez Cézarei do Jeruzalema. V Cézarei prosili ho učeníci, aby nešiel do Jeruzalema, lebo Židia sa chystajú uväzniť ho. Ale svätý Pavol sa nedal odhovoriť a povedal im: **"Čo plačete a trápите moje srdce? Ved' som hotový nielen dať sa uväzniť, ale aj zomrieť v Jeruzaleme pre meno Pána Ježiša."** Vtedy učeníci odprevadili ho do Jeruzalema hovoriac: "Nech sa stane vôľa Pánova!"

Poučenie. Cez celý život riad' sa heslom: *Nech sa stane vôľa Pánova!*

Svätý Pavol vo väzení

Svätý Pavol uväznený. Kresťania v Jeruzaleme prijali svätého Pavla s veľkou radosťou. Zhromaždili sa u svätého Jakuba, jeruzalemského biskupa, a svätý Pavol im rozprával o všetkom, čo Pán Boh skrze neho učinil medzi pohanmi. Slávili sa práve sviatky Letníc, na ktoré prišli do Jeruzalema aj mnohí Židia z Malej Ázie. Keď uzreli svätého Pavla v chráme, pobúrili ľud proti nemu a kričali: "Izraelskí mužovia, pomôžte! Toto je ten človek, čo učí všade proti nášmu zákonu a proti svätému miestu." Ľud sa vrhol na svätého Pavla, bil ho vliekol ho z chrámu, aby ho ukameňoval. Ale zbadal to zavčasu veliteľ rímskej posádky a vyslobodil ich z rúk ľudu. Keď ho vojaci viedli do hradu Antónie, ľud sa hrnul za nimi a kričal: "Preč s ním!" Iní hádzali prach do vzduchu a chceli pohnúť ostatných, aby ho zabili. Ba vyše štyridsať mužov sa zaprisahalo, že nebudú nič jesť ani piť, kým nezabijú svätého Pavla. Syn Pavlovej sestry sa o tom dozvedel a oznámil to veliteľovi rímskej posádky. Ešte tej noci poslal veliteľ svätého Pavla pod ochranou dvoch stotín vojakov do Cézarei k prokurátorovi **Félixovi**.

V Cézarei. Svätý Pavol ostal vo väzení dva roky, hoci sa proti nemu nenašlo nič trestuhodného. Roku 60 stal sa prokurátorom **Porcius Festus**. Veľrada zasa žiadala, aby Pavla priviedli do Jeruzalema pred súd. Židia ho chceli na ceste zabiť. Ale svätý Pavol sa bránil: "Stojím pred súdom cisárovým a tam ma treba súdiť. Ak som niečo smrťhodného vykonal, nezdráham sa zomrieť, ale ak nie je nič pravda z toho, čo títo na mňa žalujú, nik ma nemôže vydať Židom. **Odvolávam sa k cisárovi!**"

Cesta do Ríma. Festus poslal svätého Pavla aj s inými väzňami do Ríma. Strážila ho stotina vojska. Učeník Lukáš dobrovoľne sprevádzal svätého Pavla. Pri Kréte dostala sa loď do prudkej víchrice. Plavci hádzali do mora náklad, ba aj náradie lode, ale víchor

neprestával. Za viac dní neuzreli slnko ani hviezdy. Cestujúci už strácali nádej na záchranu. Vtedy prehovoril k nim svätý Pavol: "Mužovia, mali ste ma síce poslúchnuť a nehýbať sa od Kréty, no aj teraz vás vyzývam, aby ste boli dobrej mysle, **lebo ani jeden z vás nezahynie, len loď sa potopí**. Tejto noci zjavil sa mi anjel toho Pána Boha, ktorému slúžim, a povedal mi: "Pavol, neboj sa, máš stáť pred cisárom. Preto ti Boh daroval všetkých, ktorí sú s tebou."

Na štrnásty deň priplávali k brehom ostrova **Malty**. Loď uviazla v plytčine a rozbúrené vlny mora ju rozbili. Ale všetkých 276 cestujúcich sa zachránilo, jedni vyplávali na neďaleký breh, ostatní sa ta dostali na brvnách rozbitej lode. Svätý Pavol na ostrove mnohých zázračne uzdravil. Po troch mesiacoch plavili sa vedľa Sicílie do Ríma. Rímski veriaci sa dozvedeli o jeho príchode a vyšli mu naproti.

V Ríme. Festus a najmä stotník Július, ktorý strážil svätého Pavla na ceste, podali o ňom cisárovi dobré správy. Preto cisár ho ponechal v miernej vyšetrovacej väzbe, kým ho nepostavil pred súd. Svätý Pavol býval v súkromnom dome, kde ho vždy strážil vojak. Keď vychádzal von, bol pripútaný za pravú ruku reťazou k vojakovi. Mal dovolené prijímať aj veriacich. Židia i pohani chodili k nemu a on ich poučoval o Božom kráľovstve. Aj mnohých vojakov z cisárskej gardy získal pre Krista Pána. Toto väzenie trvalo dva roky (roky 61 - 68). Správou o tomto väzení skončil svätý Lukáš svoju knihu: Skutky apoštolské.

Poučenie. Svätý Pavol obetoval všetko za Krista, lebo jeho láska k Pánu Ježišovi nemala hraníc. Miluj Pána Boha nadovšetko!

Ostatná činnosť a smrť svätých apoštolov

O ďalšej činnosti svätých Petra a Pavla a ostatných apoštolov ako o ich smrti ani Písmo sväté nehovorí. Dozvedáme sa to aspoň čiastočne z tradície. Je isté, že všetci apoštoli okrem svätého Jána zomreli mučeníckou smrťou. Tak sa stali najhodnovernejšími svedkami náuk, ktoré hlásali.

Svätí Peter a Pavol. Po jeruzalemskom sneme navštívil svätý Peter kresťanské obce v Malej Ázii a v Grécku. Po smrti cisára Klaudia (po roku 54) vrátil sa zas do Ríma a viedol tamojšiu cirkevnú obec až do svojej smrti.

Svätý Pavol odišiel z rímskeho väzenia do Španielska a potom na východ. Ešte raz navštívil kresťanov v Grécku a v Malej Ázii. V Efeze ustanovil za biskupa **Timoteja** a na Kréte **Títa**. Za cisára Neróna (roky 54 - 68) vrátil sa do Ríma.

Keď vypuklo krvavé prenasledovanie kresťanov, uvrhli oboch apoštolov do ťažkého mamertinského väzenia. Na rozkaz cisára Neróna v roku 67 umučili oboch: svätého Petra ukrižovali dolu hlavou a svätého Pavla ako rímskeho občana sťali mečom na Ostijskej ceste neďaleko Ríma. Spoločný sviatok apoštolských kniežať slávime 29. júna.

Svätý Jakub mladší, jeruzalemský biskup, horlivo viedol severnú cirkevnú obec. Asi v roku 62 pobúrili farizeji proti nemu ľud, lebo veľa Židov získal pre Krista Pána. Zvrhli ho z chrámového múru do priepasti a ubili kamením.

Svätý Júda Tadeáš, brat svätého Jakuba mladšieho, účinkoval v Arábii, v Perzii a napokon v Judsku. Keď jeho brata umučili, poslal veriacim v Judsku **list** a vyzýval ich k vytrvalosti. Kresťania vzývajú ho ako pomocníka v ťažkých životných okolnostiach.

Svätý Ondrej, brat Petrov, kázal evanjelium najmä v Skýtii (dnešné Rusko) a v Grécku. v meste Patras pohanovia ho ukrižovali. Jeho kríž mal podobu X.

Aj o **ostatných apoštoloch** tvrdí tradícia, že účinkovali v rozličných krajinách Ázie a zomreli za Krista mučeníckou smrťou. Viera v Krista Pána bola známa už v dobe apoštolskej po šírom svete a kresťania žili vo všetkých provinciách Rímskej ríše. Keď začalo prenasledovanie kresťanov, tisíce veriacich obetovali život za Krista Pána. Tertulián, obranca Cirkvi, mohol povedať: "Semen est sanguis martyrum", to jest: "Krv mučeníkov je semenom kresťanov."

Poučenie. *Viera v Ježiša Krista, za ktorú apoštoli a mučeníci položili svoje životy, zachovala sa aj nám. Vyznávaj ju povedome a ži podľa nej! Za dar svätej viery ďakuj Pánu Ježišovi slovami svätého Pavla: "Kráľovi vekov, nesmrteľnému, neviditeľnému, jedinému Bohu, česť a sláva na veky vekov. Amen!" (1 Tim 1, 17)*

Biblické dejiny - Náučné knihy Nového zákona

Listy svätých apoštolov

Náučné knihy Nového zákona sú **listy svätých apoštolov**. Spolu ich je 21, a to: 14 listov **svätého Pavla** a **7 katolíckych** (2 listy svätého Petra, 3 svätého Jána, 1 svätého Jakuba a 1 svätého Júdu).

a) **Listy svätého Pavla apoštola.** Svätý Pavol, apoštol národov, horel túžbou získať pre Krista Pána čím viac pohanov. Keď na niektorom mieste zriadil cirkevnú obec, ponáhlal sa ďalej. Po jeho odchode vznikli často medzi veriacimi pochybnosti o niektorej pravde svätého náboženstva, alebo sa vyskytli pohoršujúce prípady v živote veriacich. Svätý Pavol napísal takej obci list, v ktorom objasnil náuku Krista Pána, alebo napomenul veriacich k lepšiemu kresťanskému životu. Kňazi pri bohoslužbách čítali list veriacim. Po čase ho kresťania opisovali a posielali aj iným cirkevným obciam a posielali aj iným cirkevným obciam, kde sa tiež verejne čítal.

Svätý Pavol napísal listy: Rimanom (veriacim v Ríme), Korintanom (2), Galaťanom, Efezanom, Filipanom, Kolosanom, Solúnčanom (2), Židom (Hebrejom), Títovi, Timotejovi (2) a Filemonovi. Apoštol podal v nich takmer celú náuku Ježiša Krista.

b) **Katolícke listy** sú listy ostatných apoštolov. Menujeme ich preto katolíckymi (všeobecnými), lebo sú určené pre celú Cirkev; kým listy svätého Pavla boli určené pre jednotlivé obce.

Svätý Peter sa dozvedel, že veriaci musia znášať veľa príkoria od pohanov. Preto im poslal dva listy, v ktorých ich povzbudzuje k vytrvalosti vo viere. Ten istý cieľ má aj list **svätého Jakuba mladšieho**. V jeho liste nachádza sa aj svedectvo o sviatosti pomazania nemocných a dôležitý dôkaz o tom, že ku spaseniu okrem viery potrebné sú aj dobré skutky.

Svätý Ján napísal veriacim tri listy. Varuje kresťanov pred bludármi, ktorí siali medzi ľud kúkol' bludov.

Svätý Júda (Tadeáš) napísal list kresťanom v Palestíne. Tamojší kresťania po smrti svätého Jakuba mladšieho, Júdovho brata, veľa trpeli od Židov aj od pohanov. Apoštol ich povzbudil k stálosti.

Ukážky listov svätých apoštolov

Z listu svätého Pavla Rimanom. Pozdravenie: "Pavol, sluha Ježiša Krista, povolaný apoštol, pridelený k evanjeliu Božiemu, ktoré predtým bol prisľúbil skrze svojich prorokov vo svätých písmach o svojom Synovi, ktorý sa mu narodil zo semena Dávidovho podľa tela, ... skrze ktorého sme dostali milosť a apoštolstvo slúžiť viere medzi všetkými národmi pre Jeho meno, medzi ktorými ste i vy povolaní od Ježiša Krista, všetkým, ktorí sú v Ríme, milým Božím, povolaným svätým. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca a od Pána Ježiša Krista!"

Apoštol poučuje kresťanov, ako majú žiť. "Prosím vás, bratia, pre milosrdenstvo Božie, aby ste vydávali svoje telá za obeť živú, svätú, Bohu ľúbeznú, na duchovnú svoju službu. Nepripodobňuje sa tomuto svetu, ale sa premeňte obnovením svojej mysle, aby ste vyskúmali, či je vôľa Božia dobrá, ľúbezná a dokonalá. Lebo hovorím každému z vás skrze milosť, ktorú som dostal, aby ste viac nemysleli o sebe, než treba myslieť, ale aby ste zmýšľali skromne (o sebe) ... Máme rozdielne dary podľa milosti, ktorá je nám daná. ... Láska (vaša) nech je bez pretvarovania. Nenávidte zlé a pridržajte sa dobrého. Láskou bratskou sa vospolok milujte, úctivosťou sa vospolok predchádzajte, v horlivosti nepopúšťajte, duchom budte vrúcni, Pánu slúžte! Budte v nádeji veselí, v súžení trpezliví, v modlitbe vytrvalí. Svätým (to jest kresťanom) v potrebách pomáhajte, pohostinstvo pestujte! Dobrorečte tým, ktorí vás prenasledujú, dobrorečte a nepreklínajte! Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi! Budte napospol jedného zmýšľania. ... Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé. ... Najmilší, nepomstite sa, ale ustúpte hnevu, ako je napísané: Moja je pomsta, Ja odplatím, hovorí Pán. ba keď je tvoj nepriateľ hladný, nasýť ho, keď je smädný, napoj ho! Lebo keď to spraviš, nahrnieš mu na hlavu žeravého uhlia. Nedaj sa premôcť zlu, ale premáhaj zlo dobrotou!" (Rim 12)

Z listu svätého Pavla Efezanom. Pozdravenie: "Pavol, apoštol Ježiša Krista z vôle Božej, všetkým svätým, ktorí sú v Efeze a veria v Krista Ježiša. Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca a od Pána Ježiša Krista!" (Ef 1, 1)

Apoštol píše veriacim z rímskeho väzenia a napomína ich, aby čnostne žili: "Prosím vás, ja, väzeň v Pánu, aby ste žili dôstojne povolaniu, ku ktorému ste povolaní, so všetkou poníženosťou a krotkosťou, s trpezlivosťou, znášajúc sa vospolok v láske, usilujúc sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja: jedno telo a jeden duch, ako ste povolaní v jednej nádeji svojho povolania. Jeden Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nado všetkých a skrze všetko a vo všetkých vás. Ale každému z nás dostala sa milosť podľa miery podarovania Kristovho ... On dal niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných zas za evanjelistov, iných za pastierov (duš) a učiteľov, aby zdokonaľovali svätých, vykonávali služby (Božie) a budovali telo Kristovo

(to jest Cirkev), aby sme všetci dospeli k jednote viery a k poznaniu Syna Božieho ... Nuž obnovte sa na duchu a oblečte si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a v opravdivej svätosti. Preto odložte lož a každý hovorte pravdu svojmu blížnemu, lebo sme vospolok údmi. Hnevajte sa, ale nehrešte: nech slnko nezapadá nad vašim hnevom! Nedávajte miesto diablu! (v srdci plnom hnevu). Kto kradol, nech už nekradne, ale radšej nech pracuje, konajúc svojimi rukami, čo je dobré, aby mal z čoho udeliť tomu, kto trpí núdzu. Nezarmucujte Svätého Ducha Božieho, skrze ktorého ste poznačení ku dňu vykúpenia. Všetka trpkosť a hnev, nenávisť, krik a rúhanie so všetkou zlosťou nech sa vzdiali od vás. Budte vospolok dobrotiví, milosrdní, odpúšťajúci jeden druhému, ako i Boh odpustil vám pre Krista." (Ef 4) "Teda budte nasledovníkmi Božími ako najmilší synovia a žite v láske, lebo i Kristus nás miloval a vydal sa za nás ako dar a obeť Bohu na lúbeznú vôňu. Smilstvo a každá nečistota alebo lakomstvo nech sa ani nespomína medzi vami, ako sa sluší na svätých ... Lebo vedzte a rozumejte to, že žiaden smilník ani lakomec ... nemá dedičstva v kráľovstve Kristovom a Božom. Nech vás nikto nezvedie márnymi rečami, lebo pre tieto veci prichádza hnev Boží na synov nevery. Boli ste kedysi tmou, ale teraz ste svetlom v Pánovi. Ako synovia svetla žite, lebo ovocie svetla je vo všetkej доброте, spravodlivosti a pravde." (Ef 5, 1 - 9)

Z 1. listu svätého Pavla Korinťanom. *Apoštol Pavol poučuje o ustanovení Sviatosti Oltárnej a o dobrom svätom prijímaní.* "Prijal som od Pána, čo som vám aj oznámil, že Pán Ježiš v tú noc, ktorú bol zapredaný, vzal chlieb a keď poďakoval, lámal a riekol: "Vezmite a jedzte, toto je moje telo, ktoré sa vydá za vás. Toto čiňte na moju pamiatku." Podobne (vzal i kalich, keď povečeral a riekol: 'Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Koľko ráz budete (z neho) piť, toto robte na moju pamiatku. Kedykoľvek budete jesť tento chlieb a piť tento kalich, budete zvestovať smrť Pánovu, dokiaľ nepríde. Kto bude jesť tento chlieb alebo piť kalich Pánov nehodne, previní sa proti telu Pánovmu a krvi Pánovej. Preto nech človek skúma seba a tak nech je z tohto chleba a pije z kalicha, lebo kto nehodne je a pije, je a pije si súd, lebo nerozsudzuje telo Pánovo. Preto sú medzi vami mnohí chorí a slabí, ba mnohí zomreli. Keby sme súdili sami seba, neboli by sme súdení. Keď sme súdení, bývami trestaní od Pána, aby sme neboli zatratení s týmto svetom." (1 Kor 11, 23 - 32)

Z listu svätého Pavla Galaťanom. *Apoštol napomína kresťanov, aby si chránili milosť Božiu. Milosť je sloboda ducha, hriech je otroctvo diabla. Najlepšie to vidno, keď porovnáme ovocie tela s ovocím ducha.* "Bratia, stojte a neberte na seba otrocké jarmo! Povolani ste ku slobode. Nezneužite slobodu za príležitosť k telesnosti (otročeniu telu), ale slúžte si vospolok skrze duchovnú lásku. Celý zákon vyplňuje sa v jednom slove (to jest v jednom prikázaní): "Miluj blížneho svojho ako seba samého!" Ak sa vospolok hryziete a žeriete, dajte pozor, aby ste jedni druhých nestrávil. Hovorím vám: 'Duchom chodte a nebudete konať žiadosti telesné, lebo telo žiada proti duchu a duch proti telu. Telo a duch sa vzájomne protivia, aby ste nečinili, čo by ste (sami) chceli.' Ak ste vedení duchom, nie ste pod zákonom (to jest ste bez viny).

Skutky tela sú: smilstvo, nestydatosť, chlípnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, škriepky, nenávisť, hnevy, zvady, rôznice, rozkoly, závisť, vraždy, opilstvá, obžerstvá a

tým podobné, o ktorých vám predpovedám, ako som už predpovedal, že ktorí také veci činia, nevojdú do kráľovstva Božieho.

Ale ovocie ducha je: láska, radosť, pokoj, trpezlivosť, dobrotivosť, dobrota, zhovievavosť, krotkosť, vernosť, skromnosť, zdržanlivosť, čistota. Proti takým veciam niet zákona; lebo ktorí sú Kristovi, ukrižovali svoje tlo s hriechami i s náruživosťami.

Keď žijeme duchom, duchom aj chodíme. Netúžme po márnej chvále, nepopudzujeme jedni druhých a nezávidíme jedni druhým." (Gal 5, 13 - 26)

Krásnym dokončením listu sú slová svätého Pavla: "Nech je ďaleko odo mňa, aby som sa chválil. Chválim sa iba krížom Pána nášho Ježiša Krista, skrze ktorého je mi svet ukrižovaný a ja svetu. Ostatne nech mi nie je nikto na obtiaž, lebo nosím jazvy Pána Ježiša na svojom tele. Bratia, nech je milosť Pána nášho Ježiša Krista s vaším duchom. Amen." (Gal 6, 14 - 17)

Z listu svätého Pavla Filipanom. *Apoštol pripomína, že zmluva Starého zákona pominula, lebo Kristus Pán založil novú zmluvu a novú obeť.* "Bratia! Tak zmýšľajte o sebe, ako Ježiš Kristus, ktorý - zmaril seba samého, keď si vzal podobu sluhovskú a stal sa podobný ľuďom a zovňajškom bol pokladaný za človeka. Uponížil seba samého a bol poslušný až na smrť, a to smrť na kríži. Preto ho Boh (Otec) povýšil a daroval mu meno, ktoré je nado všetky mená, aby v mene Ježišovom pokľaklo každé koleno tých, ktorí sú v nebesiach, na zemi i pod zemou, a aby každý jazyk vyznával, že Pán Ježiš Kristus je v sláve Boha Otca." (Flp 2, 8 - 11)

Z listu svätého Pavla Židom (Hebrejom). *Apoštol pripomína, že zmluva Starého zákona pominula, lebo Pán Ježiš založil novú zmluvu aj novú obeť.* "Prvá zmluva (Starého zákona) mala obradné ospravedlnenia a svetskú svätyňu (to jest pozemskú svätyňu). Ale prišiel Kristus, ako najvyšší kňaz budúcich dobrôt (vnútorného posvätenia a večného blahoslavenstva) a cez väčší a dokonalejší stánok, nie rukou robený, to jest nei tohto stvorenia, ani nie s krvou kozľacou alebo teľacou, ale so svojou vlastnou krvou raz vstúpil do svätyne, pretože našiel večné vykúpenie. Ak krv z kozlov a z býkov a pokropenie popolom jalovice posväcovalo poškrvených ľudí a boli čistí na tele, o koľko viac krv Kristova, ktorý skrze Ducha Svätého obetoval sám seba nepoškrveného Bohu, očistí nám svedomie od mŕtvych skutkov (hriechov), aby sme slúžili živému Bohu. Preto je (Kristus) prostredníkom novej zmluvy, aby skrze smrť, ktorú podstúpil za vykúpenie priestupkov - dosiahli prisľúbené večné dedičstvo tí, ktorí sú povolani." (Žid / Hebr 9, 11 - 15)

Z listu svätého Pavla Židom (Hebrejom). *Apoštol poučuje, že Kristus Pán je veľkňaz, ktorý obetoval seba na spasenie ľudí.* "Podľa podobenstva Melchizedechovho povstal druhý kňaz, ktorý sa nestal kňazom podľa telesného pôvodu (z rodu Áronovho), ale mocou neporušiteľného života. (O Pánu Ježišovi svedčí prorok): Ty si kňaz naveky podľa radu Melchizedechovho. (Príchodom Kristovým) bol zrušený predošlý zákon pre jeho slabosť a neúčinnosť ... Ježiš Kristus stal sa ručiteľom lepšej zmluvy. Aj pred Ním boli kňazi, ale smrť zabránila im ostať. Kristus má večné kňazstvo, lebo ostáva naveky, preto večne môže spasiť tých, ktorí pristupujú k Bohu skrze Neho, lebo vždy bude žiť, aby sa prihovárал za nás. Slušalo sa, aby sme mali veľkňaza, ktorý je svätý, nevinný a

nepoškvrnený, oddelený od hriešnikov a vznešenejší ako nebesia, ktorý nepotrebuje každý deň prinášať obety najprv za svoje hriechy ako robia kňazi, a potom za hriechy ľudu, lebo to učinil raz, keď obetoval sám seba." (Žid / Hebr 7, 15 - 27)

Z listu svätého Petra apoštola. *Apoštol pripomína veriacim večný život v nebi a povzbudzuje ich, aby vytrvali v dobrom a zaistili si nebo.* "Premilení! Už druhý list vám píšem. Povzbudzujem (vás) skrze napomínanie, aby ste pamätali na slová, ktoré som predpovedal zo svätých prorokov, a na prikázania vašich apoštolov Pánových. Najprv vedzte, že v posledných dňoch prídu s klamom posmievači, ktorí žijú podľa vlastných žiadostí, a povedia: "Kdeže je Jeho (Kristov) prisľúbený príchod? Veď ako otcovia usnuli, to jest ako zomierali patriarchovia, tak sa deje neprestajne s nami' ... Na jedno nezabudnite, že jeden deň u Pána (je) ako tisíc rokov a tisíc rokov, ako jeden deň. Pán neodkladá so svojím sľubom, ako niektorí myslia, lež je zhovievavý pre vás, lebo nechce, aby niektorí zahynuli, ale aby sa všetci obrátili a robili pokánie. Deň Pánov (súdny deň) príde ako kmín. Vtedy sa s treskom pominú nebesia, prvky sa rozplynú v horúčosti na zem i veci, čo sú na nej, zhoria. Keďže sa všetko rozpadne, akí máte byť vo svätých pobožnostiach vy, ktorí očakávate deň Pánov a túžite po ňom...!

Podľa Kristových sľubov očakávame nové nebesia a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť. Premilení, v tomto očakávaní sa usilujte, aby ste sa Mu (Kristovi) ukázali ako nevinní a nepoškvrnení v pokoji. Zhovievavosť Pána nášho pokladajte za spásu, ako vám písal aj náš premilý brat Pavol podľa múdrosti danej mu (od Boha) ... Pretože vopred viete (o budúcich veciach), chráňte sa, aby ste zvedení bludom bezbožníkov nezakolísali vo vlastnej stálosti, ale vzťahajte sa milosťou a pomazaním Pána a Spasiteľa nášho Ježiša Krista, Jemu sláva i teraz i na večný deň. Amen." (2 Pt 3)

Z listu svätého Jakuba apoštola. *Svätý Jakub napomína veriacich, aby podľa viery aj žili, lebo viera bez dobrých skutkov nemá ceny - je mŕtva.* "Bratia moji! Pri viere v Ježiša Krista, Pána nášho osláveného, neberte ohľad na osoby! Lebo keby prišiel do vášho zhromaždenia muž so zlatým prsteňom a v skvostnom rúchu a vošiel by aj chudobný v špinavom odeve a hľadeli by ste na toho, ktorý je odený do skvostného rúcha a povedali by ste mu: "Ty si sadni sem pohodlne", ale chudobnému by ste povedali: "Ty stoj tam, alebo sadni si dolu na podnožku mojich nôh", či by ste nerobili rozdiel medzi sebou a neboli by ste sudcami s nesprávnymi zásadami? Počujte, bratia moji najmilší! Či Boh nevyvolil chudobných na tomto svete za bohatých vo viere a za dedičov kráľovstva, ktoré prisľúbil Boh tým, ktorí ho milujú? Vy však ste zneuctili chudobného. ak plníte kráľovský zákon podľa Písma: 'Miluj blížneho svojho ako seba samého', dobre robíte ... Ak niekto zachová celý zákon, ale potkne sa v jednom, proti všetkým (prikázaniam) sa previní, lebo ten, ktorý povedal: 'Nezosmilniš!' povedal aj: 'Nezabiješ!' Keď nezosmilniš, ale zabiješ, si priestupníkom zákona...

Bratia moji. Čo osoží, keď niekto povie o sebe, že má vieru, ale nemá skutkov? Či ho viera bude môcť spasíť? A keby brat a sestra boli nahí a potrebovali by každodennej potravy, ale niekto z vás by im povedal: 'Idte v pokoji, zohrejte sa a najedzte!' a nedali by ste im, čo potrebuje ich telo, čo im to osoží? **Tak i viera, keď nemá skutkov, je mŕtva sama v sebe.**" (Jak 2, 1 - 17)

Z listu svätého Jakuba apoštola. *Apoštol hovorí o sviatosti pomazania nemocných.* "Bratia moji! Ak je niekto smutný medzi vami, nech sa modlí, ak je dobrej vôle, nech spieva. **Ochorie niekto z vás? Nech zavolá starších Cirkvi (to jest kňazov) a nech sa modlia nad ním pomažúc ho olejom v mene Pánovom. Modlitba viery uzdraví chorého a Pán mu uľaví (v bolestiach) a ak je v hriechoch, budú mu odpustené.** Teda vyznávajte sa jeden druhému zo svojich hriechov (to jest veriaci kňazom) a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli spasení, lebo mnoho môže (dosiahnuť) vytrvalá modlitba spravodlivého...

Bratia moji! Vedzte, že kto hriešnika obráti od jeho bludnej cesty, vyslobodí jeho dušu od smrti a zakryje množstvo hriechov." (Jak 5, 13 - 20)

Z 1. listu svätého Jána apoštola. *Apoštol poučuje veriacich, že sú dietkami Božími, a napomína ich, aby žili ako dietky Otca nebeského.* Svet nenávidí dietky Božie, lebo svet je v hriechu a hriech je dielo diabla. "Dietky moje, píšem vám, aby ste nehrešili. Keby niekto zhrešil, u Otca sa prihovára zaň spravodlivý Ježiš Kristus. Ježiš je zmierením za naše hriechy a za hriechy celého sveta. Či sme Ho poznali, dozvieme sa z toho, keď zachováame Jeho prikázania. Kto hovorí, že poznal Ježiša, a nezachováva Jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy. Kto zachováva Jeho slovo, v tom je ozaj dokonalá láska Božia a podľa lásky k Ježišovi poznáme, že sme v ňom. Kto hovorí, že ostáva v Ježišovi, musí žiť tak, ako žil Ježiš..." (1 Jn 2, 1 - 6)

"Nemilujte svet, ani čo je na svete. Kto miluje svet, u toho niet lásky k Otcovi, lebo na svete je žiadosť tela, žiadosť očí a pýcha života. Tieto veci nie sú z Otca, ale zo sveta. Svet pominie, aj jeho žiadosti, ale kto plní vôľu Božiu, ostane naveky." (1 Jn 2, 15 - 17)

"Vidte, akú lásku nám preukázal Otec, aby sme sa menovali a aby sme boli **dietkami Božími.** Svet nás preto nepozná, lebo nepozná Boha. Premilení, teraz sme dietkami Božími, ale ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že až sa to ukáže, budeme podobní Bohu, lebo Ho uvidíme, ako je. Kto prechováva túto nádej v Neho, každý sa posväčuje, lebo aj Boh je svätý. Kto pácha hriech, pácha nepravosť, lebo hriechy je nepravosť. Viete, že Boh sa zjavil, aby sňal naše hriechy. V ňom niet hriechu. Kto teda ostáva v Bohu, nehreší, kto však hreší, nevidel Boha, ani Ho nepoznal.

Synáčkovia, nech vás nikto nezvedie. Kto je spravodlivý, podobný je Bohu. Kto pácha hriech, je z diabla, lebo diabol od začiatku hreší. Syn Boží sa na to zjavil, aby zrúcal diablove diela." (1 Jn 3, 1 - 8)

Z 1. listu svätého Jána apoštola. *Apoštol učí, že kto miluje Pána Boha, v tom Pán Boh prebýva.* Pán Boh nás miluje od večnosti, teda aj my Ho máme milovať. Láska k Bohu sa prejaví najlepšie skutkami milosrdenstva. "Láska Božia k nám sa zjavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme žili skrze Neho. Láska (jej veľkosť) je v tom, nie že by sme my boli milovali Boha, ale že Boh prv miloval nás a poslal svojho Syna ako zmierenie za naše hriechy.

Premilení! Keď náš Boh takto miloval, i my musíme milovať blížnych. Nikto nevidel Pána Boha, ale keď milujeme blížnych, Boh zostáva v nás a Jeho láska je v nás

dokonalá. Tak poznáme, že zostávame v Ňom a On v nás, že nám dal zo svojho Ducha. My (apoštoli) sme videli a svedčíme, že Otec poslal svojho Syna spasíť svet. Kto vyzná, že Ježiš je Syn Boží, Boh zostáva v ňom a on v Bohu. My sme poznali a uverili, akú lásku má Boh k nám. Boh je Láska a kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh v ňom.

Dokonalá láska Božie je s nami na to, aby sme mali dôveru na súdny deň ... V láske niet bázne, lebo dokonalá láska (k Bohu) vyháňa bázeň. Bázeň predpokladá trest a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske (k Bohu). Teda milujme Boha, pretože Boh prv miloval nás!

Keby niekto povedal, že miluje Boha a nenávidí svojho brata (blížneho), je luhár. Ved' kto nemiluje svojho brata, ktorého vidí, ako môže milovať Boha, ktorého nevidí? Od Krista Pána máme prikázanie, aby každý, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata." (1 Jn 4, 9 - 21)

Liturgické texty

Epištola na 1. nedeľu po Zjavení Pána. *Z listu svätého Pavla Kolosanom (hlava 3 verše 12 - 17).* "Bratia! Ako vyvolenci Boží, svätí a milí, osvojte si súciteľné milosrdenstvo, dobrotu, pokoru, skromnosť a trpezlivosť. Znášajte sa vospolok a odpúšťajte si jeden druhému, keby kto mal sťažnosť proti niekomu. Ako i Pán odpustil vám, tak aj vy. Ale nadovšetko majte lásku, čo je zväzkom dokonalosti. A pokoj Kristov nech opanuje vaše srdcia, veď preto ste boli povolaní v jedno telo. Budte teda povďační! Slovo Kristovo nech prebýva vo vás hojne. Poučujte a napomínajte sa vo všetkej múdrosti. Chváľte Boha s povďačným srdcom žalmami, hymnami a duchovnými spevmi. Všetko, čokoľvek robíte slovom alebo skutkom, robte v mene Pána Ježiša Krista a ďakujte Bohu Otcovi skrze Neho."

Epištola na VI. nedeľu po Zjavení Pána. *Z listu svätého Pavla Tesaloničanom (Solúnčanom, hlava 1, verše 2 - 8).* "Milosť vám a pokoj! Ďakujeme Bohu vždy za vás za všetkých a neprestajne pamätáme na vás vo svojich modlitbách. Pamätáme na skutky vašej viery, na ustávania, lásku a vytrvalú nádej v Pána nášho Ježiša Krista, pred Bohom a Otcom naším, pretože vieme, Bohu milí bratia, že ste vyvolení. Naše evanjelium nebolo k vám len v reči, ale i v sile a Duchu Svätom a v hojnej plnosti ... Stali ste sa nasledovníkmi našimi a Pánovými, keď ste prijali slovo v mnohom súžení s radosťou Ducha Svätého, takže slúžite za príklad všetkým veriacim v Macedónsku a v Grécku. Veď od vás rozhlásilo sa slovo Pánovo nielen po Macedónsku a po Grécku, ale i na každom mieste rozniesla sa vaša viera v Boha, takže nám netreba nič hovoriť."

Epištola na II. nedeľu po Deviatniku. *Z 1. listu svätého Pavla Korinťanom (hlava 13, verše 1 - 13).* "Bratia" Čo by som aj hovoril jazykmi ľudskými a anjelskými a nemal by som lásky, bol by som ako zvučná meď a ako cvendžiaci cymbal. A čo by som mal proroctvo a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu, a čo by som mal takú mocnú vieru, že by som hory prenášal, a nemal by som lásky (k Bohu a blížnemu), nič nie som. A čo by som rozdal všetok svoj majetok chudobným, aby sa najedli; a čo by som odovzdal svoje telo tak, aby som horel a nemal by som lásky, nič mi to neosoží. Láska je trpezlivá, dobrotivá, láska nie je žiarlivá, nie je falošná a nenadáva sa. Láska nie je ctibažná, nehľadá svoje vlastné, nerozdrážďuje sa a nemyslí zlé: Láska sa neraduje neprávosti, ale

teší sa pravde. Ona, všetko znáša, všetkému verí, všetko dúfa, všetko pretrpí. Láska nikdy neprestáva, keď i proroctvá prestanú, alebo jazyky (dary reči) pominú, alebo veda vyhynie. Ved' len z čiastky poznávame a z čiastky prorokujeme. Ale keď príde to, čo je dokonalé, prestane, čo je čiastočné. Keď som bol dieťa, hovoril som ako dieťa, cítil som ako dieťa, myslel som ako dieťa - ale keď som sa stal mužom, opustil som, čo bolo detské. Teraz vidíme ako by v zrkadle, v hádanke, ale vtedy (po smrti) uvidíme z tváre do tváre. Teraz poznávam čiastočne, ale vtedy poznám tak, ako som sám poznaný. Zatiaľ zostáva viera, nádej a láska, tieto tri, ale najväčšia z nich je láska."

Biblické dejiny - Prorocká kniha Nového zákona

Zjavenie svätého Jána

Zjavenie svätého Jána apoštola, čiže **Apokalypsa** je jediná prorocká kniha Nového zákona. Obsahuje zjavenie o budúcich osudoch svätej Cirkvi a sveta, ktoré dal Pán Ježiš svätému Jánovi na ostrove Patmos. Svätý Ján napísal svoje proroctvá v obrazoch, ako mu ich Pán Ježiš ukázal, a preto ich význam sa dá ťažko určiť. Cieľ knihy je poučiť kresťanov o konečnom víťazstve **svätej** Cirkvi a povzbudiť ich k vytrvalosti pri prenasledovaní.

Ukážky z knihy "Zjavenie svätého Jána"

Opis zjavenia. "Zjavenie Ježiša Krista, ktoré mu dal Boh (Otec), aby dal najavo svojim sluhom (kresťanom), čo sa má stať neskôr. Ježiš ho oznámil, keď ho poslal po svojom anjelovi svojmu sluhovi Jánovi. Ján vydal svedectvo o slove Božom a svedectvo o Ježišovi Kristovi, čokoľvek videl. Blahoslavený, kto číta a počúva slová tohto proroctva a zachováva, čo je napísané v ňom, lebo čas (jeho splnenia) je blízko.

Ján siedmim cirkvám (cirkevným obciam), ktoré sú v Ázii. Milosť vám a pokoj od Toho, ktorý je a ktorý bol a ktorý príde a od siedmich duchov, ktorí sú pred obličajom Jeho trónu, a od Ježiša Krista, ktorý je svedok verný, prvorodený zmŕtvych (z tých, čo vstali zmŕtvych) a knieža nad zemskými kráľmi, ktorý si nás zamiloval a umyl nás svojou krvou od našich hriechov a učinil nás kráľovstvom a kňazmi Bohu a Otcovi svojmu. Jemu sláva a panovanie na veky vekov! Amen.

Hľa, Kristus prichádza s oblakmi a uzrie Ho každé oko aj tí, čo Ho prebodli, a budú kvíliť preňho všetky pokolenia zeme. Amen. 'Ja som alfa i omega, počiatok a koniec,' hovorí Pán Boh, Všemohúci, ktorý je a ktorý bol a ktorý príde.

Ja, Ján, váš brat a účastník v súžení a kráľovstve i trpezlivosti v Kristu Ježišovi, bol som na ostrove, ktorý sa nazýva Patmos, pre slovo Božie a pre svedectvo Ježišovo. V deň Pána bol som vo vytržení a počul som za sebou silný hlas akoby trúby: 'Čo vidíš, píš do knihy a pošli siedmim cirkvám, ktoré sú v Ázii...' Obrátil som sa, aby som pozoroval hlas, ktorý hovoril ku mne, a uzrel som sedem zlatých svietnikov a uprostred nich (muža) podobného Synovi človeka (Pánu Ježišovi), odetého dlhým rúchom a na prsiach prepásaného zlatým pásom. Jeho hlava a vlasy boli biele, ako biela vlna a ako

sneh a oči mal ako ohnivý plameň. Jeho nohy sa podobali mosadzi ako by rozpálenej v peci a Jeho hlas bol ako hukot mnohých vôd. V pravici mal sedem hviezd a z úst mu vychádzal meč ostrý na obe strany. Jeho tvár žiarila ako slnce, keď svieti v plnej sile.

Keď som ho uzrel, padol som mu k nohám ako mŕtvy. Vtedy položil svoju pravicu na mňa a povedal: 'Neboj sa, Ja som prvý a posledný a živý. Bol som mŕtvy, a hľa, živý som na veky vekov a mám kľúče od smrti a od pekla. Napíš, čo si videl a čo je a čo sa má stať.' (Zjv 1, 1 - 19)

Videnie o nebi. "Mal som videnie. Otvorili sa dvere na nebi a prvý hlas, ktorý som počul, ako hlas trúby, hovoriacej so mnou, hovoril: 'Vystúp sem a ukážem ti, čo sa má stať.' Hneď som bol vo vytržení. Videl som trón v nebi a na ňom Sediaceho. Nad trónom sa vznášala dúha, na pohľad podobná smaragdu. Okolo trónu stálo dvadsaťštyri stolíc a na stolicích sedeli dvadsiatištyria starci. Boli odetí do bielych šiat a na hlavách mali zlaté koruny. Z trónu vychádzali blesky, hlasy a hromy. Pred trónom horelo sedem lúčov, ktoré znamenajú sedem duchov Božích (anjelov)...

Dvadsiatištyria starci padali (na tvár) pred Sediaceho na tróne a klaňali sa Žijúcemu na veky vekov, skladali svoje koruny pred trónom a hovorili: 'Hoden si, Pane, Bože náš, prijať slávu a česť i moc, lebo Ty si otvoril všetko a z Tvojej vôle je všetko stvorené.'" (Zjv 4, 1 - 5, 10 - 11)

Videnie o Baránkovi. *Nebešťania oslavujú Baránka, Ježiša Krista, ktorý svojou smrťou vykúpil svet.* "V pravici Sediaceho na tróne videl som knihu, popísanú vnútri i zvonku, zapečatenú siedmimi pečatami. Mocný anjel volal silným hlasom: 'Kto je hoden otvoriť knihu a rozlomiť jej pečate?' A nikto na nebi, ani na zemi, ani pod zemou nemohol otvoriť knihu ani nazrieť do nej. Veľmi som zaplakal, že sa nenašiel nikto, kto by bol hoden otvoriť knihu a nazrieť do nej. Vtedy mi povedal jeden zo starcov: 'Neplač, hľa, zvíťazil lev z pokolenia Júdovho, koreň Dávidov, aby otvoril knihu a rozlomil jej sedem pečatí.' (Lev bol znakom pokolenia Júdovho.)

A mal som videnia. Uprostred starcov stál Baránok, ako by zabitý. Mal sedem rohov a sedem očí, ktoré znamenajú sedem duchov Božích (anjelov), poslaných na celú zem. Baránok vzal knihu z pravice Sediaceho na tróne. Keď otvoril knihu ... dvadsaťštyri starcov padlo pred Baránkom na tváre. Každý mal harfu a zlatú čašu, plnú voňaviek, ktoré znamenajú modlitby svätých, a spievali novú pieseň a volali: 'Pane, hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a vykúpil si nás Bohu svojou krvou ... a učinil si nás Bohu nášmu kráľovstvom a kňazmi a budeme kralovať na zemi.' Potom som počul hlas mnohých anjelov okolo trónu a starcov. Ich počet bol na tisíce tisícov a volali silným hlasom: 'Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc a Božstvo, múdrosť a silu, česť i slávu a dobrorečenie.' A počul som volať všetko stvorenie, čo je na nebi i na zemi, v moci i pod zemou: 'Sediaceho na tróne a Baránkovi dobrorečenie a česť, sláva a moc na veky vekov!' ... Dvadsaťštyri starcov padlo na svoje tváre a klaňali sa Žijúcemu na veky vekov." (Zjv 5, 1 - 14)

Videnie o novom Jeruzaleme, ktorý predstavuje nebo. *V tomto videní svätý Ján opísal večnú blaženosť oslávených dietok Božích v nebi.* "Anjel ma vyniesol v duchu na vysokú horu a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ktoré zostupovalo z neba od Boha.

Mesto žiarilo od jasu Božieho a jeho žiara podobala sa drahokamu jaspisu a jagalo sa ako kryštál. Ohradené bolo vysokým múrom, ktorý mal dvanásť brán. Na bránach boli podoby anjelov a na každej bolo napísané meno jedného pokolenia izraelského. Múr mal dvanásť základov (opevnených pilierov) a na nich bolo napísaných dvanásť mien dvanástich apoštolov Baránkových.

(Sediaci na tróne), ktorý sa rozprával so mnou, mal zlatú trstinovú mieru, ktorou mal zmerať mesto, jeho brány aj múry. Mesto bolo stavané do štvorhranu, jeho dĺžka sa rovnala šírke.

Múry mesta boli vystavené z kameňa jaspisu, ale samé mesto bolo čisté zlato, podobné čistému sklu. Základy mestského múru boli ozdobené rozličnými drahokamami... Dvanásť brán bolo dvanásť perál, každá brána bola z jednej perly. Ulica mesta bola čisté zlato, ako priehľadné sklo. V meste som nevidel chrám, lebo Pán Boh všemohúci a Baránok sú mu chrámom.

Mesto nepotrebuje slnka, ani mesiaca, pretože jasnosť Božia ho osvecovala a jeho svetlom je Baránok. Národy budú chodiť v jeho svetle a králi prinesú do neho svoju slávu a česť. Brány mesta nebudú sa zatvárať, lebo tam nebude noci. Národy donesú do mesta svoju česť a slávu. Do mesta nevojde nič poškvrené, ani to, čo pácha nepravosť a lož. Vojdú doň len tí ktorí sú zapísaní v Baránkovej knihe života." (Zjv 21, 10 - 27)

"(Oslávení) uvidia tvár (Božiu a Baránkovu) a jeho meno bude sa skvieť na ich čelách. Nebude viac noci a nebudú potrebovať svetla slnečného, lebo Pán Boh ich osvieti a spravodliví budú kralovať na veky vekov." (Zjv 22, 4,5)

Prikázané sviatky (účasť na celej svätej omši): [každá nedeľa + sviatky]

(1.1.) Sviatok Obrezania Pána, Panny Márie Bohorodičky;

(6.1) Traja králi;

(40. deň po Veľkonočnej nedeli) Nanebovstúpenie Pána;

(štvrtok po sviatku Najsvätejšej Trojice) Sviatok Božieho Tela;

(29.6.) Svätých Petra a Pavla, apoštolov;

(15.8.) Nanebovzatie Panny Márie;

***(posledná nedeľa v októbri,
novus ordo: pred 1. adventnou nedeľou)
Pána Ježiša Krista Kráľa;***

(1.11.) Všetkých svätých;

(8.12.) Nepoškvrnené Počatie Panny Márie;

(25.12.) Narodenie Ježiša Krista;